LIBRA

ליברה חברה לביטוח בע"מ

דוח תקופתי

לשנת 2020

LIBRA

מבוא והגדרות

מבוא לדוח התקופתי לשנת 2020

עסקי החברה הינם בתחומים הדורשים ידע מקצועי רב, אשר במסגרתו מקובלים מונחים מקצועיים רבים החיוניים להבנת עסקי החברה. לנוחות הקורא, בדוח תקופתי זה למונחים הבאים תהיה המשמעות המופיעה לצדם, אלא אם נאמר אחרת:

"ביטוח כללי" -	כהגדרתו בסעיף 28 לחוק הפיקוח.
"ביטוח משנה"-	ביטוח שנועד להפחית ולפזר את רמת הסיכון שחברת הביטוח נוטלת על עצמה וזאת על-ידי העברת הסיכון למספר מבטחים אחרים ו/או על מנת לבטח סיכונים בהיקף גדול מהיכולת הכלכלית הטבעית של חברת הביטוח ו/או לצורך ניהול יעיל יותר של הון החברה. חברת הביטוח מעבירה למבטחי המשנה שלה חלק מהסיכונים הביטוחים הכספיים בהם היא נושאת כלפי מבוטחיהן.
"ביטוח משנה הפסד יתר" -	(Excess Of Loss) בביטוח משנה מסוג זה נקבע כי תמורת פרמיה שנתית שתשולם למבטחי המשנה, יישאו המבטחים בתשלומי התביעות בחלוקה הבאה: בכל התביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע מסתכמים בסכום הנמוך מהסכום הנקבע בהסכם, תישא החברה בעצמה. בכל התביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע מסתכמים בסכום הגבוה מהסכום שנקבע בהסכם, מבטחי המשנה יישאו בשאר הסכום. בסוג ביטוח משנה זה לא משולמת עמלה לחברה.
"ביטוח משנה מכסה" -	(Quota Share) ביטוח שבו מתקיימת חלוקה יחסית בין החברה לבין מבטחי המשנה הן בפרמיה והן בסיכון הביטוחי ובתשלומי התביעות. החלוקה היחסית בין החברה למבטחי המשנה נקבעת מראש בשיעור קבוע לכל הפוליסות בענף מסוים בשנה נתונה, ובתמורה מקבלת החברה עמלות ממבטחי המשנה. העמלות נקבעות לכל חוזה בנפרד כאשר בחלק מהחוזים העמלה היא עמלה משתנה בין שעור מינימאלי מסוים שישולם לחברה בכל מקרה, לבין שיעור מקסימאלי. העמלה המשולמת בפועל נקבעת, בדרך כלל לאחר שנתיים, על פי התוצאות החיתומיות של החוזה.
"ביטוח שיורי" -	ביטוח משתמש ברכב מנועי שלא השיג כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח.
"גוף מוסדי" -	מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח ולהלן.
"הדוח התקופתי"-	דוח זה על ארבעת פרקיו ונספחיו, כמקשה אחת. הדוח מורכב מהפרקים הבאים: תיאור עסקי התאגיד (פרק 1), דוח הדירקטוריון (פרק 2), הדוחות הכספיים (פרק 3), פרטים נוספים על התאגיד (פרק 4) ונספחים (פרק 5).
"הדוחות הכספיים" -	הדוחות הכספיים המבוקרים של החברה ליום 31 בדצמבר 2020.
"החברה ו/או ליברה" -	ליברה חברה לביטוח בע"מ.
"הממונה" -	הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.

"הפול" -	המאגר הישראלי לביטוח רכב שתפקידו לבטח את הסיכונים של כלי הרכב הנדחים על ידי חברות הביטוח בביטוח חובה.
"חוזר הדירקטוריון" -	חוזר גופים מוסדיים 2018-9-31 שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי".
"חוזרי הממונה" -	חוזרים, טיוטות של חוזרים ושל תקנות, ניירות עמדה והבהרות המתפרסמים על ידי הממונה.
"חוק הגנת הפרטיות" -	חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981.
"חוק החברות" -	חוק החברות, תשנ"ט-1999.
"חוק הפיקוח" -	חוק הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח), התשמ"א - 1981.
"חוק הפלת"ד" -	חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975.
"חוק חוזה הביטוח" -	חוק חוזה הביטוח, התשמ"א – 1981.
"חיתום" -	תהליך אישור הצעת הביטוח וקביעת הפרמיה, בהתאם להנחות אקטואריות, לנתונים המפורטים בהצעת הביטוח ולמידע נוסף שברשות המבטח.
"לקוח" ו/או "מבוטח"	מי שהתקשר עם החברה בחוזה ביטוח פרטני.
"מבטח" -	מי שקיבל רישיון מבטח ישראלי מהממונה.
"מועד קבלת הרישיון" -	6 במאי 2018, המועד בו קיבלה החברה לראשונה רישיון מבטח מאת הממונה.
"מועד קבלת רישיון נח"ל"-	17 בפברואר 2020, המועד בו קיבלה החברה לראשונה רישיון לעסוק בתחום "מחלות ואשפוז" המוגבל לביטוח נסיעות לחו"ל בלבד.
"מסמכי ההקלות" -	במסגרת הליך קבלת רישיון מבטח והיותה של החברה חברה צעירה, החברה ביקשה וקיבלה הקלות מסוימות מהממונה, לפי העניין, המעוגנות במסמכים מימים 6 במאי 2018, 20 ביוני 2018, 16 בפברואר 2020 ו-23 באוגוסט 2020, שסימונם שה. 2018-5971, שה. 2018-9636, שה. 2020-378 ושה. 2020-6386 בהתאמה.
"ענפי ביטוח" -	כמשמעם בהודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח), התשמ"ה-1985.
"פקודת ביטוח רכב מנועי" -	פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.
"פקודת הנזיקין" -	פקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1968.
"פרט" -	מבוטחים פרטיים יחידים או לקוחות עסקיים קטנים, עימם מתקשרת החברה על בסיס פרטני.
"פרמיה שהורווחה" -	פרמיה המתייחסת לשנת הדוח.
"פרמיות" -	הסכום שמשלם המבוטח למבטח עבור הפוליסה (דמי הביטוח).
"קולקטיב" -	קבוצת אנשים בעלי מאפיינים משותפים, כגון: עובדים אצל מעביד או חברים בתאגיד עימם מתקשרת החברה בהסכם אחד

	על פיו מבוטחים או זכאים להיות מבוטחים, כל המשתייכים לקבוצה (ולא בהתקשרויות פרטניות עם יחידי הקבוצה).
"קורונה" -	נגיף הקורונה (COVID-19) שהתפרץ בחודש נובמבר 2019 בעיר ווהאן בסין והתפשט למדינות רבות נוספות בעולם, ביניהן ישראל, ואשר הוכר על ידי ארגון הבריאות העולמי כפנדמיה (מגפה עולמית).
"קרנית" ו/או "הקרן" -	קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים שהוקמה מכוח חוק הפלת"ד, ואמונה על מתן פיצוי בנזקי גוף בלבד לנפגעי תאונות דרכים שאין בידם לתבוע מבטח. הקרן ממומנת על ידי חברות הביטוח באמצעות הפרשת חלק מהפרמיה בענף רכב חובה לקרן.
"רשות" ו/או "הרשות" -	רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.
"שייר" -	הסיכון המוטל על המבטח לבדו, לאחר העברת חלק מהסיכון למבטח משנה.
"תגמולי ביטוח" -	סכומים שיש לשלמם בקרות מקרה ביטוח על פי תנאי הפוליסה.
"תקנות ביטוח רכב חובה"	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010 ;
"תקנות ביטוח רכב פרטי"	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) התשמ"ו- 1986 ;
"תקנות ביטוח דירה"	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ולתכולתן) תשמ"ו-1986 ;
"תקנות דין וחשבון" -	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח - 1998.
"תקנות דרכי ההשקעה" -	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעות ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א - 2001.
"תקנות ההון המינימאלי" -	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח- 1998.
"תקנות ההיוון" -	תקנות הביטוח הלאומי (היוון), תשל"ח-1978.
"תקנות הדירקטוריון" -	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז, 2007.
"I.B.N.R" -	(Incurred but not reported) הפרשה בגין תביעות שאירעו, אך טרם דווחו לחברה.
"S&P" -	Standard & Poor's -חברת דירוג אשראי בינלאומית.
"LR" -	היחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, לבין הפרמיות שהורווחו.
"CR" -	היחס שבין התשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, עמלות ועלויות רכישה בניכוי הכנסות מעמלות ביטוח משנה והוצאות הנהלה וכלליות, לבין הפרמיות שהורווחו.

דוח תקופתי זה מורכב מחמישה פרקים כדלקמן:

פרק 1 - תיאור עסקי התאגיד

פרק 2 - דוח הדירקטוריון

פרק 3 - הדוחות הכספיים המבוקרים

פרק 4 - פרטים נוספים על התאגיד

פרק 5 - הצהרת אקטואר ביטוח כללי

תוכן עניינים

		מספר עמוד
1.	**חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה**	
1.1.	פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	3
1.2.	תחומי פעילות	5
1.3.	השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה	6
1.4.	חלוקת דיבידנדים	6
2.	**חלק ב' - תיאור ומידע לגבי תחומי הפעילות של החברה**	
2.1.	תחום ביטוח רכב חובה	
2.1.1.	מוצרים ושירותים	7
2.1.2.	תחרות	14
2.1.3.	לקוחות	15
2.2.	תחום ביטוח רכב רכוש	
2.2.1.	מוצרים ושירותים	16
2.2.2.	תחרות	20
2.2.3.	לקוחות	21
2.3.	תחום ביטוח כללי אחר	
2.3.1	מוצרים ושירותים	22
2.3.2	תחרות	25
2.3.3	לקוחות	26
3.	**חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל החברה**	
3.1	מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה	26
3.2	חסמי כניסה ויציאה עיקריים בפעילות החברה	31
3.3	מגבלות על העברה של אמצעי שליטה	32
3.4	גורמי הצלחה קריטיים	33
3.5	השקעות	34
3.6	ביטוח משנה	34
3.7	הון אנושי	38
3.8	שיווק והפצה	40
3.9	ספקים ונותני שירותים	42
3.10	רכוש קבוע ורכוש אחר	44
3.11	עונתיות	45
3.12	נכסים בלתי מוחשיים	45
3.13	גורמי סיכון	46
3.14	הסכמים מהותיים	52
3.15	תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה	52

4. חלק ד' – היבטי ממשל תאגידי

4.1	דירקטורים חיצוניים	52
4.2	מבקר פנים	52
4.3	רואה חשבון מבקר	53
4.4	אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	54
4.5	משטר כושר הפירעון לפי דירקטיבת ה-SOLVENCY II	54

פרק זה בדוח התקופתי, העוסק בתיאור החברה, התפתחות עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968.

מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה", "החברה סבורה", "צפויה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

חלק זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מוצרי ביטוח וכיסויים ביטוחיים. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח לפי העניין. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסות.

עסקי החברה הינם בתחומים הדורשים ידע מקצועי רב אשר במסגרתו מקובלים מונחים מקצועיים רבים, החיוניים להבנת עסקי החברה. על מנת לתאר את עסקי החברה באופן בהיר ככל שניתן, הובא התיאור תוך שימוש הכרחי במונחים מקצועיים אלו, בצירוף הסברים וביאורים בהירים, ככל הניתן.

יש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל פרקיו, כמקשה אחת.

1. חלק א' – פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1.1 ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**ליברה**" ו/או "**החברה**") התאגדה בחודש דצמבר 2017, והנה חברה פרטית, כהגדרת מונח זה בחוק החברות, במטרה לפעול כחברת ביטוח בישראל.

בעלת השליטה בחברה, הגב' אתי אלישקוב, מחזיקה ב-46.81% ממניות החברה באמצעות אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ, חברה אשר בשליטתה המלאה (100%), ויתר מניות החברה (53.19%) מוחזקות בידי משקיעים נוספים[1].

החברה קיבלה רישיון מבטח מהממונה בתחום הביטוח הכללי בחודש מאי 2018 מכוח חוק הפיקוח על הביטוח. רישיונה של החברה מתיר לה לעסוק בענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש, ביטוח מקיף דירות ובתי עסק, כאשר בחודש פברואר 2020 הורחב רישיונה של החברה לעיסוק גם בענף ביטוח נסיעות לחו"ל[2].

למועד הדוח, פעילותה של החברה מתמקדת בשלושה ענפים עיקריים: ביטוח רכב חובה, ביטוח רכב רכוש (לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון) וביטוח מקיף דירה. בכוונת החברה לשווק במהלך שנת 2021 פוליסות לביטוח בתי עסק, פוליסות ביטוח נסיעות לחו"ל ופוליסות ביטוח רכב חובה ורכוש למוניות. בנוסף, החברה מתכננת בעתיד להרחיב את רישיונה לתחום ביטוח החיים.

לפרטים אודות האסטרטגיה של החברה ראו סעיף 2.2 לפרק 2 לדוח התקופתי.

מאז מועד הקמתה, החברה מנוהלת ע"י הגב' אתי אלישקוב, המכהנת כמנכ"לית החברה וכן הינה בעלת השליטה בחברה. הגב' אלישקוב הינה מנהלת בכירה בעלת ניסיון רב בתחום הביטוח בישראל.

החברה הוקמה מתוך מטרה לבצע מהפכה בתחום הביטוח בישראל ואחת ממטרותיה העיקריות של ליברה הנה לשבור את מעגל אי האמון הקיים בין ציבור המבוטחים בישראל לבין חברות הביטוח. בשל כך, החברה מפעילה מודל השתתפות ברווחים עם לקוחותיה, המבוסס על טכנולוגיה מתקדמת, אותו היא מנהיגה באופן בלעדי. מודל ההשתתפות ברווחים מבוצע באמצעות יצירת ארנק דיגיטלי לכל לקוח, אליו מפרישה החברה באמצעות מטבעות דיגיטליים ("**ליברות**") הניתנים למימוש למזומן, לחידוש פוליסות או לרכישה של פוליסות חדשות, הכל בהתאם לתקנון המפורסם באתר האינטרנט של החברה[3]. לפירוט לגבי מודל ההשתתפות ברווחים של החברה, ראו סעיף 3.8.4 להלן.

ככלל, החברה נוקטת בשיטת שיווק ישירה, הכרוכה במחירים תחרותיים, בהנגשת המוצרים ובחווייתית משתמש מקיפה וידידותית, בפרט בשירות הלקוחות ובאופן הטיפול בבירור ויישוב תביעות ביטוח. ליברה מעמידה לרשות לקוחותיה אמצעים דיגיטליים מגוונים, מוקדי שירות בשעות זמינות ארוכות ובזמני המתנה קצרים, ומתנהלת אל מול לקוחותיה ברמת שקיפות גבוהה, בשפה פשוטה ובהירה.

החברה פועלת לפי מודל אקטוארי, המתאים את הפרמיה באופן המדויק, ככל הניתן, למאפייני המבוטח ("**המודל הפרסונלי**"). במהלך שנת 2021 החברה החלה לשכלל את המודל הפרסונלי בכלים טכנולוגיים מתקדמים, לפיתוח פלטפורמה לניתוח תחזיות תוך שימוש בבינה מלאכותית (AI), לאפיון לקוחות קיימים ולקוחות פוטנציאליים של החברה, בדגש על עולם הצריכה הדיגיטלי. בעזרת כלים אלו תוכל החברה להשתמש באופן יעיל במשאביה, ולהגדיל את יחסי ההמרה שלה, וכן להקטין את יחס הנטישה בחברה. טכנולוגיה זאת תאפשר

---

[1] בשיעורי החזקה מקסימאליים של 5%, המייתרים את הצורך בהיתרי החזקה. למרשם בעלי מניות ראה סעיף 10 לפרק 4 לדוח התקופתי.

[2] בשל התפרצות נגיף הקורונה ברחבי העולם בסמוך לקבלת אישור הממונה לשיווק המוצר, החברה דחתה את השקת המוצר לציבור הרחב ולמועד הדוח טרם החלה בשיווקו.

[3] לתקנון ההשתתפות ברווחים (ליברות).

לצרכן ליהנות ממחירים מותאמים על פי מערכת הבינה המלאכותית מחד, ולשמור על יציבות ורווחיות החברה מאידך.

במסגרת פעילותה, מגדרת החברה את סיכוניה באמצעות התקשרות בהסדרי ביטוח משנה. לפרטים אודות תנאי ביטוח המשנה של החברה עם מבטחי המשנה, ראו סעיף 3.6 להלן.

1.1.2 תרשים מבנה האחזקות של החברה

1.2. תחומי פעילות

כללי

למועד הדוח, החברה פועלת כמבטחת בתחום הביטוח הכללי, בשלושה תחומים עיקריים[4]: "**ביטוח רכב חובה**", "**ביטוח רכב רכוש**" ו-"**ביטוח כללי אחר**".

הביטוח הכללי, על ענפיו השונים, מכסה סיכוני נזקים ו/או אובדן הנגרמים לרכוש או לגוף, לרבות לצדדים שלישיים. תקופת הביטוח המקובלת בענפי הביטוח הכללי הינה שנים עשר חודשים. בדרך-כלל חוזה הביטוח הינו וולונטרי ואין חובה לכרתו, למעט בענף ביטוח רכב חובה.

1.2.1. ביטוח רכב חובה

ביטוח רכב חובה, כשמו כן הוא - ביטוח סטטוטורי המהווה תנאי חובה מוקדם לשימוש ברכב מנועי.

פעילות החברה בענף זה כוללת מתן כיסוי ביטוחי מפני נזקי גוף בלבד, כנדרש בפקודת ביטוח רכב מנועי, המחייבת כל אדם המשתמש ברכב (או המתיר לאחר להשתמש בו) להחזיק בפוליסה בת תוקף המכסה את בעל הרכב ואת הנוהג בו מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק הפלת"ד, ומפני חבות שהמבוטח עשוי לחוב בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב כתוצאה משימוש בו.

בהתאם לתקנות ביטוח רכב חובה, מונהגת בענף ביטוח רכב חובה "פוליסה תקנית", אשר נוסחה מחייב, ועל מבטח חל איסור לשנות את נוסחה או את סדר סעיפיה.

לפירוט בדבר ענף ביטוח רכב חובה, ראו סעיף 2.1 להלן.

1.2.2. ביטוח רכב רכוש

פעילות החברה בענף זה כוללת מתן כיסוי ביטוחי מפני נזקי רכוש לרכב המבוטח, בשני מוצרים עיקריים:

1.2.2.1 ביטוח מקיף לרכב המכסה נזקי רכוש לרכב המבוטח, לרבות אובדן גמור, אובדן גמור להלכה וגניבה כהגדרתם בפוליסה, וזאת בנוסף לנזקי צד שלישי כמתואר בסעיף 1.2.2.2 להלן.

1.2.2.2 ביטוח צד שלישי לרכב, המכסה את המבוטח בגין נזק שעלול לגרום לרכוש צד שלישי בקרות מקרה הביטוח. ביטוח זה אינו מכסה את נזקי הרכב המבוטח.

ביטוח המקיף וביטוח צד שלישי לרכבים שמשקלם עד 3.5 טון, מונהגים גם הם באמצעות "פוליסה תקנית" שהוראותיה קבועות בתקנות ביטוח רכב פרטי. תקנות אלו קובעות תנאי כיסוי מינימאליים מהם אסור למבטח לחרוג, אולם המבטח רשאי להוסיף סעיפים נוספים לפוליסה התקנית, ובלבד שהוספתם מיטיבה עם ציבור המבוטחים ושהממונה אישר הוספתם.

לפירוט בדבר ענף ביטוח רכב רכוש, ראו סעיף 2.2 להלן.

[4] בתקופת הדוח, קיבלה החברה את אישור הממונה לשיווק פוליסת בתי עסק. עוד בתקופת הדוח, קיבלה החברה את אישור הממונה לתעריף ביטוח רכב חובה למוניות, ולאחר תאריך המאזן קיבלה את אישור הממונה לשיווק פוליסות ביטוח רכב רכוש למוניות. בכוונתה של החברה להתחיל בשיווק הפוליסות האמורות בטווח הקרוב.

1.2.3. ביטוח כללי אחר

למועד הדוח, פעילות החברה בענף זה כוללת מתן כיסוי ביטוחי לדירה המבוטחת במגוון כיסויים.

ביטוח דירה הינו ביטוח רשות, המעניק כיסוי ביטוחי לנזקי רכוש שנגרמו לדירה המבוטחת ולתכולתה מפני סיכונים שונים, וכן כיסוי לאחריות המבוטח כלפי צדדים שלישיים, הכל בהתאם להוראות הפוליסה התקנית שהוראותיה קבועות בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ולתכולתן) תשמ"ו-1986. תקנות אלו קובעות תנאי כיסוי מינימאליים מהם אסור למבטח לחרוג, אולם המבטח רשאי להוסיף סעיפים נוספים לפוליסה התקנית, ובלבד שהוספתם מיטיבה עם ציבור המבוטחים ושהממונה אישר הוספתם.

החברה פועלת לשיווק ארבעה מסלולים של ביטוחי דירה: ביטוח מבנה בלבד, ביטוח תכולה בלבד, ביטוח מבנה ותכולה וכן ביטוח מבנה למשכנתא.

על אף האמור בהוראות חוזר ביטוח 2016-1-21 שעניינו "**תיקון הוראות החוזר המאוחד - הוראות בענף ביטוח דירה**", החברה משווקת במסגרת מוצר זה, כיסוי נזקי מים במסלול "שרברב פרטי" בלבד, זאת בהתאם להקלה שהתקבלה מהממונה בעניין, התקפה עד ליום 30 ביוני 2021.

לפירוט בדבר ענף ביטוח רכב כללי אחר, ראו סעיף 2.3 להלן.

1.3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

1.3.1. לפרטים אודות ההון הרשום וההון המונפק של החברה ראה סעיף 9 לפרק 4 לדוח התקופתי.

1.3.2. לפרטים אודות שינויים שבוצעו בהון הרשום או המונפק של החברה בתקופת הדוח, ראה סעיף 17.1.2 לפרק 4 לדוח התקופתי.

1.3.3. לפרטים אודות החזקות בעלי עניין במניות החברה, ראה סעיף 8.1 לפרק 4 לדוח התקופתי.

1.4. חלוקת דיבידנדים

1.4.1 נכון למועד הדוח, אין לחברה מדיניות חלוקת דיבידנדים והחברה לא חילקה דיבידנדים ממועד הקמתה.

1.4.2 למועד הדוח, אין לחברה רווחים ראויים לחלוקה כמשמעותם בחוק החברות.

1.4.3 המגבלה על יכולת החברה לחלק דיבידנד נגזרת מתקנות ההון המינימאלי ומהוראות הממונה בהקשר זה. התקנות קובעות הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח, המחושב כנגזרת מהיקף פעילותו, הסדרי ביטוח המשנה שלו וסכומי התביעות התלויות.

לפרטים בדבר ההון העצמי המינימלי הנדרש מהחברה, ראו באור 11 לפרק 3 לדוח התקופתי.

2. חלק ב' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

חלק זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מאפייני התחום, מהות הכיסויים הביטוחיים, השווקים העיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה ו/או חוזה ביטוח, לפי העניין. התיאור להלן הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לצרכי פרשנות הפוליסות.

2.1 תחום ביטוח רכב חובה

הפעילות בענף זה כוללת מתן כיסוי ביטוחי לנזק גוף העלול להיגרם למשתמש ברכב (נהג או נוסע) או הולך רגל כתוצאה משימוש ברכב מנועי, כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי, וככל שהאירוע יוגדר כתאונת דרכים בהתאם לפלת"ד. הדין מחייב לרכוש ביטוח זה עבור רכבים שבהם נעשה שימוש.

מקורו של ענף ביטוח זה בהוראות פקודת ביטוח רכב מנועי, המכסה נזקי גוף של בעל הרכב, כל הנוסעים ברכב והולכי רגל שנפגעו מהרכב, כתוצאה משימוש ברכב מנועי, בהתאם לפלת"ד.

2.1.1 מוצרים ושירותים

2.1.1.1 מאפיינים עיקריים

למועד הדוח, ענף ביטוח רכב חובה כולל מוצר אחד בלבד[5], המעניק כיסוי לבעל הרכב והנוהג בו, מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק הפלת"ד, ומפני חבות אחרת שהם עשויים לחוב בה בשל נזקי גוף שנגרמו על ידי או עקב השימוש ברכב לנהג הרכב, לנוסעים בו או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב כתוצאה משימוש בו.

להלן מאפייניו העיקריים של ענף זה:

א. נדרש לפי דין - החוק מחייב כל אדם המשתמש ברכב (או המתיר לאחר להשתמש בו) להחזיק בפוליסת רכב חובה בת תוקף.

ב. אחידות – תנאי חוזה ביטוח רכב חובה הם אחידים ונקבעו בתקנות ביטוח רכב חובה, הקובעות את נוסח התנאים שיופיעו בפוליסת התקנית בביטוח רכב חובה. בהתאם, התחרות בענף זה מתמקדת בעיקר במחיר ובשירות כמתואר בסעיף 2.1.2 להלן.

ג. תנאי התשלום - תשלום הפרמיה במלואה מראש הנו תנאי לכניסתו של הביטוח לתוקף.

ד. אחריות מוחלטת - חוק הפלת"ד מטיל אחריות מוחלטת (ללא גבול אחריות) על מבטח הרכב, לפיצוי הנפגעים בתאונת דרכים, ללא צורך בהוכחת האשם בתאונה. הפיצוי כולל גם רכיב אובדן כושר השתכרות, כאשר רכיב זה בלבד מוגבל עד ל-3 פעמים השכר הממוצע במשק.

ה. תקופת התיישנות - תקופת ההתיישנות בענף זה ארוכה מתקופת ההתיישנות הקבועה בחוק חוזה הביטוח, והנה שבע שנים, כאשר תקופת ההתיישנות ביחס לקטין, תחל במועד הגיעו לגיל 18.

ו. משך הטיפול - תביעות הביטוח בענף זה מאופיינות בזמן בירור ארוך יחסית, לעיתים של מספר שנים, בין מועד קרות האירוע הביטוחי לבין מועד התגבשות הנזק ויישוב התביעה, ולכן נקראות בעלות "זנב ארוך".

ז. תמחור - החברה פועלת בשיטת תמחור דיפרנציאלי בהתאם לפרופיל הסיכון של המועמד לביטוח ומאפייני הרכב המבוטח, וכן מיישמת מדיניות חיתום פרסונלית ושמרנית. ישנם מספר פרמטרים לפיהם מתיר הממונה לתמחר פוליסות מסוג ביטוח חובה, ביניהם, נפח מנוע, מין הנהג, גיל הנהג הצעיר ביותר הצפוי לנהוג ברכב, ותק רישיון

[5] ראה סעיף 2.1.1.6.

הנהיגה, מספר תביעות קודמות, מספר שלילות הרישיון ב- 3 השנים האחרונות, הבעלות על הרכב, מטרת השימוש ברכב, הימצאות כריות אויר ברכב ועוד. כל מבטח רשאי לעשות שימוש בפרמטרים אלו לצורך קביעת התעריף אותו ינהיג, כאשר התעריף עצמו יובא לאישור הרשות טרם הנהגתו בפועל.

2.1.1.2 **מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על ענף ביטוח רכב חובה**

א. <u>חוק הפלת"ד</u>

החוק הוביל לרפורמה יסודית בתחום הפיצוי לנפגעי תאונות דרכים בישראל. הפלת"ד נועד להבטיח שכל נפגע בתאונת דרכים יפוצה. לשם כך הוטלה אחריות מוחלטת לכאורה על כל נהג המעורב בתאונה כלפי הנפגעים בתאונה, וחובת ביטוח בגין האחריות הפוטנציאלית וכן בגין נזקים שעלולים להיגרם לנהג בתאונה עצמית.

ב. <u>תיקון מס' 22 לפקודת ביטוח רכב מנועי (דצמבר 2017)</u>

התיקון מאפשר לחברת ביטוח להנפיק תעודת ביטוח חובה באמצעים אלקטרוניים, בתנאים ובמועדים שבתיקון. עד לתיקון, הדין חייב את המשתמש ברכב לשאת את תעודת החובה המקורית (כמסמך), וכעת ניתן להציג לשוטר עותק מהתעודה באמצעים אלקטרוניים. מבוטח רשאי להוציא יותר מעותק תעודת ביטוח אחת לאותו כלי רכב, ובוטלה החובה להשבת תעודה מקורית למבטח במקרה של ביטול התעודה. התיקון עולה בקנה אחד עם פעילותה ומיצובה של החברה כחברה דיגיטלית, המתקשרת עם מבוטחיה בעיקר באמצעים דיגיטליים.

ג. <u>תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון), התשפ"א-2021</u>

ביום 14 במרס 2021, פורסם על ידי הממונה תיקון לתקנות ולפוליסה התקנית בענף זה, אשר עתיד להיכנס לתוקף כשישה חודשים מיום פרסומו. להלן עיקרי התיקונים: א) התאמת הוראות הפוליסה התקנית לתיקון הפקודה אשר ביטל את החובה על קיומה של תעודת ביטוח מקורית אחת ומאפשר למבטחים להנפיק תעודת ביטוח באמצעים דיגיטליים ובכלל זאת ביטול חובת המבוטח להשיב את תעודת החובה המקורית למבטח כתנאי לביטול הפוליסה והשבת דמי הביטוח היחסיים; ב) תיקוני נוסח הנדרשים מהוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה) התשע"ו-2016; ג) עדכון הפוליסה התקנית לאור ביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; ד) קביעת הוראות לעניין הודעת מבוטח על השבתה של הרכב אשר במסגרתה יוכל מבוטח ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת הכיסוי הביטוחי; ה) עדכונים והתאמות בפוליסה לביטוח סחר; ו) הוספת פוליסה ותעודה לביטוח תו סוחר.

ד. <u>תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגר מידע), התשס"ד-2004</u>

ראו סעיפים 2.1.1.3 <u>ב'</u> ו- <u>ז'</u> להלן.

2.1.1.3 **הסדרים מיוחדים המתייחסים לענף ביטוח רכב חובה**

א. <u>הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין מבטחים</u>

במקרה בו מעורבים בתאונת דרכים יותר מכלי רכב אחד, הפלת"ד וצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים), תשס"א-2011 ("**צו החציה**"), קובעים הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים:

1) "**הסדר קל כבד**" – בהתאם לצו החציה, בתאונת דרכים שבה מעורבים רכב כבד אחד או יותר ורכב קל אחד או יותר, ישלמו המבטחים של הרכב הכבד למבטחים של הרכב הקל, 50% מהפיצויים ששולמו לנפגעי הרכב הקל בגין נזקי הגוף. בסעיף זה:

"**רכב כבד**" - רכב שמשקלו הכולל עולה על 3.5 טון, למעט רכב מסחרי בעל היתר להסעת 7 נוסעים או יותר ולמעט אוטובוס;
"**רכב קל**" - עד 3.5 טון.

2) "**הסדר אופנוע**" – בהתאם לחוק הפלת"ד, בתאונת דרכים בה מעורבים אופנוע אחד או יותר ורכב אחד או יותר שאינו אופנוע, ישלמו המבטחים של הרכב שאינו אופנוע למבטחים של האופנוע 75% מהפיצויים בגין נזקי הגוף שהמבטחים של האופנוע חייבים בתשלומם עקב התאונה לרוכבי האופנוע (לא כולל פיצויים לנפגעים מחוץ לרכב).

3) "**הסדר נפגע מחוץ לרכב**" – בהתאם לחוק הפלת"ד, בתאונת דרכים בה מעורבים מספר כלי רכב, ונפגע אדם מחוץ לכלי הרכב, יהיו המבטחים של הרכבים חייבים כלפי הנפגע, ביחד ולחוד, בגין נזקי הגוף של האדם הנפגע מחוץ לכלי הרכב. לעניין זה, כלי רכב ייחשב כמעורב בתאונת הדרכים אם בעת התאונה היה מגע בינו לבין כלי הרכב האחר או בינו לבין הנפגע.

ב. <u>מאגר מידע ופיקוח על תעריפים</u>

מאגר המידע והפיקוח על התעריפים בביטוח רכב חובה (להלן: "**מאגר המידע והפיקוח**") מוסמך על פי דין לאסוף מידע בענף הביטוח ולקבוע על בסיסו תעריף סיכון אקטוארי ממוצע (להלן: "**תעריף הסיכון**"). בהתאם לתקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד-2004, חברות הביטוח מחויבות על פי דין להעביר למאגר המידע והפיקוח מידע על פרמיות, תשלומים ותביעות תלויות בהיקף ובמועדים שנקבעו בתקנות האמורות. חברות הביטוח רשאיות לקבוע את הפרמיות תוך שימוש בתעריף הסיכון ובקריטריונים לסיווג סיכונים שנקבעו על ידי מאגר המידע והפיקוח, וזאת כדי להתאים את פרמיית הביטוח לסיכון המבוטח. החברה קובעת את תעריפי הביטוח על פי הקריטריונים המתייחסים הן לנתוני הרכב ולמאפייני הבטיחות שלו, כגון: סוג הרכב, כריות אויר, מערכות התראה ועוד; והן למאפייני הנהגים הצפויים לנהוג ברכב, לרבות הנהג העיקרי, כגון: גיל הנהג הצעיר ביותר הצפוי לנהוג ברכב, ותק רישיון הנהיגה שלו, ניסיון התביעות, השלילות ועוד. הפרמטרים לקביעת התעריפים מוסדרים, בין היתר, בהוראות חלק 2 לשער 6 לקודקס הרגולציה, אשר קובעות גם את התעריפים המרביים שרשאי מבטח לגבות ואופן אישורם על ידי הממונה. ביום 28 בדצמבר 2020, הודיעה רשות שוק ההון על זכייתה של חברת "מנברא בע"מ" במכרז למתן שירותי הקמה ותפעול מאגר המידע הסטטיסטי החל משנת 2021.

ג. <u>ביטוח שיורי "הפול"</u>

במסגרת הרפורמה בענף ביטוח רכב חובה נקבע בתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א- 2001, הסדר לביטוח כל משתמש בביטוח רכב מנועי שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח (ביטוח שיורי), לרוב עקב פרופיל סיכון חריג. לפי התקנות, הכיסוי בביטוח השיורי ניתן באמצעות ביטוח משותף של חברות הביטוח וזאת באמצעות תאגיד "הפול" שהוקם למטרה זו, והפועל כחברת ביטוח. התעריף המירבי שחברת ביטוח רשאית לגבות ממבוטח בגין ביטוח רכב חובה, אינו יכול לעלות על 90% מתעריף הנטו של הפול. כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב חובה שותפות בפול, ונושאות בהפסדיו באופן יחסי, על פי חלקן בשוק בשנה הקודמת. נכון למועד הדוח, פקודת ביטוח רכב מנועי קובעת כי מרכיב ההעמסה הצפוי בתעריף ביטוח רכב חובה מעלות הסיכון הטהור לא יעלה על 8% ברכבים פרטיים ו-8.5% באופנועים.

חלקה היחסי של החברה בהפסדי הפול לשנים 2018, 2019 ו-2020 הוא כ-0.1%, 0.59% ו- 0.46%[6] (זמני) (בהתאמה).

ד. <u>קרנית – הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים</u>

קרנית הנו תאגיד שהוקם מכוח חוק הפלת"ד, ותפקידו לפצות נפגעי תאונות דרכים שאינם יכולים לתבוע פיצויים מחברת ביטוח, בין היתר, בשל פגיעה על ידי רכב שלא היה לו כיסוי ביטוחי, או במקרה בו המבטח אינו ידוע (כגון בפגיעת "פגע וברח"), או במקרה בו החברה המבטחת נמצאת בפירוק, או מונה לה מנהל מורשה.

על פי הוראות צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון) התשס"ג-2003, על מבטח להעביר לקרנית 1% מהפרמיות (נטו) בגין פוליסות ביטוח רכב חובה ששווקו על ידו.

בנוסף, על פי הוראות צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון עלות אספקת שירותים), התש"ע-2009, על מבטח להעביר לקופות החולים באמצעות קרנית, 9.4% מהפרמיה בעד כל הפוליסות ששיווק, וזאת כנגד העברת האחריות לכל ההוצאות הרפואיות הכלולות בסל הבריאות לקופות החולים (ראו בהרחבה <u>בסעיף (ה)</u> להלן). הפלת"ד מחיל על קרנית הסדרי השבה לציבור המבוטחים בענף ביטוח רכב מנועי, במקרה שבחשבונה נצבר סכום העולה על הנדרש למימון פעולותיה והבטחת יציבותה.

ה. <u>אחריות למתן שירותים רפואיים</u>

בהתאם לתיקון החקיקה משנת 2009, במסגרתו הועברה האחריות הביטוחית בשל נזקי גוף לנפגעי תאונות דרכים אל קופות החולים, לצורך מתן שירותים רפואיים, הנכללים בסל השירותים הקבוע בתוספת השניה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994 ("**חוק ביטוח בריאות ממלכתי**") ובצו התרופות לפי סעיף 8(ז) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, גובות חברות הביטוח 9.4% מדמי הביטוח (פרמיה ברוטו), לצורך מימון עלות אספקת השירותים הללו לנפגעי תאונות דרכים אלו ("**סכום ההשתתפות**"). המבטחים ממשיכים להיות אחראים לגבי יתר השירותים הרפואיים שאינם נכללים בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי ובצו התרופות. האמור אינו חל על אוכלוסיות מסוימות, ובין היתר נפגעים שאינם אזרחים, שבמקרה תאונת דרכים, האחריות הביטוחית לכיסוי הוצאות הטיפול הרפואי עבורם, נותרה של המבטחים. את סכום ההשתתפות מעבירה החברה לקרנית, שמעבירה אותו למוסד לביטוח לאומי, והוא מעבירו לקופות החולים.

ו. <u>תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי</u>

לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] תשנ"ה-1995 (להלן: "**חוק הביטוח הלאומי**"), במקרה בו שילם המוסד לביטוח לאומי (להלן: "**המל"ל**") גמלה לזכאי, בעילה המהווה גם עילה לחייב צד שלישי לשלם פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנזיקין או לפי חוק הפלת"ד, רשאי המל"ל לתבוע מאותו צד שלישי פיצויים בגין הגמלה ששילם או שהוא עתיד לשלם. בחודש ינואר 2018, פורסמה הצעת תקציב המדינה לשנת 2019, במסגרתה נקבעו, בין היתר, הוראות לשינוי מנגנון ההתחשבנות שהיה נהוג בין המוסד לביטוח הלאומי לבין חברות הביטוח, בכדי להגביר את יעילות הסדרי ההתחשבנות, שנגעו לתשלום פיצויים לפי הפלת"ד. במסגרת השינוי, הוחלט לתקן את ההסדר הקבוע בסעיף 328(א) לחוק הביטוח הלאומי בדבר התחשבנות הנערכת בין המוסד לביטוח לאומי לבין חברות הביטוח בגין תשלום פיצויים על הגמלה ששילם או שעתיד לשלם המוסד לביטוח לאומי

[6] חלקה הזמני של החברה לשנת 2020. בסוף כל שנת חיתום קלנדרית נערך חישוב סופי של חלקה של כל חברת ביטוח במאגר בשנת החיתום, על פי חלקה בסה"כ פרמיות רכב חובה בשנה השוטפת (בתקופה שבין 1 בינואר ועד 31 בדצמבר בכל שנת חיתום). לאחר החישוב הסופי של חלקה של כל חברה במאגר בכל שנת חיתום, תיערך התאמה למול החישוב הזמני. לעניין חלקה הזמני של החברה ראו פרסום באתר הפול.

לנפגעי תאונות דרכים לפי הפלת"ד, כך שייקבע שחברות הביטוח יעבירו סכום קבוע שנתי לכיסוי חבותן, בהתאם לתקנות שיקבע שר האוצר. תקציב המדינה לשנת 2019 אושר בקריאה שנייה ושלישית על-ידי כנסת ישראל בחודש מרץ 2018. התיקון בחוק הביטוח הלאומי יכנס לתוקף במועד כניסת התקנות שיקבעו לתוקף ("**מועד התחילה**") ויחול על תאונות שאירעו במועד התחילה ואילך וכן על תאונות שארעו בין 1 בינואר 2014 למועד התחילה, בתנאי שהמוסד לביטוח לאומי לא הגיש תביעה או דרישה לתשלום בגינן.

ביום 12 ביוני 2019 פורסמה טיוטת תקנות הביטוח הלאומי (העברת סכום שנתי ממבטח למוסד בעד תאונות דרכים), התשע"ט-2019, המגדירה בין היתר את הסכום הכולל שעל המבטחים להעביר למל"ל בגין סכומי השיבוב, אופן חלוקת הסכום ועדכונו, וכן הוראות בקשר לסכומים שעל המבטחים להשיב למל"ל בגין מקרים שקרו בין השנים 2014-2018, שהמל"ל לא הגיש לגביהן תביעות למבטח.

למיטב ידיעת החברה, נכון למועד הדוח, משרד האוצר מקדם הסדרה, לפיה שינוי שיטת ההתחשבנות בגין זכות השיבוב של הביטוח הלאומי, מזיכוי פרטני לשיעור מפרמיה (בשיעורים כפי שיקבעו בהסדר), יחול רק ביחס לשנת 2021 ואילך ואילו ההתחשבנות בגין העבר תמשיך להתבצע באופן פרטני, בהתאם למתכונת הקיימת, בכפוף לויתור חברות הביטוח על טענות התיישנות בגין השנים 2014 ו-2015 והעברת מקדמות בגין העבר. למיטב ידיעת החברה, בשלב זה החברה אינה נדרשת להעביר חלק במקדמות.

בשלב זה, אין ביכולתה של החברה להעריך את ההשפעה הצפויה של הסדר השיבוב החדש על פעילותה. ההשפעה תלויה, בין היתר, בסכומים הסופיים שייקבעו כסכום הקובע והסכום החד פעמי שיידרש להעביר למל"ל, ובהשפעתה של התייעלות תפעולית אפשרית כפועל יוצא ממנגנון זה.

ז. <u>מאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח חובה</u>

תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע) התשס"ד-2004, נועדו להסדיר הקמת מאגר מידע מרכזי במימון חברות הביטוח, כאשר מטרת המאגר הנה לסייע לחברות הביטוח בתמחור נכון של הפוליסות ובאיתור הונאות ביטוח, הן בשלב החיתום והן בשלב הטיפול בתביעות. המאגר הוקם ומנוהל ממועד הקמתו ועד היום על ידי חברת ISO, מכוח הסכם שבין ISO לבין כל חברות הביטוח הפועלות בענף (להלן: "**ההסכם**") אשר חודש ביום 14 באוגוסט 2018, וזאת לאחר ש-ISO זכתה שוב במכרז שפורסם בעניין זה. בהתאם להוראות החוזר המאוחד, ככלל, לא תופק תעודת ביטוח רכב חובה עבור כלי רכב פרטי או מסחרי עד 3.5 טון או אופנוע, מבלי שבוצע אימות בשאילתה מקוונת במאגר בעת תהליך חיתום, למעט חריגים המפורטים בחוזר.

ח. <u>המלצות ועדת וינוגרד ותקנות ההיוון</u>

בעקבות המלצות דו"ח הועדה הציבורית בראשות הנשיא בדימוס אליהו וינוגרד ז"ל, ביום 1 באוקטובר 2017, נכנס לתוקף תיקון לתקנות הביטוח הלאומי (היוון) התשל"ח 1978 (להלן בסעיף זה: "**התיקון**"), אשר הפחית את שיעור ריבית ההיוון משיעור של 3% שהיה נהוג עד אותה עת לשיעור של 2%, דבר שהשפיע באופן ישיר על שווי הקצבאות, וכפועל יוצא על גובה התשלומים שעל חברות הביטוח לשלם למל"ל. התיקון כלל מנגנון לקביעת שיעור זה ועדכונו כל ארבע שנים בהסתמך על תשואות ממוצעות של אגרות חוב ממשלתיות.

בעקבות התיקון התעוררה שאלה מערכתית לגבי השלכותיו על ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, אשר הגיעה לפתחו של בית המשפט העליון במסגרת הליך ע"א **3751/17 המאגר הישראלי לביטוח רכב נ' פלוני**. נוכח מרכזיות הסוגיה, פנה בית המשפט ליועץ המשפטי לממשלה ובקשו לבחון התייצבות לשם הבעת עמדה בסוגיית

שיעור ריבית ההיוון בנזיקין לנוכח התיקון. היועץ המשפטי לממשלה התייצב בהליך והודיע לבית המשפט, כי לאור מורכבות הנושא, תוקם ועדה בין משרדית שתבחן את העניין וביקש, על כן, להמתין עד לקבלת המלצותיה.

ביום 2 באפריל 2018, הוקמה בידי שרת המשפטים ושר האוצר ועדה בין משרדית כאמור (ועדת קמיניץ). הועדה נתבקשה לבחון את סוגיית ריבית ההיוון המתאימה לפיצוי הנזיקי על היבטיה השונים ובתוך כך לבחון מספר נושאים מרכזיים: ראשית, הועדה נתבקשה לבחון מהי ריבית ההיוון המתאימה לפיצוי הנזיקי, בשים לב, בין היתר, למאפיינים של היוון הפיצוי הנזיקי מול המאפיינים של הפיצוי המהוון בביטוח הלאומי, לניכוי תגמולי הביטוח הלאומי מן הפיצויים בנזיקין, ולריבית ההיוון הנוגעת לשיבוב בידי הביטוח הלאומי. כמו כן, נתבקשה הוועדה לבחון אם יש מקום להבחין בין ריביות שונות לעניינים שונים – סוגים שונים של תביעות או תובעים, בין השאר, כנגזרת מתוחלת הפיצוי לאורך שנים או כנגזרת מסוג הפיצוי. עוד נתבקשה הוועדה לבחון, אם נדרש מנגנון עדכון לריבית ההיוון, וכן את שאלת אופן העדכון. לבסוף, נתבקשה הוועדה לבחון אם יש מקום לחוקק את ההסדר המומלץ ולהכין הצעה מתאימה, במידה והתשובה חיובית. ביום 18 ביוני 2019, פורסם הדוח הסופי של ועדת קמיניץ ("דוח הועדה לבחינת ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין") במסגרתו אימצה הועדה את ההמלצה להשיב את שיעור ריבית ההיוון לשיעור אחיד של 3% וקבעה מנגנון עדכון לשיעור זה שיוחל אחת לשנתיים, ובלבד שבמחצית השנה שקדמה למועד הבחינה הדו שנתית, התשואה מהשקעה באג"ח קונצרני AA לתקופה של 25 שנים חרגה מרצועת ניוד של נקודת אחוז אחד כלפי מעלה או מטה לעומת המצב לפני כן. בעקבות פרסום הדוח הסופי, אימץ בית המשפט העליון ביום 8 באוגוסט 2019 את המלצות הועדה וקבע בפסק דין כי שיעור ההיוון ימשיך לעמוד על 3%, שכן הוא מגלם תשואה שניתנת להשגה, בסבירות גבוהה, באמצעות השקעה בסיכון נמוך לתקופה ממושכת ותוך שמירה על נזילות חלקית. ביהמ"ש עמד בפסק דינו על הקושי שנוצר כתוצאה משיעור ההיוון שנקבע בפסק הדין (3%) לבין שיעור ההיוון הקבוע בתקנות הביטוח הלאומי (2%) והביע תקווה שהמחוקק יקבע הסדר ברור, שיכלול גם מנגנון עדכון. עד להכרעת המחוקק יעמוד שיעור ההיוון על כנו, אלא אם יוכח שינוי בהתאם לפרמטר שנקבע בדוח ועדת קמיניץ, כאשר בתקופת הביניים תעמוד בתוקף הסכמת הצדדים לנכות את גמלאות המוסד לביטוח לאומי לפי ריבית היוון בשיעור של 3%. בחודש ספטמבר 2019 הוגשה בקשה לקיום דיון נוסף על פסק הדין. ביום 17 בספטמבר 2020, התקבל פסק דין של בית המשפט העליון, לפיו על המוסד לביטוח לאומי היה לתקן את תחשיב חלוקת האחריות בין הצדדים בהתאם להיוון של 3%, וזאת בהתאם לקביעה ב**ע"א 3751/17 המאגר הישראלי לביטוח רכב (הפול) נ' פלוני**, לפיה "חזקה על המל"ל כי גם בתביעת השיבוב יחזור על המזיק לפי היוון של 3%". בפסק הדין צוין כי יש בקביעה זו כדי להשיב את הסימטריה על כנה, ולכן יש לאמצה גם בתביעות השיבוב של המל"ל. ביום 10 בנובמבר 2020, התפרסמה החלטת בית המשפט העליון לדחות את הבקשה לדיון נוסף בהלכת קמיניץ. לפיכך, פסק דין זה נותר בעינו. להערכת החברה, שורת החלטות זו מעגנת את הלכת קמיניץ ומחילה אותה מפורשות על המוסד לביטוח לאומי. על אף האמור, לאור כך שליברה החלה פעילות בשנת 2018, אין באמור השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של החברה. לפירוט בדבר השפעת פסק הדין האמור על החברה - ראה באור 25 ה' לפרק 3 לדוח התקופתי.

ט. <u>תשלומים עיתיים בפלת"ד</u>

בחודש יולי 2018 פרסמה הרשות נייר התייעצות בנושא תשלומים עיתיים מכוח הפלת"ד ("**נייר ההתייעצות**"). במסגרת נייר ההתייעצות, ביקשה הרשות לבחון השלכות אסדרה, במסגרתה ייקבעו הוראות לפיהן תשלומים מכח הפלת"ד בשל הפסד כושר

ההשתכרות והוצאות מתמשכות, לנפגעים שנקבע להם שיעור נכות של 20% ומעלה מכושר ההשתכרות העתידי שלהם, כך שיהיו ככלל, באמצעות תשלומים עיתיים שיהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. בהתאם לנייר ההתייעצות, לא תהיה לנפגע או לחברת הביטוח זכות לטעון להרעה או הטבה במצבו הבריאותי עקב תאונת הדרכים, המחייבת עדכון הקיצבה החודשית שנקבעה לו. כמו כן, ייבחן הצורך לקבוע הוראות לפיהן במקרה בו נפטר נפגע, לאחר שנפסקו לו תשלומים עיתיים, התשלום לתלויים שפרנסתם כולה או מקצתה הייתה תלויה על הנפטר, ערב פטירתו, יהיה גם כן באמצעות תשלומים עיתיים.

בשלב מקדמי זה ולנוכח ראשוניות האסדרה המוצעת לעיל וכלליותה, אין לחברה יכולת להעריך את השפעתה, ככל שזו תצא אל הפועל, והדבר תלוי בין היתר, בפרטי האסדרה הסופיים שיקבעו, בעלויות שיידרשו ממבטחים לרבות לצורך תפעול מנגנון האסדרה המוצעת ויישומו, בתעריפים שיאושרו על-ידי הממונה, ובהתנהגות התובעים והגורמים המתחרים בשוק.

י. <u>עתודות</u>

התביעות בענף ביטוח רכב חובה מאופיינות ב"זנב ארוך". כלומר, לעיתים חולף זמן ממועד התרחשות התאונה ועד למועד תשלום התביעה. על פי הוראות הדין, המבטח נדרש לשמור עתודות ביטוח בהתאם לנוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי. הנוהג המיטבי, כאמור, מפרט, בין היתר, את מרווח הסיכון שיש להעמיס על העתודות Best estimate; את אופן קיבוץ ענפי הביטוח; וכן קובע כי יש לקחת בחשבון את גובה העתודה בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים ליום המאזן ובגין סיכונים לאחר יום המאזן.

2.1.1.4 שווקים עיקריים

ענף ביטוח רכב חובה מאופיין בתחרותיות גבוהה, שכן מדובר במוצר אחיד (פוליסה תקנית) המשווק על ידי מרבית חברות הביטוח בישראל. לאור הגידול המתמיד בכמות כלי הרכב במדינת ישראל, הביקוש למוצר זה גדל בהתאם, וכתוצאה מכך, קיימת תחרות משמעותית, המאופיינת, בין היתר, ברגישות למחיר בשל שקיפות המחירים לצרכן באמצעות מנוע ייעודי המפורסם באתר הרשות, העורך השוואה בין תעריפי חברות הביטוח על פי מאפייני הרכב והנהג.

מעבר לתמחור המושפע משיקולי התחרות, הרווחיות בענף זה עשויה להיות מושפעת, בין היתר, משינויים בכמות תאונות הדרכים וחומרת הפציעות מהן, משינויים בהיקף תביעות שיבוב ומשינויים בחקיקה ובפסיקה הנוגעים לענף זה של נזקי גוף כתוצאה מתאונות דרכים. הרווחיות המושגת מושפעת, בין היתר, מהתוצאות החיתומיות בענף ומהתעריפים, כמו גם משינויים בשיעורי הריבית, שווקי ההון ובשיעורי האינפלציה, היות וענף ביטוח רכב חובה מתאפיין ברמת עתודות גבוהה יחסית הנובעת ממרווח זמן ניכר בין מועד קבלת הפרמיות עד להשלמת הטיפול בתביעות (קרי, ענף בעל "זנב ארוך").

2.1.1.5 שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים

החברה קיבלה רישיון מבטח במאי 2018, והחלה בפעילותה בקרב הציבור הרחב באוקטובר 2018. למועד הדוח ענף ביטוח רכב חובה הוא אחד משלושת הענפים המרכזיים בפעילות החברה, ובו נרשם גידול משמעותי בפעילותה ממועד תחילת פעילותה ועד למועד פרסום הדוח.

במהלך חודש יוני 2020, השיקה החברה את מהפכת הניודים בביטוח רכב, המאפשרת למבוטחים מחברות ביטוח אחרות לנייד את פוליסות הביטוח שלהם לחברה, תוך הליך מעבר קל ופשוט, גם באמצע תקופת ביטוח, וללא צורך להמתין לסיום הפוליסה. טרם השקת המהפכה כאמור, לא היה נהוג לבצע ניוד של ביטוח הרכב ולעבור בין חברות הביטוח השונות באמצע תקופת הביטוח.

נכון למועד זה, החברה ניידה כ- 5,500 פוליסות רכב (בביטוח רכב חובה ורכוש) מחברות הביטוח שונות, ובתקופה זו, בה הצרכן מבצע בדק בית ומנסה לחסוך בעלויות ככל הניתן (עקב משבר הקורונה), החברה צופה גידול בניודי ביטוחי הרכב לליברה. המערכת הדיגיטלית החדשנית שהחברה עושה בה שימוש, מגשימה את הליך הניוד בנגישות גבוהה, ביעילות ובמהירות.

בשנת 2019, שיעור הגידול של החברה בכמות הפוליסות בענף רכב חובה עמד על כ-516% לעומת שנת 2018, ובשנת 2020 עמד על כ-123% לעומת שנת 2019. על בסיס שיעורי הגידול האמורים, החברה צופה גידול נוסף בחלקה בשווקים.

2.1.1.6 **מוצרים חדשים**

בתקופת הדוח הממונה אישר לחברה תעריף לשיווק ביטוח רכב חובה גם לרכב מסוג מונית, ובכוונתה להתחיל בשיווק המוצר במהלך הרבעון השני לשנת 2021.

2.1.2 <u>תחרות בענף רכב חובה</u>

למיטב ידיעת החברה, בהתאם לפרסומי רשות שוק ההון מספר חברות הביטוח הפועלות בתחום זה הינו 15 (כולל ליברה), ולמעט "הפול" ו-"קרנית".

הכיסוי הביטוחי האחיד בכל חברות הביטוח וזמינות מנוע ההשוואה של הרשות, מובילים לכך שמחיר המוצר הינו המשתנה העיקרי בהחלטת הלקוח בבואו לרכוש פוליסת ביטוח חובה. חברות הביטוח נבדלות זו מזו במשתנים הקובעים את התעריף וכפועל יוצא בפלחי השוק בהם הן מתמקדות, כאשר הפערים בין החברות הם זניחים יחסית. בהתאם לכך, ומחמת פרסום פומבי ונגיש של כל תעריפי חברות הביטוח, הן באתר הרשות והן באתרים עסקיים עצמאיים, קיימת תחרותיות רבה בתחום.

בהתאם לנתוני הרשות[7], חל בשוק ענף ביטוח רכב חובה קיטון של כ- 0.85% בהיקף דמי הביטוח ברוטו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, בענף רכב חובה, ישנו רווח כולל של כ-331 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020, לעומת רווח כולל של כ-1,147 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. הרווח הכולל לשנת 2019 עמד על סך של כ- 1,150 מיליון ₪ לעומת הפסד כולל בסך של כ-76 מיליון ₪בשנת 2018.

2.1.2.1 **מתחרים עיקריים**

למיטב ידיעת החברה, מתחריה העיקריים של החברה בענף ביטוח רכב חובה הם שלמה חברה לביטוח בע"מ ("**שלמה**"), הראל חברה לביטוח בע"מ ("**הראל**"), הפניקס חברה לביטוח בע"מ ("**הפניקס**"), כלל חברה לביטוח בע"מ ("**כלל**"), מגדל חברה לביטוח בע"מ ("**מגדל**"), אי.די.איי חברה לביטוח בע"מ ("**איי.די.איי**"), מנורה חברה לביטוח בע"מ ("**מנורה**"), איילון חברה לביטוח בע"מ ("**איילון**"), הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("**הכשרה**"), איי.אי.ג'י ("**AIG**") שירביט חברה לביטוח בע"מ ("**שירביט**") ושומרה חברה לביטוח בע"מ ("**שומרה**"). חלק ממתחריה העיקריים של החברה פועלים לפיתוח והקמת ממשקים דיגיטליים בעבור לקוחותיהם.

איי.די.איי, AIG, הפניקס ו-ווישור חברה לביטוח בע"מ הן מתחרות של החברה בהיבט של שיווק דיגיטלי.

[7] מתוך נתוני הרשות, ראה <u>דוחות ניהוליים</u> באתר הרשות.

הגרף על בסיס נתוני דוחות כספיים רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון

2.1.2.2 **התמודדות עם תחרות**

להערכת החברה, הגורמים המחזקים את מעמדה התחרותי של החברה הינם המודל הפרסונלי אותו מנהיגה החברה ותחזוק שוטף של מרכיביו ותעריפיו, מודל ההשתתפות ברווחים, רמת שירות וזמינות גבוהה מאוד, וכן פתרונות דיגיטליים מתקדמים שהחברה פיתחה ומפתחת המאפשרים הפקת פוליסות ביטוח מכל מקום ובכל שעה באמצעות אתר האינטרנט של החברה, ביצוע שינויים באופן עצמאי וקבלת תעודה דיגיטלית חליפית "אונליין", ללא גביית הוצאות החברה בגין הפקתה, והכל לצד חווית משתמש מתקדמת, ייחודית ונעימה. חלקה של החברה בענף פעילות זה במגמת עלייה מתמדת, והחברה צופה כי מגמה זו תימשך.

בעניין זה יצוין כי במדד השירות של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון לשנת 2019, כפי שפורסם בתקופת הדוח, דורגה החברה במקום הראשון בשביעות רצון לקוחות בענף ביטוח רכב חובה[8].

בנוסף, בתקופת הדוח, ביטוח הרכב של ליברה, זכה כמוצר השנה בתחרות "מוצר השנה – בחירת הצרכנים" לשנת 2020 כמוצר החדשני ביותר בתחומו[9].

2.1.3 <u>לקוחות</u>

2.1.3.1 להלן פרטים אודות חלוקת הפרמיה ברוטו בענף ביטוח רכב חובה (באלפי ₪):

שנה	סה"כ פרמיות ברוטו	פרטיים ועסקיים קטנים	קולקטיבים ומפעלים גדולים*	שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים
2020	66,280	66,280	0	0%
2019	32,224	32,224	0	0%
2018	5,337	5,337	0	0%

*קבוצת רכבים או מבוטחים המונה לפחות 1,000 כלי רכב או לחילופין מהווה לפחות 1% מהפרמיות בתחום זה.

2.1.3.2 בזכות המודל הפרסונלי, החברה מתבססת על פיזור גדול של מבוטחים, ובאמצעות כך נמנעת מתלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות.

2.1.3.3 שיעור הלקוחות להם ביטוח חובה וביטוח רכב רכוש, לתקופות ביטוח חופפות, עמד בשנת 2020 על 99.7%.

[8] מתוך נתוני הרשות, ראה מדד שירות רכב חובה באתר הרשות.

[9] ראה פרסום הזוכים לשנת 2020 באתר מוצר השנה.

2.1.3.4 לחברה לא קיים לקוח שסך הכנסותיה (פרמיית ברוטו) ממנו בתחום מהוות 10% או יותר.

2.1.3.5 שיעור החידושים ברוטו בתחום ביטוח רכב חובה לשנת 2020 הינו כ-88%. שיעור החידושים מייצג את היחס בין כמות הפוליסות בשנת 2020 שהיו בתוקף בשנה הקודמת, לבין הכמות המדווחת בשנת 2019. שיעור החידושים נטו (דהיינו, מתוך האוכלוסיה שהחברה מאפשרת לה לחדש את הביטוח אצלה) עמד בשנת 2020 על כ-90%.

להלן פרטים אודות ותק לקוחות בתחום ביטוח רכב חובה במונחי מחזור פרמיות לשנת 2020 באחוזים:

שנות ותק	פוליסות חדשות	שנה	שנתיים	סה"כ
התפלגות ותק לקוחות	64.3%	31.4%	4.3%	100.0%

להלן נתונים בדבר מחזור הפרמיות בתקופת הדוח, לפי שנות ותק:

מספר שנות ותק	פרמיות באלפי ₪	שיעור מסך ההכנסות
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)	43,556	24%
שנת ביטוח שניה (שנת ותק אחת)	19,979	11%
שנת ביטוח שלישית (שתי שנות ותק)	2,745	2%
סך הכל פרמיות בשנת 2020	66,280	37%

2.2 תחום ביטוח רכב רכוש

ביטוח רכב רכוש מעניק כיסוי ביטוחי לנזק או אבדן של כלי הרכב המבוטח, ולחבות המבוטח בגין נזק שייגרם לרכוש צד שלישי על-ידי כלי הרכב המבוטח (עד לגבול האחריות שנרכש על-ידי המבוטח). ניתן לרכוש כיסוי ביטוחי לחבות כלפי צד שלישי בלבד (המוכר יותר בכינויו "**ביטוח צד ג'**") או כיסוי ביטוחי לנזק שייגרם לכלי הרכב המבוטח (ערך הרכב בהתייחס לדגם, שנת הייצור, תוספות ברכב ומשתנים מוסיפים או מפחיתים), וכן לחבות כלפי צד שלישי ("**ביטוח מקיף**").

תביעות בענף זה מתאפיינות במשך זמן בירור קצר בין קרות מקרה הביטוח לבין יישוב התביעה, ולכן נקראות תביעות בעלות "זנב קצר". בעניין זה יצוין כי בהתייחס לצד שלישי, זמן הבירור לעיתים ארוך יותר, כמו גם תקופת ההתיישנות.

2.2.1 מוצרים ושירותים

2.2.1.1 **מאפיינים עיקריים**

כאמור לעיל, ענף ביטוח רכב רכוש מורכב משני מוצרים עיקריים - ביטוח צד שלישי (צד ג'), המכסה את המבוטח כנגד נזקי רכוש שהוא עלול לגרום עקב שימוש ברכב לצדדים שלישיים, וביטוח מקיף לרכב הכולל פרק צד שלישי כאמור, ובנוסף מכסה את המבוטח כנגד נזקים שעלולים להיגרם לרכבו, לרבות אובדן גמור, אובדן גמור להלכה וגניבת הרכב (כהגדרת מונחים אלו בפוליסה), כאשר תקופת הביטוח בפוליסת רכב רכוש היא לרוב 12 חודשים.

נכון למועד הדוח, הפוליסות אותן משווקת החברה הן פוליסות לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון. מוצר זה חוסה תחת פוליסה תקנית שהוראותיה קבועות בתקנות ביטוח רכב פרטי, ולמבטח אסור לשנות את הוראותיה, אלא לטובת המבוטח.

בחודש פברואר 2020 פורסמה "טיוטת הוראות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) (תיקון), התש"פ-2020", המציעה לעדכן את התקנות ואת הפוליסה התקנית בהתאם לתמורות שחלו במשך השנים בעולם הרכב. לפרטים נוספים, ראו סעיף 2.2.1.2 א' להלן.

ביטוח רכב רכוש מעניק כיסויים ביטוחיים כנגד אובדן או נזק שנגרמו לרכב כתוצאה ממספר סיכונים כגון: גניבה, אש, התנגשות מקרית, התהפכות ותאונה מכל סוג, מעשה זדון (למעט אם נגרם במתכוון על ידי המבוטח), נזקי טבע, וכן ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש.

בנוסף, מציעה החברה למבוטחיה לרכוש בצמוד לפוליסת ביטוח הרכוש כתבי שירות לקבלת שירותים שונים לרכב כגון: שירותי דרך וגרירה, רכב חליפי, שירות לתיקון שמשות, ועוד.

ליברה פיתחה מודל תמחור המבוסס על עקרונות חיתומיים ואקטואריים בשילוב התאמה אישית למבוטח. באמצעות חכמה אקטוארית ובשילוב כלים טכנולוגיים מתקדמים, ליברה מתאימה את הצעת המחיר לכל מבוטח, לא רק לפי הפרמטרים הנהוגים בענף, אלא על בסיס פרמטרים רבים ומגוונים נוספים, אשר מובילים לכך שהחברה מתאימה את הפרמיה לסיכון באופן ממוקד ומדויק, ככל הניתן. התאמת הפרמיה לסיכון באה לידי ביטוי בין היתר בשקלול גורמים כגון היקף הנסועה הצפוי, עבר ביטוחי מעבר לשלוש שנים, מספר ילדים, תחזוקת רכב ועוד. החברה שוקדת באופן רציף על שיפור מתמיד במודל התמחור האקטוארי והחיתומי, כך שהיתרון התחרותי שלה יישמר.

בעניין זה יצוין כי ביטוח הרכב של ליברה, זכה כמוצר השנה בתחרות "מוצר השנה - בחירת הצרכנים" לשנת 2020 כמוצר החדשני ביותר בתחומו[10].

<u>מאפייני הפוליסה התקנית בביטוח רכב רכוש:</u>

א. <u>אחידות</u> - כאמור לעיל, הכיסוי הביטוחי לרכבים פרטיים ומסחריים עד 3.5 טון בענף ביטוח רכב רכוש נקבע על-פי הפוליסה התקנית. נוסח הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש הוא מחייב, וניתן רק להיטיב את תנאי הפוליסה התקנית בביטוח רכב רכוש באמצעות הרחבות לכיסוי, לסיכונים, לרכוש ולסוגי החבויות המבוטחים. לפיכך, ההבדלים העיקריים בין הפוליסות הנמכרות בחברות הביטוח השונות, הן בעיקר בהרחבות השונות.

ב. <u>תקופת הביטוח</u> - פוליסת ביטוח רכב רכוש לרוב היא לתקופה של שנה.

ג. <u>התיישנות ומשך התביעות</u> - תקופת ההתיישנות בענף ביטוח רכב רכוש בתביעות עצמיות היא 3 שנים, בהתאם לסעיף 31 לחוק חוזה הביטוח. תביעות הביטוח בענף זה מאופיינות בזמן בירור קצר יחסית בין קרות מקרה הביטוח ויישוב התביעה, ונחשבות תביעות בעלות "זנב קצר".

ד. <u>רווחיות</u> - הרווחיות בענף זה עשויה להיות מושפעת, בין היתר, משינויים שונים ברכיבים, כגון: כמות גניבות הרכב ותאונות הדרכים, שינוי במחירי חלפים ובעלות התיקון, שינויי תקינה ושינויי רגולציה, שינוי במחירי כלי רכב חדשים, מחיר שעת עבודה במוסכים, סוגי הרכבים ואמצעי בטיחות ונזקים עקב פגעי טבע ורמת התחרות בשוק.

2.2.1.2 **מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על ענף ביטוח רכב רכוש**

א. <u>תקנות ביטוח רכב פרטי</u>

בחודש פברואר 2020 פורסמה טיוטת הוראות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) (תיקון), התש"פ-2020, המציעה לעדכן את התקנות ואת הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש ("**הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש**", בהתאם לתמורות שחלו במשך השנים בעולם הרכב, וכולל בין היתר את התיקונים הבאים: (1) קביעת הוראות לעניין הודעת המבוטח על השבתת רכב, במסגרתה יוכל ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת היקף הכיסוי הביטוחי; (2) עדכון הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש לאור ביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961; (3) עדכונים והתאמות בפוליסה לאביזרים ולמכלולים הקיימים ברכבים מודרניים; (4) עדכון ההוראות הנוגעות להחזר לו יהיה זכאי המבוטח בעת ביטול הפוליסה; (5) הוספת

[10] ראה פרסום <u>הזוכים לשנת 2020</u> באתר מוצר השנה.

נתונים לדוח עבר ביטוחי של המבוטח ועדכון הדוח בהתאם לשימוש בפועל.

ב. <u>חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), תשנ"ח-1998</u>

החוק קובע נהלים לעניין מכירת כלי רכב לשם פירוק כללי או תיקון ונהלי רישום לגבי חלקי חילוף. החוק מחייב את המבטח להחזיר את רישיון הרכב לרשות הרישוי אם הרכב הועבר לשם פירוק כללי. אם המבטח מוכר את כלי הרכב שלא למטרות פירוק, אלא למטרות תיקון, חובה על המבטח להחזיק את רישיון הרכב ולא להעבירו לידי הרוכש עד אשר יתקבל אישור ממוסך מורשה כי הרכב תוקן כנדרש, או בעת החלפת חלק, אישור כי החלק אשר הוחלף נרשם כדין לפי הוראות החוק.

2.2.1.3 **הסדרים מיוחדים המתייחסים לענף ביטוח רכב רכוש**

א. <u>המלחמה בגניבות הרכב</u>

החל משנת 2008 ועל פי הסכם איגוד חברות הביטוח ואיגוד השכרת רכב וליסינג לבין המשרד לביטחון פנים ומשטרת ישראל הופעלה מחדש יחידה משטרתית "אתגר" למלחמה בגניבות רכב הממומנת בחלקה ממקורות ממשלתיים (60%) ובחלקה במימון איגוד חברות הביטוח, חברות ההשכרה והליסינג וגורמים אחרים (40%). היחידה תורמת לשיפור מניעת גניבות הרכב בישראל.

ב. <u>פיקוח על התעריפים</u>

התעריף לביטוח רכב רכוש כפוף לאישור הממונה. התעריף אינו אחיד, אלא תלוי ניתוח אקטוארי דיפרנציאלי, משתנה ומותאם סיכון. התעריף מבוסס על פרמטרים שונים, הקשורים לרכב המבוטח בפוליסה ולמאפייני הנהגים, כגון: ניסיון התביעות של המבוטח, גילו של הנהג הצעיר ביותר הרשאי לנהוג ברכב, וותק רישיונו, סוג ודגם הרכב המבוטח, שנת הייצור, ערך הרכב, מיגונים המותקנים ברכב, עבר ביטוחי בביטוח רכב רכוש ועוד, מתוך הנחה כי אלו פרמטרים מהותיים בהערכת הסיכון וקביעת הפרמיה. התעריף משתנה בין חברה לחברה ומלבד מרכיב פרמיית הביטוח כולל את גובה ההשתתפות העצמית שתיגבה מהמבוטח בקרות מקרה ביטוח (בדרך כלל השתתפות עצמית בגין נזק עצמי, בגין נזק לצד ג' ובגין ירידת ערך שנגרמה לרכב המבוטח).

ג. <u>הסדר השמאים</u>

בהתאם להוראות שנקבעו בחוזר המאוחד, מפרסמות חברות הביטוח רשימות שמאים ("**רשימת שמאי החוץ**"), לבחירת המבוטח. בהתאם להוראות החוזר המאוחד, הצעת תיקון או שומה של שמאי שנבחר על-ידי המבוטח מתוך רשימת שמאי החוץ, מהווה הצעת התיקון או השומה הקובעת והיא מחייבת את הצדדים בכפוף לזכות המבטח והמבוטח להעלות בפני שמאי החוץ הערות בעניינים טכניים. כמו כן, באפשרות המבטח והמבוטח לערער על השומה בהתאם להסדר הקבוע בחוזר השמאים.

ד. <u>מוסכי הסדר</u>

במטרה לייעל, לקצר את זמן הטיפול, לשפר את השירות ולהוזיל עלויות יישוב תביעות רכב רכוש התקשרה החברה עם "מוסכי הסדר" לתיקון רכבי מבוטחים שנגרם להם נזק חלקי (שאינו אובדן גמור). מוסך הסדר הוא מוסך שהתקשר עם החברה בחוזה למתן שירותים כ"מוסך הסדר" בתמורה להנחות הניתנות למבטח (במחירי החלפים ו/או במחיר שעת העבודה). החברה מאפשרת למבוטחיה לבחור את המוסך שבו יבוצע תיקון הרכב, אך היא מציעה למבוטחיה הטבות שונות כגון הנחת השתתפות עצמית ו/או העמדת רכב חלופי לתקופת התיקון, על מנת לתמרץ את המבוטחים לתקן את רכבם באחד ממוסכי ההסדר עמם התקשרה החברה.

ה. רפורמה מוצעת בעניין מוסכי ההסדר והסדר השמאים

בחודש אוגוסט 2016 פורסמה טיוטת תקנות רישוי שירותים לרכב (שמאות רכב), התשע"ו-2016, המסדירה את פעילות השמאים ומתייחסת בין היתר, לאופן תמחור שעת עבודת המוסך על-ידי השמאי, לעיתוי ביצוע השמאות (לפני תיקון הרכב), ולהשפעה אסורה על שיקול דעת שמאי הרכב על-ידי צדדים מעוניינים. בחודש מרץ 2018 תוקנו תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (השפעה אסורה על שיקול דעת של שמאי רכב), התשע"ח-2018, המתייחסות להגדרת השפעה אסורה על שמאי מצד בעל רישיון (מוסך), כהגדרתו בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016. מטרת התקנות לקבוע מהי השפעה אסורה על שיקול דעת של שמאי רכב ובאילו מקרים מדובר בבקשה מותרת לשינוי שומת רכב. לפרטים ראו סעיף 3.9.3.2 להלן.

ו. מאגר רכב רכוש

החל מחודש דצמבר 2013 פועל מאגר מידע שהקימו איגוד חברות הביטוח ומרכז הסליקה של חברות ביטוח בע"מ ("**חברת הסליקה**") שעיקרו רישום היסטוריית תאונות של כלי רכב ("**מאגר רכב רכוש**"). המידע זמין הן לציבור רוכשי רכבים משומשים והן למבטחים שבחרו להצטרף למאגר ומטרתו איתור מידע ושקיפות בנוגע לתאונות שאירעו לכלי רכב משומשים בתקופה שקדמה לרכישתם. איגוד חברות הביטוח וחברת הסליקה קיבלו פטור מאישור הסדר כובל מאת הממונה על התחרות בתוקף עד לחודש פברואר שנת 2021. כל מבטח יכול להצטרף להסדר (קרי, למסור נתונים למאגר ולהגיש שאילתות) או לצאת מההסדר אחת לשנה בהודעה מוקדמת של 90 יום. להערכת החברה, האפשרות לעשות שימוש בנתוני המאגר מצמצמת את פערי המידע בשוק.

2.2.1.4 שווקים עיקריים

מרבית חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח רכב רכוש. שוק זה מאופיין בתחרות משמעותית ובשקיפות המחירים לצרכן, בין היתר, באמצעות מנועי השוואה שונים המצויים ברשת האינטרנט, וזאת ללא עלות.

היקף המכירות והעליה בדמי הביטוח בענף זה מושפעים, בין היתר, מהגידול המתמשך במספר כלי הרכב בישראל וממספר גניבות כלי הרכב בישראל, משכיחות תאונות הדרכים ועוצמתן, שינוי במחירי חלפים ובעלויות תיקון רכבים, שינויי תקינה ושינויי רגולציה, שינויים במחירי כלי רכב חדשים, שינויי מחיר שעת עבודה במוסכים ומנזקים עקב פגעי טבע. רמת התחרות משתנה גם בהתאם לתוצאות העסקיות של הענף בכללותו, כאשר הרווח הכולל עולה משיפור בתוצאות החיתומיות ו/או כשנרשם רווח השקעתי גבוה, מתגברת התחרות והפרמיה נשחקת.

2.2.1.5 שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים

כאמור, ענף ביטוח רכב רכוש הוא אחד מבין שני הענפים המרכזיים בהם החברה פועלת. החל מהמועד בו החברה התחילה את פעילות המכירה בענף זה באוקטובר 2018 ועד למועד פרסום הדוח, גדל חלקה היחסי במוצרים ולשירותים בענף זה.

בשנת 2019, שיעור הגידול של החברה בכמות הפוליסות בענף רכב רכוש עמד על כ-515% לעומת שנת 2018, ובשנת 2020 עמד על כ-123% לעומת שנת 2019. בהתבסס על שיעורי הגידול האמורים, החברה צופה גידול נוסף בחלקה בשווקים במהלך השנים הקרובות.

2.2.1.6 מוצרים חדשים

בחודש פברואר 2021, ולאחר תאריך המאזן, קיבלה החברה מאת הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, אישור לשיווק מוצר מסוג פוליסת ביטוח ייעודית למוניות. יצוין כי מוצר זה אינו חוסה תחת הפוליסה התקנית, ותנאי הפוליסה והיקף הכיסוי נקבעים על ידי חברות הביטוח ללקוחותיהם בהתאם לכוחות השוק ובכפוף לאישור הממונה את תנאי הפוליסות.

2.2.2 <u>תחרות בענף ביטוח רכב רכוש</u>

מספר חברות הביטוח הפועלות בתחום זה הינו 15, כולל ליברה.

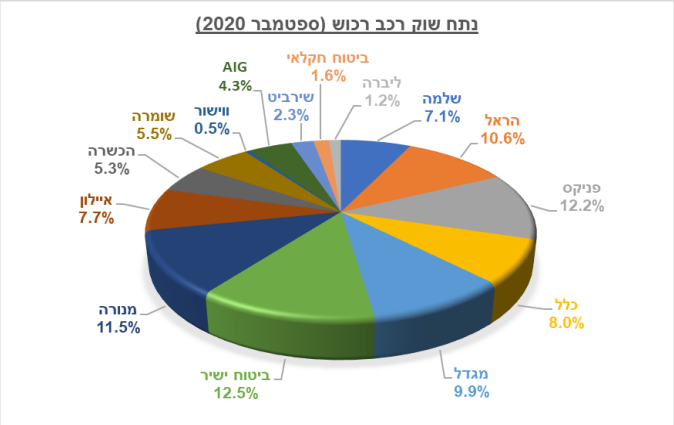
הכיסוי הביטוחי האחיד בכל חברות הביטוח וזמינות מנועי השוואה באתרי אינטרנט שונים, מובילים לכך שמחיר המוצר הינו המשתנה העיקרי בהחלטת הלקוח בבואו לרכוש פוליסת ביטוח. הגם שמבוטחים רוכשים בדרך כלל ביטוח רכב רכוש במקביל לרכישת ביטוח רכב חובה, הרי שעם התגברות התחרות והמעבר לתעריפים דיפרנציאליים בביטוח רכב חובה, גוברת מגמת ההפרדה, בה המבוטח רוכש פוליסת ביטוח רכב חובה בחברה אחת, ואילו את ביטוח הרכוש בחברה אחרת, כאשר מה שעומד לנגד עיניו, הוא לרוב המחיר הכולל אותו ישלם בגין ביטוח הרכב.

בהתאם לנתוני הרשות[11] בענף ביטוח רכב רכוש חל קיטון של כ- 3.16% בדמי הביטוח ברוטו בתקופה של תשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, בענף רכב רכוש, ישנו רווח כולל של כ-630 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020, לעומת רווח כולל של כ- 810 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. הרווח הכולל לשנת 2019 עמד על סך של כ-936 מיליון ₪ לעומת רווח כולל בסך של כ- 914 מיליון ₪ בשנת 2018.

להערכת החברה, השחיקה הענפית בפרמיה הנה בעקבות התחרות שחוללה ליברה עם כניסתה לענף.

2.2.2.1 **מתחרים עיקריים**

המתחרים המשמעותיים של החברה בענף ביטוח רכב רכוש הם איי.די.איי, הפניקס, מנורה, מגדל, כלל, הראל, איילון, שלמה הכשרה, שומרה ו-AIG. חלק ממתחריה העיקריים של החברה פועלים לפיתוח והקמת ממשקים דיגיטליים בעבור לקוחותיהם.

הגרף על בסיס נתוני דוחות כספיים רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון

2.2.2.2 **התמודדות עם תחרות**

לפרטים אודות התמודדות החברה עם התחרות, ראו האמור ב<u>סעיף 2.1.2.2</u> לעיל.

בעניין זה יצוין כי במדד השירות של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון לשנת 2019, דורגה החברה במקום הראשון מבין כל חברות הביטוח בענף ביטוח רכב רכוש[12].

בנוסף, ביטוח הרכב של ליברה, זכה כמוצר השנה בתחרות "מוצר השנה - בחירת הצרכנים" לשנת 2020 כמוצר החדשני ביותר בתחומו[13].

---

[11] מתוך נתוני הרשות, ראה <u>דוחות ניהוליים</u> באתר הרשות.

[12] מתוך נתוני הרשות, ראו <u>מדד שירות רכב רכוש</u> באתר הרשות.

[13] ראו פרסום <u>הזוכים לשנת 2020</u> באתר מוצר השנה.

2.2.3 <u>לקוחות</u>

2.2.3.1 להלן פרטים אודות חלוקת הפרמיה ברוטו בענף ביטוח רכב רכוש (באלפי ₪):

שנה	סה"כ פרמיות ברוטו	פרטיים ועסקיים קטנים	קולקטיבים ומפעלים גדולים*	שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים
2020	110,159	110,159	0	0
2019	52,361	52,361	0	0%
2018	8,787	8,787	0	0%

*קבוצת רכבים או מבוטחים המונה לפחות 1,000 כלי רכב או לחילופין מהווה לפחות 1% מהפרמיות בתחום זה.

2.2.3.2 בזכות המודל הפרסונלי, החברה מתבססת על פיזור גדול של מבוטחים, ובאמצעות כך נמנעת מתלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות.

2.2.3.3 שיעור הלקוחות להם ביטוח רכוש וביטוח רכב חובה, לתקופות ביטוח חופפות, עמד בשנת 2020 על כ- 99.7%.

2.2.3.4 לחברה לא קיים לקוח שסך הכנסותיה (פרמיית ברוטו) ממנו בתחום מהוות 10% או יותר.

2.2.3.5 שיעור החידושים ברוטו בתחום רכב רכוש לשנת 2020 הינו כ-88%. שיעור החידושים מייצג את היחס בין כמות הפוליסות בשנת 2020 שהיו בתוקף בשנה הקודמת, לבין הכמות המדווחת בשנת 2019. שיעור החידושים נטו (דהיינו, מתוך האוכלוסיה שהחברה מאפשרת לה לחדש את הביטוח אצלה) עמד בשנת 2020 על כ- 90%.

להלן פרטים אודות ותק לקוחות בתחום ביטוח רכב רכוש במונחי מחזור פרמיות לשנת 2020 באחוזים:

שנות ותק	פוליסות חדשות	שנה	שנתיים	סה"כ
התפלגות ותק לקוחות	65.5%	30.3%	4.2%	100.0%

להלן נתונים בדבר מחזור הפרמיות בתקופת הדוח, לפי שנות ותק:

מספר שנות ותק	פרמיות באלפי ₪	שיעור מסך ההכנסות
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)	72,114	40%
שנת ביטוח שניה (שנת ותק אחת)	33,443	19%
שנת ביטוח שלישית (שתי שנות ותק)	4,602	3%
סך הכל פרמיות בשנת 2020	110,159	61.7%

2.3 <u>תחום ביטוח כללי אחר</u>

במהלך שנת 2019, קיבלה החברה לראשונה את אישור הממונה לשיווק מוצר מסוג "ביטוח מקיף דירות" והחלה בשיווק מוצר זה. במהלך שנת 2020, קיבלה החברה את אישור הממונה לשיווק פוליסת בתי עסק, ובכוונתה להתחיל בשיווק מוצר זה בטווח הקרוב. בנוסף, החברה קיבלה את אישור הממונה לשווק פוליסות ביטוח נסיעות לחו"ל.

החברה החלה לפעול בענף ביטוח כללי אחר - דירות בשנת 2019 בהיקף זניח, ובמהלך שנת 2019 הפעילות נותרה מצומצמת, כאשר החברה החליטה למקד את עיקר מאמצי השיווק שלה בענף ביטוחי הרכב (חובה ורכוש). במהלך שנת 2020 גדל היקף הפעילות של החברה בענף זה, עם גידול מסוים במספר הפוליסות שנמכרו ע"י החברה לעומת התקופה המקבילה אשתקד, אך עדיין מדובר בהיקפי פעילות נמוכים יחסית.

2.3.1 <u>מוצרים ושירותים</u>

ביטוח דירה הינו ביטוח רשות, המעניק כיסוי ביטוחי לנזקי רכוש שנגרמו לדירה המבוטחת ולתכולתה מפני סיכונים שונים, וכן כיסוי לאחריות המבוטח כלפי צדדים שלישיים, הכל בהתאם להוראות הפוליסה התקנית, כמפורט להלן, אשר לא ניתן להתנות עליהן, אלא לטובת המבוטח.

החברה משווקת ארבעה מסלולים בענף ביטוח דירה: ביטוח מבנה בלבד, ביטוח תכולה בלבד, ביטוח מבנה ותכולה, וכן ביטוח מבנה למשכנתא.

ביטוח דירה כולל ביטוח למבנה ו/או לתכולת דירת מגורים ומבוסס על ביטוחי רכוש בתוספת ביטוחי חבויות, הקשורים לדירת המגורים נשוא הפוליסה, כגון אחריות כלפי צד שלישי ואחריות מעסיקים לעובדי משק בית. הכיסוי בפוליסות אלו כולל גם כיסוי לנזקי צנרת ומים[14] וכיסוי לנזקי רעידת אדמה, אלא אם המבוטח בחר שלא לרכוש כיסויים אלו. החברה מציעה למבוטחיה לרכוש הרחבות שונות רלוונטיות לבחירתם במסגרת פוליסת ביטוח הדירה. לעניין קיום מיגונים יובהר, כי בהתאם להנחיות הממונה, עצם קיומם של מיגונים כאמור אינו מהווה תנאי מוקדם לקיומו של הכיסוי הביטוחי.

פוליסות ביטוח מבנה למשכנתא נמכרות ע"י החברה ללקוחותיה, וכוללות שעבוד לטובת הבנק המממן. ביטוח מבנה למשכנתא מהווה חלק בלתי נפרד מנטילת המשכנתא והוא מהווה בטוחה למקרה שייגרם לדירה נזק, בהתאם למקרי הביטוח המכוסים בפוליסה, כגון: סיכוני מים, רעידת אדמה, אש ועוד. הביטוח כולל סעיף שיעבוד לטובת הבנק (או כל גורם אחר) אשר נתן את המימון לרכישת הדירה / הנכס. ביטוחי דירה משכנתא המשווקים על ידי הבנק אינם כוללים כיסויים שונים לרבות כיסוי בגין תכולה, אחריות צד ג', ואחריות מעבידים. ככל שהלקוח מעוניין בכיסויים אלה עליו לרכוש פוליסה חלופית או משלימה, המשווקת ע"י החברה.

2.3.1.1 **מאפייני פוליסה תקנית לביטוח דירה**

א. <u>אחידות</u> - הפוליסה התקנית לדירות כאמור כפופה לתנאים המינימליים שנקבעו בתקנות ביטוח דירה ועודכנו בשנת 2015. הפוליסה התקנית לדירות מגדירה את היקף הכיסוי הביטוחי המינימאלי למבנה דירה ותכולתה.

ב. <u>תקופת הביטוח</u> - לרוב תקופת הביטוח בפוליסת דירה היא 12 חודשים.

ג. <u>הרחבות</u> - ביטוח הדירה כולל לרוב, הרחבה לביטוח אחריות כלפי צד ג' וחבות מעבידים לעובדי משק בית. ההרחבה כלפי צד ג' מיועדת להגן על המבוטח מפני חבותו, על-פי פקודת הנזיקין, בגין נזק שנגרם ברשלנותו כלפי צד שלישי כלשהו, כפוף לתנאי הפוליסה. ההרחבה של חבות מעבידים לעובדי משק בית, נועדה להגן על המבוטח מפני חבותו כמעביד, על-פי פקודת הנזיקין, כלפי עובדי משק הבית שהוא מעסיק.

---

[14] על אף האמור בהוראות חוזר ביטוח 2016-1-21 שעניינו "תיקון הוראות החוזר המאוחד - הוראות בענף ביטוח דירה", החברה משווקת כיסוי נזקי מים וצנרת במסלול "שרברב פרטי" בלבד, זאת בהתאם להקלה שהתקבלה מהממונה בעניין, התקפה עד ליום 30 ביוני 2021.

הכיסוי מכסה את המעסיק ככל שיידרש לשלם פיצויים בגין מוות או נזק לגוף כתוצאה מתאונה או מחלה שנגרמו תוך כדי ועקב העסקתו בשירותו הישיר בעבודות משק בית בדירה, בהתאם לגבולות האחריות וסכומי הביטוח בפוליסה (רובד מעל המוסד לביטוח לאומי), וכפוף לתנאי הפוליסה.

בפוליסה התקנית לביטוח דירה ניתן לרכוש כיסויים נוספים כגון: ביטוח סכום נוסף בבית המשותף למקרה של רעידת אדמה או גם סיכונים נוספים, ביטוח כל הסיכונים לתכשיטים, ביטוח כל הסיכונים לתכולה ו/או למבנה, ביטוח נזקי טרור (מעבר לפיצוי של מס רכוש), ביטוח פעילות עסקית בדירה, ביטוח אופניים, שירותי תיקוני צנרת ונזקי מים ועוד כיסויים נוספים.

הפוליסה התקנית לביטוח דירה ותכולתה כוללת כברירת מחדל סיכון של רעידת אדמה למבנה הדירה ולתכולתה, אלא אם כן המבוטח ויתר על כיסוי זה בהודעה מפורשת.

ד. משך התביעות - תביעות בענף זה מתאפיינות במשך זמן בירור קצר בין קרות מקרה הביטוח לבין יישוב התביעה, ולכן נקראות תביעות בעלות "זנב קצר". עם זאת, בנוגע להרחבות הנוגעות לחבויות, כגון כיסוי חבות מעבידים ואחריות כלפי צד שלישי, משך זמן יישוב התביעה ארוך יותר (Long Tail), בין היתר בשל הסיבות הבאות: (א) הנזק נגרם לצד שלישי שאינו המבוטח בפוליסה; (ב) פרק הזמן שעובר בין מועד קרות האירוע להגשת התביעה ארוך יחסית. לעיתים זמן התגבשות התביעה ארוך; (ג) תקופת ההתיישנות בגין עילת התביעה ארוכה יותר מתקופת ההתיישנות הקבועה בחוק חוזה הביטוח.

ה. תמחור - ליברה פיתחה מודל תמחור המבוסס על עקרונות חיתומיים ואקטואריים בשילוב התאמה אישית למבוטח. באמצעות חכמה אקטוארית ובשילוב כלים טכנולוגיים מתקדמים, ליברה מתאימה את הצעת המחיר לכל מבוטח, לא רק לפי הפרמטרים הנהוגים בענף, אלא על בסיס פרמטרים רבים ומגוונים נוספים, אשר מובילים לכך שהחברה מתאימה את הפרמיה לסיכון באופן ממוקד ומדויק, ככל הניתן. התאמת הפרמיה לסיכון באה לידי ביטוי בין היתר בשקלול גורמים פרסונליים כגון עבר ביטוחי מעבר לשלוש שנים, אמצעי האבטחה בבית, אמצעי הגנה משריפות, אמצעי הגנה מפני נזילות ועוד. החברה שוקדת באופן רציף על שיפור מתמיד במודל התמחור האקטוארי והחיתומי, כך שהיתרון התחרותי שלה יישמר.

2.3.1.2 **מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על ענף ביטוח דירה**

תקנות ביטוח דירה - ראו פירוט בנוגע למאפייני הפוליסה התקנית בסעיף 2.3.1.1 לעיל.

2.3.1.3 **הסדרים מיוחדים בענף ביטוח כללי אחר - דירות**

"חוזר השרברבים"[15] - בחודש ספטמבר 2017 נכנס לתוקף התיקון להוראות החוזר המאוחד בענף ביטוח דירה בתחום טיפול בנזקי מים בענף ביטוח דירות (חוזר השרברבים), שנועד לשפר את השירות שמקבלים המבוטחים אשר רכשו ביטוח דירה וקרה מקרה ביטוח בעקבות נזק מים. במסגרת החוזר נקבע כי מבוטח יהיה רשאי לבחור, בעת הצירוף לפוליסה, בין קבלת שירות על-ידי שרברב הסדר לבין קבלת שירות על-ידי כל שרברב ("שרברב פרטי"); הוראות לעניין ניהול רשימת שרברבים וכמות שרברבים בכל מחוז (במקרה של שרברב הסדר); אחריות חברת הביטוח על איכות התיקון והשירות של שרברבי ההסדר, הוראות לעניין זמינות מתן השירות על-ידי שרברב שבהסדר והוראות שיש לכלול בהסכם התקשרות עם שרברב.

[15] על אף האמור בהוראות חוזר ביטוח 2016-1-21 שעניינו "תיקון הוראות החוזר המאוחד - הוראות בענף ביטוח דירה", החברה משווקת כיסוי נזקי מים וצנרת במסלול "שרברב פרטי" בלבד, זאת בהתאם להקלה שהתקבלה מהממונה בעניין, התקפה עד ליום 30 ביוני 2021.

2.3.1.4 **שווקים עיקריים**

מרבית חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח דירה. שוק זה מאופיין בתחרות מחירים משמעותית ובשקיפות המחירים לצרכן, בין היתר, באמצעות מחשבון ביטוח דירה באתר הרשות, וזאת כמובן, ללא עלות.

פוליסות ביטוח דירה נמכרות למבוטחים המעוניינים לבטח את מבנה דירתם ו/או את תכולתה. נוטלי משכנתאות, נדרשים גם הם לבטח את הדירה הממושכנת אגב נטילת הלוואה לרכישת הנכס, כתנאי הנדרש על-ידי המלווה להעמדת ההלוואה והביטוח שנרכש על-ידם הוא לרוב ביטוח מבנה בלבד, כשהמלווה נרשם בפוליסה כמוטב בלתי חוזר.

להערכת החברה, שיעור הפריצות, שריפות ונזקי מים לדירות, וכן נזקים הנגרמים עקב נזקי טבע עשויים להשפיע על הביקוש בענף זה. כמו כן, תקופת מיתון עלולה לגרום לירידה במספר הפוליסות הנרכשות ולצמצום הכיסויים הביטוחיים הנרכשים על ידי מבוטחים.

2.3.1.5 **שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים**

החברה החלה לשווק מוצר זה בחודש אוגוסט 2019. בשנת 2020 עמד שיעור הגידול של החברה בכמות הפוליסות בענף ביטוח דירה על כ-135% לעומת שנת 2019. על בסיס שיעורי הגידול האמורים, החברה צופה גידול נוסף בחלקה בשווקים.

2.3.1.6 **מוצרים חדשים**

בתקופת הדוח קיבלה החברה לראשונה את אישור הממונה לשיווק מוצר מסוג פוליסת מקיף בתי עסק, אותה בכוונת החברה להשיק במהלך הרבעון השני לשנת 2021, ומוצר מסוג נסיעות לחו"ל אשר לאור משבר הקורונה טרם הושק לציבור.

<u>ביטוח מקיף לבתי עסק</u>

פוליסות שמעניקות כיסוי ביטוחי רחב לבתי עסק ולמשרדים. פוליסות אלו נמכרות בדרך כלל כמכלול של כיסויים, כאשר כל פרק מעניק למבוטח כיסוי ביטוחי כנגד סיכון או קבוצת סיכונים מסוימים (ישיר או תוצאתי). למעשה, מדובר בפוליסה מודולארית אשר מטרתה לאחד תחת פוליסה אחת את כל הכיסויים הנחוצים לבית העסק. במסגרת הפוליסה, המבוטח יכול לבחור אילו כיסויים הוא מעוניין לרכוש וזאת בהתאם לאופיו של בית העסק, הסיכונים להם חשוף בית העסק ורמת הסיכון לה מוכן בעל העסק להיות חשוף.

בכוונת החברה לשווק ולמכור את המוצר בעיקר לבתי עסק קטנים ובינוניים דרך הפלטפורמה הדיגיטלית של החברה, ובכך להנגיש את המוצר לציבור הרחב, בצורה תחרותית ויעילה.

<u>ביטוח נסיעות לחו"ל</u>

פוליסות המעניקות למבוטח כיסוי ביטוחי בעת נסיעה לחו"ל. פוליסת הביטוח מכסה, בין היתר, הוצאות רפואיות של המבוטח והטסה רפואית לישראל. כמו כן, קיים כיסוי לאיתור וחילוץ וחבות צד ג' - אשר ניתנים להסרה על ידי המבוטח. בנוסף, ניתן לכלול בפוליסה כיסויים נלווים כגון: כבודה, כיסוי לפגיעה בפעילות ספורט אתגרי, כיסוי בגין הוצאות מיוחדות כגון ביטול או קיצור נסיעה בשל נסיבות רפואיות, שיפוי הוצאות לנסיעה או טיסה לחו"ל במקרה של ביטול על ידי הלקוח ועוד.

בכוונת החברה לשווק ולמכור את המוצר בעיקר דרך הפלטפורמה הדיגיטלית החדשנית של החברה, אשר כוללת מאפשרת ללקוח לקבל תשלום מיידי בגין תביעות וכן חידושים טכנולוגיים, במטרה להקל על המבוטחים ולספק שירות מהיר, יעיל ונגיש ללקוחותיה.

2.3.2 תחרות

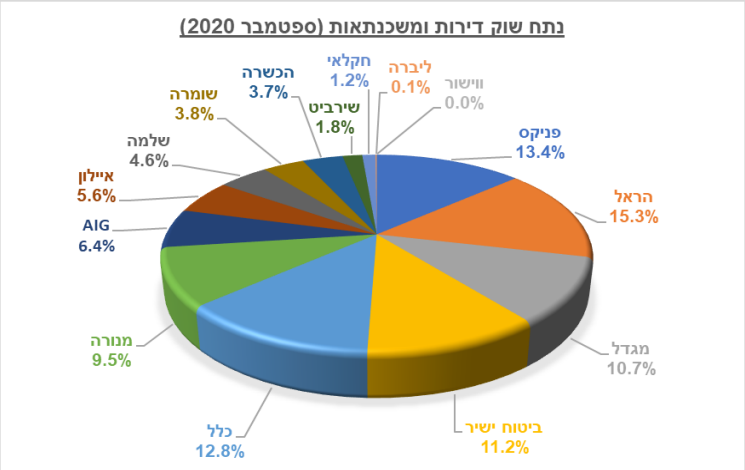
מספר חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח הדירה הינו 14, כולל ליברה.

הכיסוי הביטוחי האחיד בכל חברות הביטוח וזמינות מנועי השוואה באתרי אינטרנט שונים, מובילים לכך שמחיר המוצר הינו המשתנה העיקרי בהחלטת הלקוח בבואו לרכוש פוליסת ביטוח.

בהתאם לנתוני הרשות[16] בענף ביטוח דירה (ללא בנקים למשכנתאות) חל גידול של כ- 0.83% בדמי הביטוח ברוטו בתקופה של תשעת החודשים הראשונים של שנת 2020 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, בענף ביטוח דירה, ישנו רווח כולל של כ-128 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2020, לעומת רווח כולל של כ- 164 מיליון ₪ בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. הרווח הכולל לשנת 2019 עמד על סך של כ-213 מיליון ₪ לעומת רווח כולל בסך של כ- 156 מיליון ₪ בשנת 2018.

2.3.2.1 **מתחרים עיקריים**

למיטב ידיעת החברה, מתחריה העיקריים בענף זה הם הראל, הפניקס, כלל, איי.די.איי, מגדל, מנורה, ו-AIG. חלק ממתחריה העיקריים של החברה פועלים לפיתוח והקמת ממשקים דיגיטליים בעבור לקוחותיהם. נכון למועד הדוח, נתח השוק של החברה בענף ביטוח דירות הוא זניח.

הגרף על בסיס נתוני דוחות כספיים רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון

2.3.2.2 **התמודדות עם תחרות**

לפרטים אודות התמודדות החברה עם התחרות, ראו האמור בסעיף 2.1.2.2 לעיל.

בעניין זה יצוין כי במדד השירות של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון לשנת 2019, דורגה החברה במקום הראשון בשביעות רצון לקוחות בענף ביטוח דירה[17].

[16] מתוך נתוני הרשות, ראה דוחות ניהוליים באתר הרשות.

[17] מתוך נתוני הרשות, ראו מדד שירות ביטוח דירה באתר הרשות.

2.3.3 <u>לקוחות</u>

2.3.3.1 להלן פרטים אודות חלוקת הפרמיה ברוטו בענף ביטוח דירה (באלפי ₪):

שנה	סה"כ פרמיות ברוטו	פרטיים ועסקיים קטנים	קולקטיבים ומפעלים גדולים*	שיעור קולקטיבים ומפעלים גדולים
2020	2,208	2,208	0	0%
2019	988	988	0	0%
2018	-	-	0	0%

*לחברה אין מבוטח שסך ההכנסות ממנו מהווה לפחות 5% מהפרמיות בתחום זה.

2.3.3.2 בזכות המודל הפרסונלי, החברה מתבססת על פיזור גדול של מבוטחים, ובאמצעות כך נמנעת מתלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות.

2.3.3.3 לחברה לא קיים לקוח שסך הכנסותיה (פרמיית ברוטו) ממנו בתחום מהוות 10% או יותר.

2.3.3.4 שיעור החידושים ברוטו בתחום ביטוח דירה לשנת 2020 הינו כ-81%. שיעור החידושים מייצג את היחס בין כמות הפוליסות בשנת 2020 שהיו בתוקף בשנה הקודמת, לבין הכמות המדווחת בשנת 2019. שיעור החידושים נטו (דהיינו, מתוך האוכלוסיה שהחברה מאפשרת לה לחדש את הביטוח אצלה) עמד בשנת 2020 על כ- 85%.

להלן פרטים אודות ותק לקוחות בתחום ביטוח דירה במונחי מחזור פרמיות לשנת 2020 באחוזים:

שנות ותק	פוליסות חדשות	שנה	סה"כ
התפלגות ותק לקוחות	68%	32%	100.0%

להלן נתונים בדבר מחזור הפרמיות בתקופת הדוח, לפי שנות ותק:

מספר שנות ותק	פרמיות באלפי ₪	שיעור מסך ההכנסות
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)	1,496	0.9%
שנת ביטוח שניה (שנת ותק אחת)	712	0.4%
סך הכל פרמיות בשנת 2020	2,208	1.3%

3. <u>חלק ג' - מידע נוסף ברמת כלל חברה</u>

3.1 <u>מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה</u>

בחלק זה מובא פירוט לגבי מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על החברה הן ברמת כלל החברה והן ברמת תחומי הפעילות.

3.1.1. <u>חקיקה ראשית</u>

3.1.1.1. חוק החברות, לרבות התקנות שהותקנו מכוחו.

3.1.1.2. חוק הפיקוח, לרבות התקנות שהותקנו מכוחו, החוזרים וההנחיות שמפרסמת הרשות. חוק הפיקוח מסדיר, בין היתר, את סמכויות הממונה, תפקידיו ואמצעי האכיפה העומדים לרשותו, וכן את אופן התנהלותם של מבטחים ושל סוכני ביטוח, של נושאי משרה בהם ושל כל מי שמועסק על-ידם, וזאת כדי להבטיח את ניהולם התקין והשמירה על עניינם של המבוטחים או הלקוחות, לרבות סמכות הממונה לברר תלונות

מהציבור, וכדי למנוע פגיעה ביכולתו של מבטח לקיים את התחייבויותיו. עיסוק בביטוח לרבות בתיווך בביטוח מחייב קבלת רישיון, הוראות בדבר החזקה של אמצעי שליטה במבטח וסוכנות ביטוח, מסירת דינים וחשבונות והסמכת שר האוצר להתקין תקנות בעניינים שונים הקשורים לפיקוח על הביטוח, כגון הון עצמי, קביעת תנאי הביטוח של תכניות הביטוח ודמי הביטוח ועוד.

3.1.1.3. חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981, על תיקוניו, המסדיר בעיקר את מערכת היחסים שבין המבטח והמבוטח.

3.1.1.4. חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.

3.1.1.5. חוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982.

3.1.1.6. חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.

3.1.1.7. חוק הפלת"ד, לרבות התקנות שהותקנו מכוחו.

3.1.1.8. פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

3.1.2. <u>חקיקת משנה ותיקוני חקיקה</u>

להלן יובא תיאור קצר של הוראות הדין החלות על החברה, לרבות חוקים, תקנות, חוזרים, הנחיות וטיוטות, אשר להם השלכה מהותית על עסקי החברה ופורסמו במהלך תקופת הדוח ועד לסמוך למועד פרסומו.

3.1.2.1. **חקיקה ופסיקה מחייבת**

א. ועדת קמיניץ – לפרטים ראו <u>סעיף 2.1.1.3 ח'</u> לעיל.

3.1.2.2. **חוזרים**

א. ביום 7 ביוני 2020 פורסם תיקון להוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות – פרמיית אי נזילות, במסגרתו נקבעו שיעורים פרטניים לפרמיית אי נזילות שישמש בעת חישוב בדיקת נאותות העתודה, בין היתר, עבור ביטוח רכב חובה. הוראות החוזר חלות החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2020. לפרטים נוספים ראה <u>סעיף 3.6</u> להלן. ליום 30 בדצמבר 2020, השפעת ההוראה אינה מהותית.

ב. ביום 26 ביולי 2020 פורסם תיקון לחוזר צירוף לביטוח, לפיו על חברת ביטוח לשאול את המועמד לביטוח בפוליסה דירה המשועבדת למוטב בלתי חוזר האם קיימת לו פוליסה בחברה אחרת והאם ירצה שחברת הביטוח תפעל לבטלה. במידה והלקוח משיב בחיוב, על חברת הביטוח לשלוח מכתב ביטול בשם המבוטח לחברה הקודמת וכן העתק למבוטח. ככל שחברת הביטוח לא תוכל להוכיח כי פעלה כאמור, יהיה עליה להשיב ללקוח את הפרמיות ששילם בכפל, אלא אם ארע מקרה ביטוח כמפורט בחוזר. התיקון נכנס לתוקף בנובמבר 2020.

ג. ביום 14 באוקטובר 2020, פורסם החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס solvency II וכן עדכון להוראות החוזר המאוחד לעניין "דין וחשבון לציבור" – גילוי אודות יחס כושר פירעון כלכלי, התומכת בו. מטרת התיקון הינה התאמת משטר כושר הפירעון הכלכלי בישראל לדירקטיבה ועדכוניה לרבות מתן אפשרות לבחור בפריסה הדרגתית של קבוצות הומוגניות מסוימות של עתודות הביטוח במאזן הכלכלי. לפרטים נוספים ראו <u>סעיף 4.5</u> לפרק זה להלן.

ד. ביום 30 בדצמבר 2020, פרסם הממונה את "חוזר צירוף לביטוח – תיקון – דחיית מועד כניסתן לתוקף של הוראות המטילות חובות גילוי על סוכן קשור". התיקון דוחה את מועד התחולה של ההוראות הנוגעות לגילוי מורחב במסגרת תהליך התאמת הביטוח ושיווק יזום החלות על סוכן הביטוח ליום 1 במרץ 2021.

3.1.2.3. הנחיות, עמדות והבהרות הממונה

א. ביום 13 בינואר 2020, פורסמה "עמדת ממונה – השקעה בחברות "אינשורטק". העמדה פורסמה בהמשך לנייר ההתייעצות מיום 6 במאי 2019 בעניין זה (להלן: "**נייר ההתייעצות**") שמטרתו עידוד חברות ביטוח להשקיע ביוזמות בתחום האינשורטק. עמדת הממונה הנה לאשר שליטה של מבטח או אחזקה של מבטח בשיעור העולה על 20% בהתקיים התנאים הבאים: המבטח יחזיק בשיעור של 100% מכל סוג של אמצעי שליטה בתאגיד האינשורטק; ההשקעה בתאגיד האינשורטק תבוצע מכספי הנוסטרו של המבטח בלבד; סך גובה ההשקעה הכולל של המבטח בתאגיד אינשורטק לא תעלה על הנמוך מבין אלה: א) 100 מיליון ₪. ב) 1% מסך נכסיו של המבטח בניכוי נכסים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה; תאגיד האינשורטק ישקיע בפעילות טכנולוגית או דיגיטלית אשר משיקה באופן ישיר לתחומי הפעילות של המבטח והאסטרטגיה שלו. עוד קובע הממונה בעמדתו כי שינוי בשיעור האחזקה של המבטח באמצעי השליטה ייעשה באישור מראש של הממונה. בנוסף, מטיל הממונה על המבטח חובות דיווח תקופתיות באשר לפעילות האינשורטק ושיעורי ההחזקה.

ב. ביום 23 ביולי 2020, פרסם הממונה את מדד הסולידריות[18] של חברות הביטוח בביטוח רכב בעקבות משבר הקורונה, בו מוקמה החברה בחמישיה הראשונה מקרב חברות הביטוח. במסגרת המדד, בחנה הרשות 14 פעולות שנעשו מצד חברות הביטוח לטובת המבוטחים, ששוקללו לציון המשקף את סך הפעולות החיוביות שביצעה כל חברה. הפעולות שנבחנו היו בשלוש קטגוריות שונות: (1) הטבות כלכליות למבוטחים; (2) הטבות כלכליות בעסקאות חדשות; (3) הטבות בתנאי הביטוח; כך למשל, נבחנו פעולות הכוללות מתן החזר כספי למבוטחים בתקופה שלא נסעו ברכב, הנחת בידוד, מתן הרחבות בחינם כגון הרחבת נהג מזדמן, הגדלת הנחות במועד חידוש הפוליסה, מתן החזר בשיעור גבוה מהפרמיה בגין השבתה, הקטנת מספר הימים המינימלי להשבתה וכיוצ"ב.

ג. ביום 5 בינואר 2021, פרסם הממונה עמדה בדבר "פעולות נושא משרה טרם קבלת אישור הממונה" לפיה, נושאי משרה אשר נדרשים לאישור הממונה למינויים ו/או לאי התנגדותו של הממונה למינויים, אינם מורשים לבצע שום פעולה במסגרת התפקיד אליו מבקשים להתמנות, עד לקבלת אישור פוזיטיבי ו/או אי התנגדות הממונה בחלוף 60 יום, המוקדם מביניהם.

ד. ביום 13 בינואר 2021, פרסם הממונה הבהרה בעניין "הזדהות באיזור האישי באתר החברה", לפיה על חברת ביטוח לאפשר ללקוח דרכים נוספות לקבלת הסיסמא האישית לכניסה לאיזור האישי, בנוסף למייל או להודעת SMS לצורך הנגשת יכולות כלל המבוטחים להיכנס לאיזור האישי באתר החברה.

ה. ביום 14 בינואר 2021, פורסמה "עמדת ממונה – פגיעה באי תלותו של רואה חשבון מבקר עקב מתן שירות נלווה", שמטרתה בין היתר, לסייע לוועדת הביקורת לעמוד על אחריותה לשמירה על עצמאותם, אי תלותם ומעמדם של רואה החשבון המבקר ושל המבקר הפנימי בגוף המוסדי. בעמדה מפורטות פעולות אשר הממונה יראה בהן כפגיעה באי התלות הנדרשת מגורמים אלו. בנוסף, הובהר, כי לעמדת הממונה, כאשר מתקיימים המצבים המתוארים בעמדה, אין בשימוש במנגנונים מפצים, דוגמת "חומות סיניות", כדי לאיין את החשש האמור.

ו. ביום 24 במרס 2021, פרסם הממונה מכתב למנהלי חברות הביטוח שעניינו "מיפוי סיכוני סייבר בפעילות הביטוחית", במסגרתו נדרשות חברות הביטוח המבטחות סיכוני סייבר, לערוך סקר

[18] ראה פרסום מדד הסולידריות בענף ביטוח רכב באתר הרשות.

סיכוני סייבר להערכת החשיפה לסיכונים אלו, כאשר סקר כאמור יכלול ניתוח של הפערים הקיימים, וכן את האתגרים והמכשולים העומדים בפני החברה לצמצום פערים אלו. את תוצאות הסקר יש להציג לדירקטוריון וכן להעביר הנתונים בצירוף פרוטוקול הדיון לממונה, לא יאוחר מיום 31 באוגוסט 2021.

3.1.2.4. **טיוטות תקנות וחוזרים**

א. ביום 24 בספטמבר 2020, פורסמה טיוטת עדכון לחוזר שעניינו "אישור נושאי משרה ודיווח על בעלי תפקיד בגופים מוסדיים". בטיוטת העדכון מוצע לקבוע נוסח להודעה על מינוי דירקטור מכהן לכהונה נוספת, שיימסר לממונה לאחר כל אסיפה שנתית שבה מונה דירקטור כאמור. בנוסף, מוצע להוסיף שאלות לנוסח ההודעה על מינוי נושא משרה בגוף מוסדי, זאת בהתאם ובעקבות פרסום חוזר דירקטוריון גוף מוסדי. ככל שטיוטת העדכון תפורסם כמחייבת, היא תיכנס לתוקף במועד פרסומה.

ב. ביום 25 באוקטובר 2020, פורסמה טיוטת עדכון ל-"חוזר המאוחד לעניין מדידה, סוגיות מקצועיות ביישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) בישראל". במסגרת הטיוטה, מוצע כי בסוגיות מקצועיות מסוימות, לגביהן התקן אינו חד משמעי או שנדרשת פרשנות לאופן יישומן בשל אופיין הייחודי לישראל, ייקבעו הוראות לעניין אופן היישום, לרבות קביעת קווים מנחים או פרשנות ראויה, וזאת במטרה ליצור שיטת יישום אחידה ככל האפשר של התקן בחברות הביטוח בישראל. בשל מורכבות התהליך ובשים לב למבנה הקיים של שוק הביטוח, קיימת חשיבות מכרעת ליישום בר-השוואה בין חברות הביטוח. הטיוטה מתייחסת לחלק מהסוגיות ובהמשך בכוונת הממונה לפרסם התייחסותו לסוגיות נוספות בהתאם להתפתחויות ולנסיבות הרלוונטיות.

ג. ביום 18 בינואר 2021, פורסמה טיוטת קובץ שאלות ותשובות, זאת בהמשך לפרסום חוזר גופים מוסדיים 2018-9-19 שעניינו "מיקור חוץ בגופים מוסדיים" ושאלות שנתקבלו ברשות לגביו. קובץ השאלות והתשובות נועד לרכז את עמדות הרשות לגבי יישום הוראות החוזר.

3.1.2.5. **משבר הקורונה**

ביום 11 במרס 2020 הכריז ארגון הבריאות העולמי על נגיף הקורונה כמגיפה עולמית. הכרזה זו הקנתה למשרד הבריאות סמכויות נרחבות על מנת למנוע את התפשטות הנגיף בישראל. בעקבות התפרצות הקורונה, פעל הממונה לפרסום הוראות שעה שונות, במטרה להתמודד עם השלכות המשבר. להלן הוראות הדין והוראות השעה הרלוונטיות לפעילות החברה שפורסמו בתקופת הדוח:

א. <u>תקנות שעת חירום (נגיף קורונה החדש-הגבלת פעילות), התש"פ-2020 ותקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"פ-2020</u> - תקנות אלו תוקנו מתוך ניסיון לצמצם את שיעור הנדבקים בישראל, על-ידי הגבלת התנועה במרחב הציבורי וצמצום מספר העובדים הנדרשים במקומות העבודה. חברות ביטוח הוחרגו מתקנות אלו, ובלבד שיצמצמו ככל האפשר את מספר העובדים למספר הדרוש לצורך הבטחת פעילותם החיונית. התקנות מתעדכנות באופן שוטף, בהתאם לשינויים במגבלות המוטלות על הציבור והוחלפו בחוק לתיקון ולקיום תוקפן של התקנות כאמור.

ב. <u>שירות ללקוחות גופים מוסדיים - הוראת שעה</u> - הוראת השעה מאפשרת לגופים המוסדיים להחריג מהממוצע השנתי את נתוני המענה במוקד הטלפוני בתקופת שעת החירום, כך שלא יהיו מחויבים בתקופה זו לעמוד בסטייה מקסימלית של 15% מזמני המענה במוקדים הטלפוניים המוגדרים בחוזר, וכן לדחות את

כניסתן לתוקף של הוראות סעיף 7א ו7ב לחוזר, לעניין הודעות ללקוח ואמצעי ההתקשרות עם הלקוח.

ג. <u>חידוש חוזה ביטוח - הוראת שעה -</u> הוראת השעה מאפשרת לחברות הביטוח להשבית לבקשת הלקוח פוליסות ביטוח בענפים עליהם חל החוזר, באופן מלא או חלקי, במטרה להקל על מבוטחים שלא נדרשים בכיסוי באמצע תקופת הביטוח ומעוניינים לחסוך בהוצאות הביטוח, ובתנאי שיפרטו למבוטח את הכיסויים שנשארים בתוקף ואת החיסכון הכספי שייווצר מההשבתה. בנוסף, ההוראו מאפשרת לחברות הביטוח לחדש כיסוי ביטוחי למבוטח בטרם קבלת הסכמתו, לתקופה העולה על 21 הימים כמפורט בחוזר, ככל שלא הצליחו ליצור קשר עם המבוטח, כדי למנוע מצב של חשיפה והיעדר כיסוי בשל חוסר במשאבים ליצירת קשר עם מבוטחים. הוראת השעה הוארכה ותעמוד בתוקף עד למועד פקיעתן של תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת פעילות במקומות עבודה), תש"ף-2020, או כל חיקוק אחר שיבוא במקומו.

ד. <u>חריגים בביטוחי משנה בעקבות מגיפת הקורונה בתחום ביטוח אלמנטרי - תיקון</u> - המכתב למנהלי חברות הביטוח מנה את העקרונות שיש להפעיל במקרה ובו החברה מבקשת להנהיג תכנית ביטוח ולכלול בה חריגים הנוגעים לסיכונים הנובעים ממגיפת הקורונה.

ה. <u>תיקון הוראות החוזר המאוחד - דירקטוריון גוף מוסדי – הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה</u> - הוראת שעה זו, שהוארכה באופן חלקי לקראת הסגר השני, מציגה הקלות והתאמות באופן עבודת הדירקטוריון וועדותיו, אשר נועדו להקל את פעילות הדירקטוריון והנהלות הגופים המוסדיים ולאפשר להם להתמקד בצרכים החיוניים והדחופים בעת הזו,. במסגרת זו בין היתר בוטלה חובת הדירקטוריון וועדותיו להתכנס לפחות פעם ברבעון באופן פיזי; לדחות את מועד אישור הפרוטוקולים של ישיבות דירקטוריון וועדותיו, ולמסור לממונה תמצית החלטות הדירקטוריון או הועדות שהתקבלו בישיבה שעסקה באירוע הקורונה תוך 5 ימים מקיום הישיבה. ביום 21 במרס 2021, הוארכה הוראת השעה בכל הקשור להתכנסות פיזית של הדירקטוריון עד ליום 30 ביוני 2021.

ו. <u>חוזר הבהרה בדבר חריגים בביטוחי משנה בעקבות מגפת הקורונה בתחום האלמנטארי</u> - במסגרת ההבהרה המתוקנת מיום 8 בדצמבר 2020 פורטו עקרונות בהם יש לעמוד לצורך החרגת מגפת הקורונה בתכניות ביטוח, כגון: אי החרגת נזקים שכבר התממשו או להחיל "כלל המשכיות" כך שיחול באופן רטרואקטיבי; החריג יוגבל רק בגין נזקי מחלה שהוכרזה כמגפה על ידי ארגון הבריאות העולמי או כל רשות ממשלתית המוסמכת לכך, כאשר בביטוחי רכוש יהיה ניתן להחריג גם מחלה מדבקת; ניתן להחריג נזקים המכוסים על ידי מדינת ישראל; יש להציג גילוי נאות ייעודי למבוטחים אודות ההחרגה באופן מפורש בכל פוליסה שתימכר עד ליום 31 בדצמבר 2022; דף פרטי הביטוח יכלול הבהרה כי חובת ההוכחה בעת דחיית תביעה בשל החריג מוטלת על חברת הביטוח. ככלל, כל החרגה תאושר על ידי הממונה כתיקון לתכנית ביטוח ו/או הנהגת תכנית ביטוח חדשה, לפי העניין.

הנאמר לעיל הינו תמצית כללית בלבד של הוראות הדין, התקנות, חוזרי וטיוטות הוראות הממונה ואין לראות באמור משום פרשנות ו/או ייעוץ. חוזרי הממונה (והטיוטות) המלאים, מפורסמים באתר הרשות, בכתובת www.mof.gov.il.

3.2 חסמי כניסה ויציאה עיקריים בפעילות החברה

3.2.1 חסמי כניסה עיקריים

חסמי הכניסה העיקריים של תחומי הפעילות השונים של החברה קבועים בהוראות הדינים הרלוונטיים המחייבים קבלת רישיונות והיתרים מתאימים ועמידה בדרישות ההון העצמי המינימלי, כמפורט להלן:

3.2.1.1 **רישיונות והיתרים**: חסמי הכניסה העיקריים של תחומי הפעילות השונים של החברה קבועים בהוראות הדינים הרלוונטיים. עיסוק בביטוח מחייב עמידה בחובות ודרישות המפורטות בחוק הפיקוח על הביטוח. בין היתר נדרשים לשם כך רישיון מבטח; קבלת היתר מהממונה להחזקת אמצעי שליטה במבטח (כמפורט בסעיף 3.3 להלן). לצורך מתן הרשיונות וההיתרים כאמור, הרשות בוחנת עמידה בפרמטרים רבים, ובכללם הוכחת עמידה בדרישות הון והאמצעים הכספיים של מבקשי הרשיון, תנאי התחרות בשוק ההון בכלל ובמשק הביטוח בפרט, יכולת מוכחת לקיום הסדרי ביטוח משנה נאותים, מידת ההתאמה של נושאי המשרה הפוטנציאליים לתפקידם, תוכנית עסקית ואסטרטגית, מערכות תפעוליות מתאימות, ועוד.

3.2.1.2 **הון עצמי**: כחברת ביטוח, החברה כפופה להעמדת הון עצמי, כנדרש לפי תקנות הון עצמי מזערי, תקנות דרכי ההשקעה והוראות חוזר הסולבנסי (כמפורט בסעיף 4.5 להלן). ביום 10 בינואר 2018, חל עדכון משמעותי בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018. אישור התקנות צמצם משמעותית חסם כניסה זה, באמצעות הפחתת ההון העצמי המזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח, דבר שאפשר לחברה לגייס את ההון הנדרש לצורך הקמתה. עם זאת יצוין, שגידול בהיקף הפעילות מצריך גידול פרופורציונלי בהון, כאשר ככל שכרית הביטחון מעבר לנדרש גדולה יותר, כך רמת הביטחון גבוהה יותר. כמו כן, בעלי שליטה במבטח עשויים להידרש, במסגרת היתר השליטה, להתחייב להשלמת ההון העצמי הנדרש ממבטח באופן מלא או חלקי כל אימת שיש גירעון בהון העצמי ביחס לנדרש בהוראות הממונה.

3.2.1.3 **תשתית ארגונית ותפעולית מתאימה**: קיום תשתית טכנולוגית ומקצועית התומכת בתחומי הפעילות שבה פועלת החברה. מערכות ליבה של חברות ביטוח הן מערכות מורכבות ומסועפות, המצריכות משאבים רבים של כוח אדם והשקעה כספית ניכרת, וכמובן ידע מקצועי ומומחיות בהקמתן. לפירוט אודות התקשרות החברה בהסכם להקמת ותחזוקת מערכת הליבה שלה, ראו סעיף 3.9.2.1 להלן.

3.2.1.4 **מומחיות, ידע וניסיון**: ענפי הביטוח מחייבים ידע מקצועי ייחודי לענפים אלו ובפרט בכל הכרוך בניהול סיכונים מושכל, הבנה והיכרות עמוקים של שווקי הביטוח, לרבות שווקי ביטוח המשנה, תחום האקטואריה ותמחור הסיכונים, הכרות ספקים למתן שירותים המשווקים על ידי החברה במסגרת הפוליסות השונות והכרה מעמיקה עם הוראות הרגולציה ואכיפתן. ישנה חשיבות רבה גם לניסיון ומומחיות הכרוכים בתחומי הפעילות, אשר משליכים במישרין על קביעת תעריפים בעסקאות ביטוח.

3.2.1.5 **הגנות נאותות ממבטחי משנה**: באמצעות ביטוח המשנה חולקת חברת הביטוח את סיכוניה עם מבטחי משנה ומצמצמת את חשיפתה לסיכונים ביטוחים. קיומו של ביטוח המשנה אפקטיבי מהווה חלק מהותי מניהול הסיכונים של החברה, ועשויה להיות לו השפעה מהותית על תוצאותיה העסקיות. התקשרות עם מבטח משנה עשויה להוות חסם כניסה עבור חברת ביטוח חדשה, אשר תידרש להתקשר עם מבטחי משנה איכותיים ובתנאים מסחריים טובים, על מנת לקבל הגנה ראויה, תוך שמירה על שולי רווח להתנהלות השוטפת.

3.2.1.6 **דרישות רגולטוריות**: חברות ביטוח נדרשות לעמוד בדרישות הוראות החוק והתקנות החלות עליהן, וכן בדרישות גופים רגולטוריים שונים המפקחים על ענף הביטוח. לפרטים אודות הרגולציה החלה על החברה, ראו סעיפים 2.1.1.2, 2.2.1.2, 2.3.1.2 ו- 3.1 לעיל.

3.2.2 חסמי יציאה עיקריים

3.2.2.1 **פירוק/שינוי מבנה**: פירוק או חיסול של עסקי ביטוח של מבטח כפופים לפיקוחו של הממונה אשר רשאי להורות למבטח לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים או לפנות לבית המשפט, בבקשה למתן צו במסגרתו הפיקוח על הפירוק יהיה בידי בית המשפט או בפיקוחו, בעוד מיזוג, פיצול, הפסקת ניהול או פירוק מרצון מחייבים קבלת אישורו של הממונה.

3.2.2.2 **משך התביעות**: בענפים בעלי "זנב ארוך", הפסקת הפעילות כרוכה בהסדר להמשך הטיפול במימוש כל זכויות המבוטחים, הכולל טיפול בתיק הלקוחות הקיים ובתביעות ביטוחיות, לעתים לתקופות ארוכות ("Run-Off").

3.3 מגבלות על העברה של אמצעי שליטה במבטח מכוח היתר שליטה

בהתאם להוראות חוק הפיקוח, עיסוק בביטוח מחייב קבלת רישיון. החזקה של יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח מותנית בקבלת היתר להחזקת אמצעי שליטה מאת הממונה ("**היתר החזקה**"), ושליטה במבטח מותנית אף היא בקבלת היתר שליטה מאת הממונה ("**היתר שליטה**"). במתן רישיון מבטח, היתר החזקה והיתר שליטה מביא הממונה בחשבון מגוון רחב של שיקולים ובהם, בין היתר, הצגת תכניות הפעולה של המבקש, התאמת נושאי המשרה לתפקידם, האמצעים הכספיים, הניסיון והרקע העסקי של הגורמים המבקשים את הרישיון או ההיתרים, התחרות בשוק ההון לרבות במשק הביטוח ורמת השירות בו, המדיניות הכלכלית של הממשלה, הסדרים לעניין ביטוח משנה, צוות העובדים וכו'. הממונה רשאי לקבוע תנאים ומגבלות בקשר למתן ההיתרים, לרבות ביחס לקיום גרעין שליטה קבוע ויציב במבטח, איסור על שעבוד של אמצעי שליטה הנכללים במסגרת שרשרת השליטה במבטח, שמירת מסגרת קבוצת השליטה לרבות קביעת הוראות או מגבלות ביחס למכירה או העברה של אמצעי השליטה לאחר.

ביום 6 במאי 2018, העניק הממונה, לגב' אתי אלישקוב ("**בעלת השליטה**"), היתר לשליטה בחברה. בהיתר נקבעו, בין היתר, התנאים העיקריים בדבר הוראות לשמירת שרשרת השליטה ואי מתן זכות לצד ג' באמצעי השליטה בחברה. כמו כן, במסגרת היתר השליטה ולצורך קבלתו, התחייבה הגב' אלישקוב, התחייבות בלתי חוזרת, להשלים בכל עת את ההון העצמי הנדרש של החברה, כל עוד היא בעלת השליטה בה.

המגבלות העיקריות הכלולות בהיתר השליטה של החברה הן כדלקמן:

3.3.1 שמירה על היתר השליטה בליברה - במסגרת היתר השליטה שניתן לבעלת השליטה נקבע, כי שיעור ההחזקה בליברה לא ישתנה בכל דרך שהיא, אלא אם יתקיים אחד מהבאים:

3.3.1.1 ניתנה לכך הסכמתה של הממונה מראש ובכתב, ובכפוף לתנאים שנקבעו על ידה;

3.3.1.2 הועברו אמצעי שליטה בהעברה מכוח ירושה או מכוח העברה על-פי דין, אלא אם כן החליטה הממונה להפעיל את סמכותה לפי סעיף 34(ב) לחוק הפיקוח על הביטוח;

3.3.1.3 השינוי הותר במסגרת הוראות ההיתר ובתנאים שנקבעו לכך. כמו כן נקבעו תנאים להעברת/ מכירת אמצעי שליטה לאחר ו/או להנפקת אמצעי שליטה במבטח או בחברה. בהקשר זה יצוין כי החברה רשאית להנפיק אמצעי שליטה בה במסגרת הצעה לציבור ובלבד שבעלת השליטה תשמור על שיעור ההחזקה המינימלי (כהגדרתו להלן).

3.3.2 שמירה על מבנה שליטה והחזקה - בהיתר השליטה נקבע, בין היתר, כי בעלת השליטה תשמור בכל עת לפחות 50% מאמצעי השליטה באלישקוב ייעוץ ולפחות 30% מאמצעי השליטה בליברה ("**שיעור ההחזקה המינימלי**"), כשהם נקיים

וחופשיים ולא יאפשר כל פעולה שיש בה כדי לשנות בפועל את זכות הבעלות בחברה ובמבטח או בזכויות הנלוות להחזקות אלו. בנוסף, בעלת השליטה תשמור על שיעור החזקה משורשר לפי שיטת המכפלות של לפחות 20% מהזכויות ההוניות בחברה.

3.3.3 שמירת הון עצמי - ההיתר מחייב את אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ לשמור על שיעור הון עצמי (שיעור הון עצמי מתוך סך הנכסים במאזן) שלא יפחת מ-50% בכל עת. כמו כן, ההיתר מחייב את אלישקוב ייעוץ לשמור בכל עת על הון עצמי השווה לפחות לסך ההון הבסיסי של ליברה כפול שיעור ההחזקה המינימלי.

3.3.4 השלמת הון עצמי מינימאלי - בעלת השליטה מסרה לממונה כתב התחייבות להשלמת ההון בחברה, כל עוד היא שולטת במישרין ו/או בעקיפין בליברה, כתנאי לקבלת ההיתר.

3.4 גורמי הצלחה קריטיים

להערכת החברה, הגורמים הבאים יכולים להיחשב כגורמים בעלי השפעה קריטית על פעילות החברה:

3.4.1 גורמי הצלחה כלליים

(1) שינויים בהוראות הדין החלות על מבטחים וכן הוראות הממונה, לרבות פיקוח על תעריפים, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת; (2) רמת הטכנולוגיה וחוויית המשתמש- מערכת הליבה המתקדמת של החברה, מאפשרת לחברה לנהל תהליכים אוטומטיים מתקדמים באופן דיגיטלי מקצה לקצה. השימוש בטכנולוגיה מתקדמת מקנה לחברה יתרון משמעותי בתחום, וממצב אותה כחלק מהמהפכה הדיגיטלית בתעשיית הביטוח. בנוסף, לחברה יכולת התאמת הפרמיה למאפייני המבוטח בצורה מדויקת יותר מזו הנהוגה בענף המהווה יתרון משמעותי על פני חברות ביטוח אחרות; (3) יעילות התפעול והוצאות התפעול - מתוקף היותה חברת ביטוח דיגיטלית, לחברה מבנה ארגוני, המושתת על-ידי שימוש נרחב בכלים דיגיטליים מתקדמים וידידותיים ברמת אבטחה גבוהה. היעילות התפעולית נובעת, בין היתר, מהגדרת תהליכי עבודה יעילים וממוכנים לביצוע רכישה, ניהול הפוליסה בתקופת הביטוח ותהליכי סילוק תביעות באופן מקוון ויצירת הסכמים איכותיים עם נותני שירותים. היעילות התפעולית כאמור, יחד עם העובדה שהחברה פועלת מול לקוחותיה באופן ישיר ולא באמצעות סוכנים, מוזילה את הפרמיות שהחברה מציעה ללקוחותיה וכך הופכת אותה לתחרותית יותר; (4) חווית שירות חדשנית, יחס אישי והיכולת להתאים את המוצרים לצרכי הלקוחות - החברה מספקת חווית שירות שונה ומהירה ללקוחותיה, בפרט בכל הקשור לניהול תביעות ומימוש זכויות מבוטחיה, והכל בתוך זמני תגובה קצרים במיוחד אל מול מתחריה. מתוקף היותה חברת ביטוח דיגיטלית, התשתית הטכנולוגית של החברה מאפשרת מתן שירות באמצעות האינטרנט, מכל מקום ובאמצעות כל מכשיר; (5) שימור ורכישת הון אנושי איכותי של החברה; (6) תפיסתה של החברה בקרב לקוחותיה כמותג מוביל, רלוונטי וחדשני; (7) איכות ניהול ההשקעות; (8) יכולת להסתגל לתנאי השוק המשתנים, לשינויים במצב התעסוקה ושוק ההון, לשינויים ברגולציה, לתנאי התחרות, לצרכי הלקוחות ולהפחתה ברווחיות, לרבות בדרך של שינויים במוצרים, בשירות, בשיווק, בתמחור ובהתאמת רמת ההוצאות.

3.4.2 גורמי הצלחה בביטוח כללי

(1) חיתום פוליסות- תהליך חיתום הפוליסות בחברה כולל איכות ובקרה עוד במעמד החיתום במטרה ליצור תמהיל לקוחות בעלי פרופיל סיכון נמוך ככל האפשר; (2) אסטרטגיות תמחור ואקטואריה מתקדמות - תהליכי התמחור והאקטואריה בחברה מתבצעים בין היתר על-ידי ניתוח מידע עסקי ושימוש מושכל בכלים טכנולוגיים המאפשרים הפעלה ותחזוקה של תעריף דיפרנציאלי; (3) עדכון תדיר של ההנחות האקטואריות המשמשות לקביעת תעריפים של מוצרי החברה, תוך זיהוי נכון ורציף של עלויות הסיכון ותמחורן בפועל; (4) קיומם של הסכמי ביטוח משנה איכותיים עם מבטחי משנה יציבים; (5) רמה גבוהה של ניהול סיכונים ביטוחיים ותפעוליים.

3.5 השקעות[19]

ניהול ההשקעות של החברה מבוצע על ידי המשנה למנכ"ל, המכהן כמנהל הכספים, מנהל הסיכונים ומנהל ההשקעות של החברה[20] ביחד עם שני דירקטורים בעלי מומחיות בתחום ההשקעות.

במהלך שנת 2020, מלבד יתרות מזומן המוחזקות בעובר ושב בחשבון הבנק של החברה, החברה משקיעה את כספיה בפיקדון בנקאי כאפיק בעל אופי סולידי ונזיל. החברה אינה מנהלת אשראי ואינה מנהלת התחייבויות תלויות תשואה.

במהלך שנת 2020, החלה החברה להשקיע גם באגרות חוב קונצרניות בעלות דירוג של AA- לפחות. בהתאם למדיניות החברה, אגרות החוב מוחזקות לפדיון, ולכן אינן מושפעות מתנודות בשוק ההון.

להלן התפלגות הנכסים המנוהלים של החברה ליום 31 בדצמבר 2020:

	נוסטרו (במיליוני ₪)
סה"כ	35.8

3.6 ביטוח משנה[21]

3.6.1 כללי

ביטוח משנה הינו אמצעי בו נוקטת חברת ביטוח לשם גידור סיכוניה. באמצעות ביטוח המשנה, חולקת חברת הביטוח את סיכוניה עם מבטחי משנה, ומצמצמת את חשיפתה לסיכונים.

ככל ששיעור ביטוח המשנה של החברה גבוה יותר ואיכותי יותר, כך היא יכולה ליטול סיכונים ביטוחיים גדולים יותר, היות והיא חולקת אותם עם מבטחי המשנה עמם התקשרה בהסדרי ביטוח משנה.

בנוסף, ביטוח המשנה הוא נדבך מהותי בניהול החברה שכן הוא משליך בין היתר, על ניהול ההון של החברה ועל יכולתה ליטול סיכונים ביחס להון העצמי שלה. אם הסיכון עובר למבטחי המשנה, החברה לא נדרשת להחזיק הון עודף ביחס למצב שלא היה לה ביטוח המשנה, כך שיש לכך גם השלכה על סכום ההון של החברה.

שינויים בתנאים המסחריים של ביטוחי המשנה, כגון ירידה בסכום העמלות המשולמות לחברה על-ידי מבטחי המשנה, יכולים להשפיע על התוצאות העסקיות של החברה והחברה.

בסעיף זה למונחים הבאים תהא המשמעות המופיעה לצידם:

- **"Excess Of Loss"** – הסכם ביטוח משנה בלתי יחסי, בו מבטח המשנה מקבל פרמיה (סכום קבוע לכל פוליסה או אחוז מכל הפרמיות בענף הביטוח הרלוונטי), שתמורתו הוא מכסה נזקים מעל סכומים מסוימים (אקסס), עד גובה גבול אחריותו על-פי ההסכם. סוג זה כולל ביטוחי הפסד יתר (Excess of loss) ועודף הפסדים לקטסטרופה (Catastrophe excess of loss) שמטרתם הגנה על שייר החברה. בתביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע הם בסכום הגבוה מסכום האקסס שנקבע בהסכם, מבטחי המשנה יישאו ביתרת הסכום עד לגובה גבול האחריות על-פי ההסכם. בסוג ביטוח זה לא משולמת בדרך כלל עמלה לחברת הביטוח.

---

[19] למועד זה, ובשים לב לסכומים הצבורים בתיק הנוסטרו של החברה, החברה טרם הנהיגה מדיניות ניהול השקעות אולם יש בכוונתה להנהיג מדיניות כאמור בטווח הקרוב.

[20] בהתאם למסמכי ההקלות, מנהל הכספים של החברה מורשה לכהן גם כמנהל סיכונים של החברה, עד לחודש מאי 2022.

[21] בכוונת החברה להתקשר בהסכמים עם מבטחי משנה נוספים החל מיום 1 באפריל 2020.

- **"Quota Share"** – הסכם לביטוח משנה יחסי, בו קיימת חלוקה יחסית של הפרמיה, של הסיכון הביטוחי ושל תשלום התביעות, בין חברת הביטוח לבין מבטחי המשנה. החלוקה בין חברת הביטוח למבטחי המשנה נקבעת מראש, בשיעור קבוע לכל הפוליסות הקיימות בחברה בענף ביטוח מסוים, לפעמים בחלוקה לסוג ביטוח באותו ענף, בשנה מסויימת, ובתמורה חברת הביטוח מקבלת בדרך כלל עמלה ממבטח המשנה. העמלה המשולמת בפועל נקבעת, בדרך כלל לאחר שנתיים, על פי התוצאות החיתומיות של החוזה.

החברה התקשרה עם מבטח משנה לביטוח התחייבויותיה בענפי הביטוח בהם היא פועלת בהסכמי ביטוחי משנה יחסיים מסוג Quota Share, ביטוחי משנה לא יחסיים מסוג Excess of Loss, ולצורך הגנת השייר של החברה גם בהסכם ביטוח משנה לאירועי קטסטרופה מסוג Excess of Loss, כמפורט להלן.

3.6.2 <u>מדיניות החשיפה למבטחי משנה</u>

לחברה הסכם מבטח משנה ראשוני לתקופה בת שלוש שנים[22]. בהתאם לחוזר הדירקטוריון, במהלך שנת 2020 אישר הדירקטוריון את מדיניות החשיפה למבטחי משנה בהתאם לעקרונות, שעיקרם להלן: (1) החברה תחתום על הסכמים עם מבטחי משנה לשנת פעילות אחת, כאשר בשנות פעילותה הראשונות תחתום החברה על הסכם מסגרת שלא יעלה על חמש שנים; (2) בשנות פעילותה הראשונות תפעל החברה אל מול מבטח משנה אחד, ובהמשך תתקשר עם מבטחי משנה נוספים לצורך פיזור רחב יותר ואי תלות במבטח משנה אחד; (3) הדירוג המינימאלי של מבטחי המשנה עימם תתקשר החברה יהיה לכל הפחות A-, בהתאם לדירוג שיינתן לה על ידי חברות הדירוג Mody's ו/או S&P; (4) בחוזים יחסיים (**"Quota Share"**) יוגדרו לכל אחד מענפי הפעילות, לכל הפחות, שיעור השייר של החברה, מגבלות חיתומיות כדוגמת סכומי ביטוח מקסימליים ושיעורי עמלות; (5) בחוזים לא יחסיים (**"Excess of loss"**) יוגדרו הגבולות לכיסוי האמור וכן העלות לחברה מקבלת הכיסוי ממבטח המשנה; (6) בחוזה הגנה CAT יוגדרו שיעור החשיפה של מבטח המשנה מוגבל לאירוע (Event limit), שייר החברה ועלות ההגנה.

3.6.3 <u>ביטוח משנה ענף רכב חובה</u>

3.6.3.1 **הסדרי ביטוח משנה עיקריים**

לאור כך שענף רכב חובה מאופיין בשכיחות תביעות קבועה יחסית, ובשונות גבוהה בגובה התביעה, החברה רכשה הגנה מסוג Excess of loss לתקופה של שלוש שנים. בהגנה מסוג זה, תמורת פרמיה שנתית שתשולם למבטח המשנה בגין כל כלי רכב מבוטח, יישא מבטח המשנה בתשלומי כל תביעה שעולה על ההשתתפות העצמית שנקבעה בהסכם ועד לגובה האחריות הקבועה אף היא בהסכם.

להלן חלקו של מבטח המשנה בכיסוי ביטוח המשנה על בסיס Excess of loss לצורך כיסוי ההגנה לפעילות רכב חובה:

שם מבטח המשנה	% שיעור השתתפות	S&P or AM Best
Swiss re	100%	AA-

בנוסף, ובכדי להגן על השייר בתחילת פעילותה כחברה חדשה, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota share לשלוש שנים בענף זה. בשנת 2020 שיעור ביטוח המשנה עמד על 80%.

[22] בביטוח רכב הסכם ביטוח המשנה עתיד להסתיים ביום 31 במרס 2021, ואילו בביטוחי רכוש ההסכם עתיד להסתיים ביום 31 בדצמבר 2021.

להלן חלקו של מבטח המשנה בכיסוי ביטוח המשנה על בסיס Quota share לצורך כיסוי ההגנה לפעילות רכב חובה:

שם מבטח המשנה	% שיעור השתתפות	S&P or AM Best
Swiss re	100%	AA-

3.6.3.2 **מבנה העמלות**

מכיוון שחוזה ההגנה מסוג Excess of loss ברכב חובה הוא חוזה הגנה על שייר החברה, הרי שאין עמלות שמבטח המשנה משלם לחברה, והתשלום בגין הכיסוי נקבע מראש מול מבטחי המשנה.

בחוזה מסוג Quota share, מבטח המשנה משלם עמלה לחברה מתוך הפרמיות המועברות לו על ידה.

3.6.3.3 **מבטח משנה שחלקו בפרמיה מהווה 10% או יותר מסך הפרמיה**

לחברה מבטח משנה אחד בענף זה, שחלקו בפרמיה בשנת הדוח הינו 100%:

שם מבטח המשנה	דירוג לפי S&P ו/או AM Best	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות המועברות ברכב חובה (באחוזים)	פרמיית ביטוח משנה באלפי ₪
Swiss re	AA-	100%	53,553

3.6.3.4 **מגבלות ותקרות כיסוי**

החברה לא הגיעה בתקופת הדוח לתקרה שנקבעה בחוזה מסוג Excess of loss בענף ביטוח רכב חובה, ואין לה תביעות תלויות בהיקף המתקרב למגבלות שנקבעו בו.

3.6.4 <u>ביטוח משנה ענף רכב רכוש</u>

3.6.4.1 **הסדרי ביטוח משנה עיקריים**

בכדי לצמצם את חשיפת החברה לסיכונים בשנותיה הראשונות, ועל אף שענף רכב רכוש מאופיין בפיזור גיאוגרפי רחב ובסטיית תקן קטנה יחסית בתביעות, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota share בהסכם ביטוח משנה לשלוש שנים בענף זה. בשנת 2020 שיעור ביטוח המשנה עמד על 80%. בחוזה מסוג זה, החברה מעבירה למבטח המשנה את חלקה היחסי בפרמיה ברוטו (ללא ריידרים), תמורת התחייבות מבטח המשנה לשלם את אותו חלק מהתביעות.

בנוסף, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה מסוג עודף הפסדים לקטסטרופה Catastrophe excess of loss למקרה של רעידת אדמה. בחוזה מסוג זה, מבטח המשנה משתתף בתשלום תביעות בגין אירועי רעידת אדמה, שעלותם עולה על ההשתתפות העצמית שנקבעה בהסכם, ועד לגבול האחריות שנקבע אף הוא בהסכם. השתתפות זו של מבטח המשנה הנה תמורת פרמיה נקובה. מטרת חוזה זה, הנה מניעת נזק כלכלי משמעותי לשייר החברה כתוצאה מקרות אירוע רעידת אדמה אשר עלול להביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה.

3.6.4.2 **מבנה העמלות**

בחוזה ביטוח משנה מסוג Quota share, מבטח המשנה משלם עמלה לחברה מתוך הפרמיות המועברות לו על ידה.

בחוזה ביטוח משנה מסוג Catastrophe excess of loss, מבטח המשנה אינו משלם עמלות לחברה.

3.6.4.3 **מבטח משנה שחלקו בפרמיה מהווה 10% או יותר מסך הפרמיה**

לחברה מבטח משנה אחד בענף זה, שחלקו בפרמיה בשנת הדוח הינו 100%:

שם מבטח המשנה	דירוג לפי S&P	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות המועברות ברכב רכוש (באחוזים)	פרמיית ביטוח משנה באלפי ₪
Swiss re	AA-	100%	65,053

3.6.4.4 **מגבלות ותקרות כיסוי**

החברה לא הגיעה בתקופת הדוח לתקרה שנקבעה בחוזה מסוג Catastrophe excess of loss בענף ביטוח רכב רכוש, ואין לה תביעות תלויות בהיקף המתקרב למגבלות שנקבעו בו.

לפרטים נוספים אודות ביטוח משנה ראה באור 25 ז' לפרק 3 לדוח התקופתי.

3.6.5 <u>ביטוח משנה ענף ביטוח דירה</u>

3.6.5.1 **הסדרי ביטוח משנה עיקריים**

בכדי לצמצם את חשיפת החברה לסיכונים בשנותיה הראשונות, ועל אף שענף ביטוח דירה מאופיין בפיזור גאוגרפי רחב ובסטיית תקן קטנה יחסית בתביעות, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה יחסי מסוג Quota share בהסכם ביטוח משנה לשלוש שנים בענף זה. בשנת 2020 שיעור ביטוח המשנה עמד על 80%. בחוזה מסוג זה, החברה מעבירה למבטח המשנה את חלקה היחסי בפרמיה ברוטו (ללא ריידרים), תמורת התחייבות מבטח המשנה לשלם את אותו חלק מהתביעות.

בנוסף, החברה רכשה חוזה ביטוח משנה מסוג עודף הפסדים לקטסטרופה Catastrophe excess of loss למקרה של רעידת אדמה. בחוזה מסוג זה, מבטח המשנה משתתף בתשלום תביעות בגין אירועי רעידת אדמה, שעלותם עולה על ההשתתפות העצמית שנקבעה בהסכם, ועד לגבול האחריות שנקבע אף הוא בהסכם. השתתפות זו של מבטח המשנה הנה תמורת פרמיה נקובה. מטרת חוזה זה, הנה מניעת נזק כלכלי משמעותי לשייר החברה כתוצאה מקרות אירוע רעידת אדמה אשר עלול להביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה.

3.6.5.2 **מבנה העמלות**

בחוזה ביטוח משנה מסוג Quota share, מבטח המשנה משלם עמלה לחברה מתוך הפרמיות המועברות לו על ידה.

בחוזה ביטוח משנה מסוג Catastrophe excess of loss, מבטח המשנה אינו משלם עמלות לחברה.

3.6.5.3 **מבטח משנה שחלקו בפרמיה מהווה 10% או יותר מסך הפרמיה**

לחברה מבטח משנה אחד בענף זה, שחלקו בפרמיה בשנת הדוח הינו 100%:

שם מבטח המשנה	דירוג לפי S&P	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות המועברות בענף דירה (באחוזים)	פרמיית ביטוח משנה באלפי ₪
Swiss re	AA-	100%	1,803

3.6.5.4 **מגבלות ותקרות כיסוי**

החברה לא הגיעה בתקופת הדוח לתקרה שנקבעה בחוזה מסוג Catastrophe excess of loss בענף ביטוח רכב רכוש, ואין לה תביעות תלויות בהיקף המתקרב למגבלות שנקבעו בו.

לפרטים נוספים אודות ביטוח משנה ראה באור 25 ז' לפרק 3 לדוח התקופתי.

3.6.6 ריכוז תוצאות ביטוח משנה בביטוח כללי

	רכב חובה			רכב רכוש			דירה		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
פרמיות ביטוח משנה	53,553	25,988	4,293	65,053	31,342	5,503	1,803	780	-
רווח/הפסד ביטוח משנה*	(1,626)	405	(600)	(20,000)	(9,622)	(1,291)	266	146	-

* עיקר ההפסד של מבטח המשנה נובע מפרמיה בחסר בענף רכב רכוש וכן ממרווחי שמרנות בתביעות התלויות של החברה בעקבות חוסר הוודאות בשנותיה הראשונות של החברה. להערכת החברה, עם חלוף השנים, תוצאות מבטח המשנה בשנים אלו יהיו רווחיות.

בביטוח דירה התפלגות הפרמיות הנה כדלקמן:

	2020	2019
פרמיות ביטוח משנה יחסי	1,673	766
פרמיה בגין רעידת אדמה	130	14
סה"כ פרמיות ביטוח משנה	1,803	780

3.7 הון אנושי

3.7.1 המבנה הארגוני של החברה

3.7.2 החברה הנה חברה ישירה באופייה, כך שמרבית עסקיה מבוצעים טלפונית ו/או דיגיטלית. בהתאם, לחברה מטה מרכזי אחד.

3.7.3 מטה החברה כולל את מנכ"לית החברה ומחלקות מקצועיות (כספים, ניהול סיכונים, ייעוץ משפטי ומזכירות החברה, מערכות מידע, אקטואריה, חיתום, שירות ותביעות, מכירות, פרסום, שיווק ומשאבי אנוש).

3.7.4 בחברה מועסקים עובדים העוסקים בתחום פעילות ספציפי, ועובדים המעניקים שירותים ליותר מאשר תחום פעילות אחד.

3.7.5 להלן מספר העובדים בחברה נכון ליום 31 בדצמבר 2020*:

אגף/מחלקה	2020	2019
מנכ"ל	1	1
אקטואריה	2	2
מבקר פנים	1	1
משפטית	2	1
כספים	2	2
שיווק	2	2
מערכות מידע	10	10
אלמנטארי - מכירות וחידושים	49	32
שירות לקוחות	10	7
משאבי אנוש	1	-
תביעות	14	8
סה"כ	**94**	**66**

*כולל עובדים במיקור חוץ.

החברה צופה גידול של כ-26% במצבת העובדים בשנת 2021.

3.7.6 מתוך מצבת העובדים הנזכרת לעיל, 11 עובדים הינם נושאי משרה כדלקמן:

3.7.6.1 מנכ"לית ליברה.

3.7.6.2 משנה למנכ"ל.

3.7.6.3 שישה סמנכ"לים וכפיפת מנכ"ל אחת.

3.7.6.4 אקטואר ממונה.

3.7.6.5 מבקר פנים (ראה סעיף 4.2 להלן).

לפרטים נוספים אודות נושאי המשרה, ראה סעיף 13 לפרק 4 לדוח התקופתי.

3.7.7 העובדים והמנהלים בחברה מועסקים בהסכמי העסקה המקובלים בענף. העובדים מועסקים על פי הסכמים בהם מעוגנים כל תנאי העסקתם ובכללם מרכיבי שכר ברוטו לחודש, ביטוח מנהלים, קרן השתלמות, והטבות נוספות על פי קריטריונים, כגון: רכב צמוד, טלפון סלולארי וכיוצ"ב.

3.7.8 על עובדי החברה חלים הסכמים קיבוציים מכח צווי הרחבה החלים על כלל העובדים והמעבידים בישראל.

3.7.9 חשיבותם של מנהלים ואנשי מפתח לחברה רבה, ומבחינה זו ניתן לומר כי לחברה תלות מסוימת במנהליה הבכירים.

3.7.10 נושאי המשרה והמנהלים בחברה (למעט הדירקטורים ונושאי משרה שאינם עובדי החברה) מועסקים מכוח הסכמי העסקה אישיים.

לפרטים נוספים אודות תנאי העסקתם של נושאי המשרה הבכירה, לרבות מנכ"לית החברה, ראה סעיף 5 לפרק 4 לדוח התקופתי.

3.7.11 החברה מקיימת באופן שוטף הדרכות והשתלמויות למנהליה ועובדיה. הדרכות לעובדים כוללות את תחומי הביטוח השונים בהם עוסקת החברה, הדרכות על תוכנות מחשב שבשימושה, שירות לקוחות וכן הדרכות הנדרשות על פי הוראות הדין.

3.7.12 <u>מדיניות תגמול לנושאי משרה</u>

בחודש דצמבר 2019, אישר דירקטוריון החברה את מדיניות התגמול של החברה לראשונה[23]. מטרות המדיניות הינן יצירת זהות אינטרסים בין נושאי המשרה בה ובין בעלי המניות ותמרוצם של הראשונים להביא להצלחת החברה, לאפשר לחברה לשמר ולגייס נושאי משרה בשים לב לתחום הפעילות של החברה ולשוק העבודה הרלוונטי עבורה, וכן ליצור איזון ראוי בין רכיבי התגמול השונים – מרכיבים קבועים מול משתנים, קצרי טווח מול ארוכי טווח.

השיקולים שעמדו בבסיס קביעת מדיניות התגמול הינם קידום מטרות החברה, מניעת יצירתם של תמריצים לנטילת סיכונים חריגים, מצבה הפיננסי של החברה לרבות נזילות ויחס כושר פירעון, היקף נכסי החברה בשים לב לאופי ומורכבות פעילות החברה, היבטים כלל ארגוניים, וכן אסדרות צפויות. באשר לתגמול בעל תפקיד מרכזי, יובאו בחשבון גם השכלתו, כישוריו, מומחיותו, ניסיונו המקצועי, תחומי אחריותו והסכמי שכר קודמים שנחתמו עימו, וכן היחס שבין עלות תנאי העסקתו לבין עלות השכר של שאר עובדי החברה והשפעת הפערים ביניהם על יחסי העבודה בחברה.

כל עובדי החברה, לרבות ההנהלה הבכירה, מועסקים בחוזי עבודה אישיים המגדירים את תנאי העסקתם, לרבות משכורת בסיס, תנאים סוציאליים ותנאים נלווים. בנוסף לרכיב הקבוע, על פי מדיניות התגמול, החל משנת 2021, החברה רשאית להעניק לכלל מנהליה הבכירים ועובדי המטה שלה בונוסים שנתיים בהתאם לקריטריונים שנקבעו במדיניות, ובכללם עמידת החברה ביעדיה, הכל כפי שיאושר על ידי ועדת התגמול ודירקטוריון החברה.

גם עובדי החברה המועסקים במוקדיה הטלפוניים של החברה מתוגמלים, מעבר לשכר בסיס, בבונוסים חודשיים, אשר נגזרים מעמידתם ביעדים, זאת על מנת לקדם שיפור ביצועים ועמידה של החברה ביעדיה.

3.8 <u>שיווק והפצה</u>

מוצרי החברה הנם מוצרי קומודיטי, המשווקים על ידי כלל חברות הביטוח. בהתאם, החברה חשופה לתחרות בעיקר במחירים ובהיקפי הכיסוי והשירות, ואלו גם הגורמים המבדלים אותה מהמתחרות.

הוצאות השיווק וההפצה של החברה כוללות בעיקר הוצאות פרסום ויחסי ציבור, הוצאות פיתוח של הערוצים הדיגיטליים, תשלום שכר עובדי החברה המשווקים את מוצריה, והוצאות בגין פרסומים שיווקיים. לחברה אין ערוץ הפצה, מעבר לשיווק הישיר שלה, שהיא תלויה בו או שמהווה מעל 10% מהפרמיות בתחומי הפעילות.

3.8.1 החברה משווקת את מוצריה באמצעות מערכת B2C[24] המהווה את פלטפורמת השיווק הדיגיטלית של החברה. המערכת מאפשרת פעילות דיגיטלית מלאה, בין היתר, באמצעות פורטלים רב ערוצים ייעודיים, המעניקים חווית רכישה ושירות מתקדמת, יעילה ואישית יותר, בכל מחזור חיי הביטוח. באמצעות המערכת ניתן לקבל הצעות מחיר למגוון מוצרי ביטוח באופן מקוון ולהצטרף לביטוחי החברה באופן עצמאי באתר האינטרנט שלה. כמו כן, לחברה אזור מידע אישי חדשני אשר משמש את הלקוחות לקבלת מידע וביצוע פעולות עצמאיות רבות כגון אפשרות להרחיב את הפוליסה או לבטלה, שינוי פרטים מסוימים, קבלת סטטוס על מצב התביעה, צפייה במסמכים ועוד. החברה אינה עובדת עם סוכני ביטוח, למעט שתי סוכנויות ביטוח בבעלות אחת, אשר באמצעותן החלה את שיווק פוליסות הביטוח במתכונת "השקה שקטה", והמהוות זרוע שיווקית נוספת לפעילותה הישירה של החברה. למועד הדוח, ההכנסות מסוכנויות אלו הינן זניחות.

3.8.2 <u>פרסום דיגיטלי</u>

כחברה בראשית דרכה ובהיותה חברת ביטוח דיגיטלית, החברה משקיעה את עיקר מאמצי השיווק שלה בפרסום דיגיטלי, לרבות באמצעות זירות דיגיטליות ואתרי אינטרנט לצורך החדרת המותג שלה בקרב הציבור. לחברה תלות בערוצי

---

[23] בהתאם למסמכי ההקלות, החברה הייתה רשאית לאשר את מדיניות התגמול שלה, לראשונה, עד ליום 31 בדצמבר 2019. <u>לצפייה במסמך המדיניות</u>.

[24] "B2C" - (Business-to-Consumer) קטגוריית מסחר אלקטרוני במסגרתה מתקשר גורם עסקי עם לקוח פרטי (עסקה קמעונאית), בין היתר באמצעות שימוש באתר האינטרנט של הגורם העסקי המשמש חנות וירטואלית בה מוצגים מוצריו.

השיווק שלה, ובחשיפה של הציבור לפרסום, בעיקר בטלוויזיה (ראו סעיף 3.8.3 להלן) ובמנועי החיפוש ברחבי הרשת וברשתות החברתיות. החברה מבצעת מעקב מתמיד אחר היקף החשיפה של הציבור לפרסומים שלה ודואגת להתאים ולגוון את אפיקי הפרסום, החשיפה וערוצי המגע עם הלקוחות להרגלי הצריכה של הציבור, ובכלל זה, פרסום ברדיו, באתרי אינטרנט, ברשתות החברתיות וכיוצ"ב, במטרה למקסם את החשיפה לקהל היעד הרלוונטי. לירידה בהיקף הצפייה של הציבור בפרסומות בטלוויזיה עשויה להיות השפעה שלילית על תוצאות פעילותה של החברה, כמו גם לתקופות בהן זמינות המדיה נמוכה יחסית בעקבות ריבוי מפרסמים ואירועים ייחודיים (לדוגמא: בחירות, חגים וכיוצ"ב).

3.8.3 שיווק באמצעות שיתוף פעולה

בחודש פברואר 2018, נחתם הסכם התקשרות אסטרטגי בין החברה ובין שידורי קשת בע"מ (אשר הומחה לקשת אחזקות שותפות מוגבלת) ("**קשת**"), לפיו קשת תספק לחברה שירותי פרסום בתמורה להקצאת 2,000 מניות החברה, אשר היוו 5% מהון המניות המונפק של החברה במועד חתימת ההסכם. בהמשך הוקצו לקשת מניות נוספות (כנגד שירותי פרסום נוספים) בהתאם למנגנון אנטי-דילול שנקבע בהסכם.

בנוסף, החברה התקשרה עם קשת בחודש בפברואר 2018 בהסכם להשתתפות ברווחים (אשר תוקן בחודש נובמבר 2020) ("**ההסכם**") לפיו קשת תספק לחברה שירותי פרסום לשנים 2021 עד 2025 בהיקף כולל של כ- 70 מיליון ש"ח. בתמורה לסכום מינימלי כפי שנקבע בין הצדדים, או עפ"י נוסחא ממחזור המכירות של החברה, לפי הגבוה ("**התשלום השנתי**"). יצוין, כי התשלום השנתי מוגבל ל - 120% משווי השירותים שיינתנו על ידי קשת. ההסכם יהיה בתוקף עד לתאריך 31 בדצמבר 2025, תוך התחייבות הדדית כי במהלך תקופה זו אף צד לא יחתום על הסכם בעל מתווה עסקי דומה עם מתחרה ישיר של מי מהצדדים. על אף האמור, קשת רשאית לקדם ולפרסם מותגים מתחרים לחברה, בכל פלטפורמה ומדיה שהיא.

3.8.4 מנגנון השתתפות ברווחים

כאמור לעיל, החברה קמה בין היתר על מנת לשבור את מעגל אי האמון הקיים בין ציבור המבוטחים לבין חברות הביטוח, והיא עושה זאת, בין היתר, באמצעות שיתוף הלקוחות ברווחי החברה. החלוקה ברווחים מתבצעת באמצעות יצירת ארנק דיגיטלי לכל לקוח, אליו מפרישה החברה באמצעות מטבעות דיגיטליים הנושאות את השם "ליברות".

להלן יפורטו התנאים העיקריים של המנגנון[25]:

- בעת רכישת פוליסה חדשה לראשונה, וכחלק אינטגראלי מרכישת הפוליסה, החברה תקים למבוטח ארנק דיגיטלי אליו יופקדו הליברות שהונפקו למבוטח.
- הליברות מהוות נגזרת מהפרמיה המשולמת על ידי המבוטח.
- בעת רכישת פוליסה נוספת ו/או הוספת כיסוי לפוליסה קיימת ו/או ביצוע שינויים בפוליסה המובילים להקטנת ו/או הגדלת הפרמיה, יתרת הליברות של הלקוח תעודכן בהתאם.
- הליברות ניתנות למימוש בחלוף שנה ממועד הנפקתן, ובלבד שהפוליסה שבגינה הונפקו חודשה לשנה נוספת.
- לקוחות החברה רשאים לצבור את הליברות או לממש אותן באחת מהדרכים הבאות:
  1. מימוש למזומן, באמצעות העברה בנקאית ו/או הפקדה לכרטיס האשראי של הלקוח;
  2. מימוש בעת חידוש הפוליסה;
  3. מימוש לרכישת פוליסות ו/או כיסויים נוספים בחברה;

[25] התנאים המלאים מפורטים בתקנון השתתפות ברווחים באתר החברה.

- בכל סוף שנה, החברה מבצעת חישוב של שיעור הרווח הנקי מתוך סך הפרמיות שהתקבלו מלקוחות במהלך השנה ("**אחוז הרווח הנקי**"). רבע (1/4) מאחוז הרווח הנקי כפול סך הפרמיות באותה שנה - מחולק למבוטחים באמצעות הנפקת ליברות, ישירות לארנק הדיגיטלי של המבוטח.

מאז תחילת פעילותה של ליברה ועד כה, חילקה ליברה לציבור לקוחותיה כ - 9 מיליון ליברות, מתוכן כ – 3.7 מיליון ליברות מומשו על ידי לקוחות החברה ככסף לכל דבר. במהלך שנת 2020 חילקה ליברה לציבור לקוחותיה כ – 5.1 מיליון ליברות.

3.9 ספקים ונותני שירותים

3.9.1 כלל פעילות החברה

ככל חברת ביטוח, החברה מתקשרת במהלך העסקים השוטף עם ספקים ונותני שירותים שונים, וביניהם: ספקי פרסום ושיווק, ספקי ציוד ותחזוקה, עורכי דין, שמאים, ספקי תוכנה וחומרה, ספקי שרותי תיקוני רכב וחלפים, גרירה, תיקון נזקים ועוד. הסכמי ההתקשרויות הללו בדרך כלל אינם כוללים הסדרי בלעדיות, והם מתחדשים מעת לעת על פי הצורך (בדרך כלל בחידוש שנתי אוטומטי), וללא תלות באף ספק או נותן שירותים.

החברה בוחרת את ספקיה בהתאם לרמת המקצועיות והאיכות, לעלות, לטיב השירות, לזמינותם ולתחומי מומחיותם. החברה הגדירה מראש תחומים הקשורים לפעילותה המרכזית, בהם היא רוכשת שירותי מיקור חוץ מנותני שירות מקצועיים, לפחות לתקופה הראשונית של פעילותה.

3.9.2 ספקי מחשב ותוכנה

3.9.2.1 בחודש דצמבר 2017, החברה התקשרה עם בית התוכנה "קוד אואזיס בע"מ" ("**קוד אואזיס**") בהסכם לפיתוח ורישוי של מערכת ליבה לניהול עסקי ביטוח ("**ההסכם**" ו-"**מערכת הליבה**", בהתאמה). ההסכם כולל את התנאים להקמת מערכת הליבה והתאמתה לצרכי החברה, אשר הנה מערכת הליבה הראשית של החברה, במסגרת פעילות הביטוח שלה בישראל. במסגרת ההסכם מספקת קוד אואזיס לחברה רישיון לשימוש במערכת הליבה, אשר מכילה את המודולים (ניהול מוצר, ניהול פוליסה, ניהול תביעות, חיתום, פיננסיים (גבייה), מבוטחי משנה ועוד), המנועים (כלי ניהול, מנוע חישובים, מחולל מסמכים, ניהול תהליכים), ההתאמות וייישומים שונים (פורטל אינטרנט, אזור אישי, ממשקים, דוחות מבטחי משנה, הטמעת חוקות עסקיות, התקנה, סקרים, אבטחת מידע ועוד) אשר פותחו ע"י קוד אואזיס בהתבסס על אפיונים ייחודיים של החברה. ההסכם כולל גם הוראות בדבר מתן שירותי תחזוקה שוטפת למערכת הליברה, וכן התחייבות של קוד אואזיס לביצוע עבודות פיתוח נוספות במערכת עבור החברה, לפי הזמנה של החברה.

מערכת הליבה מכילה מספר רב של מודולים ופיתוחים, שהותאמו במיוחד לתקינה ישראלית, להוראות הרגולציה והדין החלות על מבטח וגוף מוסדי בישראל ולפעילות כחברת ביטוח דיגיטלית רב ענפית. המערכת פותחה בהתאם לאפיוני החברה ולצרכיה, במטרה לאפשר גמישות תפעולית, מבוססת על מודולים/מנועים עליהם ניתן לבצע קונפיגורציות (הגדרות על גבי המערכת עצמה ללא צורך בכתיבת קוד) והיא מאפשרת להגדיר מוצרים שונים, תהליכים שונים וערוצי הפצה שונים בגמישות גבוהה יחסית.

לאחר השלמת התקנת המערכת ורכיביה אצל החברה, וכן בכל עדכון גרסה של המערכת, החברה קיבלה את קוד המקור המעודכן של כל רכיבי המערכת שהותקנו אצלה, וכן תיעוד (דוקומטציה) של הרכיבים המותקנים והמסמכים הנדרשים לצורך הפעלתם ותחזוקתם התקינה. בנוסף, בתום כל גרסה, מועברים קודי המקור המעודכנים לרשות החברה באופן שוטף.

זכויות הקניין הרוחני במערכת שפותחה על ידי הספק, על כל מרכיביה, הינן בבעלותו של הספק. זכויות הקניין הרוחני ברכיבים הייחודים לחברה, אשר פותחו על ידה והוטמעו לבקשתה במערכת על ידי הספק,

הינם בבעלותה הבלעדית של החברה והספק לא יהיה רשאי לעשות בהם שימוש אלא עבור החברה.

יצוין, כי ככל והספק יתקשר בהסכם למכירה של המערכת (ללא הרכיבים הייחודיים אשר כאמור בבעלות החברה), החברה תהא זכאית לתמורה מאת הספק בגין כך, כתלות במועד התקשרות הלקוח כאמור עם הספק. בנוסף, לחברה תעמוד הזכות לשווק את המערכת באופן עצמאי.

ההסכם אינו מוגבל בזמן, וניתן לביטול מוקדם ע"י החברה באמצעות הודעה מוקדמת בת 60 יום, בכפוף לתשלום פיצויים לקוד אואזיס, כפי שסוכם בין הצדדים.

בנוסף לזכויות השימוש במערכת, החברה הנה בעלת זכויות הפצה ושיווק לצדדים שלישיים של רישיונות שימוש במערכת.

סך התשלומים שהשתלמו לספק זה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-1,901 אלפי ש"ח לעומת כ-1,687 אלפי ש"ח בשנת 2019.

3.9.2.2 ביום 7 בינואר 2021 התקשרה החברה בהסכם עם חברת אבטחת המידע אור-טק.נט בע"מ (**"אור-טק"**) למתן ליווי וייעוץ מקצועי בתחום הגנת הסייבר, אבטחת מידע והגנת הפרטיות. תוכנית העבודה מבוססת על איוש תקן של CISO - מנהל אבטחת מידע והגנת סייבר, ואיוש תפקיד אבטחת מידע יישומית, הכולל ניהול ותפעול היבטי אבטחת מידע בפועל, אשר כל אחד מהם יפעל במתכונת של יומיים בשבוע באופן קבוע במשרדי ליברה.

במסגרת ההסכם, השירותים הניתנים לחברה כוללים, בין היתר: ניהול אבטחת המידע והגנת הסייבר באופן שוטף ובהתאם לדרישות רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון; אפיון תכנית מענה והכנה להתמודדות עם אירועי סייבר; ניהול הערכה וטיפול בסיכוני סייבר, הכנה ועדכון מדיניות ונהלי אבטחת מידע וסייבר; ניהול כלל היבטי הגנת הפרטיות בארגון; יישום מודעות אבטחת מידע. בנוסף, יסופקו לחברה שירותי יישום בתחום אבטחת המידע ויבוצע סקר לאיתור סיכוני סייבר בחברה וכן שירותי SIEM/SOC הכולל שירותי ניטור ובקרה 24/7 לפעולות אנומליות במערכות החברה ומתן התראה לחברה במידת הצורך.

ההסכם בין הצדדים הינו לתקופה של 12 חודשים, אשר תתחדש אוטומטית, כאשר לחברה ולאור-טק עומדת הזכות לסיים את ההסכם בכל עת, באמצעות מתן הודעה בכתב 30 או 60 יום מראש, בהתאמה.

3.9.2.3 לחברה הסכם עם חברת שירותי האירוח טריפל סי מחשוב ענן בע"מ (**"טריפל סי"**) למתן שירותי אירוח, בחוות השרתים של טריפל סי, באמצעות ערוצי תקשורת, ובעיקרם תקשורת אינטרנט. השירות כולל בעיקרו אירוח מסדים במתקן ה-DATA CENTER של טריפל סי בפתח תקווה המגובים באתר נוסף בחיפה באופן מלא ובתדירות גבוהה. הגיבוי באתר בחיפה יאפשר לחברה המשכיות עסקית מהירה בשעת חירום.

3.9.3 <u>ענף ביטוח רכב רכוש</u>

החברה התקשרה עם מספר ספקים בנוגע לפעילותה בענף רכב רכוש. סוג הספקים ומאפייני ההתקשרות עימם מפורטים להלן:

3.9.3.1 **מוסכי הסדר**

החברה קשורה בהסכמים עם מוסכי הסדר בפריסה גיאוגרפית נאותה, לטיפולם מפנה את מבוטחיה (וצדדים שלישיים רלוונטיים) במקרה של נזק רכוש לרכב. הסכמים אלה מקנים יתרון למבוטח שכן הוא נהנה מרכב חליפי עד לסיום התיקון ברכבו, מכך שסך ההשתתפות העצמית בה עליו לשאת נמוכה יותר, ומכך שרכבו מטופל במוסך מוכר, כמו כן, כלקוח החברה נהנה המבוטח מאחריות המוסך ומשירות בטיב ובאיכות גבוהים. בהסכמים אלה מעניקים המוסכים לחברה הנחה בגין חלקי החילוף והעבודה המבוצעת על ידם, ומעניקים לה אשראי כמוסכם. החברה אינה מחייבת את לקוחותיה לתקן במוסכים אלה, אולם

היתרונות הרבים, מובילים את מרבית המבוטחים לבחור לתקן באמצעות מוסדי ההסדר. רשימת מוסכי ההסדר של החברה מפורסמת באתר האינטרנט שלה ונמסרת לכל דורש.

3.9.3.2 **שמאי רכב**

במקרה של נזק רכוש לרכב, על המבוטח לבחור שמאי מתוך רשימת "שמאי החוץ" של החברה כהגדרתו בחוזר "שמאות ביטוח רכב (רכוש וצד ג')" כפי שפורסם בשנת 2007. רשימת שמאי החוץ של החברה מפורסמת באתר האינטרנט שלה ונמסרת לכל דורש. השומה שערך השמאי שנבחר על ידי המבוטח תהא "השומה הקובעת", אלא אם בחר המבוטח ב"שמאי אחר", ובמקרה זה חברת הביטוח רשאית להגיש שומה נגדית. החברה פועלת בהתאם להוראות האסדרה בתחום, לרבות הסכמי התקשרות עם שמאי החוץ המופיעים ברשימתה.

3.9.3.3 **שרידים**

לחברה הסכם עם גורמים הרוכשים ממנה כלי רכב ושרידים של כלי רכב, אשר בגינם שילמה החברה תגמולי ביטוח למבוטחים בשל נזק שנקבע על ידי שמאי מוסמך כאובדן גמור או אובדן גמור להלכה. ההסכם מתחדש כל עוד לא הודיע צד למשנהו על סיומו.

3.9.3.4 **שירותים נוספים למבוטח (ריידרים)**

כמקובל בענף, מציעה החברה ללקוחותיה כיסויים נוספים הנרכשים מספקי שירות חיצוניים, כדוגמת שירותי דרך וגרירה, רכב חליפי, שבר שמשות ועוד. שירותים אלה מוגדרים בכתב שירות הכפוף לאישור הממונה והמהווה חלק בלתי נפרד מהפוליסה. השירותים ניתנים בתמורה למחיר המשולם לספק עם רכישת הביטוח.

3.10 <u>רכוש קבוע ורכוש אחר</u>

3.10.1 הרכוש הקבוע של החברה כולל בעיקר ציוד מחשבים, נכסי זכות שימוש של משרדים ורכבים, ציוד משרדי ושיפורים במושכר. עלותו המופחתת של הרכוש הקבוע ליום 31 בדצמבר 2020, הינו כ- 4,276 אלפי ₪ לעומת כ-5,114 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

3.10.2 לחברה נכסי מערכות מידע הכוללים עלויות פיתוח ותוכנות שעלותם המופחתת ליום 31 בדצמבר 2020 הנה כ- 7,002 אלפי ₪ לעומת כ- 5,902 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. סך ההוצאות השוטפות של החברה בגין מערכות מידע עמדו בשנת 2020 על כ- 3,538 אלפי ₪ לעומת כ- 2,713 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

3.10.2.1 החברה עושה שימוש בשני אתרים. שרתי החברה ואחסון הנתונים מבוצעים באתר טריפל C בפתח תקווה, המגובים באתר בחיפה באופן מלא ובתדירות גבוהה. הגיבוי באתר בחיפה יאפשר לחברה המשכיות עסקית מהירה בשעת חירום.

3.10.2.2 המערכת המרכזית של החברה הינה מערכת הליבה המושתתת על מוצר של חברת "קוד אואזיס בע"מ", והיא אופיינה ופותחה בהתאם לדרישות וצרכי החברה. המערכת מנהלת מבוטחים, סוכנים, עמלות, גבייה, תשלומים ותביעות.

מערכת הליבה מבוססת על ארכיטקטורה של ריבוי מעבדים לכל תהליך עסקי ובעלת ממשקי API מובנים למערכות שונות כגון מערכת הנהלת חשבונות, ISO, מסלקה של חברות הביטוח, מאגר רכב רכוש, מערכת לניהול לידים, מערכות לניהול דוחות שמאים, וכן מוצרי תוכנה נוספים מוכרים ומוכחים בשוק המיושמים בחברה. נתוני מערכת הליבה מיוצאים לסביבת DWH לצורך ניתוח הנתונים ע"י מערכת BI שהוטמעה בחברה.

בנוסף, החברה מפעילה אתר שיווקי מותאם ואזור אישי למבוטחי החברה המאפשר צפייה במידע האישי באופן מאובטח.

למידע נוסף בנושא נכסי מערכות מידע ורכוש קבוע, ראה באורים 4 ו-6 לפרק 3 לדוח התקופתי, בהתאמה.

3.11 עונתיות

3.11.1 למעט חודש ינואר בו המכירות גדולות יותר מאשר בחודשים רגילים, אין בעסקי החברה עונתיות. הסיבה ל"אפקט ינואר" הינה בשל הנטייה להתחיל את הביטוח בתחילת שנת הכספים, והוא בא לידי ביטוי בעיקר בענף ביטוח הרכב.

3.11.2 לעונתיות המתוארת אין השפעה על הרווחיות של כל רבעון שכן עתודות הביטוח (מנגנון עתודה לסיכונים שטרם חלפו) מווסתות את אופן חלוקת הפרמיה על פני השנה כולה.

3.11.3 גם באירועי תביעות בחברה לא ניתן להצביע על עונתיות מובהקת, אולם סטטיסטית הסיכון לתביעות עולה בעונת החורף.

3.11.4 להלן התפלגות הפרמיות ברוטו של החברה בביטוח כללי בתקופת הדוח (אלפי ₪):

	2020		2019		2018	
	סה"כ פרמיות ברוטו		סה"כ פרמיות ברוטו		סה"כ פרמיות ברוטו	
	באלפי ש"ח	%	באלפי ש"ח	%	באלפי ש"ח	%
רבעון ראשון	46,479	26%	22,644	26%	-	-
רבעון שני	38,250	21%	16,757	20%	-	-
רבעון שלישי	44,417	25%	19,487	23%	-	-
רבעון רביעי	49,501	28%	26,685	31%	-	-
סה"כ	**178,647**	**100%**	**85,573**	**100%**	**14,124**	**100%**

3.12 נכסים בלתי מוחשיים

3.12.1 לחברה מספר סימני מסחר רשומים.

3.12.2 החברה בהליך רישום פטנט אצל רשם הפטנטים בארה"ב בהתייחס למודל ההשתתפות ברווחים. הבקשה לרישום הפטנט משתייכת לתחום של מטבעות דיגיטליים, במסגרתו ביקשה החברה לרשום מערכת טכנולוגית אשר מסוגלת לייצר, לנהל ולחלק מטבעות דיגיטליים עבור לקוחות הרוכשים פוליסות מהחברה. המערכת שומרת מידע אודות רכישת פוליסות על ידי לקוחות, מפיקה מטבעות דיגיטליים בהתאם למידע הנ"ל והמטבעות הדיגיטליים הללו נזקפים לזכותו של משתמש מסוים ונשמרים בארנק הדיגיטלי שלו. לפרטים אודות התנאים של מודל ההשתתפות ברווחים, ראו סעיף 3.8.4 לעיל.

3.12.3 נכון למועד הדוח לחברה מספר מאגרי מידע רשומים, אשר במסגרתם נשמרים הנתונים בקשר עם לקוחות החברה (לרבות פונים וצדדים שלישיים שהגישו תביעות), והיא פועלת לעדכונם באופן שוטף בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות. המידע הכלול במאגרי המידע מתייחס בין היתר ללקוחות, מועמדים לביטוח, ולתובעים בתביעות ביטוח; לדיוור ישיר; לספקי החברה; ולתמונות הנקלטות במצלמות האבטחה.

3.12.4 החברה התקשרה עם קוד אואזיס לפיתוח והקמת מערכת ליבה לניהול פעילות הביטוח של החברה. לפרטים אודות ההתקשרות ומערכת הליבה, ראו סעיף 3.9.2.1 לעיל. החברה הכירה בנכס בלתי מוחשי בדוחותיה הכספיים בגין עלויות פיתוח מערכת הליבה כאמור. לפרטים, ראו באור 4 לדוחות הכספיים.

3.12.5 בבעלות החברה אתר אינטרנט בכתובת www.lbr.co.il. החברה מפעילה את אתר האינטרנט ומפרסמת בו מידע אודות החברה בהתאם להוראות הממונה ובכלל זה מידע אודות מוצרי החברה.

להרחבה בנושא נכסים לא מוחשיים, ראה באור 4 לפרק 3 לדוח התקופתי.

3.13 גורמי סיכון

פעילות החברה כרוכה בסיכונים שונים שהעיקריים בהם הינם סיכוני רגולציה, סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים. לאלו מצטרפים סיכונים נלווים כגון סיכוני מוניטין וסיכונים עסקיים אחרים. ניהול נכון של הסיכונים ימזער את סיכויי התרחשותם ואת היקף הנזק, ככל שאלו יתממשו. השפעת גורמי הסיכון מבוססת על שיקול דעת הנהלת החברה על בסיס המידע הקיים במועד ההערכה. השפעת גורמי הסיכון מתייחסת לכל סיכון בפני עצמו ומביאה בחשבון את ההסתברות להתממשות הסיכון ואת תוצאותו הפוטנציאלית. יצוין כי הערכת מידת ההשפעה של גורמי הסיכון מתייחסת להשלכות הישירות על החברה ואינה מביאה בחשבון השפעות עקיפות.

3.13.1 גורמי סיכון מאקרו- כלכליים

3.13.1.1 **האטה כלכלית בישראל**

החברה חשופה למצב המשק הישראלי, והאטה במשק הישראלי עלולה להשפיע על היקף עסקיה החברה לרבות בדרך של פגיעה בהיקף המכירות של מוצריה, גידול בשיעור ביטולי פוליסות, צמצום בהיקף הכיסויים הנרכשים, קיטון בפרמיות וגידול בהיקף התביעות. מיתון עולמי עלול להגדיל את הסיכון הכרוך בחשיפה למבטחי משנה כאמור בסעיף 3.6 לעיל, וכן להביא לירידה במספר הפוליסות הנרכשות ולהחרפת התחרות בתחום הביטוח ולפגיעה בתוצאות החברה או פעילותה.

3.13.1.2 **מצב ביטחוני**

ככל שתחול הידרדרות במצב הבטחוני בישראל, אירועים ביטחוניים ומדיניים דוגמת מלחמה או אירועי טרור, אשר עלולים להביא להשבתת הפעילות המשקית, עשויים אף לגרום לפגיעה בהכנסות החברה ובתוצאותיה העסקיות.

3.13.1.3 **סיכוני שוק**

ככלל, מאופיינים שוקי ההון בתנודתיות גבוהה, ובפרט במהלך שנת 2020. שפל בשוקי ההון בישראל ובעולם עלול להקשות על מציאת מקורות מימון לפעילות של החברה. הרעה במצב שוקי ההון בארץ ובעולם עשויה להשפיע לרעה על יכולתה של החברה עצמה לגייס מימון לכשיידרש לצורך פעילותה, ולהקשות על ביצוע הנפקות, פרטיות או ציבוריות של החברה.

3.13.1.4 **סיכוני אשראי**

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כתוצאה מחדלות פירעון של הלווה וסיכון ירידה באיכות האשראי שלו. בשנותיה הראשונות החליטה החברה לנקוט במדיניות השקעה שמרנית וסולידית והשקיעה את כספיה באגרות חוב קונצרניות בדירוג AA- ומעלה המוחזקות לפדיון. כמו כן, החברה גובה את פרמיות הביטוח בכרטיסי אשראי בעסקאות מאושרות בלבד ומשכך קיימות לה "יתרות לקבל" מחברות האשראי.

3.13.1.5 **סיכוני נזילות**

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש לשלם התחייבויות פיננסיות, תביעות והטבות אחרות למבוטחים ולזכאים אחרים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי בתנאי לחץ ומכירתם במחירים הנמוכים ממחירי השוק. בפעילות הביטוחית של החברה, סיכון הנזילות מוערך כסיכון נמוך בשל ההסתברות הנמוכה שהחברה תידרש לשלם סכומים מהותיים בתוך פרק זמן קצר, ובהתחשב ההיקף הגבוה של נכסים נזילים בתיק הנוסטרו של החברה. עם זאת, סיכון הנזילות עשוי להתעצם בעת התממשות אירוע קטסטרופה משמעותי.

3.13.1.6 **משבר הקורונה**

בחודש ינואר 2020 ארגון הבריאות העולמי הכריז על התפרצות הקורונה המתפשטת במהירות, כעל מצב חירום בריאותי עולמי. עם התפרצות נגיף הקורונה בעולם, הגיבו השווקים הפיננסים בירידות שערים חדות והעולם הכלכלי נכנס לתקופת אי וודאות. נכון למועד הדוח, החל בישראל מבצע לחיסון האוכלוסייה, ההגבלות על מרבית בתי העסק הוסרו והמשק החל לחזור לפעילות.

ככל ומשבר הקורונה יימשך לאורך זמן ויוביל למיתון עמוק בישראל, הדבר עשוי להשפיע על מצבה הפיננסי והכנסותיה של החברה. עם זאת, החברה מעריכה כי נוכח איתנותה הפיננסית של החברה, יתרות המזומנים שברשותה, ומצב נכסיה, לא צפויה להיות למשבר כאמור השפעה מהותית על מצבה הכלכלי של החברה. לפרטים אודות השפעות נגיף הקורונה על פעילות החברה, ראו סעיף 5.2 לפרק 2 לדוח התקופתי.

3.13.1.7 **רמת התעסוקה**

מיתון במשק וירידה ברמת התעסוקה, עלולים לגרום לפגיעה בפעילות החברה ותוצאותיה, כתוצאה מצמצום הכיסויים הנרכשים בפוליסות ביטוח, לגידול במספר מקרי הביטוח והתביעות (בשל גידול במספר הגניבות וההונאות), להגשת תביעות במועד מוקדם יותר ולהחרפת התחרות בתחומי הפעילות השונים.

3.13.2 <u>גורמי סיכון ענפיים</u>

3.13.2.1 **מבטחי משנה**

ניהול ביטוח משנה הנו נדבך מהותי בניהול פעילויות החברה, הואיל והוא משליך בין היתר, על ניהול ההון, היכולת לנהל סיכונים כספיים הקשורים בפעילות ביטוחית, ועשויה להיות לו השפעה מהותית על התוצאות העסקיות החברה. החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי-וודאות לגבי יכולת מבטחי המשנה לשלם את חלקם בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. להידרדרות במצבם של מבטחי המשנה איתם התקשרה החברה יכולה להיות השפעה מהותית על החברה, והחברה מצמצמת את הסיכון בכך שבהתאם למדיניות שהתווה הדירקטוריון, ביטוח המשנה מפוזר בין מבטחי משנה שונים, המדורגים בדירוגים בינלאומיים גבוהים.

3.13.2.2 **סיכונים ביטוחיים (גניבות, תאונות, שריפות וכו')**

חשיפה לגורם סיכון זה הינה בעיקר בענף ביטוח רכב רכוש שכן הרווחיות בענף זה מושפעת, בין היתר, ממספר גניבות כלי הרכב ומגידול בכמות התאונות. גידול במספר הגניבות מגביר את האינטרס לבטח מפני גניבות רכב, אך גם מגדיל את מספר התביעות בענף, ולפיכך משפיע לרעה על הרווחיות. בנוסף עשויה להתעורר חשיפה בענף ביטוח כללי אחר דירות עם ריבוי מקרים של שריפות העשויים להשפיע על הביקוש בענפי ביטוח הרכוש ועל כמות התביעות.

3.13.2.3 **סיכוני קטסטרופה**

התרחשות אירוע מסוג רעידת אדמה/ אסון טבע/טרור/ מלחמה עשוי להביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה, עשוי להביא לריבוי תביעות עקיפות במגוון רחב של כיסויים ביטוחיים. אירוע הקטסטרופה המרכזי אליו חשופה החברה בארץ הוא רעידת אדמה.

3.13.2.4 **רמת שימור תיק**

שינוי ברמת שימור התיק, התלויה בשיעורי הביטולים, ההקפאות והניודים, מהווה סיכון ביטוחי משמעותי בעסקי הביטוח, היות שהרווחיות בתחום זה מבוססת על מרווח בפרמיה. יצויין כי ביטול פוליסות גורר גם מחיקת הוצאות הרכישה הנדחות בגין אותן פוליסות.

3.13.2.5 **תחרות ומתחרים**

החברה חשופה לרמת תחרות גבוהה בכל אחד מענפי הביטוח בהם היא פועלת, לרבות כתוצאה משינויים מבניים בשוק, ובכלל זה בכניסת גורמים מתחרים חדשים ובערוצי ההפצה. חיזוק התחרות מושפע גם מהשינויים ברגולציה, שינויים העלולים לפגוע ברווחיות, הן בשל השפעתם הישירה והן בשל התייקרות עלויות התפעול, התביעות, השיווק וההפצה.

3.13.2.6 **חיתום לקוי וסיכוני מודל**

החברה חשופה בפעילותה הביטוחית לסיכונים שונים הקשורים לתמחור, וביניהם: סיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות (סיכון מודל); הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים במודלים (סיכון פרמטר); הסיכון לשימוש בתמחור שגוי כתוצאה מליקויים בהליך החיתום (סיכון חיתום); וסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

3.13.2.7 **סיכוני ציות ורגולציה**

פעילות החברה כפופה להוראות דין רבות ולפיקוחם של גופי רגולציה שונים. יכולת החברה לפעול בתחומי פעילותה, מותנית בהחזקה ברישיונות והיתרים הדרושים לפעילות בתחומים אלה, בכלל זה עמידה בדרישות הון רגולטוריות. בנוסף, פעילויות מהותיות בחברה כפופות לרגולציה פרטנית ומורכבת, ושינויים רגולטוריים תדירים בתחום הביטוח לרבות מכוח חוזרים והנחיות של הממונה בנושאים שונים, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות, המשפיעות על עלויות התפעול, תוכן פעילות החברה ועל כדאיות שיווק מוצרים שונים. אי עמידה בדרישות רגולטוריות, עלולה לגרור סנקציות, בין היתר, שלילת רישיונות והיתרים, קנסות כספיים, והוראות השבה, וזאת גם אגב ביקורות מטעם גורמים מפקחים. לחברה חשיפה הנובעת מהגשת תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים על-פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. הכרעות הממונה בתלונות אלה, עשויות להינתן כהכרעות רוחב, החלות על קבוצות מבוטחים.

3.13.2.8 **איכות, שלמות וזמינות נתוני החברה**

בעקבות הישענות החברה על מערכות מידע שונות, החברה נדרשת להגנה של מידע ומערכות מידע מפני גישה, שימוש, חשיפה, שיבוש, העתקה או השמדה מצד גורמים שאינם מורשים או זדוניים ולספק סודיות, שלמות וזמינות של המידע ללא תלות בסוג או צורת אחסונו של המידע.

3.13.2.9 **מעילות והונאות ספקים/עובדים**

נכסי החברה כוללים נכסים מוחשיים כגון מלאי ציוד קצה, מלאי אחר, אמצעי תשלום, אמצעי תקבול, רכוש קבוע וכן נכסים בלתי מוחשיים כגון מידע, שירותים והזדמנויות. כל אלו מהווים מקור משיכה לביצוע פעולות לא נאותות על ידי גורמים שונים לרבות עובדי חברה וכן על ידי צדדים שלישיים. אירועי מעילות והונאות עשויים להסב לחברה נזקים שונים לרבות אך לא רק, פגיעה כספית, נזקי מוניטין, חשיפה משפטית וחשבונאית.

3.13.2.10 **דרכי השוואה בין חברות הביטוח**

נכון למועד הדוח, קיימים מספר אתרי אינטרנט, וביניהם אתר הרשות, המאפשרים להשוות בין המחיר והתנאים של פוליסות ביטוח בחברות הביטוח השונות. יצוין, כי מחירי החברה אטרקטיביים ותחרותיים, אולם מאחר והשוואת המחירים והתנאים של פוליסות הביטוח נגישים וזמינים לכלל הציבור, הדבר עשוי לגרום לניוד של לקוחות החברה לחברות מתחרות, ולפגוע בהכנסות החברה וברווחיותה.

3.13.2.11 **סיכונים תפעוליים אחרים**

תחום הביטוח חשוף לסיכונים הקשורים לתפעול פעילותו ולאופן תפקוד גורמים רבים. סיכונים אלו עשויים להיגרם כתוצאה מכשל או העדר בקרה אפקטיבית. חשיפות החברה נובעות מתהליכים הכוללים, בין היתר, תהליכי רכש, שכר, השקעות, גביה, הפקת פוליסות, תפעול פוליסות, תהליכים הקשורים בפעילות מול לקוחות, תשלום תביעות, מערכות המידע, הפקת דיווחים, חישוב עתודות, התקשרויות עם גורמים בחו"ל, מבטחי משנה והתקשרויות עם ספקי שירות. בין השאר חשופה החברה לסיכונים תפעוליים גם בגין רשלנות של עובדיה ושל צדדים שלישיים הפועלים עבורה וכן בגין פעולות בזדון, הונאה ותרמית העלולות לגרור תביעות ו/או נזקים בהיקפים מהותיים כנגד החברה.

הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות, ומיושמים בשיטות העבודה, כך שמתחילת פעילותה, מוגדרים תהליכי עבודה מובנים וסדורים, המצמצמים את החשיפות לחברה.

3.13.3 <u>גורמי סיכון ייחודיים לחברה</u>

3.13.3.1 **עזיבה של כוח אדם**

לחברה קיימת תלות מסוימת במספר מנהלים בכירים ועובדי מפתח בחברה. התלות כאמור נובעת מעצם היותם מנהלים בכירים בתעשיית הביטוח והפיננסים ומניסיונם הרב בתחום הביטוח ולאור העובדה שהחברה היא חברת ביטוח צעירה בתחילת דרכה. אם מי מבין עובדי המפתח כאמור יעזבו את החברה, עלולה להיות לכך השפעה לרעה על עסקי החברה. זאת מכיוון שענפי הביטוח בהם פועלת החברה מחייבים ידע מקצועי ייחודי לתחומים אלו ובפרט בכל הכרוך בניהול סיכונים מושכל, הבנה והיכרות עמוקים של שווקי הביטוח, לרבות שווקי ביטוח המשנה, תחום האקטואריה ותמחור הסיכונים, והכרה מעמיקה עם הוראות הרגולציה ואכיפתן.

3.13.3.2 **פגיעה במוניטין**

המוניטין של החברה מהווה רכיב חיוני ביכולתה לפעול בכל תחומי פעילותה. לפיכך, החברה חשופה לסיכון לפגיעה במצבה העסקי כתוצאה מפגיעה בדימוי החברה ובשמה הטוב בעיני לקוחות, גופים מוסדיים, משקיעים פוטנציאלים, שותפים עסקיים, גורמי פיקוח, סוכנים, גורמי הפצה, אמצעי תקשורת ואחרים, וזאת בין היתר מהלך רוח ציבורי, ומביקורת של מי מהגורמים האמורים ביחס לאופן התנהלותה, לרבות בקשר עם יישוב התביעות של החברה. מוניטין בתחום השירותים הפיננסיים מהווה גורם חשוב בהתקשרות עם לקוחות חדשים ושמירה על לקוחות קיימים ובפרט בעניינה של חברה צעירה בתחילת דרכה כמו החברה.

3.13.3.3 **תלות במערכות מידע**

מערכות המידע מצויות בתהליך מתמשך של התאמתן להוראות הרגולציה המשתנות תדיר והבטחת תאימות למוצרים המשווקים. תקלה במערכות מידע ו/או מערכות מידע אשר אינן מותאמות להוראות הרגולציה ו/או העדרה של תאימות מלאה בין מערכות המחשוב לבין תנאי המוצרים או הפעולות המבוצעות, עלולים לחשוף את החברה לאי עמידה בהוראות רגולטוריות, לטעויות בממשקי מידע וכן לטעויות בתפעול מוצרים המשווקים על-ידי החברה.

דירקטוריון החברה אימץ ואישר מדיניות מערכות מידע, מדיניות בנושא אבטחת מידע וסייבר, מדיניות פעילות בענן, וכן תכנית המשכיות עסקית והתאוששות מאסון.

3.13.3.4 **מתקפת סייבר**

עיקר פעילות החברה נשענת על מערכות מידע שונות, החשופות לסיכוני סייבר שונים, בין היתר, גניבת מידע הצפנה ומניפולציה. החברה

מקטינה את סיכוני אבטחת המידע והסייבר להם היא חשופה בכל בקשור לזליגת מידע או פגיעה בפרטיות ואף מסתייעת בשירותיו של יועץ אבטחת מידע.

הגנות הסייבר המיושמות על-ידי החברה מוכוונות בהתאם לניתוח הסיכונים הרלוונטיים לחברה, וכוללות: בדיקות בתהליכי התקשרות עם ספקים; הגברת מודעות עובדים; שמירה על ביטחון פיזי; הגנת רשת; הגנת מערכות ואפליקציות; תהליכי מידור הרשאות והפרדת תפקידים וכלי ניטור ובקרה. בנוסף מתבצעים תרגולים בחברה לאירוע משבית (קטסטרופלי), בו מתורגלים תהליכים לוגיסטיים נבחרים ומופעלות תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי שבענן. החברה מיישמת את המלצות הגורמים המקצועיים עמם התקשרה ובכלל כך מבוצעות פעולות בקרה לשיפור אבטחת המידע המתמשכת בארגון, מתקיימות הדרכות פנימיות לעובדים ולספקים בדבר איומי אבטחת מידע וסייבר, וכן מפעילה תוכנת לומדה אינטראקטיבית לאיומי אבטחת מידע. החברה מקיימת תהליך ניהול סיכונים מובנה לנושא זה, תוך התחייבות הספקים לעמוד בדרישות אבטחת מידע שנקבעו על-ידי החברה. למועד הדוח, למיטב ידיעת החברה לא אירע אירוע סייבר בחברה.

3.13.3.5 **שינוי בהרגלי הצריכה של הציבור**

נטיית הציבור לבחור במוצרים תחליפיים במסגרת התחומים השונים או נטיית הציבור שלא לבצע ביטוח (למעט בענף הביטוח רכב חובה), עשויים להשפיע על הביקוש למוצרי החברה ועל הרווחיות בענפי השונים.

3.13.3.6 **פגיעה באיתנות הפיננסית של החברה**

לרוב, החברה מממנת את פעילותה באמצעות פעילות שוטפות וכן נעזרת במקורות מימון שונים, בעיקר באמצעות גיוסי הון מבעלי מניותיה. למועד הדוח, לחברה איתנות פיננסית טובה וזאת בהתחשב ביתרות המזומן והנוסטרו שלה ובפעילותה השוטפת, אולם הדרדרות במצבה העסקי של החברה ופגיעה משמעותית באיתנותה הפיננסית עלולים לגרום לירידה בתוצאותיה העסקיות ופגיעה ברווחיותה.

בטבלה שלהלן מוצגים גורמי הסיכון שתוארו לעיל על פי טיבם - סיכוני מקרו, סיכונים ענפיים וסיכונים ייחודיים לחברה, אשר דורגו, בהתאם להערכות הנהלת החברה, על פי השפעתם על עסקי החברה:

סיווג הסיכון	גורמי סיכון	דירוג השפעת גורמי הסיכון על החברה		
		גבוהה	בינונית	נמוכה
סיכוני מאקרו	האטה כלכלית בישראל		☒	
	מצב בטחוני			☒
	סיכוני שוק			☒
	סיכוני אשראי			☒
	סיכוני נזילות			☒
	משבר הקורונה		☒	
	רמת התעסוקה		☒	
סיכונים ענפיים	מבטחי משנה	☒		
	סיכונים ביטוחיים		☒	
	סיכוני קטסטרופה	☒		
	רמת שימור תיק	☒		
	תחרות ומתחרים	☒		
	חיתום לקוי וסיכוני מודל		☒	
	סיכוני ציות ורגולציה		☒	
	איכות, שלמות וזמינות נתוני החברה	☒		
	מעילות והונאות ספקים/עובדים		☒	
	דרכי השוואה בין חברות הביטוח	☒		
	סיכונים תפעוליים אחרים		☒	
סיכונים ספציפיים לחברה	עזיבה של כוח אדם		☒	
	פגיעה במוניטין	☒		
	תלות במערכות מידע		☒	
	מתקפת סייבר		☒	
	שינוי בהרגלים הצריכה של הציבור		☒	
	פגיעה באיתנות הפיננסית של החברה	☒		

מידת השפעתם של גורמי הסיכון המפורטים לעיל, מבוסס על הערכת הנהלת החברה, בהתחשב במאפייני פעילותה נכון למועד פרסום דוח זה.

לפרטים נוספים אודות ניהול סיכונים, ראה באור 25 לפרק 3 לדוח התקופתי.

3.14 הסכמים מהותיים

3.14.1 הסכמים של החברה עם מבטח המשנה, כמפורט בסעיף 3.6 לעיל.

3.14.2 הסכם עם קוד אואזיס לפיתוח, שימוש והטמעה של מערכת הליבה, כמפורט בסעיף 3.9.2.1 לעיל.

3.14.3 הסכם שיתוף פעולה אסטרטגי עם קשת, כמפורט בסעיף 3.8.3 לעיל.

3.15 תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

לפרטים אודות האסטרטגיה העסקית של החברה ראה סעיף 2.2 לפרק 2 לדוח תקופתי זה.

4. חלק ד' – מידע בדבר משטר תאגידי

4.1 דירקטורים חיצוניים

4.1.1 נכון למועד פרסום הדוח, דירקטוריון החברה מונה 7 דירקטורים, מתוכם שני דירקטורים חיצוניים[26].

4.1.2 הדירקטורים החיצוניים המכהנים בחברה, נכון למועד פרסום הדוח הינם: מר קובי פרידמן[27] ומר רמי פריאנט.

4.1.3 לפרטים נוספים אודות הדירקטורים החיצוניים של החברה ראה סעיף 12 לפרק 4 לדוח התקופתי.

4.2 מבקר פנים

4.2.1 פרטי מבקר הפנים

ביום 6 במאי 2018, מונה רו"ח ישראל גבירץ כמבקר הפנים של החברה (במיקור חוץ).

רו"ח גבירץ הינו שותף במשרד פאהן קנה ניהול בקרה בע"מ, המתמחה, בין היתר, בביקורת פנימית בארגונים ובחברות ציבוריות. רו"ח גבירץ מוסמך בכלכלה וחשבונאות מטעם אוניברסיטת בר אילן, ובעל רישיון רואה חשבון. לרו"ח גבירץ ניסיון רב בתחום הביקורת הפנימית והוא מתמחה בענפי הבנקאות, ביטוח, פיננסיים, שוק ההון וניירות ערך.

מבקר הפנים עומד בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב 1992, בתנאים הקבועים בסעיף 146(ב) לחוק החברות ובסעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

4.2.2 החזקות בניירות ערך

למיטב ידיעת החברה, מבקר הפנים אינו מחזיק בניירות ערך של החברה או של גוף הקשור לחברה.

4.2.3 ניגודי עניינים

למיטב ידיעת החברה, למבקר הפנים אין קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף קשור אליה.

4.2.4 יחסי עבודה ותפקידים נוספים

מבקר הפנים הינו נושא חברה בחברה אולם בינו לבין החברה לא חלים יחסי עובד מעביד, ואינו משמש בתפקיד כלשהו בחברה נוסף על הביקורת הפנימית.

---

[26] בהתאם לסעיף 6 (א) לחוזר גופים מוסדיים 2018-9-31 שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי".

[27] ביום 25 במרס 2021, אישר דירקטוריון החברה, לאחר אישור ועדת האיתור, לזמן את האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה לחידוש כהונתו של מר קובי פרידמן לתקופת כהונה שניה. חידוש המינוי כפוף לאישור הממונה.

4.2.5 <u>היקף שעות הביקורת</u>

היקף שעות ביקורת הפנים נקבע בהתאם להיקף תכנית העבודה של הביקורת, כפי שאושרה בידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה, בשים לב להוראות הרגולטוריות הרלוונטיות בעניין זה.

4.2.6 <u>תגמול</u>

תגמול מבקר הפנים הינו על בסיס תעריף שכר טרחה שעתי בצירוף מע"מ כדין.

להערכת הדירקטוריון אין בתנאי התגמול של מבקר הפנים כדי ליצור חשש של השפעה על שיקול דעתו המקצועי.

לא ידוע לחברה על קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף הקשור אליה.

בשנת 2020 העלות בגין הביקורת הפנימית הסתכמה לסך של כ-143,000 ₪ בתוספת מע"מ.

4.3 <u>רואה החשבון המבקר</u>

4.3.1 <u>שם המשרד ותחילת כהונה</u>

רואי החשבון המבקרים של החברה הינם משרד קוסט, פורר, גבאי את קסירר רואי חשבון, אשר מונו בידי האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה לראשונה ביום 15 ביולי 2018. השותף המטפל בחברה הינו רו"ח יאיר קופל.

4.3.2 <u>שכר</u>

להלן יפורט שכר רואי החשבון (לא כולל מע"מ) עבור שירותים שניתנו על ידם בתקופת הדוח, וכן מספר שעות הביקורת שהושקעו בתקופה זו:

2020			2019		
שכר לא כולל מע"מ			שכר לא כולל מע"מ		
שירותי ביקורת לפי SOX-	שירותים נוספים	סה"כ	שירותי ביקורת	מיסים ואחרים	סה"כ
225,000	35,000	260,000	150,000	35,000	185,000
שעות			שעות		
שירותי ביקורת לפי SOX-	שירותים נוספים	סה"כ	שירותי ביקורת	מיסים ואחרים	סה"כ
1,201	129	1,330	819	172	991

שכר טרחת רואה החשבון המבקר נקבע במשא ומתן בין הנהלת החברה לרואה החשבון המבקר, בהתאם להיקף העבודה, לאופי העבודה, לניסיון העבר ותנאי השוק. הגורם המאשר את שכרו של רואה החשבון המבקר הינו דירקטוריון החברה.

4.4 אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

4.4.1 בהתאם למסמכי ההקלות, החברה הייתה רשאית לדחות את יישום ההוראות בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המפורטות בחוזר "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי", בחוזר "בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים", וכן דרישות הגילוי הנוגעות להוראות אלו המפורטות בסעיף 5 לפרק 1 חלק 4 בשער 5 לחוזר המאוחד, כך שיישומן, יחל מהדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2020. בהתאם, החברה גיבשה לראשונה את תהליכי הבקרה בשנת הדוח.

4.4.2 <u>בקרות ונהלים לגבי הגילוי</u>

לאור פרסום חוזרי הממונה במסגרת הוראות סעיפים 302 ו-404 של ה- SOX Act, החברה פעלה ליישום ההוראות, ובכללן, בחינה של תהליכי עבודה והבקרות הפנימיות המבוצעות. החברה אימצה את מודל הבקרה הפנימי (COSO) ופועלת במסגרתו. הנהלת החברה, בשיתוף מנכ"לית וסמנכ"ל הכספים של החברה, העריכו בדוח זה, את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה ליום 31 בדצמבר 2020. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח את המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי, בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

4.4.3 <u>בקרה פנימית על דיווח כספי</u>

החברה לא איתרה הליך בקרה פנימית על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

4.5 משטר כושר פירעון לפי דירקטיבת ה-SOLVENCY II

דירקטיבת 'Solvency II' (להלן: "**הדירקטיבה**") כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם. הדירקטיבה מבוססת על שלושה נדבכים: (1) נדבך כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון; (2) נדבך איכותי הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA); (3) נדבך הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

בחודש יוני 2017, פורסם חוזר שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן: "**חוזר הסולבנסי**"), בו נקבע כי חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון כלכלי בהתאם להוראות חוזר הסולבנסי ונספחיו, מבלי לגרוע מחובתה לקיים את הוראות תקנות ההון והוראות הממונה שניתנו מכוחן, וכן צוין כי במקביל לפרסום חוזר הסולבנסי, הרשות תפעל לתיקון התקנות, כך שהוראותיהן לעניין הון עצמי מינימלי נדרש, לא יחולו על חברות ביטוח שהוראות חוזר הסולבנסי חלות עליהן, וזאת לאחר שחברת הביטוח תקבל את אישור הממונה לאחר ביצוע ביקורת על יישום הוראות חוזר הסולבנסי בדוחותיה הכספיים השנתיים.

ביום 10 בינואר 2018, אושרו תקנות הון עצמי מינימאלי, וביום 4 במרס 2018, פרסם הממונה חוזר בעניין "הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח", כאשר הוראות החוזר יחד עם התקנות, מחליפות את הוראות הדין שחלו עד אותה עת לעניין הון עצמי נדרש.

ביום 14 באוקטובר 2020, פורסם החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס solvency II וכן עדכון להוראות החוזר המאוחד לעניין "דין וחשבון לציבור" – גילוי אודות יחס כושר פירעון כלכלי, התומכת בו.

מטרת התיקון הינה התאמת משטר כושר הפירעון הכלכלי בישראל לדירקטיבה ועדכוניה לרבות מתן אפשרות לבחור בפריסה הדרגתית של קבוצות הומוגניות מסוימות של עתודות הביטוח במאזן הכלכלי. על פי ההוראות לעניין הון עצמי נדרש לכושר פירעון, הוראות החוזר יחולו על חברת ביטוח שאינה כפופה לחוזר הסולבנסי, ואילו על חברת ביטוח הכפופה לחוזר הסולבנסי, הן יחולו עד למועד קבלת אישור הממונה כי בוצעה ביקורת רואה חשבון על יישום

הוראות חוזר הסולבנסי. בהתאם למסמכי ההקלות, החברה רשאית לדחות את ביקורת רואה החשבון על דוח יחס כושר פירעון כלכלי[28], כך שהביקורת תעשה לראשונה עבור נתוני 31 בדצמבר 2021 בכפוף לתנאים המפורטים במסמכי ההקלות. כמו כן, רשאית החברה לדחות את תחילת החישוב החצי שנתי לפי חוזר הסולבנסי, כך שחישוב חצי שנתי מלא יהיה מנתוני 30 ביוני 2022. דירקטוריון החברה ימלא את תפקידי ועדת הסולבנסי עד ליום 31 בדצמבר 2021, ובכלל זה, יקיים דיונים בדבר היערכות החברה ליישום הדירקטיבה, יאשר תוכנית היערכות ארגונית ומיכונית רב שנתית ליישום הדירקטיבה המוצעת ויקצה משאבים ליישומה. החברה תדווח לדירקטוריון החברה באשר להתקדמותה ביישום. כל סוגיה אחרת הקשורה ביישום הנחיות רשות הפיקוח תדווח ישירות אליו.

ביום 14 במרס 2021 שלח הממונה מכתב למנהלי חברות הביטוח ובו נדחה מועד הדיווח והפרסום של יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2020 עד ליום 30 ביוני 2021. כמו כן, מאפשר המכתב שלא לפרסם לציבור דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2021.

* *

ליברה חברה לביטוח בע"מ

מירב סיגל
יו"ר הדירקטוריון

אתי אלישקוב
מנכ"לית החברה

חולון, 25 במרס, 2021

[28] בתקופה זו החברה תגיש דוח מיוחד של רואה חשבון מבקר על התהליכים והחישובים כפי שייקבע.

LIBRA

פרק 2

דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1. תיאור תמציתי של החברה 2
2. הסביבה העסקית ותחומי פעילות 2
3. מצבה הכספי של החברה 5
4. סקירת תוצאות הפעילות 6
5. סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות 10
6. תזרימי מזומנים ונזילות 14
7. שינויים בהרכב הדירקטוריון ומצבת נושאי משרה בכירה 15
8. אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן 15

פרק זה, העוסק בדין וחשבון הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה" "החברה סבורה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.
יש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל פרקיו, כמקשה אחת.

דין וחשבון של הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31.12.2020

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**החברה**" ו/או "**ליברה**") לתקופה שהסתיימה ביום 31.12.2020 (להלן: "**תקופת הדוח**"). דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי על כל פרקיו ויש לקרוא אותו ביחד עם יתר פרקי הדוח התקופתי כמקשה אחת. הדוח נערך בהתאם להוראות הממונה, ומתוך הנחה שבפני המעיין מצויים גם יתר פרקי הדוח התקופתי, שאליהם תבוצענה הפניות מתאימות במקומות הרלוונטיים.

1. תיאור תמציתי של החברה

החברה הינה חברת ביטוח ישראלית אשר התאגדה לראשונה בדצמבר 2017, וקיבלה רישיון מבטח מהממונה בתחום הביטוח הכללי בחודש מאי 2018 מכוח חוק הפיקוח על הביטוח. רישיונה של החברה מתיר לה לעסוק בענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש, ביטוח מקיף דירות ובתי עסק, ובחודש פברואר 2020 הורחב רישיונה של החברה לעיסוק גם בענף ביטוח נסיעות לחו"ל[1].

למועד הדוח, פעילותה של החברה מתמקדת בשלושה ענפים עיקריים: ביטוח רכב רכוש, ביטוח רכב חובה וביטוח דירה, כאשר בכוונת החברה להתחיל לשווק בטווח הקרוב מוצר מסוג ביטוח בתי עסק לעסקים קטנים ובינוניים, ומוצר מסוג ביטוח רכב חובה ורכוש לרכב מסוג מונית[2]. במהלך שנת 2021, מתעתדת החברה לפעול אל מול הממונה להרחבת רישיונה גם לתחום ביטוח החיים.

ככלל, החברה נוקטת בשיטת שיווק ישירה, הכרוכה במחירים תחרותיים, בהנגשת המוצרים ובחוויית משתמש מקיפה וידידותית, בפרט בשירות הלקוחות ובאופן הטיפול בבירור ויישוב תביעות ביטוח. ליברה מעמידה לרשות לקוחותיה אמצעים דיגיטליים מגוונים, מוקדי שירות בשעות זמינות ארוכות ובזמני המתנה קצרים, ומתנהלת אל מול לקוחותיה ברמת שקיפות גבוהה, בשפה פשוטה ובהירה, בהוגנות ובשותפות.

אחת ממטרותיה העיקריות של ליברה הנה לשבור את מעגל אי האמון הקיים בין ציבור המבוטחים לבין חברות הביטוח, כאשר תנאי סף להתקשרות עם ליברה הינו הצהרת אמון הדדית בין הצדדים לפיה יפעלו אחד כלפי השני בהוגנות וביושר, זאת בנוסף למודל ההשתתפות ברווחים[3] אותו מנהיגה החברה באופן בלעדי. מתחריה של ליברה כוללים חברות ביטוח ישירות, חברות ביטוח מסורתיות הפועלות באמצעות סוכני ביטוח ואתרי השוואות מחירים המופעלים על ידי גופים פרטיים והרשות.

למידע נוסף אודות החברה, לרבות מבנה אחזקותיה ותחומי הביטוח בהן עוסקת, ראה סעיפים 1.1.2 ו-1.2 (בהתאמה) לפרק 1 לדוח התקופתי (להלן: "**תיאור עסקי התאגיד**").

2. הסביבה העסקית ותחומי הפעילות

2.1 כללי

למיטב ידיעתה של החברה, בתחומי הביטוח הכללי פועלות 15 חברות/קבוצות ביטוח בלבד, מתוכן חמש קבוצות ביטוח גדולות, שלוש חברות לביטוח ישיר (החברה ביניהן) ואגודה שיתופית אחת.

לפרטים נוספים אודות התחרות בענפים בהם פועלת החברה ולדרכי ההתמודדות של החברה עם התחרות, ראו סעיפים 2.1.2, 2.2.2 ו- 2.3.2 לפרק 1 לדוח התקופתי.

מצבה העסקי של החברה ורווחיותה מושפעים ממצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני של המשק הישראלי. מיתון או האטה במשק הישראלי עשויים להשפיע על פעילותה העסקית של החברה, בין היתר על-ידי פגיעה בהיקף מכירות מוצריה של החברה; גידול בשיעור ביטולי הפוליסות שמכרה החברה; צמצום בהיקף הכיסויים הנרכשים; ירידה בשיעור הפרמיות המשולמות לחברה; וגידול בהיקף התביעות. לפרטים אודות הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה, ראו סעיף 5 להלן.

---

[1] בשל התפרצות נגיף הקורונה ברחבי העולם בסמוך לקבלת אישור הממונה לשיווק המוצר, החברה דחתה את השקת המוצר לציבור הרחב ולמועד זה טרם החלה בשיווקו.

[2] אישור לשיווק מוצר בתי עסק ותעריף רכב חובה לרכב מסוג מונית התקבלו בתקופת הדוח. אישור למוצר רכב רכוש מסוג מונית התקבל לאחר תאריך המאזן כמפורט בסעיף 8.1 להלן.

[3] לתקנון ההשתתפות ברווחים (ליברות).

2.2 **<u>האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים</u>**

ההתפתחות הטכנולוגית בעולם העסקי בשנים האחרונות, גרמה לצמצום משמעותי בפערי הידע והכוחות בין החברות ובין לקוחותיהם. בעידן הדיגיטלי, מאחר והזמינות למידע נגישה לכלל הציבור, הצרכנים הפכו לצרכנים מתוחכמים אשר מבקשים לקבל שירותים ומוצרים מיטביים, התואמים את צרכיהם, מוגשים להם בנוחות, ומוצעים להם במחירים נוחים. מציאות זו מאלצת במקרים רבים חברות לאמץ פרספקטיבה חדשה שבמרכזה יעילות, זמינות ושירותיות. להערכת החברה, כניסתה לתחום הביטוח עם מערכת ליבה חדשנית טכנולוגית ודיגיטלית, חלף מערכות ליבה מיושנות אשר עודכנו במרוצת השנים כמו מרבית חברות הביטוח המסורתיות, תסייע לחברה להוביל את המהפכה הדיגיטלית בשוק הביטוח בישראל, להנגיש את תחום הביטוח כך שיהיה זמין לכל אדם בכל מקום ובכל זמן, ולהפוך את המוצר הביטוחי למוצר פשוט ואינטואיטיבי.

האסטרטגיה העסקית של החברה מושתתת על שלושה יסודות:

(1) **דיגיטלי** – החברה משווקת את מוצריה באמצעות מערכת B2C[4] המהווה את פלטפורמת השיווק הדיגיטלית של החברה. מערכת הליבה של החברה מאפשרת ביצוע תהליכי עבודה יעילים ואוטומטיים ככל הניתן, וכן מאפשרת ללקוחותיה לבצע פעולות רבות באמצעות אתר האינטרנט שלה, לאורך כל שרשרת הפעילות העסקית של החברה, החל בשלב רכישת הפוליסה ועד לביצוע שינויים והגשת תביעה באופן דיגיטלי עצמאי, זאת לצד מוקד טלפוני תומך בכל אחת מהפעולות; כחלק מהאסטרטגיה המתוארת לעיל, בכוונת החברה להמשיך ולהתקשר עם חברות טכנולוגיה לצורך יצירת שיתופי פעולה עם מיזמים טכנולוגיים רלוונטיים ואף לאמץ פתרונות טכנולוגיים חדשניים קיימים, לצורך שיפור מתמיד של מערכות הליבה שלה ביעילות מירבית וחיסכון בעלויות. בהתאם, מערכות הליבה של החברה נבנו מראש באופן המאפשר נגישות וקלות יחסית להתממשקות לפתרונות חיצוניים וגמישות מובנית בקליטת מקורות מידע חיצוניים. שיתופי הפעולה האמורים יכולים להתבטא במגוון רחב של תחומים ובכלל זה באפיון לקוחות קיימים ולקוחות פוטנציאליים של החברה באמצעות בינה מלאכותית (AI), פיתוח מוצרים חדשניים דוגמת מוצרים מבוססי מידע אישי, צריכה או התנהגות; בפיתוח כלים לשיפור חוויות השימוש והנגישות בפלטפורמת ה- B2C של החברה; בפיתוח כלים בתחום השיווק הדיגיטלי, לרבות שיווק וקידום מכירות פרסונלי; ובפיתוח חיתום מתקדם מבוסס בסיסי נתונים ובינה מלאכותית, לרבות העמקת השימוש במכונות לומדות תהליכים דיגיטליים בתהליכי התפעול הפנימיים ובמיוחד כאלה הנוגעים לסילוק תביעות מהיר.

(2) **פרסונאלי** – החברה מתמחרת את הפוליסות עבור לקוחותיה על פי נתונים אישיים של כל לקוח ולקוח, ובכך מתאימה את הפרמיה בצורה המדויקת ביותר למאפייני הלקוח התמחור נעשה באמצעות מערכת טכנולוגית מתקדמת המותאמת לביצוע פרסונליזציה של הפרמיה הביטוחית; המודל הפרסונלי אותו מנהיגה החברה, אשר מתאים את פוליסת הביטוח באופן אישי לכל מבוטח בצורה דיגיטלית, פשוטה ויעילה, מביא להפחתה משמעותית בעלות ביטוח הרכב, והיווה גורם מרכזי לכך שלקוחות רבים החלו להתעניין במעבר לליברה. ליברה זיהתה בקרב לקוחות ביטוחי הרכב בישראל את הצורך למעבר באמצע תקופה והשיקה בשנת 2020 את "מהפכת הניודים" בביטוחי הרכב.

בעניין זה יצוין כי נכון למועד זה, החברה ניידה כ- 5,500 פוליסות רכב מחברות הביטוח השונות, ובתקופה זו, בה הצרכן מבצע בדק בית ומנסה לחסוך בעלויות ככל הניתן (עקב משבר הקורונה), אנו צופים גידול בניודי ביטוחי הרכב לליברה.

כאמור לעיל, בכוונת החברה להמשיך ולשכלל את המודל הפרסונלי תוך שימוש בבינה מלאכותית (AI), לאפיון לקוחות קיימים ולקוחות פוטנציאליים של החברה. טכנולוגיה זאת תאפשר לצרכן ליהנות ממחירים מותאמים על פי מערכת הבינה המלאכותית מחד, ולשמור על יציבות ורווחיות החברה מאידך.

(3) **השתתפות ברווחים**– כחלק מפעילותה, החברה משתפת את לקוחותיה ברבע מרווחיה, מתוך הנחה בסיסית שרווחי החברה נגזרים מהתנהגות לקוחות החברה, ובאמצעות כך, בין היתר, מעודדת החברה את לקוחותיה לפעול בתום לב בעת ניהול תביעות לתגמולי ביטוח. החלוקה ברווחים מתבצעת באמצעות יצירת ארנק דיגיטלי לכל לקוח בעת הפקת הפוליסה, אליו מפרישה החברה חלק מהפרמיה אותה שילם הלקוח בעד הפוליסה באמצעות מטבעות דיגיטליים הנושאים את השם "ליברות". הליברות ניתנות למימוש בהתקיים התנאים

[4] "B2C" - (Business-to-Consumer) קטגוריית מסחר אלקטרוני במסגרתה מתקשר גורם עסקי עם לקוח פרטי (עסקה קמעונאית), בין היתר באמצעות שימוש באתר האינטרנט של הגורם העסקי המשמש חנות וירטואלית בה מוצגים מוצריו.

המצטברים המפורטים בתקנון ההשתתפות ברווחים המפורסם באתר האינטרנט של החברה[5].

מאז תחילת פעילותה של ליברה ועד כה, חילקה ליברה לציבור לקוחותיה כ – 9 מיליון ליברות, מתוכן כ – 3.7 מיליון ליברות הומרו לשקלים ומומשו על ידי לקוחות החברה, ככסף לכל דבר. בתקופת הדוח חילקה ליברה לציבור לקוחותיה כ – 5.1 מיליון ליברות.

כחלק מאסטרטגיית החברה, החברה שואפת להעניק ללקוחותיה בכל עת את השירות והמוצר הטובים ביותר בענף הביטוח. ואכן, במדד השירות של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון שפורסם בתקופת הדוח, דורגה ליברה במקום הראשון בענף ביטוח רכב רכוש וכן דורגה במקום הראשון בשביעות רצון לקוחות בענף ביטוח רכב חובה ובענף ביטוח דירה[6].

בנוסף, בתקופת הדוח, ביטוח הרכב של ליברה, זכה כמוצר השנה בתחרות "מוצר השנה – בחירת הצרכנים" לשנת 2020 כמוצר החדשני ביותר בתחומו[7].

בהתייחס לחוויית השירות הטכנולוגית של ליברה, ליברה זכתה בתקופת הדוח בתחרות "מצוינות בשירות וחווית לקוח" של המי"ל בקטגוריית "הטכנולוגיה ככלי לשיפור חוויית הלקוח"[8].

כמו כן, מסקר שערך מכון "מדגם" בראשות מנו גבע באוקטובר 2020, עולה כי ליברה היא חברת הביטוח שהכי הרבה ישראלים ממליצים עליה לחברים ובני משפחה, וכן כי היא נתפסת בקרב הציבור במקום הראשון מבין חברות הביטוח בהוגנות במחירים, בחדשנות, וביתרונות שאין לחברות אחרות[9].

2.3 **<u>הליכים משפטיים</u>**

לפרטים אודות הליכים משפטיים מהותיים ראו באור 27 לדוחותיה הכספיים של החברה.

2.4 **<u>מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה</u>**

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הפיקוח**"), ולתקנות, צווים והנחיות הממונה שהוצאו מכוחו וכן לחוקים נוספים.

לפירוט מלא ראה סעיף 3.1 לפרק 1 לדוח התקופתי.

[5] <u>ראה ה"ש 3 לעיל</u>.
[6] מתוך נתוני הרשות, ראה פרסום <u>מדד השירות</u> לשנת 2019 באתר הרשות.
[7] ראה פרסום <u>הזוכים לשנת 2020</u> באתר מוצר השנה.
[8] ראה <u>רשימת הזוכים</u> כפי שפורסמה על ידי "המי"ל".
[9] ראה פרסום תוצאות הסקר <u>באתר החברה</u>.

3. מצבה הכספי של החברה

להלן נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (באלפי ₪):

	31.12.2020	31.12.2019
	(באלפי ₪)	(באלפי ₪)
נכסים		
נכסים לא מוחשיים	7,002	*5,902
נכסי מיסים נדחים	1,866	3,033
הוצאות רכישה נדחות	17,920	8,932
רכוש קבוע	4,276	*5,114
נכסי ביטוח משנה	125,953	51,857
חייבים ויתרות חובה	8,108	5,379
פרמיה לגבייה	61,599	*33,323
נכסי חוב סחירים	10,004	-
נכסי חוב שאינם סחירים	21,033	10,499
מזומנים ושווי מזומנים	25,845	11,344
סך הכל נכסים	**283,606**	**135,383**
הון והתחייבויות		
הון עצמי	35,588	21,867
התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינן תלויות תשואה	169,173	70,692
התחייבויות בגין מיסים שוטפים	679	-
זכאים ויתרות זכות	74,914	*39,071
התחייבויות בגין חכירה	3,168	3,703
התחייבויות אחרות	84	*50
סך הכל הון והתחייבויות	283,606	**135,383**

*) סווג מחדש

3.1 הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח

בחודש יוני 2017, פורסם על ידי הממונה חוזר 2017-1-9 שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן: "**חוזר סולבנסי**"). מטרת חוזר הסולבנסי הינה לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, בהתבסס על הדירקטיבה 2009/138/EC שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

בחודש מרץ 2018, פורסם על ידי הממונה חוזר 2018-1-3 שעניינו "הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח" יחד עם תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח) התשע"ח-2018 (להלן: "**תקנות ההון**").

תקנות ההון קובעות כי משטר כושר הפירעון החשבונאי לא יחול על חברת ביטוח אשר קיבלה את אישורו של הממונה שביצעה ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי, וזאת החל ממועד האישור ואילך.

במסגרת ההקלות שקיבלה החברה מהממונה, החברה תבצע את הביקורת האמורה, לראשונה, על נתוני 31 בדצמבר 2021 בכפוף לתנאים המפורטים במסמכי ההקלות. בנוסף, החברה קיבלה דחייה של תחילת החישוב החצי שנתי לפי חוזר הסולבנסי, כך שחישוב חצי שנתי מלא יהיה מנתוני 30 ביוני 2022. בהתאם, עד למועד האמור, תפעל החברה בהתאם להוראות משטר כושר הפירעון החשבונאי הקבועות בתקנות ההון.

לפרטים נוספים בדבר משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברות ביטוח ראה באור 11 לפרק 3 וסעיף 4.5 לפרק 1 לדוח התקופתי.

ההון העצמי של החברה הסתכם לתאריך הדוח לסך של כ- 35.6 מיליון ₪ (ראה גם דוח על השינויים בהון ובאור 11 לפרק 3 לדוח התקופתי) בהשוואה לסך של כ-21.9 מיליון ₪ ליום 31

בדצמבר 2019. הגידול בהון העצמי נובע מהקצאת מניות שבוצעה בתקופת הדוח בסך של כ-10.4 מיליון ₪, ומרווח נקי לאחר מס בסכום של כ-3.3 מיליון ₪.

ההון של החברה כהגדרתו בתקנות ההון ליום 31 בדצמבר 2020, גבוה בכ- 11.3 מיליון ₪ מההון העצמי המינימאלי הנדרש המתחייב לפי תקנות ההון.

4. סקירת תוצאות הפעילות

4.1 להלן נתונים עיקריים על הרווח הכולל (באלפי ₪):

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לכשמונה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר	השינוי באחוזים 2019/2020	לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר		השינוי באחוזים 2019/2020
	2020	2019	2018		2020	2019	
ביטוח כללי							
פרמיות שהורווחו ברוטו	134,365	54,587	3,185	146%	41,686	19,890	110%
פרמיות שהורווחו בשייר	44,041	17,264	953	155%	13,761	6,267	120%
רווח (הפסד) לפני מסים ביטוח כללי	**5,594**	**(5,016)**	**(9,842)**	**212%**	**512**	**(818)**	**163%**
פריטים שלא יוחסו למגזרי הפעילות							
הוצאות הנהלה וכלליות	(417)	(260)	(1,448)	60%	(126)	(68)	85%
סה"כ רווח (הפסד) לפני מסים	5,177	(5,276)	(11,290)	198%	355	(886)	140%
(מסים על הכנסה) הטבת מס	(1,876)	3,033	-	162%	(333)	226	47%
רווח (הפסד) לתקופה לאחר מס	**3,301**	**(2,243)**	**-**	**235%**	**53**	**(660)**	
(הפסד) כולל אחר, נטו ממס	(11)	-	-	**100%**	**(11)**	**-**	**100%**
סה"כ רווח (הפסד) כולל לאחר מס	**3,290**	**(2,243)**	**(11,290)**	**247%**	**42**	**(660)**	**106%**

לפירוט מלא בדבר הרכב ההפסד ראה באור 3 לפרק 3 לדוח התקופתי.

<u>תוצאות מגזרי הפעילות</u>

סך הפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 134,365 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 54,587 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 3,185 אלפי ₪ בתקופה של כשמונה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018. סך הפרמיות שהורווחו בשייר בתקופת הדוח הסתכמו בכ-44,041 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 17,264 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת פרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 953 אלפי ₪ בתקופה של כשמונה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018. הגידול בפרמיות המורווחות ברוטו ובפרמיות המורווחות בשייר בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול בהיקפי הפעילות של החברה. סך הפרמיות שהורווחו ברוטו לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, הסתכמו בכ-41,686 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 19,890 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. סך הפרמיות שהורווחו בשייר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, הסתכמו בכ- 13,761 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 6,267 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

לפירוט הסכמי ביטוח המשנה של החברה, ראה סעיף 3.6 לפרק 1 לדוח התקופתי.

הרווח לפני מס לתקופת הדוח הסתכם לסך של כ- 5,177 אלפי ₪, הרווח הכולל לתקופת הדוח לאחר מס הסתכם לסך של כ- 3,290 אלפי ₪, בהשוואה להפסד לפני מס והפסד כולל לפני מס בסך של כ- 5,276 אלפי ₪ בשנת 2019, והפסד לפני מס והפסד כולל לפני מס בסך של כ-11,290 אלפי ₪ בתקופה של כשמונה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018. סך הרווח לפני מס לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020 הסתכם לכ- 355 אלפי ₪, סך הרווח הכולל לתקופה של שלושה חודשים שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2020 הסתכם לכ- 42 אלפי ₪, בהשוואה להפסד לפני מס והפסד כולל לפני מס בסך של כ- 886 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

המעבר מהפסד לרווח בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, והגידול ברווח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020, לעומת התקופה המקבילה

אשתקד, נובעת בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות של החברה אשר תרם לכיסוי ההוצאות הקבועות וההוצאות המשתנות של החברה.

יצוין כי, בהתאם לנוהג המיטבי, החברה מהוונת את ההתחייבויות בכל הענפים בריבית ריאלית חסרת סיכון וכן מפרישה מרווח שמרנות בהתאם להוראות הממונה.

4.2 להלן סקירת תוצאות פעילות החברה לפי תחומי פעילות:

על בסיס שנתי באלפי ₪	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			% שינוי		% מסה"כ	
	2020	2019	2018	2019/2020	2018/2019	2020	2019
ביטוח רכב רכוש							
פרמיות ברוטו	110,159	52,361	8,787	110%	496%	62%	61%
פרמיות בשייר	45,106	21,019	3,284	115%	540%	77%	77%
פרמיות שהורווחו בשייר	34,398	13,168	730	161%	1704%	78%	76%
רווח (הפסד) לפני מס	2,647	**(2,042)**	**(5,933)**	***	-66%	47%	41%
Loss Ratio ברוטו*	93%	99%	147%	***	***	-	-
Loss Ratio בשייר*	63%	64%	93%	***	***	-	-
Combined Ratio ברוטו	121%	135%	470%	***	***	-	-
Combined Ratio בשייר	92%	115%	912%	***	***	-	-
ביטוח רכב חובה							
פרמיות ברוטו	66,280	32,224	5,337	106%	504%	37%	38%
פרמיות בשייר	12,727	6,236	1,044	104%	497%	22%	23%
פרמיות שהורווחו בשייר	9,362	3,989	223	135%	1689%	21%	23%
רווח (הפסד) לפני מס	**3,174**	**(2,915)**	**(3,909)**	***	-25%	57%	58%
ביטוח דירה**							
פרמיות ברוטו	2,208	988	-	123%	-	1%	1%
פרמיות בשייר	406	207	-	96%	-	1%	1%
פרמיות שהורווחו בשייר	281	107	-	163%	-	1%	1%
רווח (הפסד) לפני מס	(227)	**(59)**	**-**	369%	-	5%	1%
Loss Ratio ברוטו	71.4%	46.8%	-	***	***	-	-
Loss Ratio בשייר	142.0%	84.0%	-	***	***	-	-
Combined Ratio ברוטו	97.4%	81.8%	-	***	***	-	-
Combined Ratio בשייר	180.0%	153.9%	-	***	***	-	-
סך הכל במגזר ביטוח כללי							
פרמיות ברוטו	178,647	85,573	14,124	109%	506%	100%	100%
פרמיות בשייר	58,238	27,462	4,328	112%	535%	100%	100%
פרמיות שהורווחו בשייר	44,041	17,264	953	155%	1712%	100%	100%
רווח (הפסד) כולל לפני מס	5,594	**(5,016)**	(9,842)	***	-49%	100%	100%

* שיעור ה-LR כולל פרמיה בחסר ומרווחי שמרנות בתביעות התלויות, בעקבות חוסר הודאות בשנותיה הראשונות של החברה. להערכת החברה, עם חלוף השנים, תוצאות ה-LR בשנים אלו יהיו טובות יותר. ההבדל בין הברוטו לשייר נובע בעיקר מהעובדה שמבטח המשנה אינו שותף לפרמיות בגין הריידרים. בעניין זה, ראה סעיף 3.6.4 לפרק 1 לדוח התקופתי.

** החברה החלה לשווק את מוצר ביטוח דירה במהלך שנת 2019.

*** מעבר מהפסד לרווח.

<u>תוצאות מגזר ביטוח כללי</u>

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ-178,647 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות ברוטו בסך של כ-85,573 אלפי ₪ בתקופת המקבילה אשתקד, ולעומת פרמיות ברוטו בסך של כ-14,124 אלפי ₪ לתקופה של כשמונה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-109% וכ-504% בהתאמה. ההכנסות מפרמיות ברוטו לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 הסתכמו לכ-49,501 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות ברוטו בסך של כ- 26,685 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-86%.

סך הפרמיות בשייר בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 58,238 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות בשייר בסך של כ- 27,462 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת פרמיות בשייר בסך של כ-4,328 אלפי ₪ לתקופה של כשמונה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-112% וכ-535% בהתאמה. סך הפרמיות בשייר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, הסתכמו לסך של כ-16,190 אלפי ₪ לעומת פרמיות בשייר בסך של כ-8,495 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-91%.

סך הפרמיות שהורווחו בשייר בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 44,041 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 17,264 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת פרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ-953 אלפי ₪ לתקופה של כשמונה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-155% וכ-1,712% בהתאמה. סך הפרמיות שהורווחו בשייר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, הסתכמו לסך של כ-13,761 אלפי ₪ לעומת פרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ-6,267 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-120%.

הגידול בפרמיות ברוטו, בפרמיות בשייר ובפרמיות שהורווחו בשייר בתקופת הדוח וברבעון האחרון לשנת 2020 לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע מגידולים בהיקפי הפעילות של החברה, בהתאם למדיניות החברה.

התוצאות מענפי פעילות ביטוח כללי בשנת 2020 הסתכמו ברווח לפני מס בסך של כ-5,594 אלפי ₪, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-5,016 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, והפסד כולל לפני מס בסך של כ-9,842 אלפי ₪ בשנת 2018. המעבר מהפסד לרווח בתקופת הדוח, לעומת התקופות המקבילות אשתקד , נובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות של החברה בענף, אשר תרם לכיסוי ההוצאות הקבועות וההוצאות המשתנות של החברה.

4.2.1 <u>ביטוח רכב רכוש</u>

בתקופת הדוח, הסתכמו הפרמיות ברוטו בענף פעילות רכב רכוש לסך של כ-110,159 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות ברוטו בסך של כ- 52,361 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת כ-8,787 אלפי ₪ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-110% וכ-496% בהתאמה. ההכנסות מפרמיות ברוטו בענף פעילות רכב רכוש לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 הסתכמו לכ- 30,495 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות ברוטו בסך של כ- 15,884 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-92%.

סך הפרמיות בשייר בענף זה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 45,106 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות בשייר בסך של כ- 21,019 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת פרמיות בשייר בסך של כ-3,284 אלפי ₪ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-115% וכ-540% בהתאמה. סך הפרמיות בשייר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, הסתכמו לסך של כ-12,661 אלפי ₪ לעומת פרמיות בשייר בסך של כ-6,398 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-98%.

סך הפרמיות שהורווחו בשייר בענף זה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 34,398 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 13,168 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת פרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ-730 אלפי ₪ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-161% וכ-1,704% בהתאמה. סך הפרמיות שהורווחו בשייר בענף זה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, הסתכמו לסך של כ-10,924 אלפי ₪ לעומת פרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ-4,653 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-135%.

הגידול בפרמיות ברוטו, בפרמיות בשייר ובפרמיות שהורווחו בשייר בתקופת הדוח וברבעון האחרון לשנת 2020 לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע

מגידולים בהיקפי הפעילות של החברה, בהתאם למדיניות החברה.

בתקופת הדוח התוצאות בענף רכב רכוש הסתכמו ברווח כולל לפני מס בסך של כ-2,647 אלפי ₪, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-2,042 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, והפסד כולל לפני מס בסך של כ-5,933 אלפי ₪ בשנת 2018. המעבר מהפסד לרווח בתקופת הדוח, לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות של החברה בענף, אשר תרם לכיסוי ההוצאות הקבועות וההוצאות המשתנות של החברה.

4.2.2 <u>ביטוח רכב חובה</u>

בתקופת הדוח, הסתכמו הפרמיות ברוטו בענף פעילות רכב חובה לסך של כ-66,280 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות ברוטו בסך של כ- 32,224 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת כ-5,337 אלפי ₪ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-106% וכ-504% בהתאמה. ההכנסות מפרמיות ברוטו בענף פעילות רכב חובה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 הסתכמו לכ- 18,421 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות ברוטו בסך של כ- 10,415 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-77%.

סך הפרמיות בשייר בענף זה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 12,727 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות בשייר בסך של כ- 6,236 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת פרמיות בשייר בסך של כ-1,044 אלפי ₪ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-104% וכ-497% בהתאמה. סך הפרמיות בשייר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, הסתכמו לסך של כ-3,483 אלפי ₪ לעומת פרמיות בשייר בסך של כ-2,026 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-72%.

סך הפרמיות שהורווחו בשייר בענף זה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 9,362 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 3,989 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת פרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ-223 אלפי ₪ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-135% וכ-1,689% בהתאמה. סך הפרמיות שהורווחו בשייר בענף זה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, הסתכמו לסך של כ-2,800 אלפי ₪ לעומת פרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ-1,546 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-81%.

הגידול בפרמיות ברוטו, בפרמיות בשייר ובפרמיות שהורווחו בשייר בתקופת הדוח וברבעון האחרון לשנת 2020 לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע מגידולים בהיקפי הפעילות של החברה, בהתאם למדיניות החברה.

בתקופת הדוח התוצאות בענף רכב חובה הסתכמו ברווח לפני מס בסך של כ-3,174 אלפי ₪, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-2,915 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, והפסד כולל לפני מס בסך של כ-3,903 אלפי ₪ בשנת 2018. המעבר מהפסד לרווח בתקופת הדוח, לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות של החברה בענף, אשר תרם לכיסוי ההוצאות הקבועות וההוצאות המשתנות של החברה.

השפעת תוצאות "הפול" על תוצאות החברה לפני מס הסתכמו להפסד בסך של כ-4,500 אלפי ₪ בברוטו והפסד של כ- 1,857 אלפי ₪ בשייר, לעומת הפסד בסך של כ-1,033 אלפי ₪ בברוטו, והפסד של כ-207 אלפי ₪ בשייר בתקופה המקבילה אשתקד.

4.2.3 <u>ענף כללי אחר - ביטוח דירה</u>

החברה החלה פעילותה בענף זה במהלך שנת 2019.

בתקופת הדוח, הסתכמו הפרמיות ברוטו בענף פעילות ביטוח דירה לסך של כ-2,208 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות ברוטו בסך של כ- 988 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-128%. ההכנסות מפרמיות ברוטו בענף פעילות ביטוח דירה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 הסתכמו לכ-585 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות ברוטו בסך של כ- 386 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-52%.

סך הפרמיות בשייר בענף זה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 406 אלפי ₪, בהשוואה

לפרמיות בשייר בסך של כ- 207 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-96%. סך הפרמיות בשייר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, הסתכמו לסך של כ-46 אלפי ₪ לעומת פרמיות בשייר בסך של כ-71 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-46%.

סך הפרמיות שהורווחו בשייר בענף זה הסתכמו בתקופת הדוח בכ-281 אלפי ₪, בהשוואה לפרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ- 107 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד גידול של כ-163%. סך הפרמיות שהורווחו בשייר בענף זה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, הסתכמו לסך של כ-37 אלפי ₪ לעומת פרמיות שהורווחו בשייר בסך של כ-68 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-46%.

הגידול בפרמיות ברוטו, בפרמיות בשייר ובפרמיות שהורווחו בשייר בתקופת הדוח וברבעון האחרון לשנת 2020 לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע מגידולים בהיקפי הפעילות של החברה, בהתאם למדיניות החברה.

בתקופת הדוח התוצאות בענף ביטוח דירה הסתכמו בהפסד לפני מס בסך של כ-277 אלפי ₪, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-59 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפסד בתקופת הדוח לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע מגידול בהוצאות שאינן מכוסות על ידי הפרמיות.

4.3 פעילות לא מיוחסת

בתקופת הדוח נרשמו הוצאות הנהלה וכלליות אשר אינן מיוחסות למגזרי הפעילות בסך של כ-417 אלפי ₪, בהשוואה לכ-260 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, ולכ-1,448 אלפי ₪ בתקופה של שמונה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018.

בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 נרשמו הוצאות הנהלה וכלליות אשר אינן מיוחסות למגזרי הפעילות בסך של כ-126 אלפי ₪, בהשוואה לכ-68 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בהוצאות בתקופת הדוח אל מול התקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול בהיקפי הפעילות של החברה.

5. סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על הפעילות

להלן תיאור המגמות, האירועים וההתפתחויות העיקריות בסביבה המקרו-כלכלית של החברה, אשר למיטב ידיעת החברה והערכתה, יש להם או צפויה להיות להם השפעה מהותית על התוצאות העסקיות או ההתפתחויות בחברה, והשלכותיהן:

5.1 מצב המשק בישראל

מצבה העסקי של החברה ורווחיותה מושפעים ממצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני של המשק הישראלי. מיתון או האטה במשק הישראלי עשויים להשפיע על פעילותה העסקית של החברה, בין היתר על-ידי פגיעה בהיקף מכירות מוצריה של החברה; גידול בשיעור ביטולי הפוליסות שמכרה החברה; צמצום בהיקף הכיסויים הנרכשים; ירידה בשיעור הפרמיות המשולמות לחברה; וגידול בהיקף התביעות. מאידך, מאחר והחברה הינה חברת ביטוח יעילה ותחרותית אשר מציעה פוליסות במחירים מותאמים למבוטחים על פי מודל פרסונלי, מיתון במשק עשוי דווקא לגרום להמשך צמיחתה ביחס לקבוצות הביטוח המסורתיות.

שינויים במצב הפוליטי, הביטוחי או הכלכלי בארץ ובעולם, לרבות התפרצות נגיף הקורונה (כמפורט בסעיף 5.2 להלן) משפיעים על כלכלת ישראל ומדינות נוספות בעולם, ועשויים להשפיע גם על פעילות החברה ותוצאותיה. בנוסף, יציבות מבטחי המשנה עימם מתקשרת החברה (ראו סעיף 3.6 לפרק 1 לדוח התקופתי) עלולה להיפגע כתוצאה מירידות בשוקי ההון הבינלאומיים או מהאטה כלכלית במדינות בהן הם פועלים.

שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית בישראל ו/או במדד המחירים לצרכן עשויים להשפיע על שווי הנכסים של החברה ועל התחייבויותיה, וכן לפגיעה ולתנודתיות ביחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה כמבטח, מאחר וחלק מההתחייבויות הביטוחיות של החברה צמודות למדד.

5.2 <u>התפרצות נגיף הקורונה</u>

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 החלה להתפשט ברחבי העולם מגפה כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה (COVID-19).

התפרצות מגפת הקורונה ואי הוודאות באשר לקצב התפשטותה, למשך הזמן שיידרש לתהליך החזרה לשגרה ולהנחיות ולפעולות השונות שינקטו המדינות השונות ברחבי העולם להתמודדות עם המגיפה, הביאו למשבר כלכלי עולמי, לרבות בישראל. בעקבות המגפה הוטלו הגבלות על תנועה ועבודה וכן עצירה או האטה משמעותית בפעילות גופים ורשויות בעולם ובישראל.

למועד הדוח, לא ניתן לצפות את משך והיקף המשבר ומלוא השפעתו על הפעילות העסקית בישראל וברחבי העולם. לקראת סוף שנת 2020, אושר בארה"ב ובאירופה שימוש בחיסונים שפותחו נגד נגיף הקורונה. במהלך חודש דצמבר 2020, החלו מספר מדינות ברחבי העולם, בכללן ארה"ב, מדינות באיחוד האירופי וישראל, במבצע לחיסון האוכלוסייה מפני הנגיף, כאשר למועד פרסום הדוח, חוסנו בישראל כ-5 מיליון איש. נכון למועד זה, חלק מהמדינות מגבירות את קצב חיסון האוכלוסייה, אולם במקביל במדינות רבות בעולם חלה עלייה בשיעור התחלואה בנגיף והן מטילות מגבלות על תנועת האזרחים ועל פעילות המשק. מאחר שמדובר באירוע דינמי המאופיין באי ודאות משמעותית, בין היתר באשר לקצב התפשטות המגיפה, קצב חיסון האוכלוסייה מפני הנגיף במדינות השונות והאפקטיביות שתהיה לכך במיגור המגיפה, לעת הזו לא ניתן להעריך את משך הזמן הצפוי עד ליציאה מהמשבר.

על אף חוסר הוודאות הרב הגלום בהשלכות משבר הקורונה, זיהתה החברה את המגמות להלן בקשר עם תחומי פעילותה:

5.2.1 <u>פעילות החברה</u> – להערכת החברה, בענפי הרכב של תחום ביטוח כללי, תתכן הפחתה מסוימת בהיקף התביעות ובשכיחותן נוכח ההאטה בפעילות המשק. מנגד, החברה לא צופה השפעות משמעותיות בענף ביטוח הדירות.

כחלק ממדיניות החברה ורצונה לשבור את מעגל אי-האמון בין חברות הביטוח ללקוחותיה, במהלך שנת 2020 ובעקבות משבר הקורונה נקטה החברה, בין היתר, בפעולות הבאות:

א. החברה אפשרה ללקוחות אשר הצהירו כי לא עשו שימוש ברכב במהלך תקופת הסגר, להשבית את הפוליסה באופן רטרואקטיבי, תוך מתן החזר כספי מלא בגין רכיב נזק עצמי בימי ההשבתה.

ב. ככלל, המודל הפרסונלי של ליברה מבוסס בעיקרו על הנסועה הממוצעת הצפויה כפי שמצהיר הלקוח. במהלך תקופת המשבר, החברה אפשרה ללקוחות אשר יצרו איתה קשר לגבי נסועה נמוכה בתקופה זו, לקבל זיכוי בהתאם לנסועתם בפועל.

ג. בנוסף, החברה פעלה ליצירת מסלול "מקיף ללא תאונה" ו/או "מקיף ללא גניבה" תוך מתן אפשרות ללקוחותיה לעבור למסלול זה באמצע תקופת הביטוח ומתן זיכוי יחסי.

ד. בתקופת המשבר, החברה יצאה בקמפיין חברתי שיועד למבוטחים קיימים ולמצטרפים חדשים, במסגרתו העניקה לכל מי שהיה לו מקרה ביטוח בתקופת הסגר הראשון פטור מהשתתפות עצמית, אף אם לא נרכשה ההרחבה על ידו.

ה. החברה פעלה מול חברות האשראי לצורך טיפול בבקשות לדחיית תשלומים. בנוסף, החברה אפשרה ללקוחותיה הגדלת מספר התשלומים בגין הפוליסות.

כיוון שמוצרי החברה הינם בעלי ביקוש קשיח, להערכת החברה, למשבר הקורונה לא צפויה להיות השפעה מהותית לרעה על מכירת מוצריה בטווח הבינוני והארוך. כמו כן, להערכת החברה ייתכן כי משבר הקורונה אף עשוי לתרום למעבר של יותר לקוחות לרכישת פוליסות ביטוח באופן דיגיטלי, יעיל וחסכוני, וזאת בעקבות מעבר מתן שירותים בתחום הביטוח לשירותים דיגיטליים, ובשל המשבר הכלכלי בישראל אשר מעודד לקוחות לחסוך בעלויות עקב ההשלכות של המגפה על הכלכלה בכללותה.

5.2.2 הון אנושי - במהלך סוף הרבעון הראשון לשנת 2020 החלו עובדי החברה בעבודה מרחוק, בהתאם לתקנות שעות חירום והנחיות הממונה (ראו לעניין זה סעיף 3.1 לפרק 1 לדוח התקופתי), כאשר פעילות החברה נותרה במתכונת מלאה והחברה המשיכה לאורך כל התקופה לתת מענה מהיר, יעיל ושירותי. לשם כך, נדרשה החברה לבצע התאמות לצורך נקיטת אמצעי זהירות לצמצום הסיכון בעבודה בתקשורת מרחוק. יצוין, כי החברה פועלת בהתאם להנחיות משרד הבריאות והריחוק החברתי, ולאחר הסרת מגבלות התנועה והסגר, ועל מנת לצמצם את סיכוני ההדבקה, חלק מעובדי החברה ממשיכים לעבוד מרחוק או בקפסולות. נכון למועד הדוח, החברה ממשיכה בפעילות מלאה, כאשר כ-30% מעובדי החברה המשיכו בעבודה מרחוק, וכ-70% מעובדי החברה עובדים ממשרדי החברה. יצוין כי החל מתחילת שנת 2020 ועד למועד הדוח, חל גידול של כ-42% במצבת כוח האדם של החברה.

לפרטים אודות ההון האנושי של החברה, ראו סעיף 3.7 לפרק 1 לדוח התקופתי.

5.2.3 מבטחי משנה - להערכת החברה, המשבר העולמי משפיע לרעה על מבטחי המשנה הגלובאליים, דבר הבא לידי ביטוי בין היתר, בשינויים לרעה של דירוגים ותחזיות דירוג של חלק ממבטחי משנה אלו. התפתחויות אלה עשויות להוביל להקשחת שוק מבטחי המשנה ולגרור התייקרויות של תעריפי ביטוח המשנה, לעדכון המדיניות העסקית שלהם, להפחתת או הפסקת כיסוי עסקים או ומוצרים מסוימים, אשר עשויים להשפיע גם על החברה.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות חשיפה למבטחי משנה, בהתאם לתקנות הדירקטוריון. המדיניות כאמור מבוססת, בין היתר, על תקופת ההתקשרות עם מבטחי משנה ועל רמות הדירוג שלהם. החברה עוקבת באופן הדוק אחר ההתפתחויות ותנקוט בצעדים לשיפור מצבה מול מבטחי המשנה, ככל ויידרשו. לפרטים אודות מבטחי המשנה של החברה, ראו סעיף 3.6 לפרק 1 לדוח התקופתי.

5.2.4 השקעות - במהלך שנת 2020, כספי החברה הושקעו בפיקדון בנקאי ובאג"ח קונצרני מוחזק לפדיון בדירוג AA- ומעלה במח"מ קצר, כאפיקים בעלי אופי סולידי ונזיל. בשל כך, למרות הירידות החדות בשווקי ההון בארץ ובעולם שנבעו ממשבר הקורונה, לחברה לא נגרמו הפסדים בגין השקעותיה.

5.2.5 היבטי מימון - נכון למועד הדוח, לחברה אין הסכמי מימון, והיא מממנת את פעילותה מגיוסי הון ומפעילותה השוטפת. החברה מעריכה כי קיימת לה יכולת פיננסית טובה להתמודד עם משבר הקורונה בטווח הקצר. עם זאת, ככל שהמשבר יחמיר ויימשך זמן רב, וכן יורחבו ההגבלות על תנועה והתקהלות, הוא עלול להביא לפגיעה רחבה בכלכלה הישראלית, לרבות בחברה ולקוחותיה. החברה בוחנת בכל עת את יכולתה לעמוד בהתפתחויות שליליות בסביבה המאקרו כלכלית באמצעות תרחישי קיצון מערכתיים. כמו כן, מתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות בשוק על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, ככל שיידרש.

למרות חוסר הוודאות באשר למועד בו תיבלם המגפה, ובהתאם לצמיחה בפעילות החברה במהלך משבר הקורונה, להערכת החברה ההשפעות הישירות על עסקי החברה מוערכות כלא מהותיות.

5.2.6 השלכות על סיכוני ביטוח או סייבר - להערכת החברה, למועד הדוח בתחום הביטוח הכללי שבו פעילה החברה לא קיימות חשיפות ביטוחיות ישירות מהותיות במצב של מגיפה. עם זאת, קיימת חשיפה שלא ניתן להעריכה לעלייה בסיכוני פשיעה לרבות הונאות ביטוח וכן התגברות סיכוני סייבר עקב עבודת עסקים רבים מרחוק. באשר למערכות המידע של החברה, החברה פועלת להגנה שוטפת על מערכות המידע ומאגרי המידע שלהן, בין היתר באמצאות ספקיה. עוד יצוין, כי החברה אינה מציעה כיסויים לביטוחי סייבר בשלב זה ובהתאם איננה חשופה לסיכונים ביטוחים ישירים מהסוג האמור.

5.2.7 השלכות רגולטוריות – בעקבות התפשטות הנגיף, והצעדים שנקטה הממשלה והרשויות בישראל לצמצום התחלואה, פעל הממונה לפרסום הוראות שעה שונות, במטרה להתמודד עם השלכות המשבר. לפרטים אודות תמצית הוראות חקיקה, חוזרים, הבהרות ועמדות הממונה בעניין משבר הקורונה ראו סעיף 3.1.2.5 לפרק 1 לדוח התקופתי.

5.3 הסביבה המאקרו כלכלית בישראל[10]

כאמור לעיל, תחום הביטוח בישראל מושפע ממגוון פרמטרים הנוגעים למצב המאקרו כלכלי העולמי ובישראל, לרבות שיעור הצמיחה במשק, הריבית, שערי החליפין, שכר העבודה ושיעורי האבטלה.

במהלך שנת 2020 חלו מספר התפתחויות מאקרו חיוביות שעיקריהן יובאו להלן:

א. בדומה למגמה במדינות מובילות בעולם, בעקבות השפעות התפשטות נגיף הקורונה, במהלך שנת 2020 הכריזה הממשלה על תוכניות תמיכה במשק בהיקף מצטבר של יותר מכ-100 מיליארד שקל, סכום המהווה כ- 7% מהתל"ג, ביניהן: מענקים לעצמאים ולעסקים קטנים, קרן הלוואות בערבות מדינה לעסקים גדולים, מענקי סיוע לשימור עובדים ולהחזרת עובדים למעגל העבודה, הארכת דמי אבטלה לעובדים בחל"ת, מענק סיוע לאזרחים, ופטור ממס על משיכת כספים מקרנות השתלמות ועוד.

ב. בחודש אפריל 2020 הוריד בנק ישראל את ריבית בנק ישראל ב- 0.15% לרמת שפל של 0.1%, וזאת בדומה למגמה הכלל עולמית ועל רקע תחזית לאינפלציה שלילית בשיעור של (1%-) בשנת 2020. הריבית הנמוכה תרמה לגיוסים ערים בשוקי המניות ואיגרות החוב.

ג. בנק ישראל הכריז על תוכנית לרכישת אג"ח ממשלתי בשוק המשני בהיקף של כ-85 מיליארד שקל (בפעם הראשונה מאז המשבר הכלכלי בשנת 2008), ועל תכנית לרכישת אג"ח קונצרני בסך כ-15 מיליארד שקל (בפעם הראשונה בתולדותיו). הרכישה של האג"ח הקונצרני תכלול אג"ח בדירוג (A-) ומעלה. רכישות אלו היוו רוח גבית חיובית לשוק האג"ח בישראל.

ד. בנק ישראל הכריז על מתן הלוואות לבנקים בריבית שלילית של (0.1%-) לטווח של ארבע שנים, כנגד הלוואות שהבנקים יעניקו לעסקים קטנים וזעירים. תוקף התוכנית עד סוף יוני 2021.

ה. חברת דירוג האשראי הבינלאומית S&P אישררה (בינואר, במאי ובנובמבר 2020) את דירוג האשראי הגבוה של ישראל (AA-) עם תחזית יציבה; חברת דירוג האשראי הבינלאומית Fitch אשררה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם תחזית יציבה (באפריל 2020); וחברת דירוג האשראי הבינלאומית מודי'ס אישררה את דירוג A1 לישראל אך הורידה את התחזית מ"חיובית" ל"יציבה" (אפריל 2020).

ו. במישור הבינלאומי: (1) בוצעו הורדות ריבית לצד הרחבות מוניטריות כמותיות ע"י בנקים מרכזיים בעולם, ביניהם הפד בארה"ב שהוריד את הריבית פעמיים בחודש מרץ 2020 בשיעור כולל של 1.5% לרמה של 0%-0.25% והודיע על רכישת אג"ח ממשלתי, ולראשונה בתולדותיו הודיע על רכישות ישירות (לא דרך קרנות סל מחקות) של אג"ח חברות בהיקף של עד כ-750 מיליארד דולר ושל אג"ח ממשלתיות ומוניציפליות בהיקף של עד 500 מיליארד דולר, ועל מתן אשראי מוזל לכ-15 בנקים מרכזיים בעולם. הבנק המרכזי באירופה הודיע כי הוא שוקל להוריד את הריבית מ-0% למינוס 0.1% ונקט בצעדים תומכים נוספים ביניהם רכישות של אג"ח ממשלתי, כשסך תוכנית הסיוע מגיעה לכ-1.9 טריליון יורו והיא הוארכה עד מרץ 2022. (2) לצד הרחבות מוניטריות ע"י בנקים מרכזיים בעולם, פועלות ממשלות לסיוע תקציבי בהיקף חסר תקדים, בשיעור של 10%- 25% מהתוצר, כשארה"ב בולטת עם תוכנית סיוע בהיקף חסר תקדים של כ-3 טריליון דולר (כ-16% מהתוצר), בעקבות מדיניות הדפסת הכסף של הפד למימון תוכניות הסיוע ירד שער הדולר ביחס לשקל לרמה של 3.21 ב-30 בדצמבר 2020, שער הנמוך בכ-7% לעומת השער בתחילת השנה והנמוך ביותר מזה 24 שנה; (3) הודעות חברות התרופות הבינלאומיות על התקדמות בפיתוח חיסון לנגיף הקורונה בחודש נובמבר 2020 הביאו לעליות שערים חדות בשיעור של כ-12% בממוצע בשווקים. התחלת השימוש בחיסון לנגיף הקורונה בחודש דצמבר 2020 תרמה להמשך עליות השערים בשווקים.

[10] למעט אם צוין אחרת, הנתונים להלן לקוחים מתוך "הסקירה השנתית - 2020" שפורסמה באתר הבורסה כמידע פומבי לציבור.

מנגד, במהלך שנת 2020 חלו מספר התפתחויות מאקרו שליליות שעיקריהן יובאו להלן:

א. נסיקת שיעור האבטלה בעקבות משבר הקורונה לשיא של כ-27.8% בחודש אפריל 2020[11] והתייצב ברמה של כ-10% במחצית הראשונה של חודש דצמבר 2020. בנוסף, בעקבות המיתון במשק, התמ"ג התכווץ בשיעור של כ-2.4% בשנת 2020.

ב. עלייה בגירעון הממשלתי עקב תוכניות תמיכה רחבות היקף של הממשלה לכ-13% בשנת 2020, לעומת גירעון שנתי בשיעור של כ-3.7% בשנת 2019. בנוסף, עלייה צפויה ביחס חוב תוצר ב-2020 לכ-77%, לאחר שהיחס כאמור ירד לרמה של כ-60% בסוף שנת 2019 וזאת בעקבות העלייה בגיוסי האג"ח של המדינה במקביל לירידה בתמ"ג.

ג. המדד המשולב לבחינת מצב המשק שהתאפיין בעלייה בעשר השנים האחרונות, החל לרדת החל בחודש מרץ 2020 ובחודש אפריל 2020 ירד בכ-2.5%, אשר הינה הירידה החדה ביותר שנרשמה במדד זה ב-20 השנים האחרונות.

ד. בחירות חוזרות לכנסת במרץ 2020 וכן במרץ 2021, בפעם הרביעית תוך פחות משנתיים, ואי גיבוש תקציב מדינה לשנת 2020.

ה. במישור הבינלאומי: (1) לפי כלכלני הבנק העולמי משבר הקורונה צפוי להביא לנסיגה כלכלית עולמית של כ-(5%-) המהווה את הירידה החדה ביותר מאז מלחמת העולם השנייה, ויחס החוב לתוצר בכלכלות מפותחות יגיע לכ-132% ב-2021 לעומת כ-105% ב-2019; (2) בארה"ב צפויה נסיגת התוצר בכ-6% לעומת צמיחה של כ-3% בשנת 2019, ושיעור האבטלה נסק לכ-15% בחודש אפריל 2020 לאחר שפל של כ-3.6% בתחילת השנה, וצפוי להגיע לכ-10% בסוף השנה; (3) במדינות אירופה צפויה ירידה של עד כ-10% בצמיחה, ואילו בסין, הכלכלה השנייה בגודלה בעולם, צפויה צמיחה של כ-2% בשנת 2020- השיעור הנמוך ביותר מאז שנת 1992; (4) מחיר הנפט ירד השנה בכ-22% והגיע לשפל של 20 שנה, ואילו מחיר הזהב עלה בכ-25% בשנת 2020 לשיא של כל הזמנים.

6. <u>תזרימי מזומנים ונזילות</u>

בתקופת הדוח חלה עליה בסכום המזומנים ושווי המזומנים בסך של כ-14,501 אלפי ₪, מסך של כ- 11,344 אלפי ₪ ליום 31 בדצמבר 2019, לסך של כ-25,845 אלפי ₪ ליום 31 בדצמבר 2020. יתרת המזומנים ושווי המזומנים ליום 31 בדצמבר 2020 נובעים מהפעילויות המפורטות להלן:

6.1 <u>מפעילות שוטפת</u>

תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות שוטפת בתקופת הדוח, והסתכמו לסך של כ-7,636 אלפי ₪ לעומת סך של כ – 5,757 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

6.2 <u>מפעילות השקעה</u>

תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות השקעה בתקופת הדוח וכללו בעיקר פיתוחים בתחום מערכות מידע ורכישת תוכנה, והסתכמו לסך של כ-2,331 לעומת סך של כ – 2,402 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

6.3 <u>מפעילות מימון</u>

תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות מימון בתקופת הדוח, והסתכמו לסך של כ-9,196 אלפי ₪ לעומת סך של כ-5,782 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מהנפקת הון מניות של החברה.

לפירוט מלא בדבר תזרימי מזומנים ונזילות ראה פרק 3 לדוח התקופתי.

[11] דוח דופק שוק העבודה של שירות התעסוקה.

7. שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה

7.1. ביום 29 בנובמבר 2020, אישר דירקטוריון החברה את מינויה של הגב' אור בן אברהם כמנהלת השירות ומנהלת משאבי אנוש של החברה, בכפיפות ישירה למנכ"לית החברה.

7.2. ביום 25 במרס 2021, אישר דירקטוריון החברה את מינויה של הגב' שמרית זכאי פטרנקר כמנהלת מערך התביעות של החברה, בכפיפות ישירה למנכ"לית החברה.

7.3. ביום 25 במרס 2021, חדלה הגב' חיותה איוניר לכהן כסמנכ"ל התביעות, אולם עודנה מועסקת בחברה בכפיפות למשנה למנכ"ל.

7.4. ביום 25 במרס 2021, הודיעה הגב' אתי אלישקוב על סיום כהונתה כדירקטורית בחברה.

7.5. ביום 25 במרס 2021, אישר דירקטוריון החברה לזמן את האסיפה הכללית של בעלי המניות, בין היתר, לצורך אישור מינויה של הגב' יפעת מלכא כדירקטורית בלתי תלויה בחברה, לאחר קבלת המלצת ועדת האיתור וועדת התגמול. המינוי כפוף לאישור הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.

7.6. ביום 25 במרס 2021, אישר דירקטוריון החברה לזמן את האסיפה הכללית של בעלי המניות, בין היתר, לצורך חידוש כהונתו של הדח"צ קובי פרידמן, לתקופת כהונה שניה בת שלוש שנים, זאת לאחר קבלת המלצת ועדת האיתור וועדת התגמול. חידוש הכהונה כפוף לאישור הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.

לפירוט נוסף ראה סעיף 3.7 לפרק 1 וסעיפים 12-13 לפרק 4 לדוח התקופתי.

8. אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן

8.1. ביום 9 בפברואר 2021, קיבלה החברה את אישור הממונה לשיווק פוליסות מסוג ביטוח רכב רכוש למונית.

דירקטוריון החברה מודה להנהלה, לעובדיה וללקוחותיה על תרומתם להישגי החברה.

ליברה חברה לביטוח בע"מ

מירב סיגל	**אתי אלישקוב**
יו"ר הדירקטוריון	**מנכ"לית החברה**

חולון, 25 במרס, 2021

ליברה חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, אתי אלישקוב, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**חברת הביטוח**") לשנת 2020 (להלן: "**הדוח**").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי[1] ולבקרה הפנימית על דיווח כספי[1] של חברת הביטוח; וכן-

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

25.03.2021

אתי אלישקוב, מנהלת כללית

[1] כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

ליברה חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, דודי בן חיים, מצהיר כי:

6. סקרתי את הדוח השנתי של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**חברת הביטוח**") לשנת 2020 (להלן: "**הדוח**").

7. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

8. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

9. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי[1] ולבקרה הפנימית על דיווח כספי[1] של חברת הביטוח; וכן-

(ה) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ו) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;

(ז) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ח) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-

10. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(ג) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

(ד) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דודי בן חיים, מנהל כספים

25.03.2021

[1] כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

ליברה חברה לביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**חברת הביטוח**") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של חברת הביטוח תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של חברת הביטוח לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות המפקח על הביטוח. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת חברת הביטוח בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- *Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO)*. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2020, הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון מירב סיגל (חתימה) _____

מנכ"ל אתי אלישקוב (חתימה) _____

סמנכ"ל כספים דודי בן חיים (חתימה) _____

תאריך אישור הדוח: 25.03.2021

LIBRA

פרק 3

דוחות כספיים

ליברה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2020

LIBRA

ליברה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2020

תוכן העניינים

	עמוד
דוחות רואה החשבון המבקר בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי	2
דוחות רואה החשבון המבקר	3
דוחות על המצב הכספי	4
דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר	5
דוחות על השינויים בהון	6
דוחות על תזרימי המזומנים	7-8
באורים לדוחות הכספיים	9-80

- - - - - - - - - - - - - - -

EY
Building a better working world

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א',
תל-אביב
6492102

טל. 972-3-6232525+
פקס +972-3-5622555
ey.com

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות

של ליברה חברה לביטוח בע"מ בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2020, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - COSO). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קויימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי, הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה) (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2020 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר, 2020 ו-2019 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020 והדוח שלנו מיום 25 במרס, 2021 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים והפניית תשומת לב לאמור בביאור 27 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
25 במרס, 2021

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 140 א',
תל-אביב

טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com

Building a better working world

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של ליברה חברה לביטוח בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2020 ו- 2019 ואת הדוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2020 ו- 2019 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 27 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה - PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2020 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO, והדוח שלנו מיום 25 במרס, 2021 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

קוסט פורר גבאי את קסירר
קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב
25 במרס, 2021

	באור	ליום 31 בדצמבר 2020	2019 (*)
		אלפי ש"ח	
נכסים			
נכסים בלתי מוחשיים	4	7,002	5,902
נכסי מסים נדחים	13	1,866	3,033
הוצאות רכישה נדחות	5	17,920	8,932
רכוש קבוע	6	4,276	5,114
נכסי ביטוח משנה	12	125,953	51,857
חייבים ויתרות חובה	7	8,108	5,379
פרמיות לגבייה	8	61,599	33,323
השקעות פיננסיות:	9		
נכסי חוב סחירים		10,004	-
נכסי חוב שאינם סחירים		21,033	10,499
סך הכל השקעות פיננסיות		31,037	10,499
מזומנים ושווי מזומנים	10	25,845	11,344
סך כל הנכסים		283,606	135,383
הון והתחייבויות			
הון:	11		
פרמיה על מניות		43,831	33,400
קרנות הון		2,000	2,000
יתרת הפסד		(10,243)	(13,533)
סך כל הון		35,588	21,867
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה	12	169,173	70,692
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	14	84	50
התחייבות בגין מסים שוטפים		679	-
זכאים ויתרות זכות	15	74,914	39,071
התחייבות בגין חכירה	16	3,168	3,703
סך כל ההתחייבויות		248,018	113,516
סך כל ההון וההתחייבויות		283,606	135,383

(*) סווג מחדש , ראה באור 2כא.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

תאריך אישור הדוחות הכספיים	מירב סיגל יו"ר הדירקטוריון	אתי אלישקוב מנכ"ל	דודי בן חיים מנהל כספים
25 במרס, 2021			

	באור	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2020	2019	2018 (*)
		אלפי ש"ח		
פרמיות שהורווחו ברוטו	17	134,364	54,587	3,185
פרמיות שהורווחו על ידי מבטח משנה	17	90,323	37,323	2,232
פרמיות שהורווחו בשייר	17	44,041	17,264	953
רווחים מהשקעות	18	208	13	-
הכנסות מעמלות	19	22,905	9,618	602
סך כל הכנסות		67,154	26,895	1,555
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו		118,839	48,805	4,703
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח		88,778	36,776	3,520
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	20	30,061	12,029	1,183
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	21	28,011	16,592	6,822
הוצאות הנהלה וכלליות	22	3,770	3,478	4,840
הוצאות מימון		135	72	-
סך כל ההוצאות		61,977	32,171	12,845
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה		5,177	(5,276)	(11,290)
מסים על הכנסה (הטבת מס)	13	1,876	(3,033)	-
סה"כ רווח (הפסד) נקי		3,301	(2,243)	(11,290)
סה"כ הפסד כולל אחר, נטו	14	(11)	-	-
סה"כ (הפסד) כולל		3,290	(2,243)	(11,290)
רווח (הפסד) נקי בסיסי למניה ללא ערך נקוב	24	0.08	(0.05)	(0.33)

(*) החברה החלה את פעילותה בחודש מאי 2018.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

	הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	יתרת עודפים	סה"כ הון
יתרה ליום 1 בינואר, 2020	-	33,400	2,000	(13,533)	21,867
הנפקת הון (ראה באור 11ה)	-	10,431	-	-	10,431
רווח נקי לשנה	-	-	-	3,301	3,301
(הפסד) כולל אחר, נטו ממס	-	-	-	(11)	(11)
רווח כולל לשנה	-	-	-	3,290	3,290
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020	-	43,831	2,000	(10,243)	35,588

	הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	יתרת עודפים	סה"כ הון
			אלפי ש"ח		
יתרה ליום 1 בינואר, 2019	-	27,200	2,000	(11,290)	17,910
הנפקת הון	-	6,200	-	-	6,200
(הפסד) כולל לשנה	-	-	-	(2,243)	(2,243)
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019	-	33,400	2,000	(13,533)	21,867

	הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	יתרת עודפים	סה"כ הון
			אלפי ש"ח		
יתרה ליום 1 בינואר, 2018					
הנפקת הון	27,200	-	-	-	27,200
ביטול ע.נ הון מניות	(27,200)	27,200	-	-	-
הפסד כולל לשנה				(11,290)	(11,290)
עסקה עם בעל שליטה	-	-	2,000	-	2,000
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018	-	27,200	2,000	(11,290)	17,910

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

	נספח	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
		2020	2019	2018
		אלפי ש"ח		
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	א	7,636	(5,757)	(4,958)
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה				
השקעה ברכוש קבוע		(147)	(521)	(1,492)
השקעה בנכסים בלתי מוחשיים		(2,184)	(1,881)	(5,029)
מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה		(2,331)	(2,402)	(6,521)
תזרימי מזומנים מפעילות מימון				
פרעון התחייבות בגין חכירה		(670)	(418)	-
הנפקת הון מניות		9,866	6,200	25,200
מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון		9,196	5,782	25,200
עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים		14,501	(2,377)	13,721
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה		11,344	13,721	-
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה		25,845	11,344	13,721

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (1)			
רווח (הפסד)	3,301	(2,243)	(11,290)
התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:			
התאמות לסעיפי רווח והפסד:			
רווחים מהשקעות	(208)	(13)	-
פחת רכוש קבוע	1,006	744	255
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים	1,084	701	299
הוצאות מימון בגין חכירה	134	72	-
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה	98,481	56,344	14,348
שינוי בנכסי ביטוח משנה	(74,096)	(41,343)	(10,514)
הטבת מס	1,847	(3,033)	-
תשלום מבוסס מניות	-	-	2,000
עסקה עם בעלת שליטה	-	-	2,000
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:			
פרמיות לגבייה	(28,276)	(28,356)	(4,967)
חייבים ויתרות חובה	(2,729)	(3,522)	(2,093)
נכסי חוב סחירים	(10,004)	-	-
נכסי חוב שאינם סחירים	(10,534)	(7,141)	(3,358)
הוצאות רכישה נדחות	(8,988)	(6,626)	(2,306)
זכאים ויתרות זכות	36,388	28,962	10,302
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו	23	(316)	366
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:			
ריבית שהתקבלה	208	13	-
סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת	4,335	(3,514)	6,332
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו לפעילות) שוטפת	7,636	(5,757)	(4,958)
נספח ב' – פעילות מהותית שאינה במזומן			
הנפקת מניות תמורת שירותי פרסום	565	-	-
הפרשי הצמדה למדד בגין נכס בחכירה	21	31	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. תיאור החברה המדווחת

ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "ליברה" ו/או "החברה") התאגדה לראשונה בחודש דצמבר 2017, והנה חברה פרטית, כהגדרת מונח זה בחוק החברות.
בעלת השליטה בחברה, הגב' אתי אלישקוב, מחזיקה ליום 31 בדצמבר, 2020 ב-46.81% ממניות החברה באמצעות אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ (ליום 31 בדצמבר, 2019 – 50%), חברה שהינה בשליטתה המלאה (100%). יתר מניות החברה (53.19%) מוחזקות בידי משקיעים נוספים.
לעניין הקצאת מניות שבוצעה בחודש מרס 2020 – ראה באור 11ה' להלן.
בחודש מאי 2018, קיבלה החברה רישיון מבטח מהממונה בתחום הביטוח הכללי (לרבות חבויות). מרבית פעילותה של החברה מבוצעת באופן ישיר ודיגיטלי, כאשר למועד הדוח, החברה פועלת בענפי ביטוח רכב חובה, רכב רכוש ודירות.

ב. משבר נגיף הקורונה

נגיף הקורונה (COVID-19) שהתפרץ בחודש נובמבר 2019 בסין, התפשט בקצב מהיר למדינות רבות נוספות בעולם, ביניהן ישראל. להתפרצות זו השפעה שלילית משמעותית על הכלכלה שבאה לידי ביטוי בגל ירידות בשווקים העולמיים, לרבות בשוק המקומי, שמקורם באי הוודאות באשר למשך הזמן שיהיה דרוש למיגור המגיפה ובהאטה המהותית שאחזה בענפי המשק השונים.
בתקופת הדוחות הכספיים, שווקי ההון בעולם, כמו גם בישראל, הגיבו בקיצוניות למשבר ונרשמו ירידות שערים חדות ברבעון הראשון של שנת 2020, אשר קוזזו באופן ניכר בהמשך שנת 2020. לאור השקעת כספי הנוסטרו של החברה באפיקי השקעה סולידיים, לא קיימת ההשפעה על החברה בהיבט זה.
החל מיום 20 באפריל 2020, עם כניסתם לתוקף באופן הדרגתי של צעדי הקלות בתקנות החירום ונקיטת פעולות מצד הרשויות להחזרת המשק באופן מדורג לפעילות עסקית וכלכלית רגילה ועד למועד אישור הדוחות הכספיים, נמצא המשק הישראלי במסלול הדרגתי של חזרה לפעילות עסקית, וזאת כתלות בהחלטות הממשלה בדבר היקפן של המגבלות בשים לב, בין היתר, להתפתחות מצב התחלואה במדינה והתפשטותה בקרב האוכלוסיה.
במהלך תקופת הדוח נקטה החברה בפעולות שונות שמטרתן לצמצם את השפעת הפגיעה של מגיפת הקורונה על החברה, ולהבטיח את המשך פעילותה התקינה ואת בריאותם של עובדיה, ובכלל זה המשך מתן שירותים רציף ללקוחותיה. החברה פועלת במתכונת מותאמת, תוך צמצום של מספר העובדים השוהים בו זמנית במשרדי החברה בהתאם לדרוש לצורך הבטחת פעילותה החיונית ושמירת בריאותם של העובדים ותוך שמירת קשר רציף עם העובדים ויישומם של פתרונות טכנולוגיים המאפשרים לעובדי החברה לעבוד מרחוק. פעילות החברה במהלך תקופת המגיפה והמגבלות בגינה, נעשית תוך עמידת החברה בתקנות שעת חירום לצמצום התפשטות נגיף הקורונה, בהוראות הנחיות משרד הבריאות, בשים לב להקלות רגולטוריות והנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, ויתר התקנות וההוראות המחייבות. כמו כן, יישמה החברה צעדים רלוונטיים להבטחת המשכיות עסקית בהתאם לתכניות החברה (בשינויים המחויבים) להתמודדות עם מצבי חירום בתרחישים שונים, שייעודם הבטחת המשך מתן שירות בערוצים השונים. נכון למועד הדוח, החברה ממשיכה בפעילות מלאה, כאשר כ-30% מעובדי החברה המשיכו בעבודה מרחוק, וכ-70% מעובדי החברה עובדים ממשרדי החברה.
יצוין כי החל מתחילת שנת 2020 ועד למועד הדוח, חל גידול של כ-42% במצבת כוח האדם של החברה.
בשל חוסר הוודאות באשר למועד בו תיבלם המגפה, אין באפשרות החברה לאמוד את ההשלכות האפשריות של המשבר על פעילותה ואולם ההשפעות הישירות על עסקי החברה מוערכות כלא מהותיות בטווח הקצר לאור כך שהחברה פועלת בתחומי ביטוח כללי בענפים רכב ודירה בלבד.
בתקופת הדוחות הכספיים, החברה החלה בשיווק פוליסות מסוג נסיעות לחו"ל, במתכונת "השקה שקטה" על בסיס אישור שהתקבל ב-17 בפברואר, 2020 מהממונה על רשות שוק ההון. בשל התפרצות נגיף הקורונה ברחבי העולם, החברה אינה משווקת פוליסה זו. בנוסף, בשלב זה דחתה החברה את השקת המוצר לציבור הרחב.
מלבד כך, בתקופת הדוח לא חלה פגיעה במכירות החדשות של החברה ובאחוזי החידוש שלה בתחום ביטוח הרכב והדירה. במחצית הראשונה של השנה לא הורגשה ירידה בשכיחות התביעות. בתקופת הסגר הראשון בחודשים מרץ ואפריל 2020 חלה ירידה בשכיחות התביעות, אשר קיזזה את שכיחות התביעות שאירעו בחודש ינואר 2020 והייתה גבוהה מהממוצע בשל

באור 1: - כללי (המשך)

נזקי מזג האויר. במהלך המחצית השניה של שנת 2020, חלה עלייה בשכיחות התביעות בתחום הרכב, ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.
החברה מעריכה כי קיימת לה יכולת פיננסית טובה להתמודד עם משבר שכזה בטווח הקצר, אך ככל שהמשבר ימשך ויעמיק לאורך זמן, הוא עלול להביא לפגיעה רחבה בכלכלה הישראלית, לרבות בחברה ובלקוחותיה.
החברה בוחנת בכל עת את יכולתה לעמוד בהתפתחויות שליליות בסביבה המאקרו כלכלית באמצעות תרחישי קיצון. כמו כן, מתבצע ניטור ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות בשוק על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, ככל שיידרש.
החברה ממשיכה לעקוב באופן שוטף אחר ההתפתחויות בארץ ובעולם.
בעניין זה ראה גם באור 27 בנוגע לבקשה לאישור תובענה ייצוגיות שהוגשה כנגד החברה וחברות נוספות בקשר עם מגפת הקורונה.

ג. ביום 23 בנובמבר 2020, קיבלה החברה מהממונה אישור לשיווק מוצר מסוג ביטוח מקיף לבתי עסק. ביטוח בתי עסק הינו ביטוח רכוש - מבנה ותכולה, המעניק כיסוי מפני סיכוני אש וסיכונים נלווים, כגון פריצה, נזקי טבע, התפוצצות וריעידת אדמה. פוליסת ביטוח בתי עסק ניתנת להרחבה גם לכיסוי נזקים תוצאתיים שונים. בכוונת החברה להתחיל בקרוב בשיווק המוצר בקרב הציבור הרחב.

ד. הגדרות

בדוחות כספיים אלה -

החברה	-	ליברה חברה לביטוח בע"מ.
צדדים קשורים	-	כהגדרתם ב-IAS 24.
בעלי עניין ובעל שליטה	-	כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
המפקח או הממונה	-	הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
חוק הפיקוח	-	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
תקנות ההון	-	תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מיזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018.
כללי ההשקעה	-	תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר גופים מוסדיים "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" שפורסם על ידי הממונה.
חוזי ביטוח	-	חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
נכסי ביטוח משנה	-	חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות.
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	-	עתודות ביטוח ותביעות תלויות במגזר פעילות ביטוח כללי.
פרמיות	-	פרמיות לרבות דמים.
פרמיות שהורווחו	-	פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט התחייבויות ביטוחיות נכסי ביטוח משנה, נכסי מסים נדחים, והתחייבויות בשל הטבות לעובדים.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS).

כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 והתקנות שהותקנו על פיו והוראות הממונה.

3. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי הרגיל של החברה, הפועלת בעסקי ביטוח כללי אינה עולה על שנה למעט בעסקי ביטוח כללי בעלי זנב ארוך.

4. מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, המספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, כפי שנדרש תואמת את הנחיות תקן IAS 1.

5. מדיניות חשבונאית עקבית ויישום לראשונה של תקני IFRS

המדיניות החשבונאית יושמה בדוחות הכספיים באופן עקבי בכל התקופות המוצגות, למעט אם נכתב אחרת.

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של החברה שקלה ההנהלה את הנושאים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

1. סיווג ויעוד ההשקעות הפיננסיות

הנהלת החברה הפעילה שיקול דעת בבואה לסווג ולייעד את ההשקעות הפיננסיות לקבוצת נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת.

ראו סעיף ה' להלן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

שיקולים (המשך)

2. שיעור היוון של התחייבות בגין חכירה

החברה אינה יכולה לקבוע בנקל את שיעור הריבית הגלומה בחכירה ולכן לצורך חישוב ההתחייבות בגין חכירה היא משתמשת בשיעור הריבית התוספתי של החברה. שיעור הריבית התוספתי שקובעת החברה מהווה את שיעור הריבית שהחברה הייתה צריכה לשלם על הלוואה לתקופה הדומה לתקופת החכירה ועם בטוחה דומה וזאת לשם השגת נכס בערך דומה לנכס זכות השימוש הנובע מהחכירה והכל בסביבה כלכלית דומה. במצבים בהם אין עסקאות מימון עליהן החברה יכולה להתבסס היא קובעת את שיעור הריבית התוספתי בהתאם לסיכון המימוני המיוחס לחברה, תקופת החכירה וכן משתנים כלכליים נוספים הנובעים מתנאים ומגבלות הקיימות בחוזה החכירה.

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים ואקטואריים, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הביטוח ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך המאזן ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

1. התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על שיטות הערכה אקטואריות ועל הנחות המפורטות בבאור 2ד'24 ההערכות האקטואריות וההנחות השונות נגזרות בעיקר מנסיון העבר, ככל שקיים, ומבוססות על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות (המשך)

2. תביעות משפטיות

נגד החברה תלויה ועומדת בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגדה בתקופת הדוח. על פי חוות דעת יועציה המשפטיים של החברה, לא ניתן בשלב מקדמי זה שבו טרם הוגשו תשובת החברה לבקשת האישור ותגובה לה מאת המבקש, ולא התקיים ולו דיון מקדמי, להעריך את סיכויי הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, לפיכך, לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין בקשה זו. ראה מידע נוסף בבאור 27. בנוסף לתביעה האמורה, החברה חשופה לטענות/תביעות משפטיות שטרם נטענו/הוגשו, וזאת, בין היתר, בהתקיים ספק בפרשנות הסכם ו/או הוראת דין ו/או אופן יישומם. חשיפה זו מובאת לידיעת החברה במספר דרכים, ובין היתר: באמצעות פניות לקוחות לגורמים בחברה ובמיוחד לממונה על פניות הציבור בחברה, באמצעות תלונות לקוחות ליחידה לפניות הציבור במשרד המפקח, ובאמצעות תביעות (שאינן ייצוגיות) המוגשות לבית המשפט. נושאים אלו מובאים לידיעת הנהלת החברה אם וככל שהגורמים המטפלים מזהים כי הטענות עשויות להיות בעלות השלכות רחבות. בהערכת הסיכון הנובע מטענות/תביעות שטרם הוגשו מסתמכת החברה על הערכות פנימיות של הגורמים המטפלים וההנהלה, המשקללות את הערכת הסיכוי להגשת תביעה ואת הסיכוי להצלחת התביעה, אם וככל שתוגש. ההערכה מבוססת על הניסיון שנצבר ביחס להגשת תביעות ועל ניתוח הטענות לגופן. מטבע הדברים, לאור השלב הראשוני בו מצוי ברור הטענה המשפטית, עשויה התוצאה בפועל להיות שונה מההערכה שנעשתה בשלב שטרם הוגשה התביעה.

3. הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תוכניות להטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוך בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבויות עשויה להיות מושפעת בצורה משמעותית בגין שינויים באומדנים אלו.

4. נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי וסכום ההכנסה החייבת במס הצפויה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

מטבע ההצגה של הדוחות הכספיים ומטבע הפעילות של החברה הינם ש"ח.
מטבע פעילות הוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת החברה ואת עסקאותיה.

3. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור נזקפים לדוח רווח והפסד.

ד. חוזי ביטוח

IFRS 4 הדן בחוזי ביטוח מאפשר למבטח להמשיך במדיניות החשבונאית בה נקט לפני מועד המעבר לתקינה הבינלאומית לגבי חוזי ביטוח שהוא מנפיק (לרבות עלויות רכישה קשורות ונכסים בלתי מוחשיים קשורים) וכן חוזי ביטוח משנה שהוא רוכש. להלן תמצית המדיניות החשבונאית בקשר לחוזי ביטוח בביטוח כללי:

1. הכרה בהכנסה, ראה סעיף יד' להלן.

2. סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות לישוב תביעות, תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עדכון ההפרשה לתביעות התלויות (הכוללת הפרשה לעלויות ישירות ועקיפות בטיפול בתביעות) שנרשמה בשנים קודמות.

3. התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות:

עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולים בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, וחלקם של מבטחי משנה בעתודה ובתביעות התלויות, הכלול בסעיף נכסי ביטוח משנה, חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות בביטוח כללי), התשע"ג-2013, (להלן - "תקנות חישוב עתודות"), הנחיות המפקח ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, המיושמות בהתאם לשיקול דעתו של האקטואר הממונה.

4. סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודות ביטוח ותביעות תלויות, כלהלן:

1) הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, (Unearned Premium Reserve), משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך המאזן.

2) הפרשה לפרמיה בחסר, (Premium Deficiency). הפרשה זו נרשמת במידה והפרמיה שטרם הורווחה (בניכוי ההוצאות הרכישה הנדחות) אינה מכסה את העלות הצפויה בגין חוזי הביטוח. בענף רכב רכוש ההפרשה מבוססת בין היתר על מודל, שנקבע בתקנת חישוב עתודות.

3) עתודות ביטוח ותביעות תלויות המחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:

3.1 תביעות תלויות וחלקם של מבטחי המשנה בהן נכללו לפי הערכה אקטוארית על פי עקרונות הנוהג המיטבי כמפורט בבאור 25ה(3)(ג). הוצאות עקיפות ליישום תביעות נכללים לפי הערכה אקטוארית. התחשיב האקטוארי עבור החברה, בוצע על-ידי האקטואר הממונה מר גיל מזרחי.

3.2 שיבובים ושרידים מובאים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.

3.3 להערכת החברה התביעות התלויות הינן נאותות, וזאת בהתחשב בכך שהתביעות התלויות מחושבות בעיקרן על בסיס אקטוארי ויתרתן כוללת הפרשות מתאימות ככל שנדרש ל- IBNR.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. חוזי ביטוח (המשך)

5. הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי כוללות עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעורי ההוצאות בפועל או לפי שיעורים תקניים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה, לכל ענף בנפרד, לפי הנמוך שבהם.

6. עסקים המתקבלים מהתאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - הפול), נכללים לפי דיווחים המתקבלים עד לתאריך המאזן בתוספת הפרשות לפי העניין, והכל בהתאם לשיעור השתתפות החברה בהם.

ה. מכשירים פיננסיים

המדיניות החשבונאית המיושמת על ידי החברה בגין מכשירים פיננסיים הינה בהתאם לתקן IFRS9:

נכסים פיננסיים

החברה מסווגת ומודדת את מכשירי החוב בדוחותיה הכספיים על בסיס הקריטריונים להלן:

(א) המודל העסקי של החברה לניהול הנכסים הפיננסים, וכן
(ב) מאפייני תזרים המזומנים החוזי של הנכס הפיננסי.

החברה מודדת מכשירי חוב בעלות מופחתת כאשר:

המודל העסקי של החברה הינו החזקת הנכסים הפיננסים על מנת לגבות תזרימי מזומנים חוזיים; וכן התנאים החוזיים של הנכסים הפיננסים מספקים זכאות במועדים מוגדרים לתזרימי מזומנים שהם רק תשלומי קרן וריבית בגין סכום הקרן שטרם נפרעה.
לאחר ההכרה הראשונית, מכשירים בקבוצה זו נמדדים על פי תנאיהם לפי עלות המופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית ובניכוי הפרשה לירידת ערך.

ו. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן:

	%
תשתיות מחשב	20%-25%
מחשבים וציוד היקפי	15%-33%
ציוד משרדי	6%-33%
שיפורים במושכר	10%

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ו. רכוש קבוע (המשך)

שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות (לרבות תקופת האופציה להארכה שבידי הקבוצה שבכוונתה לממשה) או בהתאם לתקופות החיים השימושיים של השיפור, לפי הקצר שבהם.
אורך החיים השימושיים, שיטת הפחת, וערך השייר נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הפחתת נכסים מופסקת כמוקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע.

ז. חכירות

ביום 1 בינואר 2019 יישמה החברה לראשונה את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 – חכירות (להלן "התקן"), החברה בחרה ליישם את הוראות התקן למפרע חלקי (ללא הצגה מחדש של מספרי השוואה).
המדיניות החשבונאית שמיושמת החל מיום 1 בינואר, 2019 בגין חכירות הינה כדלקמן:

החברה מטפלת בחוזה כחוזה חכירה כאשר בהתאם לתנאי החוזה מועברת זכות לשלוט בנכס מזוהה לתקופת זמן בעבור תמורה.

1. החברה כחוכר

עבור העסקאות בהן החברה מהווה חוכר היא מכירה במועד התחילה בחכירה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה וזאת למעט עסקאות חכירה לתקופה של עד 12 חודשים ועסקאות חכירה בהן נכס הבסיס בעל ערך נמוך, בהן בחרה החברה להכיר בתשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. במסגרת מדידת ההתחייבות בגין חכירה בחרה החברה ליישם את ההקלה הניתנת בתקן ולא ביצעה הפרדה בין רכיבי חכירה לרכיבים שאינם חכירה כגון: שירותי ניהול, שירותי אחזקה ועוד, הכלולים באותה עסקה.

במועד התחילה, התחייבות בגין חכירה כוללת את כל תשלומי החכירה שטרם שולמו מהוונים בשיעור הריבית הגלומה בחכירה כאשר היא ניתנת לקביעה בנקל או בשיעור הריבית התוספתי של החברה. לאחר מועד התחילה מודדת החברה את ההתחייבות בגין חכירה בשיטת הריבית האפקטיבית.
נכס זכות השימוש במועד התחילה מוכר בגובה ההתחייבות בגין חכירה בתוספת תשלומי חכירה ששולמו במועד התחילה או לפניו ובתוספת של עלויות עסקה שהתהוו.
נכס זכות השימוש נמדד במודל העלות ומופחת לאורך החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה לפי הקצר שבהם.
להלן נתונים בדבר מספר שנות ההפחתה של נכסי זכות השימוש הרלוונטיות לפי קבוצות של נכסי זכות שימוש:

	מספר שנים
הסכם שכר דירה	10
כלי רכב	3

כאשר מתקיימים סימנים לירידת ערך, בוחנת החברה ירידת ערך לנכס זכות השימוש בהתאם להוראות IAS 36.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. חכירות (המשך)

2. תשלומי חכירה הצמודים למדד

במועד התחילה משתמשת החברה בשיעור המדד הקיים במועד התחילה לצורך חישוב תשלומי החכירה העתידיים.
בעסקאות בהן החברה מהווה חוכר, שינויים בגובה תשלומי החכירה העתידיים כתוצאה משינוי במדד מהוונים (ללא שינוי בשיעור ההיוון החל על ההתחייבות בגין חכירה) ליתרת נכס זכות שימוש ונזקפים כהתאמה ליתרת ההתחייבות בגין חכירה, רק כאשר חל שינוי בתזרימי המזומנים הנובע משינוי במדד (כלומר, במועד שבו התיאום לתשלומי החכירה נכנס לתוקף).

3. תיקוני חכירה

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר אינו מקטין את היקף החכירה ואינו מטופל כעסקת חכירה נפרדת, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.
כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר מביא לקיטון בהיקף החכירה, מכירה החברה ברווח או בהפסד הנובע מהגריעה החלקית או המלאה של יתרת נכס זכות השימוש וההתחייבות בגין החכירה. לאחר מכן, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן במועד התיקון וזוקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. עלויות בגין נכסים בלתי מוחשיים אשר פותחו באופן פנימי, למעט עלויות פיתוח מהוונות, נזקפות לרווח או הפסד בעת התהוותן.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה.

1. עלויות פיתוח תוכנה

הוצאות פיתוח תוכנה מהוונות אך ורק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויה הטבה כלכלית עתידית מהפיתוח, ולחברה כוונה ומקורות מספיקים להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. הוצאה שהוונה כוללת עלויות ספקי תכנה. הוצאות פיתוח אחרות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

הוצאות פיתוח שהוונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות.

2. תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

3. הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים, מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה הנוכחית הינו כדלקמן:
תוכנות - מופחתות בקו ישר על פני 4-10 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושי נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. ירידת ערך

החברה בוחנת בכל תאריך דיווח האם קיימת ראיה אובייקטיבית לירידת ערך בגין נכס שאינו פיננסי כדלקמן:

1. נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים הנמדדים בעלות מופחתת

החברה בוחנת בכל מועד דיווח את ההפרשה להפסד בגין מכשירי חוב פיננסיים אשר אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. החברה מבחינה בין שני מצבים של הכרה בהפרשה להפסד:

א) מכשירי חוב אשר לא חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה, או מקרים בהם סיכון האשראי נמוך ההפרשה להפסד שתוכר בגין-מכשיר חוב זה תיקח בחשבון הפסדי אשראי חזויים בתקופה של 12 חודשים לאחר מועד הדיווח.

ב) מכשירי חוב אשר חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה בהם ואשר סיכון האשראי בגינם אינו נמוך, ההפרשה להפסד שתוכר תיקח בחשבון הפסדי אשראי חזויים לאורך יתרת תקופת חיי המכשיר.

ירידת הערך בגין מכשירי חוב הנמדדים לפי עלות מופחתת תיזקף לרווח או הפסד כנגד הפרשה.

נכון לתאריך הדוח, לחברה השקע זניחה בהשקעות פיננסיות בגופים בעלי דירוג אשראי גבוה ולכן מחוסר מהותיות החברה לא הכירה בהפסדי אשראי.

2. נכסים שאינם פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים, שאינם הוצאות רכישה נדחות, ונכסי מס נדחים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה ברת-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. השווי בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד לסעיף הוצאות אחרות.

הפסד מירידת ערך של נכס, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס הנמדד לפי העלות, ביטול הפסד כאמור נזקף לרווח או הפסד.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. הפרשות לחובות מסופקים

1. ביטוח משנה

א) ההתחייבויות של מבטח המשנה כלפי החברה אינן משחררות אותה מהתחייבויותיה כלפי המבוטחים על פי פוליסות הביטוח.

מבטח משנה, אשר לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי חוזי ביטוח המשנה, עלול לגרום לחברה הפסדים.

ב) החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות מבטח משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות ועל בסיס עומק החוב.

בנוסף, בקביעת חלקו של מבטח המשנה בהתחייבויות הביטוחיות מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטח המשנה. כאשר חלקו של מבטח המשנה כאמור מחושב על בסיס אקטוארי, חלקו של אותו מבטח משנה שבקשיים מחושב בהתאם להמלצת האקטואר, המביאה בחשבון את כלל גורמי הסיכון. כמו כן, מתחשבת החברה בעת עריכת ההפרשות, בין היתר, בנכונות הצדדים להגיע להסכמי CUT OFF (ניתוק התקשרויות בדרך של פרעון סופי של החובות) במטרה לצמצם את החשיפה.

2. פרמיה לגביה

הפרשה לחובות מסופקים בגין פרמיות לגביה בעסקי ביטוח כללי מחושבת לפי אומדנים המבוססים, בין היתר, על עומק חובות בפיגור ועל הבטחונות הקיימים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. הטבות לעובדים

בחברה קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים:

1. הטבות עובד לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות פחות מ-12 חודשים לאחר תום תקופת הדיווח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים. הטבות אלו כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס במזומן או תוכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לחברה קיימת מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

תכנית להפקדה מוגדרת

לחברה תוכניות להפקדה מוגדרת, בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963 שלפיהן החברה משלמת באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות.

הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים, מוכרות כהוצאה בעת ההפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד.

תכנית להטבה מוגדרת

לחברה תוכנית להטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין. לפי החוק, זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם. ההתחייבות בשל סיום העסקה נמדדת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עליות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית בהתאם לתשואה במועד הדיווח של אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה, אשר מועד פרעונן דומה לתקופת ההתחייבות המתייחסת לפיצויי הפרישה.

החברה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לחלק מעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית). נכסי התוכנית הם נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות עובד לזמן ארוך או בפוליסות ביטוח כשירות. נכסי התוכנית אינם זמינים לשימוש נושי החברה, ולא ניתן לשלמם ישירות לחברה.

ההתחייבות בשל הטבות לעובדים המוצגת בדוח על המצב הכספי מייצגת את הערך הנוכחי של התחייבות ההטבות המוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי התוכנית.

מדידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח כולל אחר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. עסקאות תשלום מבוסס מניות

נותני שירותים של החברה זכאים להטבות בדרך של תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים, אי לכך החברה מכירה את ההוצאה כנגד פרמיה על מניות.

יג. הפרשות

הפרשה בהתאם ל-IAS 37 מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר החברה צופה שחלק או כל ההוצאה תוחזר לחברה, כגון בחוזה ביטוח, ההחזר יוכר כנכס נפרד, רק במועד בו קיימת וודאות למעשה לקבלת הנכס. ההוצאה תוכר בדוח רווח והפסד בניכוי החזר ההוצאה.

יד. הכרה בהכנסה

1. פרמיות

פרמיות בביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. הפרמיות מתייחסות בעיקרן לתקופת ביטוח של שנה. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו, ברוטו.

פרמיות בענף רכב חובה נרשמות בעת פירעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.

פרמיות מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך המאזן נרשמים כהכנסות מראש.

ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות, ובניכוי ביטולים והפרשות עקב אי פירעון דמי הביטוח, בכפוף להוראות כל דין.

2. עמלות

הכנסות מעמלות מביטוח משנה בביטוח כללי נזקפות בעת התהוותן ובכפוף ליכולת החברה למדוד הכנסות אלה באופן מהימן.

טו. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, הכנסות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, והכנסות מימון כוללים הכנסות ריבית והפרשי הצמדה בגין נכסי חוב. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

טז. הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות מסווגות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות (הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח), להוצאות הקשורות ברכישה (הנכללות בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות) וליתרת הוצאות הנהלה וכלליות אחרות הנכללות בסעיף זה. הסיווג נערך בהתאם למודלים פנימיים של החברה המבוססים על הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות עקיפות שהועמסו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יז. מסים על הכנסה

תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לרווח או הפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים לרווח כולל אחר.

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר הנכס ימומש או ההתחייבות תסולק, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח.

בכל תאריך דיווח נכסי מסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים, הפרשים זמניים בגינם לא הוכרו נכסי מסים נדחים נבחנים בכל תאריך דיווח ובמידה שניצולם צפוי מוכר נכס מס נדחה מתאים.

לעניין ההפסדים הצבורים לצרכי מס ראה באור 13.

מסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית לקיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטפת והמסים הנדחים מתייחסים לאותה רשות מס.

יח. מגזרי פעילות

מגזר פעילות הינו רכיב של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות;

2. תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו; וכן

3. קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.

יט. הצגת דוח על הרווח הכולל

החברה בחרה להציג דוח יחיד על הרווח הכולל, הכולל את פריטי דוח רווח והפסד ואת פריטי הרווח הכולל האחר.

כ. רווח (הפסד) למניה

רווח למניה מחושב על ידי חלוקה של הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות החברה במספר המניות הרגילות המשוקלל הקיים בפועל במהלך התקופה.

כא. סיווג מחדש

מספרי ההשוואה בדוח על המצב הכספי סווגו מחדש, כך שסכום של 17,432 אלפי ש"ח בגין פרמיה מראש, סווג מחדש מפרמיות לגבייה לזכאים ויתרות זכות בשנת 2019.
כמו כן, מספרי השוואה בגין יתרות הפרשה לחופשה והבראה בסך 209 אלפי ש"ח סווגו מהתחייבויות בשל עובדים ליתרות זכאים בשנת 2019.
מספרי ההשוואה סווגו מחדש בסכומים לא מהותיים, מנכסים בלתי מוחשיים לרכוש קבוע.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

1. תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח

בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (להלן - התקן החדש). בחודש יוני 2020 פורסם תיקון לתקן החדש.
התקן החדש קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא. התקן החדש צפוי לגרום לשינויים משמעותיים בדיווח הכספי של חברות ביטוח.

בהתאם לתקן החדש יש למדוד את ההתחייבות הביטוחית כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח תוך התחשבות באי הוודאות הגלומה בתחזיות אלו (מרווח הסיכון). כמו כן, הרווח הגלום הצפוי בחוזי הביטוח הנגזר מהחישובים כאמור יוכר על פני תקופת הכיסוי, וההשפעה של שינויים בהנחות (למעט ריבית) תיפרס גם היא על פני תקופת הכיסוי. הפסד יוכר באופן מיידי אם קבוצת חוזי ביטוח אינה צפויה להיות רווחית, או הופכת למפסידה.

לגבי חוזי ביטוח מסוימים (בדרך כלל חוזי ביטוח כללי עם כיסוי ביטוחי של עד שנה אותם מוכרת החברה) ניתן ליישם מודל מדידה פשוט יותר שאינו שונה בהרבה מהמדידה המקובלת כיום.

התקן החדש ייושם החל מיום 1 בינואר 2023. אימוץ מוקדם אפשרי, כל עוד IFRS 9 מכשירים פיננסים מיושם במקביל.
בהתאם ל"מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח" שהתפרסמה, על ידי הפיקוח, בחודש יוני 2020, מועד היישום לראשונה של התקן בישראל יחול החל מהתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023.

התקן החדש ייושם למפרע. אם יישום למפרע אינו מעשי ניתן לבחור באחת משתי הגישות הבאות:

1. גישת יישום למפרע חלקי.
2. גישת השווי ההוגן.

החברה נערכת לאימוץ התקן.

כג. להלן שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר

	מדד המחירים לצרכן		שער חליפין יציג של
	מדד בגין	מדד ידוע	דולר ארה"ב
	%	%	%
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020	(0.7)	(0.6)	(7.0)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	0.6	0.3	(7.8)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	0.8	1.2	8.1

באור 3: - מגזרי פעילות

א. החברה פועלת במגזר ביטוח כללי הכולל את:

- ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

- ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

- ענף רכוש אחר- דירות

ביטוח דירות הינו ביטוח רשות, המעניק כיסוי ביטוחי לנזקי רכוש שנגרמו לדירת המגורים המבוטחת ותכולתה מפני סיכונים שונים וכן, כיסוי לאחריות המבוטח כלפי צדדים שלישיים.

- ענף רכוש אחר- עסקים

לעניין אישור לשיווק מוצר מסוג ביטוח מקיף לבתי עסק ראה באור 1ג.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. להלן תוצאות מגזר הפעילות:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020		
	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
	אלפי ש"ח		
פרמיות שהורווחו ברוטו	134,364	-	134,364
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	90,323	-	90,323
פרמיות שהורווחו בשייר	44,041	-	44,041
רווחים מהשקעות	208	-	208
הכנסות מעמלות ממבטח משנה	22,905	-	22,905
סך כל הכנסות	67,154	-	67,154
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	118,839	-	118,839
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	88,778	-	88,778
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	30,061	-	30,061
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	28,011	-	28,011
הוצאות הנהלה וכלליות	3,353	417	3,770
הוצאות מימון	135	-	135
סך כל ההוצאות	61,560	417	61,977
סך רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה	5,594	(417)	5,177
סך (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה	(16)	-	(16)
סך רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה	5,578	(417)	5,161

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. להלן תוצאות מגזר הפעילות (המשך):

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019		
	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
	אלפי ש"ח		
פרמיות שהורווחו ברוטו	54,587	-	54,587
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	37,323	-	37,323
פרמיות שהורווחו בשייר	17,264	-	17,264
רווחים מהשקעות	13	-	13
הכנסות מעמלות ממבטח משנה	9,618	-	9,618
סך כל הכנסות	26,895	-	26,895
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	48,805	-	48,805
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	36,776	-	36,776
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	12,029	-	12,029
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	16,592	-	16,592
הוצאות הנהלה וכלליות	3,218	260	3,478
הוצאות מימון	72	-	72
סך כל ההוצאות	31,911	260	32,171
סך (הפסד) לפני מסים על הכנסה	(5,016)	(260)	(5,276)
סך הפסד כולל לפני מסים על ההכנסה	(5,016)	(260)	(5,276)

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. להלן תוצאות מגזר הפעילות (המשך):

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018		
	ביטוח כללי (*)	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
	אלפי ש"ח		
פרמיות שהורווחו ברוטו	3,185	-	3,185
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	2,232	-	2,232
פרמיות שהורווחו בשייר	953	-	953
הכנסות מעמלות	602	-	602
סך כל הכנסות	1,555	-	1,555
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	4,703	-	4,703
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	3,520	-	3,520
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	1,183	-	1,183
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	6,822	-	6,822
הוצאות הנהלה וכלליות	3,392	1,448(**)	4,840
סך כל ההוצאות	11,397	1,448	12,845
סך (הפסד) לפני מסים על הכנסה	(9,842)	(1,448)	(11,290)
סך (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה	(9,842)	(1,448)	(11,290)

(*) לתקופה של שמונה חודשים שהחלו בחודש מאי 2018 (ראה באור 1 לעיל).
(**) מהוות הוצאות שהוצאו על ידי החברה בחודשים ינואר-אפריל 2018, טרם קבלת רישיון מבטח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. להלן הרכב נכסים והתחייבויות מגזר הפעילות:

	ליום 31 בדצמבר 2020		
	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
	אלפי ש"ח		
נכסים			
נכסים בלתי מוחשיים	-	7,002	7,002
נכסי מסים נדחים	-	1,866	1,866
הוצאות רכישה נדחות	17,920	-	17,920
רכוש קבוע	3,420	856	4,276
נכסי ביטוח משנה	125,953	-	125,953
חייבים ויתרות חובה	-	8,108	8,108
פרמיות לגביה	61,599	-	61,599
השקעות פיננסיות:			
נכסי חוב סחירים	10,004	-	10,004
נכסי חוב שאינם סחירים	21,033	-	21,033
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	11,509	14,336	25,845
סך כל הנכסים	251,438	32,168	283,606
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה	169,173	-	169,173
התחייבויות בשל הטבות לעובדים	84	-	84
מסים שוטפים	679	-	679
זכאים ויתרות זכות	74,914	-	74,914
התחייבות בגין חכירה	-	3,168	3,168
סך כל ההתחייבויות	244,850	3,168	248,018

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. להלן הרכב נכסים והחייבויות מגזר הפעילות (המשך):

	ליום 31 בדצמבר 2019 (*)		
	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
	אלפי ש"ח		
נכסים			
נכסים בלתי מוחשיים	-	5,902	5,902
נכסי מסים נדחים	-	3,033	3,033
הוצאות רכישה נדחות	8,932	-	8,932
רכוש קבוע	4,091	1,023	5,114
נכסי ביטוח משנה	51,857	-	51,857
חייבים ויתרות חובה	-	5,379	5,379
פרמיות לגביה	33,323	-	33,323
השקעות פיננסיות אחרות:			
נכסי חוב שאינם סחירים	10,499	-	10,499
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	766	10,578	11,344
סך כל הנכסים	109,468	25,915	135,383
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה	70,692	-	70,692
התחייבויות בשל הטבות לעובדים	50	-	50
זכאים ויתרות זכות	39,071	-	39,071
התחייבות בגין חכירה	-	3,703	3,703
סך כל ההתחייבויות	109,813	3,703	113,516

(*) סווג מחדש

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			
	רכב חובה	רכב רכוש	דירות	סה"כ
	אלפי ש"ח			
פרמיות ברוטו	66,280	110,159	2,208	178,647
פרמיות ביטוח משנה	53,553	65,053	1,803	120,409
פרמיות בשייר	12,727	45,106	405	58,238
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר	3,365	10,708	124	14,197
פרמיות שהורווחו בשייר	9,362	34,398	281	44,041
הכנסות מהשקעות	70	136	2	208
הכנסות מעמלות ממבטח משנה	9,880	12,719	306	22,905
סך כל ההכנסות	19,312	47,253	589	67,154
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	39,778	77,927	1,134	118,839
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	31,843	56,201	734	88,778
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	7,935	21,726	400	30,061
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	6,949	20,691	371	28,011
הוצאות הנהלה וכלליות	1,245	2,067	41	3,353
הוצאות מימון	9	122	4	135
סך כל ההוצאות	16,138	44,606	816	61,560
סך הפסד לפני מסים על הכנסה	3,174	2,647	(227)	5,594
(הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה	(6)	(10)	-	(16)
סך רווח כולל לפני מסים על ההכנסה	3,168	2,637	(227)	5,578
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.12.2020	87,360	80,044	1,769	169,173
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31.12.2020	17,465	25,381	374	43,220

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך):

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019			
	רכב חובה	רכב רכוש	דירות	סה"כ
	אלפי ש"ח			
פרמיות ברוטו	32,224	52,361	988	85,573
פרמיות ביטוח משנה	25,988	31,342	781	58,111
פרמיות בשייר	6,236	21,019	207	27,462
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר	2,247	7,851	100	10,198
פרמיות שהורווחו בשייר	3,989	13,168	107	17,264
הכנסות מהשקעות	4	8	1	13
הכנסות מעמלות ממבטח משנה	4,338	5,186	94	9,618
סך כל ההכנסות	8,331	18,362	202	26,895
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	15,729	32,849	227	48,805
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	12,258	24,381	137	36,776
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	3,471	8,468	90	12,029
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	6,567	9,893	132	16,592
הוצאות הנהלה וכלליות	1,181	2,000	37	3,218
הוצאות מימון	27	43	2	72
סך כל ההוצאות	11,246	20,404	261	31,911
סך הפסד לפני מסים על הכנסה	(2,915)	(2,042)	(59)	(5,016)
סך הפסד כולל לפני מסים על ההכנסה	(2,915)	(2,042)	(59)	(5,016)
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.12.2019	32,261	37,802	629	70,692
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31.12.2019	6,623	12,083	129	18,835

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך):

	לתקופה שבין 6 במאי ועד 31 בדצמבר 2018		
	רכב חובה	רכב רכוש	סה"כ
	אלפי ש"ח		
פרמיות ברוטו	5,337	8,787	14,124
פרמיות ביטוח משנה	4,293	5,503	9,796
פרמיות בשייר	1,044	3,284	4,328
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר	821	2,554	3,375
פרמיות שהורווחו בשייר	223	730	953
הכנסות מעמלות	284	318	602
סך כל ההכנסות	507	1,048	1,555
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	1,827	2,876	4,703
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	1,325	2,195	3,520
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	502	681	1,183
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	2,637	4,185	6,822
הוצאות הנהלה וכלליות	1,277	2,115	3,392
סך כל ההוצאות	4,416	6,981	11,397
סך (הפסד) לפני מסים על הכנסה	(3,909)	(5,933)	(9,842)
סך (הפסד) כולל לפני מסים על הכנסה	(3,909)	(5,933)	(9,842)
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.12.2018	5,717	8,631	14,348
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31.12.2018	1,117	2,717	3,834

באור 4: - נכסים בלתי מוחשיים

ההרכב והתנועה:

	תוכנות מחשב
	אלפי ש"ח
עלות	
יתרה ליום 1 בינואר, 2020	6,902
תוספות (*)	2,184
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020	9,086
הפחתה שנצברה	
יתרה ליום 1 בינואר, 2020	1,000
הפחתה שהוכרה במהלך השנה	1,084
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020	2,084
ערך בספרים, נטו	
ביום 31 בדצמבר, 2020	7,002

	תוכנות מחשב
	אלפי ש"ח
עלות	
יתרה ליום 1 בינואר, 2019	5,029
תוספות (*)	1,873
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019	6,902
הפחתה שנצברה	
יתרה ליום 1 בינואר, 2019	299
הפחתה שהוכרה במהלך השנה	701
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019	1,000
ערך בספרים, נטו	
ביום 31 בדצמבר, 2019	5,902

(*) תוספות בגין תוכנות מחשב כוללות הוצאות בגין פיתוח עצמי בשנת 2020 בסך של כ- 1,943 אלפי ש"ח ובשנת 2019 סך של כ- 1,663 ש"ח.

באור 5: - הוצאות רכישה נדחות

ההרכב:

	ליום 31 בדצמבר	
	2020	2019
	אלפי ש"ח	
רכב חובה	4,420	2,301
רכב רכוש	13,230	6,520
דירות	270	111
סה"כ ביטוח כללי	17,920	8,932

באור 6: - רכוש קבוע

הרכב ותנועה

שנת 2020

	מחשבים	ציוד משרדי	שיפורים במושכר	נכסי זכות שימוש- רכבים	נכסי זכות שימוש- משרדים	סה"כ
	אלפי ש"ח					
עלות						
יתרה ליום 1 בינואר, 2020	1,592	313	116	636	3,456	6,113
רכישות השנה	80	57	10	-	-	147
עדכונים לנכסי זכות שימוש בגין הצמדות למדד	-	-	-	(3)	24	21
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020	1,672	370	126	633	3,480	6,281
פחת שנצבר						
יתרה ליום 1 בינואר,2020	564	14	5	273	143	999
פחת במשך השנה	340	33	12	278	343	1,006
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2020	904	47	17	551	486	2,005
יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2020	768	323	109	82	2,994	4,276

באור 6: - רכוש קבוע (המשך)

הרכב ותנועה

שנת 2019

	מחשבים	ציוד משרדי	שיפורים במושכר	נכסי זכות שימוש- רכבים	נכסי זכות שימוש- משרדים	סה"כ
	אלפי ש"ח					
עלות						
יתרה ליום 1 בינואר, 2019	1,481	11	-	-	-	1,492
השפעת יישום לראשונה של IFRS16	-	-	-	632	-	632
רכישות השנה	111	302	116	-	3,430	3,959
עדכונים לנכסי זכות שימוש בגין הצמדות למדד				4	26	30
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019	1,592	313	116	636	3,456	6,113
פחת שנצבר						
יתרה ליום 1 בינואר, 2019	253	2	-	-	-	255
פחת במשך השנה (*)	311	12	5	273	143	744
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019	564	14	5	273	143	999
יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2019 (*)	1,028	299	111	363	3,313	5,114

(*) סווג מחדש

באור 7: - חייבים ויתרות חובה

ההרכב:

	ליום 31 בדצמבר	
	2020	2019
	אלפי ש"ח	
הוצאות מראש	5,840	2,386
מס שכר לקבל	1,877	1,786
התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה הפול	236	1,135
אחרים	155	72
סה"כ חייבים ויתרות חובה	8,108	5,379

באור 8: - <u>פרמיות לגבייה</u>

ההרכב:

	ליום 31 בדצמבר	
	2020	2019 (*)
	אלפי ש"ח	
פרמיות לגבייה (**)	61,599	33,323

(*) סווג מחדש.
(**) יתרת הפרמיות לגבייה כוללת יתרות כרטיסי אשראי בלבד. כל הסכום הינו בגין פרמיה לגבייה שערכן לא נפגם ואין בגינן הפרשה לחובות מסופקים.

באור 9: - <u>השקעות פיננסיות</u>

1. <u>נכסי חוב שאינם סחירים</u>

לחברה נכסי חוב לא סחירים בגין הלוואות למימון פרמיות רכב חובה.
נכסים אלו נמדדים בדוחות הכספיים בעלותם המופחתת. השווי ההוגן (רמה 3) של נכסים אלו אינו שונה מהותית מיתרתם המוצגת בדוחות הכספיים.

2. <u>נכסי חוב סחירים</u>

<u>ההרכב:</u>

	ליום 31 בדצמבר, 2020	
	הערך בספרים	שווי הוגן
	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
נכסי חוב סחירים המוחזקים לפדיון	10,004	10,057

3. בגין נכסי החוב של החברה לא נרשמו בתקופת הדוח הפרשות להפסדי אשראי מחוסר מהותיות.

באור 10: - <u>מזומנים ושווי מזומנים</u>

	ליום 31 בדצמבר	
	2020	2019
	אלפי ש"ח	
מזומנים בתאגידים בנקאיים	25,845	11,344

המזומנים בתאגידים בנקאיים אינם נושאים ריבית. לעניין תנאי הצמדה ראה באור <u>25 ג 4</u>.

באור 11: - הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

	ליום 31 בדצמבר, 2020		
	רשום	מונפק	נפרע
	כמות המניות		
מניות רגילות ללא ע.נ.	200,000,000	42,720,920	42,720,920

	ליום 31 בדצמבר, 2019		
	רשום	מונפק	נפרע
	כמות המניות		
מניות רגילות ללא ע.נ.	200,000,000	40,000,000	40,000,000

לעניין הקצאת מניות ראה סעיף ה' להלן.

ב. זכויות הנלוות למניות

למחזיקי המניות הרגילות זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ג. קרן הון

לפרטים בדבר עסקה עם בעל שליטה, ראה באור 126'.

ד. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפרעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ולשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית בכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

באור 11: - הון ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

2. ההון הנדרש והקיים של החברה

ההון הנדרש והקיים של החברה נקבע בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מיזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח) התשע"ח- 2018 וחוזר הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח.

להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה:

	ליום 31 בדצמבר	
	2020	2019
	אלפי ש"ח	
הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (1)	24,207	19,077
הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:		
הון ראשוני בסיסי	35,588	21,867
עודף ליום הדוח	11,381	2,790
פעולות שארעו לאחר תאריך הדוח הכספי		
הגדלת הון ראשוני בסיסי (ראה סעיף ה')	-	10,431
הפחתה בדרישות ההון בגין נכסים, שלאחר הגדלת ההון כאמור יוחזקו כנגד עודפי הון	-	1,669
עודף בהתחשב באירועים לאחר תאריך המאזן	11,381	14,890

(1) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:

הון נדרש בביטוח כללי	17,400	15,000
נכסי השקעה ונכסים אחרים	3,124	2,413
סיכונים תפעוליים	3,383	1,414
ביטוח משנה כנגד קטסטרופה	300	250
הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח	24,207	19,077

3. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "חוזר סולבנסי") שנועדו לכונן משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל. זאת, בהתבסס על הוראות דירקטיבה המכונה " Solvency II" (להלן - "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים:
נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הראשון, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מ-30 ביוני, 2017 על נתוני 31 בדצמבר, 2016.

באור 11: - הון ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רובד 1 נוסף, מכשיר הון רובד 2, הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני).
סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תיפעוליים.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לדרישות ההון כדלהלן:

א) עמידה בדרישות ההון (SCR)

ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן – "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.

ב) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים, החל משנת 2017, עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR, כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה- SCR בתקופת הפריסה – (50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

באור 11: - הון ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול ודרישות הון (המשך)

3. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2019 ואילך

בהתאם לחוזר המאוחד ייכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. אולם, במכתבים ששלח הממונה למנהלי חברות הביטוח, שהאחרון שבהם הינו מיום 22 בספטמבר 2020 (להלן – "המכתב") נקבע שעל אף האמור בחוזר המאוחד, מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי ודיווח קבצי דיווח סולבנסי לממונה ליום 31 בדצמבר 2019, יהיה ביום 29 באוקטובר 2020. כמו כן פוטר המכתב את החברות מחישוב ומפרסום דוח יחס כושר פירעון ליום 30 ביוני 2020.
ביום 14 במרס 2021 שלח הממונה מכתב למנהלי חברות הביטוח ובו נדחה מועד הדיווח והפרסום של יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2020 עד ליום 30 ביוני 2021. כמו כן, מאפשר המכתב שלא לפרסם לציבור דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 30 ביוני 2021

החברה קיבלה דחייה מהממונה שעל פיה החברה תיישם את המשטר החדש לראשונה בחישוב מבוקר על נתוני 31 בדצמבר 2021 (יפורסם עם הדוחות בתקופה העוקבת) וכן חישוב חצי שנתי החל מיוני 2022 (לא מבוקר).
יצויין עוד כי החברה פנתה מיוזמתה לממונה בבקשה להקדים את תהליך החישוב המבוקר לראשונה ולבצעו על נתוני 31 בדצמבר 2020. החברה נמצאת במהלך בניית מתווה ולוחות זמנים לחישוב זה ואישורו לראשונה על ידי הפיקוח.

4. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם, לאחר ביצוע החלוקה, למבטח יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש (להלן: "יחס כושר פירעון"):

א. בשיעור של 115% לפחות לפי תקנות ההון, או הוראות שיבואו במקומן, וזאת עד למועד קבלת אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר כושר פירעון כלכלי;

ב. בשיעור של לפחות 100% לפי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי, כשהוא מחושב ללא ההוראות בתקופת הפריסה, ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

בנוסף, על חברת הביטוח למסור לממונה בתוך עשרים ימי עסקים ממועד החלוקה תחזית רווח שנתית של החברה לשנתיים העוקבות למועד חלוקת הדיבידנד; תכנית שרות חוב מעודכנת של החברה שאושרה על ידי דירקטוריון החברה; תכנית ניהול הון שאושרה על ידי דירקטוריון החברה; פרוטוקול הדיון בדירקטוריון החברה בו אושרה חלוקת הדיבידנד, בצרוף חומר הרקע לדיון. כבר היום, החברה יכולה לקבוע לעצמה את הון היעד בעידן הסולבנסי.

ה. הנפקת הון

ביום 15 במרס 2020, ביצעה החברה הקצאה של 2,720,920 מניות, כך שנכון לתאריך הדוחות הכספיים ההון המונפק של החברה הינו 42,720,920. בעקבות הקצאה זו, ההון העצמי של החברה גדל בכ-10.4 מיליון ש"ח.

באור 12: - <u>התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה</u>

	ליום 31 בדצמבר, 2020		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
		אלפי ש"ח	
התחייבויות בגין חוזי ביטוח במגזר ביטוח כללי	169,173	125,953	43,220

	ליום 31 בדצמבר, 2019		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
		אלפי ש"ח	
התחייבויות בגין חוזי ביטוח במגזר ביטוח כללי	70,692	51,857	18,835

א(1). ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח לפי סוגים:

	31 בדצמבר 2020		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
		אלפי ש"ח	
<u>ענף רכב חובה</u>			
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	32,161	25,728	6,433
תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר	55,199	44,169	11,030
סך ענף רכב חובה (ראה <u>ב1</u> להלן)	87,360	69,897	17,463
<u>ענפי רכוש</u>			
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	54,048	32,709	21,339
הפרשה לפרמיה בחסר	9,257	9,257	-
תביעות תלויות	18,508	14,090	4,418
סך ענפי רכוש (ראה <u>ב2</u> להלן)	81,813	56,056	25,757
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח	169,173	125,953	43,220
הוצאות רכישה נדחות:			
ענף רכב חובה	4,420	6,304	(1,884)
ענף רכב רכוש	13,230	8,271	4,959
ענף רכוש אחר - דירות	270	234	36
סך הכול הוצאות רכישה נדחות	17,920	14,809	3,111

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה (המשך)

	31 בדצמבר 2020		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
		אלפי ש"ח	
התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות:			
ענף רכב חובה	82,940	63,593	19,347
ענף רכב רכוש	66,814	46,390	20,424
ענף רכוש אחר - דירות	1,499	1,161	338
סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות	151,253	111,144	40,109

	31 בדצמבר 2019		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
		אלפי ש"ח	
ענף רכב חובה			
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	15,341	12,273	3,068
תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר	16,920	13,365	3,555
סך ענף רכב חובה (ראה ב1 להלן)	32,261	25,638	6,623
ענפי רכוש			
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	26,586	16,078	10,508
הפרשה לפרמיה בחסר	4,207	4,207	-
תביעות תלויות	7,638	5,934	1,704
סך ענפי רכוש (ראה ב2 להלן)	38,431	26,219	12,212
סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי	70,692	51,857	18,835
הוצאות רכישה נדחות:			
ענף רכב חובה	2,301	3,191	(890)
ענף רכב רכוש	6,520	4,076	2,444
ענף רכוש אחר - דירות	111	105	6
סך הכול הוצאות רכישה נדחות	8,932	7,372	1,560

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה (המשך)

	31 בדצמבר 2019		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
		אלפי ש"ח	
התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות:			
ענף רכב חובה	29,960	22,447	7,513
ענף רכב רכוש	31,282	21,643	9,639
ענף רכוש אחר - דירות	518	395	123
סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות	61,760	44,485	17,275

א(2). ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי שיטות חישובן

	31 בדצמבר 2020		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
		אלפי ש"ח	
הערכות אקטואריות:			
מר גיל מזרחי	82,964	67,516	15,448
הפרשות על בסיס הערכות אחרות:			
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	86,209	58,437	27,772
סך כל ההתחייבויות הביטוח בגין חוזי ביטוח	169,173	125,953	43,220

	31 בדצמבר 2019		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
		אלפי ש"ח	
הערכות אקטואריות:			
מר גיל מזרחי	28,765	23,506	5,259
הפרשות על בסיס הערכות אחרות:			
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה	41,927	28,351	13,576
סך כל ההתחייבויות הביטוח בגין חוזי ביטוח	70,692	51,857	18,835

באור 12: התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

1. ענף רכב חובה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
	ברוטו		ביטוח משנה		שייר	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
	אלפי ש"ח					
יתרה לתחילת השנה (1)	29,960	5,120	22,447	3,775	7,513	1,345
עלות התביעות המצטברת בגין שנת חיתום שוטפת (2)	55,812	26,190	41,851	19,424	13,961	6,766
שינוי ביתרות לתחילת שנה כתוצאה מהצמדה למדד ורווח השקעתי לפי הנחת ההיוון הגלומה בהתחייבויות	243	47	192	39	51	8
שינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בגין שנות חיתום קודמות (4)	(1,578)	(976)	142	(582)	(1,720)	(394)
סך השינוי בעלות התביעות המצטברת	54,477	25,261	42,185	18,881	12,292	6,380
תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה (3)						
בגין שנת חיתום שוטפת	(259)	(331)	(134)	(137)	(125)	(194)
בגין שנות חיתום קודמות	(1,238)	(90)	(905)	(72)	(333)	(18)
סך תשלומים לתקופה	(1,497)	(421)	(1,039)	(209)	(458)	(212)
יתרה לסוף השנה (1)	82,940	29,960	63,593	22,447	19,347	7,513

1. יתרת הסגירה כוללת: תביעות תלויות לרבות הפרשה להוצאות עקיפות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
2. עלות התביעות המצטברת (Ultimate) הינה: יתרת תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.
3. התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לישוב תביעות (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות החיתום.
4. שינוי באומדן עלות התביעות במצטברת בגין שנות חיתום קודמות, בברוטו נגרם בעיקרו משחרור הפרשה להוצאות עקיפות

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזרי ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות (המשך):

2. ענפי רכוש

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
	אלפי ש"ח		
יתרה לתחילת השנה (1)	31,800	22,038	9,762
עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח (2)	75,110	52,847	22,263
שינוי בעלות התביעות המצטברות בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח	(1,097)	(963)	(134)
תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה (3)			
בגין אירועים של שנת הדוח	56,693	38,710	17,983
בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח	6,449	5,018	1,431
סך תשלומים	63,142	43,728	19,414
שינוי בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, נטו מהוצאות רכישה נדחות	20,592	12,307	8,285
שינוי בהפרשה לפרמיה בחסר	5,050	5,050	-
יתרה לסוף השנה (1)	68,313	47,551	20,762

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
	אלפי ש"ח		
יתרה לתחילת השנה (1)	6,922	4,801	2,121
עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח (2)	30,234	21,611	8,623
שינוי בעלות התביעות המצטברות בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח	(229)	(166)	(63)
תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה (3)			
בגין אירועים של שנת הדוח	22,669	15,736	6,933
בגין אירועים שקדמו לשנת הדוח	359	275	84
סך תשלומים	23,028	16,011	7,017
שינוי בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה, נטו מהוצאות רכישה נדחות	14,829	8,731	6,098
שינוי בהפרשה לפרמיה בחסר	3,072	3,072	-
יתרה לסוף השנה (1)	31,800	22,038	9,762

1. יתרת הסגירה כוללת: תביעות תלויות לרבות הפרשה להוצאות עקיפות, בתוספת הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
2. עלות התביעות המצטברת בגין אירועים בשנת הדוח כוללת את יתרת תביעות תלויות לסוף שנת הדוח בתוספת סך תשלומי התביעות בתקופת הדוח לרבות הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.
3. תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה כוללים תשלומים בשנת הדוח.
4. התשלומים ליישוב תביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישובן (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות הנזק.

באור 12: התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג(1). בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו בענף ביטוח רכב חובה:

	31 בדצמבר 2020			
	שנת חיתום 2018	שנת חיתום 2019	שנת חיתום 2020	סה"כ
	אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2020 *)			
תביעות ששולמו (מצטבר) לסוף השנה:				
לאחר שנה ראשונה	218	250	262	
לאחר שנתיים	387	1,175		
לאחר שלוש שנים	699			
אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:				
לאחר שנה ראשונה	5,328	26,034	55,816	
לאחר שנתיים	4,383	25,110		
לאחר שלוש שנים	4,150			
עודף ביחס לשנה הראשונה	1,178	924	-	2,102
שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים	22%	4%	-	7%
עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 2020	4,150	25,110	55,816	85,076
תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2020	699	1,175	262	2,136
	3,451	23,935	55,554	82,940
סה"כ התחייבות ברוטו בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2020				82,940

*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת התפתחות על בסיס ערכים ריאליים.
**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג(2). בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בשייר עצמי, בענף ביטוח רכב חובה:

	31 בדצמבר 2020			
	שנת חיתום 2018	שנת חיתום 2019	שנת חיתום 2020	סה"כ
	אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2020 *)			
תביעות ששולמו (מצטבר) לסוף השנה:				
לאחר שנה ראשונה	210	112	128	
לאחר שנתיים	306	372		
לאחר שלוש שנים	381			
אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה:				
לאחר שנה ראשונה**)	1,552	6,726	13,966	
לאחר שנתיים	1,161	5,184		
לאחר שלוש שנים	1,078			
עודף (חוסר) ביחס לשנה הראשונה	474	1,542	-	2,016
שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה, באחוזים	31%	23%	-	24%
עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 2020	1,078	5,184	13,966	20,228
תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2020	381	372	128	881
	697	4,812	13,838	19,347
סה"כ התחייבות בשייר בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2020				19,347

*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת התפתחות על בסיס ערכים ריאליים.
**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

באור 12: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג(3). נתונים מצטברים בדבר שנות חיתום בענף ביטוח רכב חובה:

	שנת חיתום		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
פרמיות ברוטו	66,158	32,715	4,968
רווח (הפסד) כולל בשייר בגין שנת החיתום מצטבר	1,909	(1,645)	(3,504)
השפעת הכנסות מהשקעות על הרווח הכולל המצטבר בשייר בגין שנת החיתום	62	4	-

ג(4). ענפי רכוש ואחרים:

לפי בחינה שביצעה החברה בענפי רכוש ואחרים, אי הוודאות לגבי הסכום והעיתוי של עלות התביעות נפתרת בדרך כלל בתוך שנה. לפיכך, לא ניתן מידע בדבר התפתחות בענפים אלו.

ג(5). הרכב רווח (הפסד) כולל בשייר בענף ביטוח רכב חובה:

	ברוטו		שייר	
	רווח (הפסד) כולל בגין שנת חיתום שוטפת	רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות	רווח (הפסד) כולל בגין שנת חיתום שוטפת	רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות
	אלפי ש"ח			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:				
2020	87	1,456	1,496	1,672
2019	(3,109)	597	(3,166)	251
2018	(4,509)	-	(3,909)	-

באור 13: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

על הכנסות החברה חל מס חברות בהתאם לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן – "הפקודה"). בנוסף החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. הסדרי מס ייחודים לענף הביטוח

הסכמים עם שלטונות המס

בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיימים הסכמים ענפיים, המסדירים את הטיפול בסוגיות מס ייחודיות לענף. ההסכם הענפי האחרון שנחתם הינו לשנות המס 2017-2019. ההסכמים הענפיים מתייחסים בין היתר לנושאים הבאים:

א. ייחוס הוצאות להכנסות מועדפות –

להכנסות החייבות בשיעורי מס מופחתים ולהכנסות הפטורות ממס המתקבלות בחברות הביטוח ("הכנסות מועדפות") יתבצע ייחוס הוצאות שמשמעותו הפיכת חלק מההכנסות המועדפות להכנסות חייבות במס מלא, בהתאם לשיעור הייחוס. שיעור הייחוס שנקבע בהסכם תלוי במקור הכספים המניבים את ההכנסות המועדפות.

ב. הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות –

יבוצע תאום חלקי של ההפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות בתחום ביטוח כללי, בגין כל שנת חיתום החל משנת 2018 עד שנת 2020. הסכום שתואם יוכר לצורכי מס על פני שלוש שנים החל מהשנה העוקבת לשנת התאום.

ב. שיעורי המס החלים על החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על החברה:

	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס כולל במוסדות כספיים
	%		
שנת 2018 ואילך	23.0	17.00	34.19

באור 13: - מסים על ההכנסה (המשך)

ג. מסים על הכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

	לשנה שהסתיימה ביום		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
מסים שוטפים	704	-	-
מסים נדחים, ראה גם ו' להלן	1,172	(3,033)	-
מסים על הכנסה (הטבת מס)	1,876	(3,033)	-

ד. שומות מס סופיות

החברה טרם נישומה לצורכי מס.

ה. מסים על הכנסה המתייחסים לסעיפי רווח כולל אחר

	לשנה שהסתיימה ביום		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
הטבת מס בגין הפסד ממדידה מחדש של תוכנית להטבה מוגדרת	(5)	-	-
	(5)	-	-

ו. מסים נדחים

	הטבות לעובדים	רכוש קבוע	הפסדים לצורכי מס	נכסים בלתי מוחשיים	סה"כ
יתרה ליום 1 בינואר, 2019	-	-	-	-	-
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד	105	(74)	3,301	(299)	3,033
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2019	105	(74)	3,301	(299)	3,033
שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד	137	33	(1,033)	(309)	(1,172)
שינויים אשר שנזקפו להון	5	-	-	-	5
יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 2020	247	(41)	2,268	(608)	1,866

בשנת 2019 הכירה החברה לראשונה בסך של 3,033 אלפי ש"ח, כנכס מס נדחה בגין מלוא ההפסדים העסקיים להעברה (לרבות משנת 2018) ובגין הפרשי עיתוי וזאת לאור מגמת השיפור בתוצאות ובהתאם לצפי של החברה. בשנת 2020, החלה החברה להפחית את נכס המס הנדחה בגין הפסדים עסקיים בהתאמה לרווח השוטף. יתרת ההפסדים המועברים לתאריך הדוח הינה כ- 9,864 אלפי ש"ח ובגינה קיים כאמור נכס מס נדחה שהחברה צופה את ניצולו בעתיד הנראה לעין.

באור 13: - מסים על ההכנסה (המשך)

ח. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על הכנסה שנזקף בדוח רווח והפסד:

	לשנה שהסתיימה ביום		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה	5,177	(5,276)	(11,290)
שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה ב(2) לעיל)	34.19%	34.19%	34.19%
מס מחושב (הטבת מס) לפי שיעור המס הסטטוטורי הכולל	1,770	(1,804)	(3,860)
עלייה (ירידה) במסים על הכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:			
הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס	12	7	815
הפסדים/הפרשי עיתוי שבגינם לא נוצרו מסים נדחים	-	15	3,045
מסים נדחים בגין הפרשים משנים קודמות שלא נוצרו בגינם מסים נדחים	-	(1,251)	-
אחרים	94		
מסים על הכנסה	1,876	(3,033)	-
שיעור מס אפקטיבי ממוצע	36.2%	57.48%	-

באור 14: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לאחר סיום העסקה.

א. הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכניות הפקדה מוגדרת לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין כמתואר להלן. התחייבות החברה בשל כך מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית להטבה מוגדרת או כתוכנית להפקדה מוגדרת כמפורט להלן.

1. תוכניות להפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות להפקדה מוגדרת.

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
הוצאות בגין תוכניות להפקדה מוגדרת	765	350	65

2. תוכניות להטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות להפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי החברה כתוכנית להטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה החברה מפקידה סכומים בפוליסות ביטוח מתאימות.

באור 14: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ג. שינויים בהתחייבות להטבה מוגדרת ובשווי הוגן של נכסי תוכנית

2020

	יתרה ליום 1 בינואר 2020	עלות שירות שוטף	הוצאות הריבית בגין התחייבות להטבות	**סה"כ הוצאות (הכנסות) שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה**	תשואה צפויה על נכסי התוכנית	רווח או הפסד אקטוארי בגין נסיון העבר	הפסד אקטוארי בגין שינוי הנחות כלכליות	**סה"כ השפעה על רווח כולל אחר בתקופה**	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
	אלפי ש"ח									
התחייבויות להטבה מוגדרת	412	240	12	**252**	-	26	21	**47**	-	711
שווי הוגן של נכסי תוכנית	(362)	-	(14)	**(14)**	-	(31)	-	**(31)**	(220)	(627)
התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת	50	240	(2)	**238**	-	(5)	21	**16**	(220)	84

2019

	יתרה ליום 1 בינואר 2019	סה"כ הוצאות (הכנסות) שנזקפו לרווח או הפסד בתקופה	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
	אלפי ש"ח			
התחייבויות להטבה מוגדרת	354	58	-	412
שווי הוגן של נכסי תוכנית	(161)	-	(201)	(362)
התחייבות (נכס) נטו בגין הטבה מוגדרת	193	58	(201)	50

באור 14: - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ד. ההנחות העיקריות בגין תוכנית להטבה מוגדרת

	2020	2019
	%	%
שיעור היוון	2.96%	2.99%
שיעור עליית שכר צפוי בטווח הארוך	3.68%	3.51%

באור 15: - זכאים ויתרות זכות

	ליום 31 בדצמבר	
	2020	2019(*)
	אלפי ש"ח	
פרמיות מראש	30,048	17,432
מבטח משנה (ראה באור 25ז')	17,467	7,932
עובדים והתחייבות אחרות בשל שכר ונלוות	4,919	1,143
הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה	14,809	7,372
חברת ביטוח - שוטף	1,277	744
ספקים ונותני שירותים	5,525	3,834
מוסדות ורשויות ממשלתיות בגין ניכויים מעובדים	823	512
התחייבות למבוטחים בגין ליברות	47	16
אחרים	-	86
סך הכל זכאים ויתרות זכות	74,914	39,071

(*) סווג מחדש

באור 16: - התחייבויות בגין חכירה

שינויים בהתחייבויות הנובעים מפעילות מימון

	יתרה ליום 1 בינואר, 2020	תזרים מזומנים	שינויים אחרים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
התחייבות בגין חכירה	3,703	(670)	135	3,168

	יתרה ליום 1 בינואר, 2019	יישום לראשונה של IFRS16	הכרה בהתחייבויות בגין חכירה	תזרים מזומנים	שינויים אחרים	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
התחייבות בגין חכירה	-	557	3,268	(418)	296	3,703

באור 17: - <u>פרמיות שהורווחו</u>

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
	אלפי ש"ח		
סך הכל פרמיות בביטוח כללי	178,647	120,409	58,238
בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה	44,283	30,086	14,197
סה"כ פרמיות שהורווחו	134,364	90,323	44,041

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
	אלפי ש"ח		
סך הכל פרמיות בביטוח כללי	85,573	58,111	27,462
בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה	30,986	20,788	10,198
סה"כ פרמיות שהורווחו	54,587	37,323	17,264

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		
	ברוטו	ביטוח משנה	שייר
	אלפי ש"ח		
סך הכל פרמיות בביטוח כללי	14,124	9,796	4,328
בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה	10,939	7,564	3,375
סה"כ פרמיות שהורווחו	3,185	2,232	953

באור 18: - <u>רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון</u>

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
השקעות פיננסיות:			
נכסי חוב סחירים	110	-	-
מזומנים ושווי מזומנים	8	13	-
ריבית ממוסדות	90	-	-
סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון	208	13	-

באור 19: - הכנסות מעמלות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
עמלת ביטוח משנה	30,342	15,052	2,540
גידול בחלק מבטח משנה בהוצאות רכישה נדחות	(7,437)	(5,434)	(1,938)
סה"כ עמלת ביטוח משנה	22,905	9,618	602

באור 20: - תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בשייר

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי:			
ברוטו			
סך תשלומים בגין חוזי ביטוח	64,640	23,449	1,294
שינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח	54,199	25,356	3,409
סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח ברוטו	118,839	48,805	4,703
משנה			
סך תשלומים בגין חוזי ביטוח	44,767	16,221	570
שינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח	44,011	20,555	2,950
סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח	88,778	36,776	3,520
סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח בשייר	30,061	12,029	1,183

באור 21: - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
הוצאות שיווק	35,875	21,942	8,348
עמלות	1,124	1,276	780
שינוי בהוצאות רכישה נדחות	(8,988)	(6,626)	(2,306)
סה"כ	28,011	16,592	6,822

באור 22: - <u>הוצאות הנהלה וכלליות</u>

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
שכר עבודה ונלוות	20,408	8,917	6,719
שיווק ופרסום	14,643	12,466	4,666
ייעוץ משפטי ומקצועי	620	939	267
אחזקת משרדים ותקשורת	1,258	1,161	310
פחת והפחתות	2,090	1,027	554
אחזקת רכב	376	376	295
עמלות כרטיסי אשראי ובנקים	1,594	724	70
אחרות	591	833	706
סה"כ *)	41,580	26,443	13,587
בניכוי:			
סכומים שסווגו לשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	(2,096)	(1,023)	(399)
סכומים שסווגו לסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	(35,714)	(21,942)	(8,348)
הוצאות הנהלה וכלליות	3,770	3,478	4,840

*) הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך 3,539 , 2,713 ו- 864 אלפי ש"ח לתקופת הדוח ולשנים 2019 ו- 2018, בהתאמה.

באור 23: - <u>תשלום מבוסס מניות</u>

<u>הוצאה שהוכרה בספרים</u>

ההוצאה שהוכרה בדוחות הכספיים בעבור שירותים שהתקבלו מספק תמורת הנפקת מניות מוצגת בטבלה שלהלן ונרשמה כנגד סעיף פרמיה על מניות:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2020	2019
	אלפי ש"ח	
סך ההוצאה שהוכרה מעסקאות תשלום מבוסס מניות - פרסום	283	-

באור 24: - רווח (הפסד) למניה

רווח (הפסד) בסיסי למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה התבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור כמפורט להלן:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות (ללא ע.נ)	3,290	(2,243)	(11,290)
	מספר מניות באלפים		
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות			
יתרה ליום 1 בינואר	40,000	40,000	-
השפעת מניות שהונפקו במהלך השנה	2,169	-	33,565
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי ומדולל למניה	42,169	40,000	33,565

באור 25: - ניהול סיכונים

החברה קיבלה רישיון מבטח והחלה לפעול בתחום הביטוח הכללי מחודש מאי 2018. בפעילותה חשופה החברה לסיכונים הבאים:

- סיכוני שוק;
- סיכוני נזילות;
- סיכוני אשראי;
- סיכונים ביטוחיים;
- סיכונים תפעוליים;
- סיכוני מערכות מידע וסייבר;
- סיכוני רגולציה וציות;
- סיכוני מוניטין;

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול סיכונים

החברה מגבשת את מדיניות ניהול הסיכונים שמטרתה להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אליה חשופה החברה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ומגבלות סיכון שנקבעו מראש ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה ועל איתנותה הפיננסית. מנהל הסיכונים בחברה מיישם שיטות מקובלות לניהול סיכונים המתאימות לצרכיה העסקיים ובהתאמה גם לדרישות המפקח.
פעילות ניהול הסיכונים בחברה מתבססת על שלושה קווי הגנה:

- קו הגנה ראשון : היחידות העסקיות אשר אחראיות לזיהוי, הערכה, ניטור, הפחתה ודיווח על הסיכונים המובנים במוצרים, בפעילויות, בתהליכים ובמערכות הנתונות לאחריותם ולבקרתם. אחריות זו כוללת, בין השאר, הגדרת תהליכים, נהלים פנימיים וקבלת החלטות. הגורמים העסקיים נעזרים ביחידות תומכות, ביניהן אקטואריה, כספים, ייעוץ משפטי, ציות, יחידת הבקרה ומערכות מידע.

- קו הגנה שני : מחלקת ניהול סיכונים אחראית על גיבוש מסגרת העבודה לניהול הסיכונים בחברה, על פיתוח כלים ושיטות להערכת הסיכונים וכן להערכת הסיכון הכולל אליו החברה חשופה. מחלקת ניהול סיכונים, כמחלקה בלתי תלויה, עוסקת בגיבוש המלצות להנהלה

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול סיכונים (המשך)

ולדירקטוריון בדבר רמת הסיכון הכוללת, בניתוח ודיווח על רמת החשיפה לסיכונים, באישור מוצרים חדשים והתקשרויות עסקיות משמעותיות מהיבט הסיכון וביישום הוראות הממונה בדבר ניהול סיכונים. מחלקת ניהול סיכונים משתף פעולה עם מחלקות כדוגמת אקטואריה, מערכות מידע ומחלקה משפטית. ממונה הציות והאכיפה מהווה גם היא חלק מקו ההגנה השני.

קו הגנה שלישי: מושתת על הביקורת הפנימית, אשר מבצעת סקירה בלתי תלויה ותיקוף של הבקרות, התהליכים והמערכות בחברה וכן מבצעת מעקב אחר תיקון הליקויים שזוהו.

דירקטוריון החברה קובע ומפקח על יישומה של מסגרת עבודה מתאימה לטיפול בתחום ניהול הסיכונים, באמצעות אישור מסגרת למדיניות ניהול סיכונים הכוללת את תיאבון הסיכון וחשיפה לסיכונים השונים, דרכי המדידה שלהם, המגבלות לסיכונים השונים ודרכי הבקרה והדיווח על סיכונים אלו.
הדירקטוריון מקבל דיווחים תקופתיים על הסיכונים ודרכי ההתמודדות עימם ובוחן אותם באופן תקופתי בתחומים השונים. המידע כולל, בין היתר, את מצב החשיפות לסיכונים השונים מול מגבלות ושינויים מהותיים בפרופיל הסיכון של החברה. כמו כן, מקבל הדירקטוריון דיווח לגבי מדדים כמותיים של סיכונים והערכת השפעתם הפוטנציאלית של החשיפות לסיכונים המהותיים על המצב הכספי העתידי בחברה וההון העצמי הנדרש כנגד סיכונים אלו.

סיכוני שוק

החברה מנהלת את השקעותיה בהתאם להוראות הדין, ופועלת בהתאם לאישור הדירקטוריון. ניהול ההשקעות בחברה מתבצע על ידי מחלקת השקעות, כשאחריות ניהול הסיכון חלה על הגורמים השונים בארגון כדוגמת דירקטוריון החברה, מחלקת כספים וניהול סיכונים ומתבצע באמצעות שמירה על פיזור באפיקי ההשקעה השונים, ניהול נכסים מול התחייבויות (ALM) ועמידה במגבלות החשיפה לסיכוני אשראי וסיכוני שוק כפי שקבע דירקטוריון החברה והרגולציה.
למידע בדבר החשיפה לסיכוני שוק ראה סעיף ג' להלן.

סיכוני נזילות

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש לשלם התחייבויות פיננסיות, תביעות והטבות אחרות למבוטחים ולזכאים אחרים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי בתנאי לחץ ומכירתם במחירים הנמוכים ממחירי השוק. בפעילות הביטוחית של החברה, סיכון הנזילות מוערך כסיכון נמוך בשל ההסתברות הנמוכה שהחברה תידרש לשלם סכומים מהותיים בתוך פרק זמן קצר, ובהתחשב ההיקף הגבוה של נכסים נזילים בתיק הנוסטרו של החברה. עם זאת, סיכון הנזילות עשוי להתעצם בעת התממשות אירוע קטסטרופה משמעותי. בהתאם לכך, החברה נוקטת מדיניות של הגבלת החשיפה לקטסטרופות על ידי קביעת סכומי כיסוי מרביים בחוזים מסוימים וכן על ידי רכישת כיסויי ביטוח משנה מתאימים.
למידע בדבר החשיפה לסיכוני נזילות ראה סעיף ד' להלן.

סיכוני אשראי מפעילות השקעה

סיכון להפסד כתוצאה מחדלות פירעון של הלווה וסיכון ירידה באיכות האשראי שלו.
סיכוני אשראי הנובעים מפעילות השקעה מנוהלים על ידי מנהל ההשקעות בהתאם להוראות הדין ולמדיניות הדירקטוריון ומבוקרים על ידי מחלקת ניהול הסיכונים.
למידע בדבר החשיפה לסיכוני אשראי מפעילות השקעה ראה באור ו' להלן.

סיכוני אשראי של מבטח משנה

סיכון להפסד כתוצאה מאי עמידה של מבטח משנה בהתחייבויותיו, או כתוצאה משינויים ברמת הדרוג שלו. סיכוני מבטח משנה מנוהלים על ידי מחלקת ביטוח משנה וניהול הסיכונים. הדירקטוריון קובע את מגבלות החשיפה לדירוגי סיכון אשראי של מבטחי המשנה .
למידע בדבר דירוג יתרות מבטחי משנה, ראה סעיף ז' להלן .

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול סיכונים (המשך)

סיכונים ביטוחיים

סיכוני הביטוח המרכזיים נובעים בעיקר מתמחור, חיתום, הערכת רזרבות ביטוחיות וקטסטרופות.
סיכוני הביטוח מנוהלים על ידי מחלקת אקטואריה, ביטוח כללי, ביטוח משנה ומנהל הסיכונים.
בהתייחס להערכת חשיפות החברה לסיכונים הביטוחיים וכן לסיכון האקטוארי, קובע הדירקטוריון את תאבון הסיכון ומגבלות החשיפה של החברה לסיכונים אלו .
כמו כן, בכדי להקטין את החשיפה לסיכונים, החברה מיישמת מדיניות בדיקת תביעות קפדנית שוטפת על מנת להקטין את החשיפה להתפתחויות בלתי צפויות העשויות להשפיע על תוצאות החברה לרעה.
החברה נוקטת במדיניות של הגבלת החשיפה לקטסטרופות על ידי קביעת סכומי כיסוי מרביים בחוזים מסוימים וכן על ידי רכישת כיסוי ביטוח משנה מתאים.
ככל והחברה משיקה מוצרים חדשים, תהליך השקתם כולל זיהוי ובחינה מקיפה של הסיכונים הכרוכים במוצר, לרבות השלכה על דרישות ההון וקביעת הדרכים לניהולם ולבקרה עליהם.
למידע בדבר דירוג סיכונים ביטוחיים, ראה סעיף ה' להלן .

סיכונים תפעוליים

סיכון להפסד כתוצאה מכשל או העדר בקרה אפקטיבית שמקורו בתהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או מאירועים חיצוניים לחברה. הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות, בליווי של מחלקת ניהול סיכונים .
חלק עיקרי מפעילות החברה נשען על מערכות מידע שונות. היעדר תשתיות מספקות ו/או ליקויים או כשלים במערכות המידע עלול לחשוף את החברה לאי עמידה בדרישות רגולטוריות וכן לכשלים בתפעול התהליכים השונים.
החברה ערכה בתקופת הדוח תרגיל תכנית התאוששות מאסון לצורך הקמה מחדש של המערכות המיכוניות במקרה של אירוע חיצוני קטסטרופלי שיפגע במשרדיה.
מחלקת ניהול סיכונים מבצע הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים, תוך שימת דגש על סיכוני מעילות והונאות וסיכוני סייבר. בנושא ניהול סיכוני מעילות והונאות פועלת החברה בהתאם להוראות חוזר המפקח בעניין ובהתאם למדיניות למניעת מעילות והונאות, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון של החברה.
בחברה בוצע לראשונה ב- 2019 סקר סיכונים כולל עליו מתבססת תכנית ביקורת רב שנתית מתוך הכרה כי קיומם והאפקטיביות של תהליכי ביקורת ובקרה פנימית עשויים להפחית את הסיכונים התפעוליים.
מחלקת ניהול הסיכונים אמונה על תוכנית הפחתת הסיכונים שזוהו בסקר.
במסגרת יישום סעיף 404 לחוק לגופים מוסדיים ובהתאם להנחיות המפקח, בוצע תהליך של הערכת הסיכונים הקשורים לדיווח הכספי ולגילוי נאות, נקבעו בקרות שמטרתן למנוע ולצמצם את הסיכונים.
במסגרת זו אימצה החברה את מודל הבקרה הפנימית של ה- COSO המהווה מסגרת מוגדרת ומבוקרת להערכת הבקרה הפנימית.

סיכוני אבטחת מידע

פעילות החברה נשענת על מערכות מידע שונות. זמינות המידע, מהימנות הנתונים והשמירה על סודיות חיוניים לפעילות עסקית תקינה. עם התקדמות הטכנולוגיה,
והעלייה בהיקף איומי והתקפות הסייבר בארץ ובעולם, עולה רמת הסיכון הן לחברה והן ללקוחותיה.
לפיכך החברה פועלת ביתר שאת להקטנת סיכונים אלו.
החברה נערכת להתמודדות עם איומי הסייבר ומשקיעה משאבים רבים על מנת להגן על שרידות מערכות המידע וכן על נתוני הלקוחות שלה.
במסגרת היערכות זו, בוצע סקר להערכת ההשפעה הפוטנציאלית של סיכוני IT וסיכוני סייבר על תהליכי הליבה בחברה, לרבות התייחסות לאירועים בעלי פוטנציאל לגרימת נזק.
דירקטוריון החברה אימץ ואישר מדיניות מערכות מידע, מדיניות בנושא אבטחת מידע וסייבר.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ב. דרישות חוקיות

החוזר המאוחד פרק 10 חלק 1 שער 5 - "הוראות לעניין ניהול סיכונים בגוף מוסדי" מאגד החל מאפריל 2013 את הדרישות החוקיות ממערך ניהול הסיכונים בחברת ביטוח.

על גוף מוסדי מוטלת חובה חוקית למנות מנהל סיכונים שתפקידיו העיקריים הינם:

1. לוודא קיומם של תהליכים איכותיים לזיהוי סיכונים ביטוחיים ופיננסיים מהותיים הגלומים בנכסי חברת הביטוח והגלומים בהתחייבויות חברת הביטוח, אשר עשויים להשפיע באופן מהותי על המבוטחים ועל חוסנו הפיננסי של הגוף המוסדי.
2. כימות החשיפה והערכת ההשפעה הפוטנציאלית של הסיכונים המהותיים שזוהו לפי כלים ואמות מידה שיוגדרו על ידי המבטח, והערכת אופן ניהולם של הסיכונים שזוהו.
3. דיווח תקופתי למנהל הכללי, לדירקטוריון, לוועדות ההשקעה והאשראי בדבר הסיכונים.
4. מתן התייחסות לסיכונים הגלומים במוצרים חדשים, כניסה לתחום השקעות חדש ובעת התקשרות בעסקה שעל פי קביעת הדירקטוריון יש לה פוטנציאל להשפעה משמעותית על התוצאות העסקיות של הגוף המוסדי.

ניהול הסיכונים בחברה מבוצע על ידי מנהל הסיכונים, המשמש גם כמנהל כספים בהתאם להקלות שהתקבלו מרשות שוק ההון ביטוח וחיסכון. מנהל הסיכונים פועל בשיתוף עם הגורמים העוסקים בפעילויות השונות בחברה בין היתר אקטואר החברה, ממונה ציות ואכיפה ומנהל מערכות מידע על מנת לייצר כלים לזיהוי הערכת וניהול הסיכונים הקיימים בחברה ולמבוטחיה. דירקטוריון החברה מאשר את הכלים ואמות המידה להערכה וכימות הסיכונים המהותיים. מנהל הסיכונים ידווח לדירקטוריון דיווחים תקופתיים ומיידיים כנדרש בחוזר.

בנוסף להוראות החוזר המאוחד, להלן עיקרי הדרישות הרגולטוריות לעניין ניהול סיכונים החלות על גופים מוסדיים:

1. דרישה לקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידה ולבקרת הסיכונים.
2. הוראות לעניין ניהול החשיפה למבטחי משנה.
3. הוראות לעניין הטיפול בסיכונים תפעוליים כדוגמת: סיכוני סייבר, מיקור חוץ, ציות, מעילות והונאות, ובקרה פנימית על דיווח כספי (SOX).

ג. סיכוני שוק

1. סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין.
בכדי להימנע מתנודתיות בתיק ההשקעות שלה בתקופת ההקמה, החליטה החברה לנקוט במדיניות השקעה שמרנית וסולידית ולהשקיע את כספיה באפיקים סולידיים בעלי נזילות מקסימלית.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון). ניתוח הרגישות הינו ביחס לערך בספרים של הנכסים הפיננסיים, ההתחייבויות הפיננסיות וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בגין משתנה הסיכון הרלבנטי, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו.

מבחני הרגישות, מביאים לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות. יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמננטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת ולפיכך, במבחני הרגישות, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך.

ליום 31 בדצמבר 2020

	שיעור הריבית (א)(ב)		שיעור השינוי במדד	
	+1%	-1%	+1%	-1%
	אלפי ש"ח			
רווח (הפסד)	270	(288)	(43)	43
רווח (הפסד) כולל	270	(288)	(43)	43

ליום 31 בדצמבר 2019

	שיעור הריבית (א)(ב)		שיעור השינוי במדד	
	+1%	-1%	+1%	-1%
	אלפי ש"ח			
רווח (הפסד)	25	(31)	(25)	25
רווח (הפסד) כולל	25	(31)	(25)	25

א. במבחני הרגישות לא נלקחו בחשבון נכסי החוב של החברה מאחר והינם מוצגים בעלות מופחתת. כמו כן, לא נלקחו מזומנים ושווי מזומנים ונכסי ביטוח משנה.

ב. ניתוח הרגישות כולל השפעה על ההתחייבויות הביטוחיות. הנתונים לעיל לא כוללים את ההשפעה האפשרית של ירידת ריבית על העתודה המיוחדת בגין היוון קצבאות בענפי רכב חובה כמתואר בסעיף ה4(ג) להלן.

ג. ניתוחי הרגישות ביחס לרווח (הפסד) הכולל מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה. במסגרת החישוב נלקח שיעור המס הרלוונטי לכל תקופה.

ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. סיכון ריבית ישיר

סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההוגן של הנכס או ההתחייבות הפיננסית או בתזרים המזומנים הנובע מהם. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר.

להלן יוצג פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית:

	31 בדצמבר	
	2020	2019
	אלפי ש"ח	
נכסים עם סיכון ריבית ישיר:		
נכסי ביטוח משנה	125,953	51,857
מזומנים ושווי מזומנים (פקדון יומי)	10,018	10,010
נכסים ללא סיכון ריבית ישיר *)	147,635	73,516
סך כל הנכסים	283,606	135,383
התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר:		
התחייבות בגין חוזי ביטוח	169,173	70,692
התחייבות בשל הטבות לעובדים	84	50
התחייבות בגין חכירה	3,168	3,703
סך כל ההתחייבויות עם סיכון ריבית ישיר	172,425	74,445
התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר **)	75,593	39,071
הון	35,588	21,867
סך כל ההון וההתחייבויות	283,606	135,383

*) נכסים שאין להם סיכון ריבית ישיר כוללים: נכסים בלתי מוחשיים, מסים נדחים, הוצאות רכישה נדחות, רכוש קבוע וכן קבוצות מאזניות של נכסים פיננסיים (פרמיות לגבייה וחייבים ויתרות חובה) שמשך החיים הממוצע (מח"מ) שלהם עד חצי שנה ולפיכך סיכון הריבית בגינם נמוך יחסית.

**) התחייבויות שאין להן סיכון ריבית ישיר כוללות: זכאים ויתרות זכות.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פרוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

	31 בדצמבר 2020			
	בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	פריטים לא פיננסיים	סה"כ
	אלפי ש"ח			
נכסים בלתי מוחשיים	-	-	7,002	7,002
נכסי מסים נדחים	-	-	1,866	1,866
הוצאות רכישה נדחות	-	-	17,920	17,920
רכוש קבוע	-	3,076	1,200	4,276
נכסי ביטוח משנה	67,694	58,259	-	125,953
חייבים ויתרות חובה	391	1,877	5,840	8,108
פרמיות לגביה	61,599	-	-	61,599
השקעות פיננסיות אחרות:				
נכסי חוב סחירים	4,822	5,182	-	10,004
נכסי חוב בלתי סחירים	21,033	-	-	21,033
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	25,845	-	-	25,845
סך כל הנכסים	181,384	68,394	33,828	283,606
סך הכל הון	-	-	35,588	35,588
התחייבויות:				
בגין חוזי ביטוח	95,464	73,709	-	169,173
בגין הטבות לעובדים	84	-	-	84
התחייבות בגין מסים שוטפים	679	-	-	679
זכאים ויתרות זכות	29,234	823	44,857	74,914
התחייבות בגין חכירה	-	3,168	0	3,168
סך הכל התחייבויות	125,461	77,700	44,857	248,018
סך הכל הון והתחייבויות	125,461	77,700	80,445	283,606
סך הכל חשיפה	55,923	(9,306)	(46,617)	-

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פרוט הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

	31 בדצמבר 2019			
	בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	פריטים לא פיננסיים	סה"כ
	אלפי ש"ח			
נכסים בלתי מוחשיים	-	-	5,902	5,902
נכסי מסים נדחים	-	-	3,033	3,033
הוצאות רכישה נדחות	-	-	8,932	8,932
רכוש קבוע	-	3,676	1,438	5,114
נכסי ביטוח משנה	16,080	35,777	-	51,857
חייבים ויתרות חובה	1,207	1,786	2,386	5,379
פרמיות לגביה	33,323	-	-	33,323
השקעות פיננסיות אחרות:				
נכסי חוב בלתי סחירים	10,499	-	-	10,499
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	11,344	-	-	11,344
סך כל הנכסים	72,453	41,239	21,691	135,383
סך הכל הון	-	-	21,867	21,867
התחייבויות:				
בגין חוזי ביטוח	26,585	44,107	-	70,692
בגין הטבות לעובדים	50	-	-	50
זכאים ויתרות זכות	13,755	512	24,804	39,071
התחייבות בגין חכירה	-	3,703	-	3,703
סך הכל התחייבויות	40,390	48,322	24,804	113,516
סך הכל הון והתחייבויות	40,390	48,322	46,671	135,383
סך הכל חשיפה	32,063	(7,083)	(24,980)	-

ד. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה.

1. החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש החברה לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד.

יצוין, כי צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני נזילות (המשך)

2. על פי תקנות כללי ההשקעה, על החברה להחזיק בנכסים נזילים, כהגדרתם בכללי ההשקעה, כנגד ההון העצמי וכנגד התחייבות אחרות, בסכום שלא יפחת מ-30 אחוזים מסכום ההון העצמי המינימלי הנדרש ממנה. לעניין זה, נכסים נזילים, כהגדרתם בתקנות כללי השקעה, כוללים, בין היתר, אג"ח ממשלתיות, מזומנים ושווי מזומנים, אג"ח קונצרניות ופיקדונות בדירוג גבוה ולטווח קצר ומניות הכלולות במדדים מרכזיים. נכון לתאריך הדוחות הכספיים, החברה עומדת בדרישת הנזילות.

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו.
הטבלה להלן מרכזת את מועדי הפרעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות הבלתי מהוונות של החברה. היות שמדובר בסכומים בלתי מהוונים הרי שאין התאמה בינם לבין יתרות ההתחייבויות הביטוחיות במאזן. מועדי הפרעון המשוערים של ההתחייבויות בביטוח כללי ברוטו מחושבים על בסיס אומדן אקטוארי. מועדי הפירעון המשוערים של ההתחייבויות בביטוח כללי ברוטו מחושבים על בסיס אומדן אקטוארי המקצה לסך ההתחייבויות הבלתי מהוונות מועד משוער על פי ניסיון תשלומי התביעות בעבר.
סך ההתחייבויות כוללות גם הפרשה לסטיות בלתי צפויות ועתודה לפרמיה שלא הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ופרמיה בחסר.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי

	עד שנה	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	ללא מועד פרעון מוגדר	סה"כ
	אלפי ש"ח					
ליום 31 בדצמבר 2020	89,897	28,366	14,630	16,798	-	149,691
ליום 31 בדצמבר 2019	43,681	8,031	4,454	5,114	-	61,280

ה. סיכונים ביטוחיים

סיכונים ביטוחיים כוללים, בין היתר:

- סיכוני חיתום: הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ואו בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים.

- סיכוני רזרבה: הסיכון להערכה לא נכונה של התחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות האקטואריות אינן מספקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות. המודלים האקטואריים על פיהם בן היתר מעריכה החברה את התחייבויותיה הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת החברה מורכבת מהסיכונים הבאים:

1) סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות;

2) סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

- סיכון קטסטרופה: חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה) כגון אסון טבע, מלחמה, טרור, נזקי טבע או רעידת אדמה, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה בארץ הינו רעידת אדמה.
גודל ההפסד המרבי הצפוי בעסקי ביטוח כללי ליום 31 בדצמבר 2020, כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד בהסתברות נזק מירבי (MPL) של כ- 1.8% הינו נמוך וזאת בהתאמה להיקף הפעילות של החברה בענפי הרכוש.
החברה מנהלת סיכון זה באמצעות העברתו למבטחי משנה בחו"ל במסגרת חוזה לא יחסי מסוג Excess of Loss וחוזה יחסי מסוג Quota Share .

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי

(1) תיאור תמציתי של ענפי הביטוח העיקריים בהם היא פועלת

החברה כותבת חוזי ביטוח בתחומי הביטוח הכללי בעיקר בענפי רכב חובה ורכב רכוש.

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים תשל"ה 1975- בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות בביטוח רכב חובה מתאפיינות ב"זנב ארוך" (LONG TAIL) דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

התעריף לביטוח רכב חובה מחייב אישור של הממונה על הביטוח ומפורסם באתר האינטרנט של הממונה. התעריף הינו דיפרנציאלי, מבוסס על פרמטרים המומלצים על ידי הממונה.

פוליסות לביטוח מקיף ולביטוח צד ג' בענף רכב רכוש מעניקות למבוטח כיסוי לנזקים לרכוש. הכיסוי בגין נזקי המבוטח בדרך כלל מוגבל לשווי הרכב הניזוק, והכיסוי בגין צד שלישי מוגבל בנוסף לסכום המצוין בפוליסה. הפוליסה בכללותה חייבת אישור על ידי הממונה. התעריף גם הוא מחייב אישור. התעריף הינו תעריף אקטוארי, בחלקו דיפרנציאלי, דהיינו מותאם לסיכון ולא אחיד לכלל המבוטחים. התעריף האמור מבוסס על מספר פרמטרים, בחלקם קשורים לרכב המבוטח בפוליסה (כגון סוג הרכב, שנת ייצור, וכיו"ב) ובחלקם קשורים למאפייני המבוטח והנוהג ברכב (גיל הנהג, ניסיון תביעות וכו'). תהליך החיתום משולב באופן ממוכן בתהליך ההפקה של הפוליסות, מתבצע בחלקו באמצעות התעריף עצמו ובחלקו באמצעות מערכת נהלים, נועד לבדוק את ניסיון התביעות של המבוטח וכולל בין היתר הצגת אישור העדר תביעות ממבטח קודם במשך שלוש שנים אחרונות והצגת אישור מיגון עדכני.

במרבית המקרים, הפוליסות בביטוחי רכב רכוש מונפקות לפרק זמן של שנה. כמו כן, במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

ביטוחי רכוש מיועדים להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזק פיזי לרכושו.
הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות רכוש הינם סיכוני אש, התפוצצות, פריצה, נזקי מים, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי רכוש מהווים נדבך חשוב בביטוחי דירות. במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

(2) עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי

כללי

א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
- הפרשה לפרמיה בחסר
- תביעות תלויות
- ובניכוי - הוצאות רכישה נדחות.

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והוצאות הרכישה הנדחות מחושבים בדרך שאינה תלויה בהנחות כלשהן ולכן אינן חשופות לסיכון הרזרבה. לעניין האופן בו מחושבות הפרשות אלה ראה באור מדיניות חשבונאית.

ב) בהתאם להוראות הממונה התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות באופן עקבי לשנה הקודמת. בחירת השיטה האקטוארית המתאימה לכל ענף ביטוח ולכל שנת אירוע/חיתום, נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה לענף ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. ההערכות מתבססות בעיקרן על ניסיון העבר של התפתחות תשלומי התביעות ו/או התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות. ההערכות כוללות הנחות בדבר עלות התביעה הממוצעת, עלויות הטיפול בתביעות, שכיחות התביעות וכד'. הנחות נוספות יכולות להתייחס לשינויים בשערי הריבית, שערי חליפין ובעיתוי ביצוע התשלומים. תשלומי התביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות, בניכוי שיבובים והשתתפויות עצמיות.

ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ו/או בהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה. כאשר המידע הקיים בניסיון התביעות בפועל אינו מספק, משתמש האקטואר לעיתים, בחישוב המשקלל בין אומדן ידוע (בחברה ו/או בענף) כגון LR לבין התפתחות התביעות בפועל. משקל גדול יותר ניתן להערכה המבוססת על ניסיון ככל שהזמן עובר ומצטבר מידע נוסף על התביעות.

ד) כן נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת באשר למידה שמגמות העבר לא ימשכו בעתיד. לדוגמה: עקב אירוע חד פעמי, שינויים פנימיים, כגון שינוי בתמהיל התיק, במדיניות החיתום ונוהלי הטיפול בתביעות וכן בגין השפעת גורמים חיצוניים כגון פסיקה משפטית, חקיקה וכו'. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטואר מעדכן את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין.

ה) בתביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי, העתודה נקבעת (בברוטו ובשייר) על סמך חוות דעת מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים.

ו) חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי /בלתי יחסי), ניסיון התביעות בפועל והפרמיה שהועברה למבטחי משנה.

ז) הערכת התביעות התלויות עבור חלק החברה בפול התבססה על חישוב שבוצע על ידי אקטואר הפול.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)
סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

(3) פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים

החברה פועלת בענפים רכב רכוש ורכב חובה ומבטחת במסגרת זו רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון. החברה החלה את פעילותה במהלך שנת 2018. ברכב חובה ובמקיף דירות, טרם הצטברו היקף נתוני תביעות גולמיים מספקים מבחינה סטטיסטית ולכן השימוש במודלים אקטואריים מקובלים ויישומם מוגבל ביותר. כמו כן, בענף רכב רכוש, עדיין קיימת מגבלה בהיקף נתוני התביעות דבר המקשה על העמידה. ההערכות בוצעו על בסיס המידע והנתונים הקיימים, נתוני השוק וניסיון מומחי החברה.

א) ענף רכב רכוש

ההתחייבויות מחושבות על בסיס ניתוח נתוני התביעות (משולמות, ידועות ומספר התביעות) לפי סוג נזק תוך שקלול התפתחות התביעות והפעלת שיקול דעת. כמו כן, נעשה שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות לצורכי ההערכה. הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת ביטוח המשנה בנפרד. כמו כן, בגין יישום הנוהג המיטבי (ראה ג' להלן) נוסף מרווח סיכון וכן הופעל מקדם היוון שנבנה לפי תחזית תזרימית צפויה של תשלומים עתידיים לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת 50% מפרמיית אי נזילות.

ב) ענף רכב חובה

בענף רכב חובה היקף נתוני התביעות איננו מספק לצורך שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות. ההתחייבויות מחושבות על בסיס פרמיית סיכון שנגזרה מפרסומים שנעשו על ידי ממפעיל המאגר – "רון בינה אקטוארית", בשקלול תמהיל התיק של החברה, התאמות נוספות והפעלת שיקול דעת. בנוסף חושבה הפרשה נפרדת לתביעות גדולות על בסיס נתוני השוק מתוך המאגר. כמו כן, בגין יישום הנוהג המיטבי (ראה ג' להלן) נוסף מרווח סיכון וכן הופעל מקדם היוון שנבנה לפי תחזית תזרימית צפויה של תשלומים עתידיים לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת 80% מפרמיית אי נזילות. חלק החברה בתביעות התלויות של "הפול", לרבות הפרשה להוצאות עקיפות בסילוק תביעות, נלקח בהתאם לדוח שהתקבל מ"הפול". הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת ביטוח משנה בנפרד.

ג) יישום הנוהג המיטבי בביטוח כללי

החברה מעריכה את ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי שנכללו בעמדת הממונה מחודש ינואר 2015.
בהתאם לעקרונות אלו:

1) עתודה שחושבה על ידי אקטואר, תחשב כ"עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" אם קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות.
במסגרת זו יש להתייחס לסיכון הרנדומלי ולסיכון הסיסטמי.

2) שיעור היוון תזרים המזומנים –ריבית ההיוון המתאימה לבחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי תבוסס על עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

3) קיבוץ - לצורך חישוב מרווחים בגין חוסר הוודאות בענפים סטטיסטיים (כהגדרתם בחוזר), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק).

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

4. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

א) נעשה היוון לתביעות תלויות בענפי רכב רכוש ומקיף דירות לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת מחצית מפרמיית אי נזילות כאשר ברכב חובה נעשה ההיוון לפי עקום ריבית ריאלית חסרת סיכון ובתוספת 80% מפרמיית אי נזילות. שיעור ההיוון יכול להשתנות כתוצאה משינויים בשיעור הריבית חסרת הסיכון. השפעת ההיוון על השינוי בהתחייבות הביטוחית בשנת 2020 איננה מהותית בענף רכב רכוש ואילו בענף רכב חובה הרזרבה המהוונת גדלה בכ-2%. יצויין כי השפעת השינוי בעקום הריבית במהלך שנת 2020 איננה מהותית.
יצויין כי, ביום 7 ביוני, 2020, פרסם הממונה תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - פרמיית אי נזילות (להלן - "התיקון"). ככלל, הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות קובעות, כי ניתן להוסיף לריבית חסרת סיכון, המשמשת בחישוב בדיקת נאותות העתודה, פרמיית אי נזילות בשיעורים שונים. את פרמיית אי הנזילות ניתן להוסיף הן לעניין הנחת תשואה והן לעניין הנחת ריבית היוון, לפי העניין. התיקון עדכן את שיעור פרמיית אי הנזילות, עבור פוליסות ביטוחי רכב חובה והעמידו על 80% במקום 50% שהיה עד כה. התיקון נכנס לתוקף החל מיום 30 ביוני 2020 (להלן "תאריך היישום לראשונה") ויישומו לראשונה בוצע בדרך של שינוי אומדן חשבונאי בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 8. עדכון שיעור פרמית אי נזילות, כאמור לעיל, הקטין את ההתחייבות בענף רכב חובה בתאריך היישום לראשונה בסכומים לא מהותיים.

ב) נכללה תוספת בגין מרווח לסיכון בבסיס העתודה בענפי רכב רכוש, מקיף דירות ורכב חובה.

ג) ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי

ביום 1 באוקטובר 2017 נכנס לתוקף תיקון לתקנות הביטוח הלאומי אשר הפחית את שיעור ריבית ההיוון הקבועה בתקנות ל- 2% משיעור של 3% שהיה מקובל עד אז. התיקון כלל מנגנון לקביעת שיעור רהיבית ועדכונו מדי ארבע שנים בהסתמך על תשואות ממוצעות של איגרות חוב ממשלתיות.
עד למועד התיקון, ובהתאם לפסקי דין של בית המשפט העליון שקבעו ששיעור ריבית ההיוון בעת חישוב ניכוי קצבאות הביטוח הלאומי מהפיצוי שנפסק לניזוק יהיה 3%, היוונו בתי המשפט גם את סכום הפיצויים שנפסקו בגין תביעות עיתיות שסולקו בסכום חד פעמי, באותו השיעור, וכך הושווה שיעור ריבית ההיוון בנזיקין, לשיעור ריבית ההיוון לפי תקנות הביטוח הלאומי.
בעקבות וועדת וינוגרד והתיקון האמור, הגדילה החברה את ההפרשות בענף רכב חובה החל משנת 2018. בשנת 2018 הוגדלה ההפרשה בסך של כ- 432 אלפי ש"ח לפני מס בברוטו ובסך של כ- 86 אלפי ש"ח לפני מס בשייר.
בחודש אוגוסט 2019 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין, בנושא ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, בו נקבע כי שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף כאמור, ימשיך לעמוד על 3% תוך אימוץ מנגנון העדכון עליו המליצה וועדה בין משרדית לבחינת הנושא (להלן – "הוועדה"), וזאת עד להסדרת הנושא בחקיקה.
במסגרת פסק הדין הסכימו המבטחים כי שיעור ההיוון לצורך חישוב סכום ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי ("המל"ל") מאת המבוטחים יעמוד אף הוא על 3% וזאת בתקופת הביניים, עד לתיקון התקנות. לעומת זאת, שיעור ההיוון לצורך תשלום תביעות שיבוב למל"ל, על ידי המבטחים, יעמוד על השיעורים שנקבעו בתקנות.
בהתאם לכך ביצעה החברה, בשנת 2019, אומדן של השפעת פסק הדין האמור והקטינה את ההפרשות בענף רכב חובה בסך של כ- 1.0 מיליון ש"ח לפני מס בברוטו ובסך של כ- 0.2 מיליון ש"ח לפני מס בשייר.

בחודש ספטמבר 2020 קבע בית המשפט העליון, כי כוחה של ההוראה, לפיה שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף בנזיקין ימשיך לעמוד על 3% (אלא אם יוכח צורך בשינויו בהתאם למנגנון שהוצע על ידי ועדת קמיניץ), יפה גם לתביעות שיבוב של

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

4. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

המל"ל. בהתאם לכך, שחררה החברה הפרשה בסך 1.3 מיליוני ש"ח בברוטו וכ- 0.2 מיליוני ש"ח בשייר בגין תביעות מל"ל.
ככל שתעודכן ריבית ההיוון ייתכן עדכון של ההפרשה.

5. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות

א) ההערכה האקטוארית כפופה לאי וודאות משמעותית. האומדנים האקטואריים לחיזוי התביעות התלויות, מתייחסים לתוחלת התביעות. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת. בנוסף לכך, האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. במידה ויחול שינוי באופן סילוק התביעות או לחילופין בהיקף התביעות המדווחות, עלול להיווצר פער בין ההערכה האקטוארית לבין התוצאה בפועל. גם שינוי בגובה התשואה, עלול לגרום לפערים בין ההערכות לתוצאה בפועל.

ב) היות ומדובר בחברה צעירה טרם הצטברו היקף נתוני תביעות גולמיים מספקים מבחינה סטטיסטית ולכן השימוש במודלים אקטואריים מקובלים ויישומם מוגבל ביותר. יתכן כי עם צבירת ידע וניסיון נוספים, התפתחות התביעות בעתיד תהיה שונה משמעותית מכפי שהוערך מה שיביא לפער משמעותי אל מול הערכות החברה. כמו כן, צבירת ידע וניסיון נוספים יביאו לעדכון האומדנים מחד ולצמצום אי הוודאות לעתיד מאידך.

ג) יצוין שסיכונים אלו נלקחו בחשבון תחת דרישות עמדת הממונה באומדנים לסיכונים הסיסטמטיים.

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כתוצאה מחדלות פירעון של הלווה וסיכון ירידה באיכות האשראי שלו. החברה גובה את פרמיות הביטוח בכרטיסי אשראי בעסקאות תשלומים ומשכך קיימת לה יתרות לקבל מחברות האשראי.

פירוט נכסים בחלוקה לדרוגים

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

	31 בדצמבר 2020		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
בארץ	10,004	21,033	31,037

	31 בדצמבר 2019		
	סחירים	שאינם סחירים	סה"כ
	אלפי ש"ח		
בארץ	-	10,499	10,499

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

א.1 נכסי חוב

	דירוג מקומי				
	31 בדצמבר 2020				
	AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	לא מדורג	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסי חוב סחירים בארץ					
אגרות חוב קונצרניות	10,004	-	-	-	10,004
סה"כ נכסי חוב סחירים בארץ	10,004	-	-	-	10,004
נכסי חוב שאינם סחירים בארץ					
פיננסיים	21,033	-	-	-	21,033
סה"כ נכסי חוב שאינם סחירים בארץ	21,033	-	-	-	21,033
סה"כ נכסי חוב בארץ	31,037	-	-	-	31,037

	דירוג מקומי				
	31 בדצמבר 2019				
	AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	לא מדורג	סה"כ
	אלפי ש"ח				
נכסי חוב בארץ					
פקדונות מוסדות פיננסיים	10,499	-	-	-	10,499

באור 25:- ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

א.2. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

מידע נוסף

	דירוג מקומי *)				
	31 בדצמבר 2020				
	AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	לא מדורג	סה"כ
	אלפי ש"ח				
חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה	-	-	-	8,108	8,108
מזומנים ושווי מזומנים	25,845	-	-	-	25,845

	דירוג מקומי *)				
	31 בדצמבר 2019				
	AA ומעלה	BBB עד A	נמוך מ-BBB	לא מדורג	סה"כ
	אלפי ש"ח				
חייבים ויתרות חובה, למעט יתרות מבטחי משנה	-	-	-	5,379	5,379
מזומנים ושווי מזומנים	11,344	-	-	-	11,344

*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

3. מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי

1. לעניין יתרות פרמיה לגבייה בסך 61,599 אלפי ש"ח ראה באור 8 לעיל.
2. לעניין יתרות מבטחי משנה ראה סעיף ז' להלן.

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים

	31 בדצמבר 2020	
	סיכון אשראי מאזני	
ענף משק	אלפי ש"ח	% מסה"כ
פיננסים	26,576	85.6
אנרגיה	4,461	14.4

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים (המשך)

	31 בדצמבר 2019	
	סיכון אשראי מאזני	
	אלפי ש"ח	% מסה"כ
ענף משק		
פיננסים	10,499	100

ז. ביטוח משנה

א) במהלך הרבעון השני של שנת 2018 התקשרה החברה בהסכמי ביטוח משנה לתקופה של שלוש שנים, עם מבטח משנה בחו"ל בדירוג AA-, במסגרתם רכשה ביטוחי משנה בענפי הביטוח בהם החברה פועלת. במסגרת ההסכמים נרכשו ביטוחי משנה מסוג יחסי, הסכם שאינו יחסי בענף רכב חובה והסכם קטסטרופה.

ב) ביטוח המשנה אינו משחרר את החברה ממחויבותה כלפי מבוטחיה על-פי פוליסות הביטוח.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטח המשנה לשלם את חלקו בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה) ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. חשיפה זו מנוהלת על ידי מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי וכן אחר קיום התחייבויותיו הכספיות.

החברה חשופה לריכוז סיכון אשראי למבטח משנה בודד, עקב מבנה שוק ביטוח המשנה והכמות המוגבלת של מבטחי משנה בעלי דירוג מספק.

בהתאם להנחיית הממונה קובע דירקטוריון החברה, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה, עימם התקשרה ו/או תתקשר החברה, המבוססות, בין היתר, על דירוגם הבינלאומי.

באור 25: - ניהול סיכונים (המשך)

ז. ביטוח משנה (המשך)

ג) מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה

ליום 31 בדצמבר 2020:

קבוצת דירוג	סך פרמיות למבטחי משנה	יתרות זכות נטו	פרמיה שטרם הורווחה בביטוחי רכוש וחובה	תביעות תלויות*)		סכום כתבי אשראי שנתקבלו ממבטח משנה **)	סה"כ חשיפה
				ביטוח רכוש	ביטוח חובה		
AA- ומעלה Reinsurance Swis	120,409	(17,467)	58,437	23,347	44,169	(38,502)	69,984

ליום 31 בדצמבר 2019:

קבוצת דירוג	סך פרמיות למבטחי משנה	יתרות זכות נטו	פרמיה שטרם הורווחה בביטוחי רכוש וחובה	תביעות תלויות*)		סכום כתבי אשראי שנתקבלו ממבטח משנה **)	סה"כ חשיפה
				ביטוח רכוש	ביטוח חובה		
AA- ומעלה Reinsurance Swis	58,111	(7,932)	28,351	10,141	13,365	(14,497)	29,428

*) כולל הפרשה לפרמיה בחסר.

**) מהווה בטוחה חוץ מאזנית לכיסוי חלקם של מבטח המשנה בהתחייבות הביטוחית.

הערות:

(א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: יתרות בחובה (זכות) נטו, נכסי ביטוח משנה ובניכוי סכום כתבי האשראי שנתקבלו ממבטח המשנה ובתוספת (בניכוי) היתרות בחובה (בזכות) נטו.

(ב) אין חובות בפיגור ואין הפרשות לחובות מסופקים.

(ג) הדירוג נקבע לפי חברת הדירוג S&P.

באור 26: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ההרכב:

	ליום 31 בדצמבר 2020
	בעלי עניין
	אלפי ש"ח
זכאים ויתרות זכות	706

	ליום 31 בדצמבר 2019
	בעלי עניין
	אלפי ש"ח
זכאים ויתרות זכות	904

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2020	2019	2018
	בעלי עניין		
	אלפי ש"ח		
הוצאות הנהלה וכלליות	8,910	7,435	3,072

החברה התקשרה עם קשת החזקות שותפות מוגבלת, להלן "קשת" (בעל עניין), לטובת מתן שירותי פרסום ומדיה. ראה גם באור 23 לעניין הוצאות שמשלמת החברה לקשת תמורת הנפקת מניות.

נושאי משרה ובעל שליטה בחברה עשויים לרכוש, מידי פעם, חוזי ביטוח שהופקו על ידי החברה וזאת בתנאי שוק ובמהלך העסקים הרגיל. עסקאות אלו אינן מפורטות לעיל.

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים ובעל שליטה המועסקים בחברה

	מס' אנשים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020		
		2020	2019	2018
		אלפי ש"ח		
הטבות לטווח קצר	1	2,284	428	315
הטבות לטווח ארוך		9	14	14
הטבות לאחר העסקה		21	31	31
סה"כ – ראה סעיף ו' להלן		2,314	473	360

באור 26: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ד. הטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים שאינם מועסקים בחברה

	מס' אנשים	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020		
		2020	2019	2018
		אלפי ש"ח		
שכר דירקטורים	6	187	196	141

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין

שיפוי וביטוח דירקטורים ונושאי משרה

ביום 28 ביוני 2018, אישר דירקטוריון החברה מתן כתב שיפוי לדירקטורים ולנושאי המשרה בחברה. במסגרת כתב השיפוי, החברה מתחייבת, עד כמה שהדבר מותר על פי דין ובפרט הוראות חוק החברות וחוק הפיקוח, ובכפוף למגבלות הקבועות בכתב השיפוי לגופו, לשפות את נושא המשרה בשל כל חבות או הוצאה שתוטל עליו או שיוציא עקב פעולה שעשה או שיעשה או שנמנע או ימנע מלעשות בתום לב בעת כהונתו כנושא משרה בחברה.

ביום 24 ביוני, 2020, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה, פוליסות D&O לביטוח דירקטורים ונושאי משרה בחברה, גם עבור בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב.

הסכום ששולם עבור ביטוח דירקטורים ונושאי המשרה בחברה:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2020		
	2020	2019	2018
	אלפי ש"ח		
ביטוח דירקטורים ונושאי משרה	66	39	13

באור 26: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ו. הסכם העסקת מנכ"ל

ביום 1 בינואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין גב' אתי אלישקוב, לפיו הגב' אלישקוב תכהן בתפקיד מנכ"לית החברה. הסכם ההעסקה אושרר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018. להלן עיקרי תנאי העסקתה: (1) משכורת חודשית בסך של כ-19.5 אלף ש"ח (ברוטו) למשך שלוש השנים הראשונות לחיי החברה ("**רכיב קבוע**"). ובנוסף, רכיב משתנה בכל אחת משנות העסקים 2018-2020 כפוף לעמידה מדורגת ביעדי המכירות הישירות הנקובות בתכנית העסקית של החברה כפי שהוצגה לרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "**היעדים**"), עד לסך של 2 מיליון ש"ח, כאשר במקרה של עמידה חלקית ביעדים, הדירקטוריון רשאי לאשר לגב' אלישקוב תגמול שלא יעלה על 1 מיליון ש"ח. ביום 25 במרס 2021, אישר דירקטוריון החברה לגב' אלישקוב, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, מתן מענק משתנה בסך 2 מיליון ש"ח בגין עמידה ביעדי תכנית העבודה לשנת 2020; (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב מקבוצת רישוי 7, כאשר החברה נושאת בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. המס בגין שווי השימוש ברכב מגולם באופן מלא; (6) הסכם העסקתה של גב' אלישקוב אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום (7) החברה מבטחת את הגב' אלישקוב, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן העניקה לגב' אלישקוב כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה.

על פי הוראות ההסכם, החל מיום 1 בינואר 2021, עודכן שכרה של הגב' אלישקוב, והרכיב הקבוע עומד על הסך המקסימאלי הקבוע בהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016, שעלותו הכוללת עומדת נכון למועד זה על 2.5 מיליון ש"ח, הכל בכפוף למדיוניות התגמול של החברה ולהוראות הדין החלות עליה, כפי שיעודכנו מעת לעת;

ביום 31 במרץ, 2019, אישר דירקטוריון החברה את בקשת הגב' אלישקוב לוותר על המענק לו זכאית בגין שנת 2018 והמענק המשתנה בגין שנת 2019, וזאת בשל רצונה, כבעלת השליטה, לשמור על יציבות החברה בשנותיה הראשונות. כפועל יוצא, נרשמה ההוצאה בגין הרכיב המשתנה לשנת 2018 כנגד קרן הון.

באור 27: - התחייבויות תלויות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד חברות ביטוח. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברה. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה.
בתקופת הדוחות הכספיים, הוגשה לראשונה, בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד החברה.
להלן פירוט הבקשה:
ביום 19 באפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית כנגד החברה וכנגד חברות ביטוח נוספות.
סכום התביעה הכולל מוערך בכ-886 מיליון ש"ח וחלקה של החברה הינו כ-5.2 מיליון ש"ח.
עניינה של הבקשה בטענה, כי חברות הביטוח ממשיכות לגבות תשלומים מלאים ו/או אינן משיבות כספים למבוטחים, וזאת למרות שעקב משבר הקורונה העולמי פחת הסיכון הקשור בביטוחים הרלוונטיים. הקבוצה כוללת את כל מי שהתקשר עם החברה בחוזה ביטוח חובה לרכב ו/או חוזה ביטוח מקיף לרכב ו/או חוזה ביטוח צד שלישי לרכב ו/או חוזה ביטוח תכולת דירה, שבמועד הקובע להגשת בקשת האישור והתובענה הייצוגית, החזיק באחת או יותר מפוליסות הביטוח האמורות ואשר לנוכח ההפחתה בסיכון הקשור בכל אחת מהפוליסות האמורות, לא קיבל החזר בפועל ו/או לא קיבל הודעה על החזר עתידי ו/או זיכוי בגין דמי הביטוח ששולמו על ידו ביתר לנוכח ההפחתה בסיכון. קדם משפט נקבע ליום 21 בינואר, 2021, אולם ביום 11 בינואר 2021, החליט בית המשפט, בהעדר הצדדים, על ביטול מועד הדיון וזאת בשל העליה בתחלואה והנחיות הנהלת בתי המשפט וקבלת החלטה לפי סעיף 7 לחוק. ביום 22.2.2021 קיבל בית המשפט החלטה לפי סעיף 7(ב) לחוק, לאיחוד תביעות, כך שבתביעה דנן החברה נותרה הנתבעת היחידה בתחום ביטוח הרכב, ואילו יתר חברות הביטוח נותרו נתבעות בכל הקשור לתחום ביטוח תכולת דירה.

באור 27: - התחייבויות תלויות (המשך)

כל כתבי התשובות מטעם המשיבות יוגשו עד לא יאוחר מיום 15.7.2021. בשים לב לעובדה כי החברה טרם הגישה תשובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית, הרי שלא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, לפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין בקשה זו. מובהר כי הסכום הנתבע כאמור לעיל אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי.

כנגד החברה מוגשות מעת לעת תלונות, לרבות תלונות ליחידה על פניות הציבור ברשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הרשות"). תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי מחלקת פניות הציבור בחברה. ממועד תחילת פעילותה של החברה ועד כה, לא התקבלו כנגדה הכרעות עקרוניות מהרשות ולא נמצאו תלונות מוצדקות כנגדה.
במסגרת פעילות הפיקוח השוטפת של הרשות, מועלות מעת לעת דרישות לקבלת נתונים שונים מהחברה. כמו כן, בסמכות הממונה לחייב את החברה בהתאם לנתונים שהועברו ו/או יועברו אליו בעקבות פניותיו כאמור, בין היתר, בעיצומים כספיים. ממועד תחילת פעילותה של החברה ועד כה, לא הוטל עיצום כספי כלשהו על החברה.
בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה למבוטחיה. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים

לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

באור 28: - ארועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח

ביום 9 בפברואר 2021, קיבלה החברה את אישור הממונה לשיווק פוליסות מסוג ביטוח רכב רכוש למונית.

- - - - - - - - - - - - - - - - -

LIBRA

פרק 4

פרטים נוספים על התאגיד

תוכן עניינים

[ההפניה לתקנות בפרק זה הינה לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) התש"ל-1970]

1. פרטים כלליים אודות החברה 2
2. רשימת השקעות בחברות בת ובחברות קשורות (תקנה 11) 2
3. רשימת הלוואות (תקנה 14) 2
4. ניירות ערך שנרשמו למסחר בבורסה (תקנה 20) 2
5. תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה (תקנה 21) 3
6. השליטה בתאגיד (תקנה 21א) 6
7. עסקאות עם בעל השליטה (תקנה 22) 6
8. החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה (תקנה 24) 7
9. הון רשום והון מונפק (תקנה 24א) 7
10. מרשם בעלי המניות (תקנה 24ב) 8
11. מען רשום (תקנה 25א) 9
12. הדירקטורים של החברה (תקנה 26) 10
13. נושאי משרה בכירה של החברה (תקנה 26א) 12
14. מורשה חתימה של החברה (תקנה 26ב) 13
15. רואה החשבון של החברה (תקנה 27) 13
16. שינוי בתזכיר או בתקנון (תקנה 28) 13
17. המלצות הדירקטוריון והחלטות שאינן טעונות אישור אסיפה כללית (תקנה 29 (א)) 13
18. החלטות אסיפה כללית מיוחדת (תקנה 29 (ג)) 13
19. החלטות החברה (תקנה 29א) 14

פרטים נוספים על התאגיד

1. **פרטים כלליים אודות החברה**

שם החברה:	**ליברה חברה לביטוח בע"מ**
מספר חברה:	**515761625**
מען רשום: (תקנה 25א)	**רחוב הרוקמים 26, חולון**
טלפון: (תקנה 25א)	**073-3949222**
פקס: (תקנה 25א)	**073-3949229**
דואר אלקטרוני: (תקנה 25א)	**Tzahit@lbr.co.il**
אתר אינטרנט:	**www.lbr.co.il**
תאריך המאזן: (תקנה 9)	**31 בדצמבר, 2020**
תאריך הדוח: (תקנות 1 ו-7)	**25 במרס, 2021**

2. **רשימת השקעות בחברות בת ובחברות קשורות (תקנה 11)**

אין.

3. **רשימת הלוואות (תקנה 14)**

אין. מתן הלוואות אינו מעיסוקה העיקרי של החברה.

4. **ניירות ערך שנרשמו למסחר בבורסה (תקנה 20)**

אין. נכון למועד הדוח לא רשומים ניירות ערך שהנפיקה החברה למסחר בבורסה.

5. **<u>תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה (תקנה 21)</u>**

להלן פרטים בדבר התגמולים כפי שהוכרו בדוחות הכספיים לשנת 2020, לכל אחד מחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בחברה, אשר ניתנו להם בקשר עם כהונתם בחברה, וכן לבעלי עניין בחברה. סכומי התגמול משקפים את העלות לחברה בגין שכר (למעט מס שכר), אחזקת רכב, טלפון, הפרשות סוציאליות, הוצאות נלוות לשכר וכיוצ"ב.

פרטי מקבל התגמולים		**תגמולים בעבור שירותים**										**תגמולים אחרים**		**סה"כ**
שם	**תפקיד**	**היקף משרה**	**שיעור החזקה בהון התאגיד**	**שכר**	**מענק**	**תשלום מבוסס מניות**	**דמי ניהול**	**דמי ייעוץ**	**עמלה**	**אחר**	**ריבית**	**דמי שכירות**	**אחר**	
דוד בן חיים, רו"ח[א]	משנה למנכ"ל מנהל כספים וסיכונים	100%	0.47%	706	100	-	-	-	-	-	-	-	-	806
ליאור אבניאל בר און [ב]	סמנכ"ל מערכות מידע	100%	0.94%	531	100	-	-		-	-	-	-	-	631
גיל מזרחי[ג]	אקטואר ממונה	80%	-		100	-	-	513	-	-	-	-	-	613
נוריאל חזוט[ד]	סמנכ"ל אלמנטארי	100%	0.47%	453	100	-	-	-	-	-	-	-	-	553
צחית אלישר, עו"ד[ה]	סמנכ"ל, יועצת משפטית, מזכירת החברה וממונה ציות ואכיפה	100%	0.47%	426	100	-	-	-	-	-	-	-	-	526
תגמולים לבעלי עניין בחברה														
אתי אלישקוב[ו]	בעלת השליטה, מנכ"לית ודירקטורית	100%	46.82% [ז]	389	2,000	-	-	-	-	-	-	-	-	2,389
גמול דירקטורים[ח]	דירקטור	-	8.19% [ט]	188	-	-	-	-	-	-	-	-	-	188

(א) ביום 22 באפריל 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין מר דוד בן חיים, לפיו מר בן חיים יכהן בתפקיד משנה למנכ"ל, מנהל כספים ומנהל הסיכונים[1] של החברה. הסכם ההעסקה אושר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018[2]. להלן עיקרי תנאי העסקתו נכון למועד אישור הדוח: (1) משכורת חודשית בסך של כ-47 אלף ₪ (ברוטו); (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס, וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב 7 מקומות, כאשר החברה נושאת בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. המס בגין שווי השימוש ברכב מגולם באופן מלא; (6) הסכם העסקתו של מר בן חיים אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (7) החברה מבטחת את מר בן חיים, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה ואחריות מקצועית, וכן העניקה למר בן חיים כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה; (8) בנוסף, אישר הדירקטוריון נספח להסכם למר בן חיים, כחלק מצוות המייסדים של החברה, לפיו מר בן חיים יהיה זכאי לקרן השתלמות עד למלוא גובה השכר, וכן לקבלת מענק חד פעמי בסך 100,000 ₪ בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו על ידי הדירקטוריון ובלבד שיאושרו על ידי מנכ"לית החברה במועד ההענקה. ביום 25 מרס 2021, אישרה מנכ"לית החברה, כי התנאים המצטברים הדרושים לצורך קבלת המענק החד פעמי התקיימו בשנת 2020, ועל כן, זכאי מר בן חיים למענק בסך 100,000 ₪, כחלק מצוות המייסדים של החברה.

(ב) ביום 11 בפברואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין מר ליאור אבניאל בר און, לפיו מר אבניאל בר און יכהן בתפקיד סמנכ"ל מערכות המידע של החברה. הסכם ההעסקה אושר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018[2]. להלן עיקרי תנאי העסקתו נכון למועד אישור הדוח: (1) משכורת חודשית בסך של כ-37 אלף ₪ (ברוטו); (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס, וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב 7 מקומות, כאשר החברה נושאת בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. תשלום המס בגין שווי השימוש ברכב חל על נושא המשרה; (6) הסכם העסקתו של מר אבניאל בר און אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (7) החברה מבטחת את מר אבניאל בר און, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן העניקה למר אבניאל בר און כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה; (8) בנוסף, אישר הדירקטוריון נספח להסכם למר אבניאל בר און, כחלק מצוות המייסדים של החברה, לפיו מר אבניאל בר און יהיה זכאי לקרן השתלמות עד למלוא גובה השכר, גילום מלא של המס החל על שווי השימוש ברכב וכן לקבלת מענק חד פעמי בסך 100,000 ₪ בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ובלבד שיאושרו על ידי מנכ"לית החברה במועד ההענקה. ביום 25 מרס 2021, אישרה מנכ"לית החברה, כי התנאים המצטברים הדרושים לצורך קבלת המענק החד פעמי התקיימו בשנת 2020, ועל כן, זכאי מר אבניאל בר און למענק בסך 100,000 ₪, כחלק מצוות המייסדים של החברה.

(ג) ביום 6 במאי 2018, מונה מר גיל מזרחי לנושא משרה בחברה, בתפקיד אקטואר ממונה (במיקור חוץ). ביום 24 בדצמבר 2020, אישר דירקטוריון החברה לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, שינוי בתנאי העסקתו של מר מזרחי, כך שהחל מיום 1 בינואר 2021, עודכנו תנאי ההתקשרות כדלקמן: (1) הגדלת היקף השעות להיקף השווה למשרה מלאה, בתמורה מדורגת לפי הפירוט הבא: סך של 55,556 ₪ בתוספת מע"מ בשנת 2021, סך של 64,103 ₪ בתוספת מע"מ בשנת 2022, וסך של 72,650 ₪ בתוספת מע"מ בשנת 2023 ואילך; (2) תקופת ההודעה המוקדמת לסיום ההתקשרות בין הצדדים עומדת על 60 יום; (3) כחלק מצוות המייסדים של החברה, מר מזרחי זכאי למענק חד פעמי בסך של 100,000 ₪ בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו על ידי הדירקטוריון ובלבד שיאושרו על ידי מנכ"לית החברה. ביום 25 במרס 2021, אישרה מנכ"לית החברה, כי התנאים המצטברים הדרושים לצורך קבלת המענק החד פעמי התקיימו בשנת 2020, ועל כן, זכאי מר מזרחי למענק בסך 100,000 ₪; (4) בנוסף, בדומה ליתר נושאי המשרה בחברה, החברה מבטחת את מר מזרחי, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן העניקה למר מזרחי כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה.

(ד) ביום 1 בינואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין מר נוריאל חזוט, לפיו מר חזוט יכהן בתפקיד סמנכ"ל אלמנטארי של החברה. הסכם ההעסקה אושר בידי דירקטוריון

[1] בהתאם למסמכי ההקלות, מר דוד בן חיים מורשה לכהן הן כמנהל כספים והן כמנהל סיכונים, עד לחודש מאי, 2022.
[2] החברה קיבלה רישיון מבטח ביום 6 במאי, 2018, וישיבת הדירקטוריון הראשונה (כמבטח) התקיימה ביום 28 ביוני, 2018.

החברה ביום 28 ביוני, 2018[3]. להלן עיקרי תנאי העסקתו נכון למועד אישור הדוח: (1) משכורת חודשית בסך של כ-32 אלף ₪ (ברוטו); (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס, וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב 7 מקומות, כאשר החברה נושאת בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. תשלום המס בגין שווי השימוש ברכב חל על נושא המשרה; (6) הסכם העסקתו של מר חזוט אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (7) החברה מבטחת את מר חזוט, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן העניקה למר חזוט כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה; (8) בנוסף, אישר הדירקטוריון נספח להסכם למר חזוט, כחלק מצוות המייסדים של החברה, לפיו מר חזוט יהיה זכאי לקרן השתלמות עד למלוא גובה השכר, גילום מלא של המס החל על שווי השימוש ברכב, וכן לקבלת מענק חד פעמי בסך 100,000 ₪ בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ובלבד שיאושרו על ידי מנכ"לית החברה במועד ההענקה. ביום 25 מרס 2021, אישרה מנכ"לית החברה, כי התנאים המצטברים הדרושים לצורך קבלת המענק החד פעמי התקיימו בשנת 2020, ועל כן, זכאי מר חזוט למענק בסך 100,000 ₪, כחלק מצוות המייסדים של החברה.

(ה) ביום 1 בינואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין עו"ד צחית אלישר, לפיו עו"ד אלישר תכהן בתפקיד סמנכ"ל, יועצת משפטית, מזכירת החברה, הממונה על הציות והאכיפה והממונה על פניות הציבור בחברה. הסכם ההעסקה אושר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018[3]. להלן עיקרי תנאי העסקתה נכון למועד אישור הדוח: (1) משכורת חודשית בסך של כ-30 אלף ₪ (ברוטו); (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס, וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב 7 מקומות, כאשר החברה נושאת בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. תשלום המס בגין שווי השימוש ברכב חל על נושאת המשרה; (6) הסכם העסקתה של עו"ד אלישר אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום; (7) החברה מבטחת את עו"ד אלישר, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה ואחריות מקצועית, וכן העניקה לעו"ד אלישר כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה; (8) בנוסף, אישר הדירקטוריון נספח להסכם לעו"ד אלישר, כחלק מצוות המייסדים של החברה, לפיו עו"ד אלישר תהיה זכאית לקרן השתלמות עד למלוא גובה השכר, גילום מלא של המס החל על שווי השימוש ברכב, וכן לקבלת מענק חד פעמי בסך 100,000 ₪ בכפוף להתקיימותם של תנאים מצטברים שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ובלבד שיאושרו על ידי מנכ"לית החברה במועד ההענקה. ביום 25 מרס 2021, אישרה מנכ"לית החברה, כי התנאים המצטברים הדרושים לצורך קבלת המענק החד פעמי התקיימו בשנת 2020, ועל כן, זכאית עו"ד אלישר למענק בסך 100,000 ₪, כחלק מצוות המייסדים של החברה.

(ו) ביום 1 בינואר 2018, נחתם הסכם העסקה בין החברה לבין גב' אתי אלישקוב, לפיו הגב' אלישקוב תכהן בתפקיד מנכ"לית החברה. הסכם ההעסקה אושרר בידי דירקטוריון החברה ביום 28 ביוני, 2018 [3]. להלן עיקרי תנאי העסקתה: (1) משכורת חודשית בסך של כ-19.5 אלף ₪ (ברוטו) למשך שלוש השנים הראשונות לחיי החברה ("**רכיב קבוע**"). ובנוסף, רכיב משתנה בכל אחת משנות העסקים 2018-2020 כפוף לעמידה מדורגת ביעדי המכירות הישירות הנקובות בתכנית העסקית של החברה כפי שהוצגה לרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "**היעדים**"), עד לסך של 2 מיליון ₪, כאשר במקרה של עמידה חלקית ביעדים, הדירקטוריון רשאי לאשר לגב' אלישקוב תגמול שלא יעלה על 1 מיליון ₪[4]. ביום 25 במרס 2021, אישר דירקטוריון החברה לגב' אלישקוב, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, מתן מענק משתנה בסך 2 מיליון ש"ח בגין עמידה ביעדי תכנית העבודה לשנת 2020; על פי הוראות ההסכם, החל מיום 1 בינואר 2021, עודכן שכרה של הגב' אלישקוב, והרכיב הקבוע עומד על הסך המקסימאלי הקבוע בהוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016, שעלותו הכוללת עומדת נכון למועד זה על 2.5 מיליון ₪; (2) הפרשה חודשית לביטוח מנהלים ולקרן השתלמות עד לתקרה המוכרת לצרכי מס וכן ביטוח מפני אובדן כושר עבודה עד 2.5% מהשכר החודשי; (3) מימון אחזקת טלפון נייד ללא הגבלה (למעט מס); (4) ימי חופשה, ימי מחלה וימי הבראה; (5) רכב מקבוצת רישוי 7, כאשר החברה נושאת בכל הוצאות האחזקה והשימוש ברכב. המס בגין

[3] ראה ה"ש 2 לעיל.

[4] ביום 31 במרס 2019 אישר דירקטוריון החברה לאחר אישור ועדת התגמול, את בקשת הגב' אלישקוב לוותר על המענק לו הייתה זכאית בגין השנים 2018-2019 בסך של 2 מיליון ₪ (בגין כל שנה), וזאת לאחר שהחברה עמדה ב-150% מהיעדים בשנים אלו. ויתור המענק נעשה בשל רצונה של הגב' אלישקוב לשמור על יציבות החברה בשנותיה הראשונות.

שווי השימוש ברכב מגולם באופן מלא; (6) הסכם העסקתה של גב' אלישקוב אינו קצוב בזמן וכל אחד מהצדדים רשאי לסיימו בהודעה מראש בת 90 יום (7) החברה מבטחת את הגב' אלישקוב, על חשבונה, בביטוח נושאי משרה, וכן העניקה לגב' אלישקוב כתב שיפוי בנוסח שאושר בידי הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי מניות החברה.

(ז) הגב' אתי אלישקוב מחזיקה ב-46.82% מהון המניות המונפק של החברה, באמצעות "אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ", והנה בעלת השליטה היחידה בחברה. לפרטים נוספים אודות מבנה האחזקה של החברה ראה סעיף 1.1.2 לפרק 1 לדוח התקופתי.

(ח) ביום 24 ביוני 2020, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה את שכרם של הדירקטורים והדירקטורים החיצוניים, כך שיהיו זכאים לגמול שנתי וגמול השתתפות בגובה הסכום המזערי הקבוע בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני) התש"ס-2000, כפי שיעודכנו מעת לעת[5].

(ט) (1) הדירקטור בועז תלם מחזיק באמצעות חברה שבשליטתו (88%) "פוטומאסטר בע"מ" ב-4.68% מהון המניות המונפק של החברה; (2) הדירקטור אלדד לוי מחזיק במישרין ב-1.87% מהון המניות המונפק של החברה; (3) הדירקטור גיא ועדיה מחזיק באמצעות "קוגיטו קפיטל שותף כללי בע"מ" ב-1.64% מהון המניות המונפק של החברה.

6. **<u>בעל השליטה בתאגיד (תקנה 21א)</u>**

למועד הדוח, בעלת השליטה היחידה בחברה הנה הגב' אתי אלישקוב.

לפרטים נוספים אודות היתר השליטה ראה סעיף 3.2.1.3 לפרק 1 לדוח התקופתי.

7. **<u>עסקאות עם בעל שליטה (תקנה 22)</u>**

במסגרת סעיף זה לא הובאו עסקאות זניחות כגון פוליסות ביטוח בהן ביטחה החברה קרובי משפחה של בעל עניין בחברה, אשר החברה רואה בהן עסקאות זניחות בהתאם לסעיף 22 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970, ובהתאם לנוהל עסקאות זניחות אשר אושר בידי דירקטוריון החברה. אין לחברה עסקאות על פי סעיף 270(4) לחוק החברות.

7.1 ביום 28 ביוני 2018, אשרר דירקטוריון החברה[6] את מינויה ותנאי העסקתה של בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב, כמנכ"לית החברה, וזאת לאחר אישור הממונה למינוי (במסגרת הליך קבלת רישיון מבטח). לפרטים אודות תנאי העסקתה של הגב' אתי אלישקוב, ראה סעיף <u>5 (נ)</u> לעיל.

7.2 ביום 15 ביולי 2018, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה, מתן כתב התחייבות לשיפוי, לדירקטורים ולנושאי המשרה המכהנים בחברה, ביניהם בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב. לפרטים אודות כתב השיפוי, ראה סעיף <u>19.4.1</u> להלן.

7.3 ביום 24 ביוני 2020, אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה, פוליסת D&O לביטוח דירקטורים ונושאי משרה בחברה (להלן: "**הפוליסה**"), גם עבור בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב. לפרטים אודות תנאי הפוליסה, ראה סעיף <u>19.4.2</u> להלן.

7.4 ביום 15 ביולי 2018, אשררה האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה, את מינויה לראשונה של בעלת השליטה, הגב' אתי אלישקוב, כדירקטורית בחברה, וזאת לאחר קבלת אישור הממונה למינוי (במסגרת הליך קבלת רישיון מבטח). הגב' אלישקוב אינה מקבלת שכר עבור כהונתה כדירקטורית בחברה. בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 25 במרס 2021, הודיעה הגב' אלישקוב על סיום כהונתה כדירקטורית בחברה, זאת על רקע הוראות חוזר גופים מוסדיים 31-9-2018 שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי".

[5] בתקופת הדוח, כיהנה הגב' אתי אלישקוב כדירקטורית בחברה, ללא שכר בגין תפקידה זה.
[6] במעמד אותה ישיבה מונתה והוסמכה לראשונה ועדת הביקורת, שהוסמכה בהמשך לשמש גם כועדת מאזן וועדת תגמול.

8. <u>החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה (תקנה 24)</u>

8.1 <u>תקנה 24 (א) החזקה במניות</u>

שם בעל המניות	ח.פ./זיהוי	שם הניירר	כמות מניות	סוג החזקה	אחוז החזקה	בעל ענין
אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ	515512218	רגילות ללא ע.נ.	20,000,000	החזקה רגילה	46.81%	בעלת השליטה ומנכ"לית החברה
פוטומאסטר בע"מ	514593482	רגילות ללא ע.נ.	2,000,000	החזקה רגילה	4.68%	בעל השליטה בפוטומאסטר, מר בועז תלם, הינו דירקטור בחברה
לוי אלדד מרדכי	57750150	רגילות ללא ע.נ.	800,000	החזקה רגילה	1.87%	מר אלדד לוי הינו דירקטור בחברה.
קוגיטו קפיטל שותף כללי בע"מ	515366425	רגילות ללא ע.נ.	700,000	החזקה רגילה	1.64%	מר גיא ועדיה, שותף בקוגיטו, הינו דירקטור בחברה.
ליאור אבניאל בר און	33212291	רגילות ללא ע.נ.	400,000	החזקה רגילה	0.93%	נושא משרה בחברה
דודי בן חיים	38258349	רגילות ללא ע.נ.	200,000	החזקה רגילה	0.46%	נושא משרה בחברה
צחית אלישר	61205266	רגילות ללא ע.נ.	200,000	החזקה רגילה	0.46%	נושאת משרה בחברה
נוריאל חזוט	25404583	רגילות ללא ע.נ.	200,000	החזקה רגילה	0.46%	נושא משרה בחברה
חיותה איוניר	57740565	רגילות ללא ע.נ.	100,000	החזקה רגילה	0.23%	נושאת משרה בחברה
יפעת ויינברג בן דב	31472533	רגילות ללא ע.נ.	80,000	החזקה רגילה	0.18%	נושאת משרה בחברה
רפי קריספין	34952077	אדירים 4, תל אביב	12,030	החזקה רגילה	0.03%	נושא משרה בחברה

החברה לא הנפיקה ניירות ערך. החברה לא התחייבה למכור מניות.

8.2 <u>תקנה 24(ב)</u>

החזקות בעל עניין במניות או ניירות ערך אחרים של חברה מוחזקת של התאגיד, אם פעילותה מהותית לפעילות התאגיד – **אין**.

8.3 <u>תקנה 24(ד)</u>

מניות רדומות או ניירות ערך הניתנים להמרה או למימוש (המירים) במניות רדומות שהתאגיד או חברת בת או תאגיד רוכש כמשמעותו בסעיף 309(א) לחוק החברות (להלן-תאגיד רוכש) מחזיק בתאגיד בתאריך הדוח או בתאריך סמוך לו ככל שאפשר - **אין.**

9. <u>הון רשום והון מונפק (תקנה 24א)</u>

נכון ליום 31.12.2020, הון המניות הרשום של החברה הינו 200,000,000 מניות רגילות ללא ערך נקוב, וההון המונפק של החברה הינו 42,720,920 מניות רגילות ללא ערך נקוב.

לחברה אין מניות שלא מקנות זכויות הצבעה ו/או מניות שלא מקנות זכויות כלשהן.

10. **<u>מרשם בעלי המניות של התאגיד (תקנה 24ב)</u>**

שם בעל המניות	ח.פ./זיהוי	כתובת	כמות מניות	סוג מניות[7]
אלישקוב ייעוץ והשקעות בע"מ	515512218	משעול הבדולח 2, חולון	20,000,000	רגילות ללא ע.נ.
חברת השקעות דיסקונט בע"מ	520023896	מרכז עזריאלי 3, המגדל המשולש, תל אביב	2,136,046	רגילות ללא ע.נ.
פוטומאסטר בע"מ	514593482	מאיר ויסגל 2, רחובות	2,000,000	רגילות ללא ע.נ.
קשת החזקות שותפות מוגבלת	540283447	ראול ולנברג 12 תל אביב	2,136,046	רגילות ללא ע.נ.
מיכאל דורסמן	59222737	בויאר אברהם 1, תל אביב	2,000,000	רגילות ללא ע.נ.
י.חץ אחזקות בע"מ	514557370	ז'בוטינסקי 7 רמת גן	2,000,000	רגילות ללא ע.נ.
מיכמן בס"ד בע"מ	515185999	רח' הכנרת 5 בני ברק	2,000,000	רגילות ללא ע.נ.
זאב מרקוס	22078554	דרור 13 ראשון לציון	1,200,000	רגילות ללא ע.נ.
אלטשולר שחם בע"מ	511446551	הברזל 19 תל אביב	1,068,023	רגילות ללא ע.נ.
לוינשטיין יאיר החזקות בע"מ	513187054	הברזל 19 תל אביב	1,068,023	רגילות ללא ע.נ.
ערן סלע	29468196	נגה 13, קיסריה	1,000,000	רגילות ללא ע.נ.
לוי אלדד מרדכי	57750150	בן אליעזר אריה 2, הרצליה	800,000	רגילות ללא ע.נ.
קוגיטו קפיטל שותף כללי בע"מ	515366425	קפלן 6, תל אביב יפו	700,000	רגילות ללא ע.נ.
ראי יוגב	28126548	הדובדבן 11, אבן יהודה	446,599	רגילות ללא ע.נ.
ליאור אבניאל בר און	33212291	זמורות 304, כפר טרומן	400,000	רגילות ללא ע.נ.
שי הררי	33125634	רבינוביץ 30 חולון	300,000	רגילות ללא ע.נ.
פלטינום קרגו בע"מ	514849520	מושב דקל, תא דואר 54	300,000	רגילות ללא ע.נ.
אסתר טוב	5308408	מפרץ שלמה 43 חולון	300,000	רגילות ללא ע.נ.
אלעד נווה	28106102	מנחם בגין 44 קרית אונו	250,000	רגילות ללא ע.נ.
נבט סימון	57504375	הסדנא 11 רעננה	250,000	רגילות ללא ע.נ.
מירב סלע	25357104	נורית 12 שוהם	210,150	רגילות ללא ע.נ.
דודי בן חיים	38258349	עפרוני 12, כפר סבא	200,000	רגילות ללא ע.נ.
צחית אלישר	61205266	עוזי נרקיס 10, חולון	200,000	רגילות ללא ע.נ.
נוריאל חזוט	25404583	הדס 12, חולון	200,000	רגילות ללא ע.נ.
דן לויט	25276684	קיבוץ תל יוסף, 19132	200,000	רגילות ללא ע.נ.

[7] למועד הדוח, החברה הנפיקה רק מניות רגילות, ללא ערך נקוב.

שם בעל המניות	ח.פ./זיהוי	כתובת	כמות מניות	סוג מניות
דורון לויט	38704151	דפנה 38, תל אביב	200,000	רגילות ללא ע.נ.
יפים יחיאל קרבצ'יק	17521238	מוטה גור 11, חולון	160,150	רגילות ללא ע.נ.
אודליה שעשוע	33352691	נעמי שמר 16 חולון	150,000	רגילות ללא ע.נ.
א.יוני שניידר בע"מ	513583237	חכים אליהו 4, תל אביב	120,301	רגילות ללא ע.נ.
חיותה איוניר	57740565	התנאים 3, הרצליה	100,000	רגילות ללא ע.נ.
אבראהים מג'ד	32925182	רח' 6181/1 נצרת, ת.ד 2678	100,000	רגילות ללא ע.נ.
אלי ענבר	64904923	צבי תדמור 4 חולון	95,599	רגילות ללא ע.נ.
יפעת ויינברג בן דב	31472533	מגן דוד 39, הרצליה	80,000	רגילות ללא ע.נ.
גפן יניב	27376805	רחל המשוררת 20 כפר סבא	70,000	רגילות ללא ע.נ.
מיכאל קרבצ'יק – הנדסה בע"מ	515125094	כרמלי 15, רמת גן	60,151	רגילות ללא ע.נ.
עופר מלמד	25353046	צבי ש"ץ 4 חולון	53,401	רגילות ללא ע.נ.
רם אברהם גבסו	300614088	בורכוב 32 גבעתיים	53,401	רגילות ללא ע.נ.
ברוך סבג	29488210	רח' יפה ירקוני 5, חולון	50,000	רגילות ללא ע.נ.
תומר רופא	37544822	רח' י"ג 2 חולון	50,000	רגילות ללא ע.נ.
רפי קריספין	34952077	אדירים 4, תל אביב	12,030	רגילות ללא ע.נ.

11. **<u>מען רשום (תקנה 25א)</u>**

ראה סעיף <u>1</u> לעיל לפרק זה, שעניינו "פרטים כלליים אודות החברה".

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד

12. **<u>הדירקטורים של התאגיד (תקנה 26)</u>**

	מירב סיגל	אתי אלישקוב[8]	גיא ועדיה	בועז תלם	אלדד לוי	קובי פרידמן[9]	רמי פריאנט
מספר זיהוי	28770295	34092304	58308065	40124059	57750150	32676686	22444715
תאריך לידה	12.9.71	5.7.77	27.8.63	10.10.80	6.7.62	12.8.86	28.10.66
מען להמצאת כתבי בי-דין	העגור 5, צור משה	משעול הבדולח 2, חולון	הפרדס 1, מושב גן יאשיה	משה לרר 22, נס ציונה	בן אליעזר 2, הרצליה	אחד העם 88, תל אביב	הפרדס 8 רמת השרון
נתינות	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית
חברות בועדות הדירקטוריון	לא	לא	ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כועדת מאזן, ועדת תגמול וועדת איתור)	לא	לא	ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כועדת מאזן, ועדת תגמול וועדת איתור)	ועדת ביקורת (לרבות בשבתה כועדת מאזן, ועדת תגמול וועדת איתור)
דירקטור בלתי תלוי/ דירקטור חיצוני	לא	לא	לא	לא	לא	דח"צ – בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית	דח"צ – בעל מומחיות ביטוחית
האם עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין	לא	מנכ"לית החברה	לא	לא	לא	לא	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	26.11.19
השכלה	תואר ראשון במנהל עסקים, התמחות במימון וחשבונאות, המכללה למנהל. תואר ראשון בכלכלה, האוניברסיטה העברית.	תואר ראשון במנהל עסקים וחשבונאות, המכללה למנהל. בעלת רישיון רואת חשבון.	תואר MBA במנהל עסקים, INSEAD צרפת. תואר ראשון ותואר שני M.Sc. בכלכלה חקלאית ומינהל, האוניברסיטה העברית ירושלים.	תואר ראשון בהנדסת מחשבים, אוניברסיטת בר אילן.	תואר ראשון בכלכלה, אוניברסיטת תל אביב. תואר שני במימון וחשבונאות, אוניברסיטת תל אביב.	תואר משולב משפטים וחשבונאות, אוניברסיטת תל אביב. תואר שני במנהל עסקים, אוניברסיטת תל אביב.	תואר ראשון בסטטיסטיקה, אוניברסיטת חיפה. לימודי המשך, התמחות בניהול סיכונים, המכללה למנהל ראשון לציון.

[8] ראה <u>סעיף 7.4</u> לעיל.

[9] ביום 25 במרס 2021, אישר דירקטוריון החברה את חידוש כהונתו של הדח"צ קובי פרידמן, לתקופת כהונה שניה בת שלוש שנים, בכפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה ולאישור הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד

	מירב סיגל	אתי אלישקוב	גיא ועדיה	בועז תלם	אלדד לוי	קובי פרידמן	רמי פריאנט
תעסוקה בחמש השנים האחרונות ותאגידים נוספים בהם מכהן כדירקטור	מייסדת חברת ולקירי השקעות – חברה לפיתוח עסקי ובנקאות להשקעות. (החל משנת 2007 ואילך) מייסדת חברת אובליגו פיננס סולושנס (החל משנת 2016 ואילך) דח"צ בחברת בוני התיכון בע"מ, דח"צ בחברת סטרוברי פילדס, דח"צ בחברת ספנסר דח"צ בחברת דה לסר, דירקטורית בחברת פולאר השקעות בע"מ, דירקטורית בחברת ישראל קנדה בע"מ, יו"ר ועדת השקעות ודח"צ בחברת איילון קרנות נאמנות. (2009-2017)	מנכ"לית הכשרה חברה לביטוח בע"מ (עד לשנת 2016)	שותף מנהל, מייסד וחבר ועדת ההשקעות של קרן קוגיטו.	מנכ"ל, מייסד ובעל השליטה בחברת פוטומאסטר בע"מ (החל משנת 2011 ואילך)	מנהל חברת אב לוי קורפ בע"מ (החל משנת 2011). מכהן כדירקטור בחברות בחו"ל. (החל משנת 2008)	סמנכ"ל כספים ותפעול, MCE systems (החל משנת 2010) מתרגל חשבונאות אוניברסיטת תל אביב (החל משנת 2015)	מדען ראשי בחברת Cyberwrite (החל משנת 2017 ואילך). מנהל סיכונים ראשי, הכשרה חברה לביטוח בע"מ (עד לשנת 2017)
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בחברה	לא	לא	לא	כן, מר תלם הינו בן זוגה של אחותו של מר דוד בן חיים, משנה למנכ"ל החברה.	לא	לא	לא
דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית	כן	כן	כן	לא	כן	כן	לא

13. **<u>נושאי משרה בכירה של החברה (תקנה 26א)</u>**

	אתי אלישקוב	דוד בן חיים	צחית אלישר	גיל מזרחי	נוריאל חזוט	ליאור אבניאל בר און	יפעת בן דב	חיותה איוניר	ישראל גבירץ	רפי קריספין	אור בן אברהם קולקובסקי
מספר זיהוי	34092304	38258349	61205266	22195457	25404583	33212291	31472533	57740565	33762139	34952077	29426467
תאריך לידה	5.7.77	16.11.75	8.5.82	29.11.65	16.12.73	11.9.76	20.4.79	11.6.62	19.2.77	11.4.79	26.7.72
תאריך תחילת כהונה	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	6.5.18	24.12.19	1.12.20
התפקיד שהוא ממלא בחברה, בחברת בת, בחברה קשורה או בבעל עניין בחברה	מנכ"לית החברה	משנה למנכ"ל, מנהל כספים ומנהל סיכונים (מורשה לכהן בשני התפקידים עד מאי 2022)	סמנכ"ל, יועצת משפטית ומזכירת החברה, הממונה על הציות והאכיפה והממונה על פניות הציבור	אקטואר ממונה	סמנכ"ל אלמנטארי	סמנכ"ל מערכות מידע	סמנכ"ל שיווק	סמנכ"ל תביעות	מבקר פנים	סמנכ"ל מכירות וממונה שירות הלקוחות	מנהלת משאבי אנוש ושירות
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה אחר או של בעל עניין בחברה	כן	כן, אחיה של בת זוגו של הדירקטור בועז תלם.	לא	לא	לא	לא	לא	לא	לא	לא	לא
השכלה	תואר ראשון במנהל עסקים וחשבונאות, המכללה למנהל. בעלת רישיון רואת חשבון.	תואר ראשון במנהל עסקים וחשבונאות, המכללה למנהל. בעל רישיון רואה חשבון.	תואר ראשון במשפטים, הקריה האקדמית אונו. בעלת רישיון עורכת דין.	תואר ראשון בסטטיסטיקה, אוניברסיטת חיפה. תואר שני במתמטיקה, ומדעי המחשב, אוניברסיטת חיפה. לימודי אקטואריה.	תואר ראשון בביטוח, מכללת נתניה.	תואר ראשון בהנדסת תוכנה וניהול, מכללת אפקה. תואר שני בניהול לוגיסטיקה, אוניברסיטת בר אילן.	תואר ראשון בכלכלה ותקשורת, אוניברסיטת תל אביב.	תואר ראשון במדעי החברה והרוח, האוניברסיטה הפתוחה	תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת בר אילן. בעל רישיון רואה חשבון. מבקר פנימי מוסמך.	תיכונית	תואר ראשון במסלול דו חוגי קרימינולוגיה ופסיכולוגיה, אוניברסיטת UNISA
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	מנכ"לית הכשרה חברה לביטוח בע"מ(-2007 2016)	מנהל הסיכונים בהכשרה חברה לביטוח בע"מ סמנכ"ל כספים בהכשרה החזקות בע"מ ומנהל כספים בהכשרה חברה לביטוח בע"מ (2007-2019)	ראש תחום רגולציה – הפניקס חברה לביטוח בע"מ (2017)מנכ"לית סוכנות בת איילון אחזקות בע"מ (2016)עו"ד מחלקת משפטית וממונה על פניות הציבור והשירות – הכשרה חברה לביטוח בע"מ (2006-2016)	אקטואר יועץ ומרצה באוניברסיטת חיפה (החל משנת 2011).	סמנכ"ל ומנהל אגף ביטוח כללי (תחום פרט) בהכשרה חברה לביטוח בע"מ (-2008 2017)	מנהל חוקה עסקית וקשרי מערכות מידע, הפניקס חברה לביטוח בע"מ (2008-2018)	מנהלת שיווק בבית ההשקעות אינפינטי (2017-2018). מנהלת אגף שיווק בהכשרה חברה לביטוח בע"מ (-2009 2017)	מנהלת ליטיגציה פנימית בתביעות רכב, הכשרה חברה לביטוח בע"מ (-2012 2016)	שותף במשרד פאהן קנה ניהול בקרה בע"מ (החל משנת 2011)	ניהול מוקדים, הפניקס חברה לביטוח בע"מ (-2011 2018)	מנהלת תחום גיוס וקידום עובדים, ישיר איי די איי חברה לביטוח בע"מ (2016-2020)

14. **מורשה חתימה של התאגיד (תקנה 26ב)**

לחברה אין מורשי חתימה עצמאיים.

15. **רואה החשבון המבקר של החברה (תקנה 27)**

קוסט פורר גבאי את קסירר, דרך מנחם בגין 144א' תל אביב.

16. **שינוי בתזכיר או בתקנון (תקנה 28)**

באסיפה הכללית השנתית של בעלי מניות החברה שהתקיימה ביום 24 ביוני 2020, אושר תיקון לתקנון החברה. התקנון המתוקן אושר ונרשם ברשם החברות ביום 30 ביוני 2020 ודווח לממונה. להלן עיקרי התיקונים שבוצעו:

16.1 הוספת התייחסות ל-"עסקת מיזוג ורכישה" לרבות הגדרתה;

16.2 חידוד סעיף "העברת מניות";

16.3 תיקון סעיף זכות הסירוב;

16.4 הוספת סעיף זכות הצטרפות (Tag Along);

16.5 תיקון זכות המצרנות, כך שתחול רק על בעלי מניות ששיעור ההחזקה שלהם עולה על 1%-.

17. **המלצות והחלטות הדירקטורים (תקנה 29)**

17.1 המלצות הדירקטורים בפני האסיפה הכללית והחלטותיהם שאינן טעונות אישור האסיפה הכללית (תקנה 29(א)) -

17.1.1 תשלום דיבידנד או ביצוע חלוקה כהגדרתה בחוק החברות בדרך אחרת, או חלוקת מניות הטבה

אין.

17.1.2 שינוי ההון הרשום או המונפק של התאגיד

ביום 15 במרץ 2020, ביצעה החברה הקצאה של 2,720,920 מניות, כך שההון המונפק של החברה הינו 42,720,920.

17.1.3 שינוי בתזכיר או בתקנון

ראה סעיף 16 לעיל.

17.1.4 פדיון ניירות ערך בני פדיון כמשמעותם בסעיף 312 לחוק החברות

אין.

17.1.5 פדיון מוקדם של איגרות חוב

אין.

17.1.6 עסקה שאינה בהתאם לתנאי השוק, בין התאגיד ובעל עניין בו, למעט עסקה של התאגיד עם חברה בת שלו

אין.

17.2 לא התקבלו החלטות אסיפה כללית שלא בהתאם להמלצות הדירקטורים בעניינים לעיל.

18. **החלטות אסיפה כללית מיוחדת**

ביום 24 ביוני 2020, התקיימה במשרדי החברה אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות החברה, בה נמסר לבעלי מניות החברה הדוח התקופתי לשנת 2019 והתקבלו ההחלטות הבאות:

18.1 אישור תיקון תקנון החברה כמפורט בסעיף 16 לעיל.

18.2 אישור התקשרות החברה בפוליסת D&O לביטוח דירקטורים ונושאי משרה כמפורט בסעיף 19.4.2 להלן.

18.3 אשרור מינוי חברי הדירקטוריון שפרטיהם בסעיף 12 לעיל וקביעת שכרם כמפורט בסעיף 5(ח) לעיל.

18.4 מינוי משרד רואה חשבון מבקר שפרטיו בסעיף 15 לעיל וקביעת שכרו.

19. **<u>החלטות החברה (תקנה 29א)</u>**

19.1 אישור פעולות לפי סעיף 255 לחוק החברות - **אין**.

19.2 פעולה לפי סעיף 254(א) לחוק החברות - **אין**.

19.3 עסקאות הטעונות אישורים מיוחדים לפי סעיף 270(1) לחוק החברות, ובלבד שהמדובר בעסקה חריגה, כהגדרתה בחוק החברות: **אין**.

19.4 **פטור, ביטוח או התחייבות לשיפוי**

19.4.1 <u>כתב שיפוי</u> - בהתאם לכתב השיפוי הקיים, החברה מתחייבת, עד כמה שהדבר מותר על פי דין ובפרט הוראות חוק החברות וחוק הפיקוח, ובכפוף למגבלות הקבועות בכתב השיפוי לגופו, לשפות את נושא המשרה בשל כל חבות או הוצאה שתוטל עליו או שיוציא עקב פעולה שעשה או שיעשה או שנמנע או ימנע מלעשות בתום לב בעת כהונתו כנושא משרה בחברה. כתב השיפוי יבוטל במקרים הבאים: (1) נושא המשרה הפר חובת אמונים; (2) נושא המשרה הפר חובת זהירות בכוונה או בפזיזות; (3) נושא המשרה פעל מתוך כוונה להפיק רווח אישי שלא כדין; (4) על נושא המשרה הוטל קנס, עיצום כספי או כופר. בכתב השיפוי מפורטות גם העילות למתן השיפוי. סכום השיפוי שיינתן לכל נושאי המשרה לרבות הדירקטורים לא יעלה על סכום השווה ל-25% מההון העצמי של החברה. בכתב השיפוי מפורטים גם התנאים לקבלת השיפוי וכן תוקף התחייבות החברה לשיפוי.

19.4.2 <u>פוליסת ביטוח</u> - ביום 26 במאי 2020, אישר דירקטוריון החברה (ולאחריו האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה – ראה סעיף <u>18.2</u> לעיל) רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של החברה (לרבות לבעלת השליטה) לתקופה של 12 חודשים, עד ליום 30 ביוני 2021 בפרמיה כוללת בסך של $15,500. הפוליסה נועדה להעניק הגנה לדירקטורים ולנושאי המשרה מפני תביעות אישיות בגין מעשה שלא כדין אשר ארע או שנטען שארע בתקופת כהונתם. הפוליסה הנה על בסיס מועד הגשת התביעה וגבולות האחריות בה הנם 3 מיליון דולר למקרה ולתקופה, כאשר נושאי המשרה והדירקטורים לא יישאו בהשתתפות עצמית כלשהי במקרה של תביעה, אולם החברה תשלם השתתפות עצמית בסך של $25,000, לרבות במקרה שמדובר בתביעה שהוגשה בארה"ב.

* *

ליברה חברה לביטוח בע"מ

מירב סיגל
יו"ר הדירקטוריון

אתי אלישקוב
מנכ"לית החברה

חולון, 25 במרץ, 2021

LIBRA

פרק 5

נספחים

הצהרת אקטואר בענפי ביטוח כללי – דצמבר 2020

פרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי ליברה חברה לביטוח בע"מ (להלן – המבטח) להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענפי ביטוח כללי עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן – ההפרשות) ליברה חברה לביטוח בע"מ ליום 31/12/2020, כפי שמפורט להלן.
הנני משמש כאקטואר יועץ לחברה ומשמש כאקטואר ממונה מיום 06/05/2018.
אין לי קשרים עסקיים עם המבטח, אין לי קשרים עסקיים עם בעל עניין במבטח או עם בן משפחה של בעל עניין במבטח, או עם חברת בת של המבטח, או עם חברה קשורה למבטח. אינני בעל עניין במבטח וכן אינני עובד או יועץ קבוע של חברת בת של המבטח.

פרק ב'- היקף חוות הדעת האקטוארית

1. פסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים.

ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.

ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות בגין הענפים המפורטים בסעיף 2 להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.

ד. לצורך חישוב השייר ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח המשנה של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.

ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:

1) ההפרשה שחושבה בגין הסדר ביטוח שיורי ("הפול") מבוססת על חישוב שנעשה על ידי "הפול".
2) אין הפרשות בגין עסקים נכנסים או משותפים – אין לחברה סוגי עסקים מעין אלה.
3) העדר מתאם בין הענפים השונים לצורך הפחתת סך ההפרשה הכוללת בגין תביעות תלויות עבור כל הענפים הכלולים - בהערכתי לא נלקח בחשבון מתאם בין הענפים.

2 . נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

להלן פירוט סכום ההפרשות הנדרשות נכון ליום 31/12/2020, באלפי ש"ח.

תביעות תלויות	ליום 31 בדצמבר 2020 באלפי ש"ח	
	ברוטו	שייר
ענפים שאינם מקובצים		
רכב חובה	54,590	10,421
רכב רכוש	26,251	3,399
דירות	619	124
סה"כ ענפים שאינם מקובצים	**81,460**	**13,944**
הוצאות עקיפות	1,505	1,505
הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה שטרם הורווחה		
רכב חובה		0
רכב רכוש		0
דירות		0
סה"כ התחייבויות ביטוחיות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי המחושבות לפי הערכה אקטוארית*	- **82,965**	- **15,449**

* הנתונים לעיל אינם כוללים את ההפרשה בגין פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות. במקומות בהם לא נדרש להצהיר על הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה שטרם הורווחה, הסכום מופיע יחד עם התביעות התלויות.

<u>פרק ג' – חוות הדעת</u>

אני מצהיר ומאשר כי בענפים רכב חובה, רכב רכוש ומקיף דירות:

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול כתוקפם ביום הדוח הכספי:
   1.1. הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981 והתקנות לפיו.
   1.2. הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון.
   1.3. עמדת הממונה בנושא חישוב עתודות בביטוח כללי.
   1.4. כללים אקטוארים מקובלים.
2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים <u>בפרק ב'</u>, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
3. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
4. ההפרשות לתביעות תלויות המפורטות <u>בפרק ב'</u>, בגין הענפים שאינם מקובצים: רכב חובה, רכב רכוש ומקיף דירות, מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות, המוגדרות לעיל, בכל ענף שפורט בנפרד, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
5. סך ההפרשות לתביעות תלויות המפורט <u>בפרק ב'</u>, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות המוגדרות לעיל, בגין הענפים הרלוונטיים, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
6. ההפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות המפורטת <u>בפרק ב'</u>, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הוצאות עקיפות ליישוב התביעות, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
7. ההפרשה לפרמיה בחסר המפורטת <u>בפרק ב'</u>, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הפער בין הסיכונים שטרם חלפו והפרמיה שטרם הורווחה ברמת השייר בענפים שפורטו, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

<u>פרק ד' – הערות והבהרות</u>

1. <u>הערות, הבהרות, והסברים בנוגע לחוות הדעת האקטוארית</u>

- החברה החלה את פעילותה במהלך שנת 2018 בענפי רכב רכוש ורכב חובה ובמהלך 2019 החלה את פעילותה בענף מקיף דירות. במסגרת רכב רכוש ורכב חובה, החברה מבטחת רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון.
- לחברה ביטוח משנה בהיקף גבוה ממבטח משנה מוביל ועתיר ניסיון בשוק הישראלי, בעל דרוג גבוה במיוחד. קיום ביטוח משנה בהיקף גבוה ממבטח משנה איתן ויציב מגן על החברה מפני תנודתיות ומצמצם משמעותית את הסיכון להפסד חיתומי משמעותי של החברה בשייר.

- ברכב חובה ובמקיף דירות היקף נתוני התביעות מצומצם מאוד לצורך ביצוע ניתוח סטטיסטי והערכה אקטוארית ולכן השימוש במודלים אקטואריים מקובלים ויישומם מוגבל לצורך חישוב העתודות. כמו כן, בענף רכב רכוש היקף נתוני התביעות מוגבל.
- שנת 2020 אופיינה בתנודתיות יתר ובחוסר יציבות מבחינת דפוסי הנהיגה ומאפיינים התנהגותיים אחרים בשל מגפת הקורונה. מציאות זו הגדילה את אי הוודאות הגלומה בהערכות האקטואריות ברכב רכוש וברכב חובה.
- העתודות בענפים רכב רכוש, מקיף דירות ורכב חובה חושבו בנפרד.
- ההערכות בוצעו על בסיס המידע והנתונים הקיימים, נתוני השוק וניסיון מומחי החברה וזאת תוך הפעלת שיקול דעת.
- יודגש, כי בשל תנאי אי הוודאות, ההערכות האקטואריות של החברה עלולות לסטות משמעותית מהתוצאות בפועל.
- על פי הנחיית רשות שוק ההון, החברה נדרשה לערוך חישוב של עתודות הביטוח בהתאם לעמדת הממונה מיום 12.1.2015 – נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי. דרישה זו מכוונת את האקטוארים הממונים של חברות הביטוח לשקף באופן נאות את ההתחייבויות הביטוחיות. על פי עמדת הממונה, אקטואר רשאי לסטות מהנוהג המיטבי. סטייה מנוהג זה אינה לכשעצמה בניגוד לעמדת הממונה.

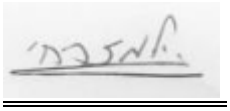
  עמדת הממונה מפרטת בין היתר עקרונות בבסיס הערכת העתודות: מקצועיות, עקביות וזהירות. לעניין עקרון הזהירות נקבע, כי זהירות משמעה ש"העתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח". כלומר, בהתייחס לעתודה שחושבה על ידי האקטואר, קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי העתודה שנקבעה בשייר תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. בהקשר זה נקבע לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות, כי הבחינה של סיכוי סביר למדי תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. בהמשך לכך, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות. ריבית ההיוון המתאימה לבחינת הזהירות היא על פי עקום ריביות חסר סיכון המותאם לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות.

  במסגרת יישום עמדת הממונה לעיל, העתודות של החברה כוללות מרווחי ביטחון מפורשים. מאחר והשימוש במודלים אקטוארים מקובלים מוגבל, מרווחי ביטחון אלה הושתתו על שיקול דעת אקטוארי בלבד. כמו כן, העתודות בענפי רכב רכוש ודירות הוונו לפי ריבית ריאלית חסרת סיכון בתוספת של 50% מפרמיית אי נזילות, כאשר בענף רכב חובה העתודות הוונו לפי ריבית חסרת סיכון בתוספת של 80% מפרמיית אי נזילות.
- במאזן ספטמבר 2020 שוחררה העתודה שהוקצתה בגין הפחתת ריבית ההיוון לנושא פיצויי נזקי גוף בנזיקין, בקשר עם תביעות שיבוב מטעם המל"ל כנגד החברה, זאת לאור פסק דין מבית המשפט. במידה ובמהלך 2021 תעודכן ריבית ההיוון ל 2%, על החברה יהיה להגדיל את העתודה. על פי בדיקה שנעשתה לא צפויה השפעה מהותית על העתודה בשייר.
- יצוין, כי יתכן ויתקיים שינוי רגולטורי במנגנון ההתחשבנות בין המל"ל לחברות הביטוח לגבי תאונות דרכים בהקשר עם ביטוח רכב חובה, כך שתבוטל זכות השיבוב הקיימת למל"ל בגין תאונות דרכים, ותחתיה ייקבע הסדר התחשבנות כולל במסגרתו יועבר מדי שנה למל"ל סכום/שיעור קבוע מחברות הביטוח ("סכום השיבוב"), שייקבע על ידי שר האוצר. לא ידוע בשלב

זה מהו הסכום/שיעור שהחברה תידרש להעביר למל"ל, ואם הוא יהיה גבוה או נמוך מסכומי ההפרשות שנכללו בתביעות התלויות בענף רכב החובה.

2. <u>השינויים המהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות</u>

בשלב זה נשמרת העקביות בהנחות ובשיטות האקטואריות תוך הפעלת שיקול דעת והתאמות נדרשות, בהתייחס להפרשות שפורטו בפרק ב' לעיל.

31/03/2021	**אקטואר ממונה**	**גיל מזרחי F.IL.A.A.**	
תאריך	תפקיד	שם האקטואר	חתימה